

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎN E

Yıl: 12 / Sayı: 135 / Mart 1993 / 4.- DM

Abdullah ÖCALAN yoldaşın tarihi açıklamalarıyla gündeme gelen

ZAFER KADAR ÖNEMLİ BİR SÜREÇ

Geçen mücadele yıllarının, özellikle de 1992 yılının ortaya çıkardığı gelişmeler ve yine bu gelişmelerin yarattığı kazanımlar, hayatın her alanında gündeme getirdiği kapsamlı değişimler, 1993 yılına bütün bunları kapsayacak yeni bir sürecin açılımını dayatıyordu. Bu yılın kazanılması ya da ulusal kurtuluş mücadelemizde köklü bir çözümü imkan dahiline koyması bu temel yaklaşımı vazgeçilmez kılıyordu. Nitekim savaş yılları içerisinde, tarihte benzerine az rastlanan fedakarlığın, kahramanlığın, şahadetlerin, nefes nefese çabanın ürünü olarak günden güne yükselen mücadelenin amacına uygun kesin bir kurumlaşmayı yaratmak ve bu kalıcı temel üzerinde devrime yeni bir hamle kazandırmak gerekiyordu. Bunun bütün tedbirlerini alarak, başarının bütün imkanlarını hazırlayarak süreci yakalayan bir taktikle 1993'e yönelmek vazgeçilmez oluyordu. Bunun dışındaki bütün yaklaşımlar, bırakalım yılı kazanmasını, daha başından kaybetmenin koşullarına yol açacaktı.

Sürece körce yaklaşmak, onu dünün bakış açısıyla ele almak, yenilenmeye yönelmemek, dönemin taktik esasları üzerinde yoğunlaşmamak, ileri bir hamleyi yakalamak bir yana, olsa olsa kazanımların parça parça kaybedilmesine neden olmaktır. Kürdistan, tarihinde ilk defa bu düzeyde kurtuluş devriminin zaferine yakınlaşmış ve dünya gündemine oturarak çok yönlü ilgileri üzerine toplamıştır. Soruna ilgi duyan bütün güçler, kişiler ve devletler bu gelişme karşısında yeni politik yönelimler içerisine girerek Kürdistan'ı bir pazarlık konusu yapmışlardır. Dolayısıyla pazardan iyi bir pay koparabilmek için olmadık entrikalara başvurmakta ve kendi amaçlarına ulaşmak için de Kürdistan'ı onun yaratıcı gücü olan PKK'den soyutlayan bir çözüm konusunda var güçleriyle çaba sarfetmektedirler.

Bu anlamda içerisine girilen süreç, her dönemden daha fazla bir önemle Kürdistan'a sahip çıkmayı, bu temelde olası yenilgilere açık olan bütün kapıları tutmayı olmazsa olmaz kabilinden dayatıyor. Bunun için taktikleri oldukça çeşitlendirmek, gelişmeleri yerinde ve zama-

Devamı 2. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor:

Her bakımdan baharı müjdeleyen gelişmeleri de öngörerek YAŞADIĞIMIZ DÖNEM KIVANÇ VERİCİDİR

Biz, kış boyu yaptığımız çalışmaların, özellikle yaşanılan yoğun bir savaş döneminin sorunlarına eleştirisel yaklaşımların boşa gitmediğine inanıyoruz. En az kayıpla kışın atlatılmasında olduğu kadar, daha gerçekçi yaklaşımın imkan dahiline girdiği düşüncesindeyiz. Öyle anlaşılıyor ki çalışma tarzınız, temponuz başarıyı sağlamaya şimdi daha yakındır.

Düşmanın, özellikle güz ve kış sürecine dayattığı imha operasyonlarının oldukça sönük ve başarısız geçtiği de kesindir. Daha önce de belirttiğimiz gibi, düşman açısından en iddialı yıl, 1992 yılıydı. Gerek iç ulusal mutabakat, gerekse uluslararası diplomatik seferberlikle varmış olduğu zirveyi bir daha tutturması mümkün değildir, demiştik. Kısaca cephede çözülme var. Dolayısıyla bizim de, bu geçen yılda partinin taktik çizgisine çokça eleştirilen yaklaşım yetmezliği nedeniyle tam istenilen başarıyı sağlayamamamız veya kazançlarımızın sınırlı olması, kayıpların da yersiz olması, biraz daha az olabilecek düzeyin üstüne çıkması değerlendirilmeye çalışıldı. Ve şimdi bunun iyi bir bilançosunun çıkarıldığı kanısındayım.

Geliştirilen süreç, yargılama süreciydi. Tabii ki bunu hata ve yetmezlikler temelinde, yine suç düzeyine varan davranışlarla bağlantılı geliştirdik ve bu, birçok gerçeği ortaya çıkardı. Her ciddi devrimci hareketin yapması gerektiği gibi, kendine sevdalanmadan, kayıp nedenlerine yol açan temel hususları gün yüzüne çıkarmak ve üzerine çok gerçekçi gitmek tek doğru tutumdur. Buna bağlı kalındı. Hiç şüphesiz halen yürüttüğünüz çalışmalar, önemli gerçekleri bütün yönleriyle ortaya çıkarmıştır. Doğru olanın ne, yanlış olanın ne, eksik olanın ne, tamam olanın ne, yeterli olanın ne, yetersiz olanın ne olduğu her zamankinden daha fazla belirgindir. Kayba götüren, kazanca götüren kişilik, savaşçıdan en üst düzeydeki komutaya kadar, yine onun üslubundan tutalım düşünce derinliğine kadar neyle bağlantılı olduğu biraz daha iyi ortaya çıkmıştır.

Devamı 9. sayfada

Türkiye'ye dönmekten ziyade Türkiye'yi dönüştürmekten söz ediyorum

■ PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın 20 Mart-15 Nisan arası sürece ilişkin ateşkes kararı nedeniyle çeşitli basın mensuplarına yönelik YNK lideri Celal TALABANİ ile birlikte bir basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısının yankıları oldukça etkili oldu. Yeni bir sürecin anlamlı bir başlangıcını da ifade eden basın toplantısı metnini, bazı çevrelerce geliştirilmek istenen çarpıtmaları da dikkate alarak, olduğu gibi yayınlıyoruz.

YAZISI 5. SAYFADA

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor

KADIN AİLE ve SEVGİ

YAZISI 22. SAYFADA

Abdullah ÖCALAN yoldaşın tarihi açıklamalarıyla gündeme gelen

ZAFER KADAR ÖNEMLİ BİR SÜREÇ

Baştarafı 1. sayfada

nında karşılamak, ona göre bir yönelim tarzını tutturmak, ortaya çıkan sonuçları devrimin lehinde değerlendirmek mutlaka yerine getirilmesi gereken görevler arasındadır. Bunu, hakkı ve görevi olan devrim cephesi yapmazsa karşı-devrim cephesinin yapacağı gerçeğini, biliniyor olsa da, bir de bu yeni süreçte hatırlamak ve hatırlatmak gerekiyor. Nasıl ki devrim cephesi kendisini örgütleyip gelişmelerin bu düzeyini yakalamışsa, karşı-devrim cephesi de aynı düzeyde, hatta daha fazlasıyla kendisini örgütlemiş ve devrim cephesinin tasfiyesi için ne gerekliyse onu yapmıştır; yapmaya da devam ediyor. Birbirinin yenilgisi temelinde örgütlenerek savaşan bu iki cephenin arasında yer alan, hangi taraf güçlenirse ona doğru eğilim gösteren ara kesimler de vardır. Bunlar fırsatları, boşlukları, her türden çelişkileri dört gözle beklerler. Yaşamları bu felsefe temelinde olan devrim asalaklarıdırlar.

Bu nedenle yeni dönem hiçbir muğlaklığa, kararsızlığa, atıl kalmaya, tekdüzeliğe ve saflığa yer vermeyecek kadar keskin ve hassastır. Hesaplı-ölçülü olmak, bin düşündükten sonra bir yapmak, politik uyanıklığı elden bırakmamak, en küçük imkan ve fırsatları devrimden yana kullanmak her dönemden daha çok şimdiki dönemde gereklidir. Kazanmanın da, kaybetmenin de oldukça kolaylaştığı bir dönemden geçerken, görevlere başarı temelinde hükmeden partinin stratejik ve taktiksel hattında doğru yürüyüşün sahibi olmak, bunun amansız takipçisi olan militan ölçülere ulaşmak sürecin dayattığı biricik seçenektir.

Bar Elias basın toplantısı ve yeni sürecin ilanı

1993 yılı mücadelesinin başlangıç ayı olan baharda, 17 Mart tarihinde PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş, 30'a yakın Türk ve yabancı basın-yayın mensubunun katıldığı bir basın toplantısı yaptı. Daha önceden haberi duyurulan basın toplantısında yapılacak açıklamalar, Kürdistan ve Türkiye kamuoyu, sorunla ilgili dış güçler tarafından heyecan içinde, merakla beklendi. Bir anda olay haline gelen basın toplantısı, olası sonuçları konuşmalara, haberlere, demeçlere ve yorumlara konu olarak tüm ağırlığıyla gündemin baş sırasına oturuyordu.

17 Mart 1993 tarihinde yapılan basın toplantısında Abdullah ÖCALAN yoldaşın yaptığı açıklamalar, ilgili devlet, güç ve çevrelerde sarsıcı etki yaratacaktı. Açıklamalar arasında, "Türk askeri güçleri saldırmadıkça, zorunlu meşru savunma durumunda bırakılmadıkça 20 Mart'tan 15 Nisan tarihine kadar tek yanlı ateşkes ilan ediyoruz" sözlerine de yer veriliyordu ki, basın-yayın organlarında en çok öne çıkarılan nokta bu oldu. Gerçekte ise Kürdistan sorununun çözümü açısından oldukça önemli bir süreci başlatan açıklamaları bir bütün olarak ele almak, halkların çıkarını ifade eden yeni bir yaklaşım biçiminde değerlendirmek daha sağlıklı sonuçlara ulaştıracaktır.

"Bir muhatap arıyorum" diyen Abdullah ÖCALAN yoldaş, "Bu savaşa artık bir son verelim. Savaş benim için bir işkencedir. Türk devleti bu iyi niyetimize karşılık verirse, beni de işkenceden kurtarmış olur. Dünyanın savaştan en çekinen kişisinin ben olduğumu söyleyebilirim" sözleriyle, yerleşik birçok imajı yerle bir ederken, kanlı bir savaşta hangi tarafın ısrar ettiğini de netleştiriyordu.

"Hemen Türkiye'den ayrılma-kopma diye bir sorunumuz yoktur. Siyasi-askeri eşitlik temelinde kardeşlik ilişkileri içinde bir arada yaşamaktan yanayız. Bunun yeni bir anayasa temelinde güvenceye alınması durumunda mücadelemizi siyasi platforma taşıyabiliriz" açıklamasıyla Abdullah ÖCALAN yoldaş, savaşın sona erdirilmesinin bütün kapılarını açıyordu. Nitekim bu açıklamalarının, Kürt ve Türk halklarının beklentilerine ve özlemlerine bir yanıt olduğunu da özellikle vurguluyordu.

Bu tarihi açıklamaları, Kürdistan ve Türkiye halklarının tarihinde bir dönemeci ifade eden bu yaklaşımı kimler nasıl karşıladı?

TC hazırlıksız yakalandı

15 Ağustos 1984 tarihinden bu yana kesintisiz sürdürülen savaşın son yıllarında TC'nin PKK karşısında inisiyatifi kaybettiği, taktik üretemediği, üretse bile bunun karşı taktiklerle boşa çıkarıldığı, gelişmeleri takip edenlerce bilinen bir gerçektir. TC'nin içerisine düştüğü bu tıkanıklık, geçit imkanlarından yoksun olan bu çıkmaz, beklenen ve kaçınılmaz olan bir durumdu. Çünkü PKK önderliğindeki Kürdistan halkı ile TC arasındaki savaşın hangi koşullarda neden ve nasıl başladığı, bu savaşa hangi tarafın nasıl yaklaştığı ve bunun nelere yol açacağı daha başlangıç noktasında ortaya çıkmıştı. Nitekim geçen savaş yılları araştırılırsa, Abdullah ÖCALAN yoldaşın açıklamalarıyla ifade edilen yeni süreç daha iyi kavranır ve daha gerçekçi sonuçlara ulaşmak mümkün olur.

Bu nedenle TC yeni sürece hazırlıksız yakalandı, amansız bir zorlukla karşı karşıya kaldı diyoruz. 1992 sonbaharında başaramadığı, kış sürecinde doğa zorluklarından dolayı uygulamaya geçiremediği tasfiye ve imha planını Newroz'la birlikte gündeme getirme aşamasındayken bir anda eli-kolu bağlandı. Bununla TC'nin bahar planından ya da tasfiye-imha sürecinden vazgeçeceğini belirtmek istemiyoruz. TC İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'in yaptığı bir açıklamada, bahar operasyonundan vazgeçebilecekleri yönünde sözler sarfetmesi de taktik amaçlıdır. Ancak şu da kesin bir gerçektir ki, Abdullah ÖCALAN yoldaşın içerisinde bulunduğumuz sürece getirdiği yeni yaklaşım, TC'nin bahar operasyonunu felç etmiştir; bu operasyon gündemden kaldırılmayıp uygulamaya geçirilse bile ancak kör-topal yürütülebilir. Bunun da sonucu en çok fiyasko olabilir.

Basın toplantısının yapıldığı 17 Mart tarihine kadar biliyoruz ki, TC, burjuva basın-yayın organlarında dönemin özelliklerini dikkate alan bir psikolojik savaşı tırmandırarak zoraki bir "Newroz sendromu"nu yaratıyordu. Serhed, Botan, Amed, Garzan eyaletlerinde birçok alanı savaş uçakları ve zırhlı helikopterlerle bombalamaya başlamıştı bile. "PKK kalabalık birliklerle sınırdan giriş yapıyor", "Apo'nun Newroz talimatı ele geçirildi", "PKK Newroz için silahlanıyor" vb. sansasyon haberler gölgesinde Kürdistan'a daha fazla asker, daha fazla askeri teknik yığınağı yapılıyordu. En yetkili ağızlardan verilen hemen bütün demeçler, Kürdistan halkına katliamı hissettiren tehditlerdi. "Newroz'u kutlamak eşittir katliamdan geçirilmeye hazır olmak" korkusu Kürdistan'ın bütün insanlarının beynine yerleştirilmeye çalışılıyordu.

İşte birçok konuya getirilen temel açıklamalarla birlikte, 25 günlük bir süre için yapılan tek yanlı ateşkes ilanı, TC'nin "Newroz sendromu"nu balon gibi söndürdü. Kamuoyuna egemen kılınmaya çalışılan korkunun, gerginliğin, paniğin TC'nin bir uydurması ve bununla amaçlananın ise imha operasyonuna meşru zeminin hazırlanması olduğu aynı kamuoyu tarafından tüm açıklığıyla görüldü. Dolayısıyla psikolojik üstünlüğü PKK'den geri alma çabaları bir kez daha sonuçsuz kalmaktan kurtulamadı. Artık bir yerde bahar operasyonunun sürdürülüp sürdürülmemesi konusu bile TC'nin inisiyatifinden çıkma durumuna düştü. Bununla birlikte taktik üretmede kolu-kanadı kırıldığı gibi, kendi yönelimlerini PKK'nin yönelimlerine bakarak belirleme zorunluluğuyla karşı karşıya kaldı. Bu, TC'nin kendi iradesi ve koşullarında değil, PKK'nin iradesi ve koşullarında savaşmaya mahkum olduğu anlamına geliyor.

TC hükümeti ve diğer devlet yetkilileri, Abdullah ÖCALAN yoldaşın çağrılarını ne tam reddedebildi ve ne de kabul etti. Kimi çevreler, bu yaklaşımı "bekle gör" biçiminde ifade etseler de, bu yaklaşımı da kapsamına alan asıl gerçek başkadır. Bunu, Türkiye devletinin Kürdistan sorununa hakim olamadığını ifade eden bir çıkmaz biçiminde somutlaştırabiliriz. Çağrıları kabul etmesi demek, şimdiye kadar uyguladığı politikaların yanlışlığını itiraf etmesi ve bunun için de yıllardan beri vaadlerle kandırdığı Türkiye ve Kürdistan halkına hesap vermesi demektir. Çağrıları kabul etmemesi demek ise, savaştan yana olan tarafın yine yıllardan beri söylediği gibi PKK değil kendisi olduğu gerçeğinin açığa çıkarak herkes tarafından görülmesi demektir. Onun, PKK inisiyatifinde başlatılan yeni süreç karşısında içerisine düştüğü çıkmaz bununla da sınırlı değildir. Hangi tutumu takınırsa takınsın, PKK yüklenerek yeni süreci ilerletecektir. Nitekim PKK çağrıları sadece Türk devletine yönelik değildir; Kürdistan ve Türkiye halklarına, sorunla ilgili bütün örgüt, devlet ve kurumlara da yöneliktir. Yani burada anlaşılması gereken en önemli nokta, köklü çözüm sürecinin TC'ye rağmen ilerleyebileceği, hiçbir dönemde görülmemiş değişimleri gündeme getirebileceğidir. Bunun etkileri uluslararası alana da yansıyacaktır. Bu yönlü gelişmelerin önüne geçme gücüne sahip olmamak TC'nin esas endişelerinden birini oluşturuyor.

"Devleti yalnız bırakmayalım" başlıklı köşe yazısında M. Ali Birand, devletin bütünlüğünden yana olan herkesin bu konuda yardıma seferber olması gerektiğini işliyor. M. Ali Birand'a göre, devlet ilk defa PKK'ye geri adım attırmıştır; fakat şimdi ne yapacağını bilmez duruma düşmüştür. Bu gazetecinin kimler adına ve hangi misyonla yorum yaptığını biliyoruz. Asıl gerçek şudur: Süreci yakından izleyenler çok iyi bilirler ki, PKK attığı bu adımla TC'yi oldukça zor ve dolayısıyla ne yapacağını bilemez duruma düşürmüştür. Bu her türlü niyetten uzak ve içinde bulunduğumuz süreçte hayatın ispatladığı en yalın bir gerçektir.

Esas çözüm gücü PKK'dir

Abdullah ÖCALAN yoldaşın açıklamaları Türk devlet yetkilileri ve burjuva basın-yayın çevreleri tarafından tek yanlı bir devletçi tutumla değerlendirildi. Hiç şüphesiz bu, beklenmeyen bir yaklaşım değildir. "PKK aldığı büyük darbeler nedeniyle nefes almak istiyor", "Mevzilerini kaybeden Apo yeni manevralar peşinde", "Apo köşeye sıkıştı", "Silahlı mücadeleyle bir yere gidemeyeceğini anlayan Apo siyasi mücadeleye çekilmek istiyor" şeklindeki haberler, bu konuda yapılan sağlıksız değerlendirmelerden bazılarıdır. Yine özellikle, "Apo PKK'ya hakim değil; ateşkes sözüne ne kadar bağlı kalacak" noktası işlenirken, başta Türk devleti olmak üzere, PKK varlığından rahatsız olan birçok çevre niyetini açığa vuruyordu: "PKK bölünecek; silahlı mücadeleden yana olan kesimler yeni bir isim etrafında toplanacak..."

Bu kesimleri, dereyi görmeden paçayı sıvayanlar biçiminde bile değerlendirmek zor; çünkü bunlar dün de, bugün de PKK'nin imha edilmesini ve böylece sahneyi terk etmesini isteyenlerdir, bunun için de var güçleriyle durmadan uğraşanlardır. Bu anlamda bir yerde yadırgamayı gereksiz görüyoruz. Nitekim niyetlerine uygun bir bölünme beklentisi içinde olan bu kesimlerin emelleri yerle bir oldu. Kaldı ki bütün eyalet komutanlıklarına danışıldığı gibi, yine komutanlıklar adına yapılan açıklamalar bu tür beklentilerin kof olduğunu ortaya koydu. Bu konuda 1988 provokasyonu henüz hatırlardadır: Abdullah ÖCALAN yoldaşın Milliyet gazetesine yaptığı açıklamaları, niyetlerine göre yorumlayan birkaç unsur TC ve Avrupa emperyalizmi desteğinde bir provokasyonu dayatmıştı. Gerçekte ise bu unsurlar düşman adına partiye sızmış, kendilerince bir fırsat doğmuş ve bu temelde partiyi yıkmaya çalışmışlardı. TC ve diğer PKK düşmanları bir kez daha böyle bir beklenti içine girdiler. Böyle bir çıkışın olması durumunda ikinci bir cephenin açılacağını ve böylece birinci cephenin PKK'yi tasfiye-imha etme işini daha da kolaylaştıracağını umut ettiler.

Özellikle Newroz kutlamalarında Kürdistan halkının, Türk devlet güçlerinin bütün tahriklerine, provokatif çabalarına karşın PKK'nin yeni yaklaşımına uygun olarak duyarlı davranması, PKK'nin sadece kendi örgüt yapısına değil, aynı zamanda Kürdistan'daki milyonlara da hükmettiği daha güçlü bir şekilde kanıtlandı. 20 Mart akşamına kadar "Apo örgüte hakim değil; komutanlarına söz geçiremez" diyenler, 21 Mart günü tükürdüklerini utanmadan yaladılar. Burada PKK'nin nasıl bir çözüm gücü olduğu ve yine nasıl savaşı durdurabilecek ya da sürdürebilecek imkanlara sahip bulunduğu herkese fazlasıyla gösterildi. 21 Mart'ta ortaya çıkan diğer bir gerçek de, TC'nin güvenlik tedbirlerinin huzur ve istikrar olmadığı, tersine kan dökme temelinde imha seferi olduğudur. Bu gerçeği, Newroz kutlamasında hazır bulunan yerli ve yabancı gazeteciler ve heyetler de açıkça dile getirdiler. Bu şu anlama gelmemelidir: PKK halkın katledilmesini engelleyebiliyorsa neden daha önceki Newroz'larda bunu yapmadı. Biliyoruz ki TC'nin durdurulması, ancak onun karşısında örgütlü, bilinçli güç olmakla mümkündür. PKK güçlendikçe, Kürdistan'da egemen oldukça ve kazanımları temelinde yeni süreçleri gündeme getirip yüklendikçe, bunların yanısıra iç ve dış kamuoyunu gerçekler konusunda aydınlattıkça aynı düzeyde TC'nin manevra alanı daralacak, istediği gibi vahşet uygulamalarına başvuramayacaktır.

Abdullah ÖCALAN yoldaşın açıklamaları üzerinden çok kısa bir süre geçmesine rağmen doğrulanan asıl gerçek, PKK hakkında söylenenle-

rin TC için geçerli olduğu ve bunun gizlenmesi amacıyla da bu yönteme başvurulduğudur. Gerçeklerin bu denli erkenden ortaya çıkması, TC'nin bu çıkış karşısında şaşkınlığa uğrayarak nasıl bir tutum içerisine gireceğini bilemez duruma düşmesinden dolayıdır.

Yeni süreçle ortaya çıkan önemli bir gerçek de PKK'nin mücadele yöntemlerinin sonuç almakta olduğu ve buna karşılık TC'nin savaş yöntemlerinin ise iflası kaçınılmaz kıldığıdır. Devlet yanlısı bütün basın-yayın organlarının haber ve yorumlarında işlenen esas tema bu gerçeğin tersinden gösterilmesi oldu.

Biliyoruz ki PKK, böyle bir sürece kolay gelmedi. Yapılan açıklamalar ani bir kararla gündeme getirilmedi. Özellikle 1992 yılında ulusal ve uluslararası mutabakatlara, bu çerçevede uygulanan karşı-devrimci taktiklere ve görülmemiş askeri güç yığınaklarına rağmen, PKK'nin, bırakalım ezilmesini, tersine bütün engelleri aşarak yılı zaferle kazanması mücadele tarihimizde en önemli bir dönüm noktası oldu. Partimizin bu başarısı karşısında başta TC sömürgeciliği olmak üzere emperyalizm ve bunların bütün uzantıları şaşkına uğradılar. Nitekim yapabileceklerini fazlasıyla yapmalarına rağmen beklentilerini gerçekleştiremediklerini gibi hayal kırıklığına uğradılar. Bu bir anlamda karşı-devrim cephesinin PKK'yi tasfiye etmekten umudunu kestiğini gösteriyordu. PKK böyle bir kazanımın avantajıyla 1993 yılına giriyordu. Bu aynı zamanda 8 yıllık mücadelenin ortaya çıkardığı kazanımların korunmaya alınıp yenilmezliğinin garanti altına alınmasıydı.

Çok açık ki bu güç birikimi her dönemden daha farklı olarak köklü bir biçimde yeni bir atılıma, kesin çözümü dayatan bir sürece yansıtılmalıydı. İşte "silahlı mücadele bir tıkanıklığa yol açtı" yönündeki iddianın ne kadar saçma, ne kadar gerçek dışı olduğu bu noktada tüm çıplaklığıyla gözler önüne dikiliyor. Silah PKK mücadelesinde her şey olmasa da, ulusal kurtuluş sürecinde bir araç olsa da, onu mevcut güç düzeyine getiren taktik savaşım biçimidir. Nitekim silahlı mücadeleyi savunan veya savunmayan bütün güçler, bu aracın nasıl kullanıldığını ve bundan nasıl sonuçlar yaratıldığını PKK örneğinde tekrar tekrar incelemek durumundadırlar. Görüyoruz ki bu sürecin ortaya çıkardığı önemli gerçeklerden birisi de, silahlı mücadele aracının kesin sonuç aldığıdır. Bu durumuyla PKK, enternasyonalist özü çerçevesinde silahlı mücadeleyi sonuç alıcı kılarak Kürdistan tipi koşullara sahip olan ezilen halklar için bir kurtuluş örneği sunmuştur. Gerçekçi ve dürüst olan bütün kesimler, hatta bunların dışında karşıt konumda olan çevreler de çok iyi bilirler ki, süreci bu düzeye getiren temel araçlardan biri silahlı savaşım biçimidir. Bununla birlikte önemle vurgulanması gereken bir nokta da silahın düşman askerini öldüren araç biçiminde kullanılmadığı, tersine onun siyaset hükmünde ele alındığıdır.

Bütün gelişmelerin bunu kanıtladığı gerçeğinden hareketle, silahın, bir tıkanmaya yol açmadığı, tersine Kürdistan sorununun çözümünün görüşmeler yoluyla siyasi platforma taşırılmasının, özgürlük ve eşitlik temelinde kardeşçe yaşamanın imkanlarını sunmuştur. Bu, görmezlikten gelinemeyecek kadar gözler önünde olan bir gerçektir. Nitekim PKK'nin yürüttüğü 8 yıllık silahlı mücadele, Kürdistan ve Türkiye halkları açısından lehte gelişmelere yol açarken, halklarımızı egemenliğinde tutmaya çalışan TC devletini kötü bir sona mahkum etmiştir. Bu konuda bir gazetecinin sorusu üzerine Abdullah ÖCALAN yoldaş, "Bizde silahlı mücadele şimdiye kadar sonuç aldı, bundan sonra da sonuç alabilecek bir araçtır. Fakat bu, Türk devleti açısından tersinedir" sözlerini dile getirirken, kanıtlanmış bir gerçeği vurgulama gereğini duyuyordu.

Bu tarihi önemde olan bir gelişme ve gerçektir. Biliyoruz ki dünyanın birçok alanında emperyalistler, sömürgeciler vb. gerici egemenlikler halkları iliklerine kadar sömürmekte, onlara kan kusturmakta ve çeşitli baskı türleriyle bütün gelişme imkanlarını kapatmaktadırlar. İşte bu noktada PKK örneğinin söz konusu halkların koşullarında bir kurtuluş silahına dönüşmemesi için PKK gerçeğindeki silahlı mücadele yöntemi mahkum edilmek istenmektedir. Ancak her şeye rağmen bunlar, tarihe damgasını vuracak, son sözü söyleyecek olan gerçeklerdir.

Yeni sürecin kavranmasında önemle görülmesi gereken bu durum da özgüç gerçeğidir. "Batı ülkeleri artık desteklerini geri çektiler, PKK'nin terör örgütü olduğunu onlar da kabul ediyorlar", "Suriye, ABD'nin terörist ülkeler listesinden çıkmak için Apo'yu istemiyor", "İran da PKK'ya eskisi gibi müsamaha göstermeyecek" şeklindeki yaklaşımlarla, özgücün bu sürece ulaşılmasında oynadığı esas rolün üstünü betonlamaya çalışıyorlar. Milliyet gazetesi köşe yazarlarından Metin Toker, konuyla ilgili yaptığı yorumun bir yerinde, "Ortadoğu'da taşlar kıpırdamaya başlamıştır" diyor. Bu, doğrudur. Fakat Ortadoğu'da taşları yerinden oynatan güç kim? Bu taşların yıkılışı durumunda altında ezilmesi kaçınılmaz olan güç hangisi? Bu soruların cevapları kendi başına değerlendirme konularıdır. Bu nedenle bir hatırlatma ile yetinerek geçiyoruz. Ancak şu kesin bir gerçektir ki, Kürdistan'da olduğu gibi, Ortadoğu gerçeğinde de PKK öncesi ile sonrası vardır. "Yeni dünya düzeni"nin Ortadoğu ayağı neden sakat? Irak meselesi neden gündemden düşmüyor? Irak'ın toprak bütünlüğü neden eskisinden farklı olarak ilgili taraflar arasında tartışma konusu oluyor?

Bütün bu gelişmelerin altında PKK faktörünün bulunduğu açık bir gerçektir. Söylendiği gibi PKK'de bağımlılık politikası temel alınsaydı, ne böyle bir süreçten bahsedilebilirdi, ne de gündemin içeriği böyle olabilirdi. Nitekim hiç kimse inkar edemez ki, PKK öncülüğünde gündemleştirilen süreç, emperyalizmin de, sömürgeciliğin de ve bunların uzantılarının da çıkarına olan bir süreç değildir. Bu, hayatın kanıtladığı tartışmasız bir gerçekse, PKK'yi destekledikleri söylenen güçler hangi gerekçeyle bu süreci teşvik etme aptallığını göstersinler? Sıradan bağımsız bir gözlemci bile bundaki gerçeği görür ve teslim eder. Ancak şu da vardır: Türkiye'yi destekleyenler, onun kaşına-gözüne hayran oldukları için desteklemiyorlar. Bu desteğin sınırını, destekçilerin çıkarları belirler. Kaldı ki bu, rahatlıkla anlaşılabilecek bir durumdur. Nitekim süreç dikkatlice incelemeye alınıp kavranmaya çalışılırsa, PKK'nin hizaya getirilen değil, adım adım hizaya getiren bir güç konumuna yükseldiği görülecektir.

Biliyoruz ki her önemli gelişmede dış bağlantı aramak, TC'nin bir kuruntusu, onun gerçeğinde hep varolagelen bir durumdur. Bir devlet olarak büyük dış merkezlere mutlak anlamda bağlanarak varlığını sürdürme felsefesi, onu belli kalıplar içerisinde şartlandırmıştır. Türkçülük geleneğine göre, bir devletin başaramadığını bir örgüt hiç başaramaz! Eğer başarmaya doğru gidiyorsa, bunda dış güçlerin parmağı vardır! Türkçülüğün bakış açısı böyle olunca, bu konuda elbette çeşit çeşit yorumların geliştirilmesi şaşırtıcı olmaz. Dolayısıyla Abdullah ÖCALAN yoldaşın çıkışını, "Bayram değil seyran değil, eniştem beni neden öptü" tarzında yorumlamak, kaş yapayım derken göz çıkarma fukaralığıdır.

Bütün bunlar açık gerçekler biçiminde seyrederken, yıpranmış bir plağın ses adına çıkardığı kulak tırmalayıcı cızırtılar devam ediyor: "Kürt sorunu ile PKK'yi birbirinden ayırt etmek..." Bu nokta, açımlamayı gereksiz kılacak kadar nettir ve anlaşılmıştır. Konuyla çok yakından ilgili olduğu için hatırlatma gereğini duyduk. Çünkü yeni sürecin önemli gerçeklerinden biri de, Kürt sorunu ile PKK'nin tek bir parça olduğunun pekiştirilmiş olmasıdır. İki ayrı parça olmadığı için ayırt etmek mümkün değildir. Dolayısıyla "ayırt etme"nin altından çıkıp karşımıza dikilen gerçek; bir sorunu parçalayıp tasfiye etme amacıdır.

Kısacası, bütün korkular, bütün endişeler ve bütün çarpıtmaların yolu, PKK'nin iç ve dış kamuoyunda sorunun esas çözümleyici gücü olma yönündeki imajına uzanır.

Türkiye'nin dehası

"DYP-SHP Ortak Hükümeti döneminde ekonomik önlemler alınmasaydı, enflasyon yüzde 160'ı bulacaktı!.."

Bu değerlendirme Devlet Planlama Teşkilatı'na aittir. İktidarın el değiştirdiği 1991 sonunun koşulları ile 1992 yılının tamamı ve 1993'ün ilk üç ayına dönük bir projeksiyon yapılarak varılan sonuç, yüzde 160'ı bulan enflasyondur.

GERÇEKLER

SİYASET GÜNLÜĞÜ

Derya SAZAK

NDEMDEKİ APO

K... Federasyon... Bağımsızlık...
...ın "silahları bırakma" önerisinin ardından ...adrolarının Güneydoğu'daki eylemlerini ...areketa" dönüştürme eğilimlerini yansıtan

GÜNÜN YAZISI

Oktay EKŞİ

Sayalım ki ateş kesildi

Birinci sayfadan devam

Kürdistan Yurtseverler Birliği diye bilinen bir silahlı gücün lideri olan Kuzey Iraklı Talabani, birkaç hafta önce Abdullah Öcalan'la Şam'da bir görüşme yapmış. Bu görüşmede Apo, özeti yukarıda ... de edilen sözler söylemiş.

GÜNLÜK

Yalçın DOĞAN

AF VE İHANET!

ŞAFAK'tan

SAFAK

Hesap

Apo, "Ateşi keselim..." dedi ya, bunca zaman geçti, sevinelim mi, üzülelim mi, karar veremedik...

MEHMET ALİ BİRAND (SABAH)

Bu durumda devleti yalnız bırakmayalım...

Bugünlerde devletin çeşitli kesitlerinden çıkan ve önümüzdeki günlerde de devam edecek olan sert tepkiler sizleri şaşırtmasın... "Apo'ya satıldı" veya "Teröristlerle pazarlığa başlandı" denmesin diye, herkes bol keseden çatık kaşlı demeçler veriyor. Bu tutumu anlayışla karşılamak gerekir. Dünyanın neresinde olursa olsun, aynı durumla karşı karşıya kalan bir hükümet aynı şekilde hareket ederdi...

Devlet kendini korumak, halkına güven vermek ve terör karşısında dimdik durmak zorundadır. Nitekim, TC Devleti, Apo'yu ilk defa taktik değiştirme ihtiyacı içine sokmuştur. Bundan sonra da, teröre karşı mücadelesini sürdürmek zorundadır...

Ancak madalyonun bir de öbür yüzü var...

çekmiş gibi seyrediyoruz... Hem de hükümetin ufak bir hatasını gördüğümüz anda eleştiri oklarımızı fırlatmaya ve devletin başındakileri yerden yere vurmaya da hazırız...

Hem sorumluluk almıyoruz, hem de suçlamayı bir görev sayıyoruz...

İşte böylesine garip seyircilik olmaz...

İşte bu olmaz. Geldiğimiz aşamada, kollarımızı kavuşturup böylesine garip bir seyircilik yapamayız...

Devleti yanlız bırakamayız.

Süreç çözümleyicidir, yaklaşım ciddidir

Kısmen yukarıda değindiğimiz gibi, başlatılan süreç, Kürdistan ve Türkiye halklarının özlemine yanıt olmayı içeren yeni bir yaklaşımdır. Atılan adımlar samimidir; gerçekten de daha fazla kan dökülmeden nihai bir çözümü içeriyor. Türk egemen sınıfları, daha fazla kaybetmemek, daha fazla halklarımız karşısında suçlu konuma düşmemek ve tümden yerle bir olmamak istiyorlarsa PKK'nin sunduğu tarihi fırsattan yararlanmasını bilmelidirler. "Eşkıya ile pazarlık olmaz", "Devlet bir terör örgütünü muhatap alamaz" vb. yaklaşımların beş paralık bir değerde olduğu, bu tür tutumların sadece ve sadece savaşın daha da kanlı geçmesine yol açtığı her yıl defalarca ortaya çıkan bir durumdur.

"Taktiktir", "Sıkışık durumdan kurtulmak için başvurulan bir manevradır", "Apo bununla güç kazanmak istiyor" deniliyorsa ve bu yaklaşımın PKK için yararlı sonuçlar ortaya çıkaracağı söyleniyorsa, Türk devlet yöneticileri neden kendileri için de böyle bir tutuma yanaşmaktan kaçınıyorlar? Bu, onların kendi sömürgeciliklerinden vazgeçmek istemediklerini göstermiyor mu? Bu yeni yaklaşım taktiğe denk düşse de, sonuçta köklü bir çözümü amaçlamıyor mu? Kaldı ki taraflar arasındaki bütün savaşımlar taktikler bütünlüğünden oluşmuyor mu? Burada sorunun silah kullanımından arındırılıp eşit imkanlar içerisinde siyasi platforma taşırılmasındaki iyi niyet görülebilmelidir. Nitekim buna PKK'den çok TC'nin ihtiyacı vardır. Bilinmelidir ki sıfırlardan gelişmeyi yaratarak bu sürece getiren PKK'nin, bundan sonrasını çok daha kolay başarması için hiçbir neden yoktur. Eksi ile artının aynı olmadığı unutulmamalıdır.

Burada esas sorunu, Sabah gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Güneri Civaoğlu'nun, "Abdullah ÖCALAN koşulları, coğrafyayı, zamanlamayı çok iyi değerlendirmiş, en zayıf olduğu bir konumdan, çok güçlü bir görüntü üretmenin siyaset ustalığını göstermiştir" şeklindeki yorumunda düğümlendirmemek gerekiyor. Yakalanması gereken yaklaşım, PKK tarafından atılan bu adımı sunulan önemli bir fırsat şeklinde değerlendirmek olmalıdır. Ancak bunu karşı tarafın tasfiyesi temelinde kullanmak, yeni süreci bozmaya çalışmakla eş anlamlıdır. Nitekim ateşkes ilan ederken Abdullah ÖCALAN yoldaş, şu noktayı önemle vurguluyordu: "Bu süre içerisinde TC güçlerinin saldırılarından çok, devletin kendi yaklaşımını köklü bir şekilde gözden geçirip geçirmediğine bakacağız. Ateşkesin uzatılıp uzatılmaması da bu duruma bağlıdır."

Bu sözler sürece verilen önemi ve ciddiyeti gösteriyor. Dolayısıyla bazı çevrelerin çokça öne çıkardığı gibi bu bir oyun değildir. Aynı şekilde oyun olmadığı gibi, her türlü karşı oyuna da kapalıdır. TC yetkililerinin kimi demeçlerinde, tek yanlı ateşkes ilanına oyalama taktiğiyle yaklaşıldığı görülüyor ki, bu, ciddi bir yanılgıdır. Biliyoruz ki, 25 günlük bir süre TC için yabana atılamayacak bir zaman kesitidir. Fakat tanınan bu süre, gerçek ve kalıcı bir çözüme hizmet temelinde gündeme getirilmiş ve atılan adımlarda bir iyi niyetin taşındığının kanıtlanması amacıyla kamuoyuna açıklanmıştır. Bunu kötüye kullanmak hiçbir şeyi kazandırmayacağı gibi kaybettirir. Bu noktada bir sınavla karşı karşıya kalınıyor: Kim savaştan yana, kim kansız çözümden yana? Yakın zamanda görülecektir bu.

"Silaha başvuran PKK'dir, durdurması gereken de odur" ya da "Gelip teslim olsunlar, pişmanlık yasasından yararlansınlar" yaklaşımı, savaşın sürdürülmesinden yana olmaktan başka hiçbir anlama gelmiyor. Bu provokatif, kışkırtıcı tutumların siyasi görüşmeler temelinde çözümü dayatan sürece karşıtlık ifade ettiğini halklarımız görebiliyor.

Öte yandan sonunda özgür, bağımsız, eşit ve kardeşçe bir yaşamı getirecek sürece bütün duyarlı kesimler, güçler, etkili kişilikler ve en başta da Kürdistan ve Türkiye halkları katkı sunmaya seferber olmalıdırlar. PKK bu konuda bir fırsat açmıştır ve bu fırsatın gerçek ve adil bir çözümü yaratması için çok yönlü imkanlar sunmuştur. Şimdi savaşa kaynaklık eden gerçekleri daha iyi görmek, sorunun barışçıl çözümünü reddederek kör bir şiddet politikasında ısrar eden tarafı daha iyi tanımak her zamankinden daha kolay hale gelmiştir. Hiç şüphesiz gerçekleri görmek ve asıl suçluyu tanımak da tek başına yetmiyor. Bunun mutlak anlamda yerine getirilmesi gereken görevleri vardır. Savaşın sona erdirilmesini ve bu temelde siyasi platformda soruna çözüm aranmasını isteyen herkesin yapacağı işler fazlasıyla vardır. Herkesin kendi çapında imkanları vardır ve bunları bu yeni süreç için seferber edebilir. Haklı savunulmalı, haksıza ise dur denilmelidir. Akan gözyaşları ve dökülen kanlar ancak güçlü halk cepheleşmeleri temelinde durdurulabilir.

Bu konuda sürece katkı sunmak isteyen herkese, her çevreye, her güce partimiz destek verecektir. Yine bu konuda halklarımızın lehine sonuçların ortaya çıkarılabilmesi için elinden gelen her türlü çabayı sergileyecektir. Şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da kör bir intikamcılık peşinde olmayacaktır. Bu nedenle TC'nin de buna denk düşen bir tutumun içine çekilmesi için her alanda seferber olmak dönemin en kutsal görevi olarak temel alınmalıdır. Bu sürecin gelişmesi önünde engel olmak isteyen ve bunun her türlü pratiğini sergilemeye çalışan burjuva basın-yayın organları, değişik sömürgeci kurumlar, kalemşörler, politikacılar, kısacası bütün ırkçı-şovenistler protesto edilmelidir. Halklarımızı karşı karşıya getirmek isteyenler, özgürlük ve eşitlik temelinde kardeşliğin gerçekleşmesini engelleyenler bunlardır. Bu daha fazla kanlı bir savaştır, daha fazla katliamdır. İşte bunu durdurmak için Kürdistan ve Türkiye halkları, PKK öncülüğünde başlatılan çözümleyici süreç içinde yer almalı ve bunun önündeki bütün engeller üzerine başarılı bir şekilde yürümek için tek bir cephede birleşmelidir.

Yeni sürece karşı kimler neden direniyor

Abdullah ÖCALAN yoldaşın yaptığı açıklamalar, döneme özgü yeni saflaşmalar ortaya çıkardı. Irkçı-faşist kesimlerin başından beri içerisine girdikleri olumsuz tavır, beklenen bir gelişmeydi. Bunun yadırganacak bir yönü de yoktur. Nitekim bunlar, inkarcı ve ırkçı tutumlarını hiçbir zaman terk etmediler ve sürekli şiddete dayalı bir imhada ısrar ettiler. Demeçlerinde ve yorum yazılarında ısrarla, "Apo taktik yapıyor", "Devlet eli kanlı bir suçluyu muhatap alamaz", "Terör örgütü PKK ezilmelidir" noktalarını çok küstahça bir tarzda işlediler. PKK'nin elinde bulundurduğu inisiyatifi yeni yaklaşımı temelinde daha da pekiştirmesini

ve böylece "koskoca büyük Türk devleti"ni köşeye sıkıştırmasını kabullenemediler. Devletin prestijini kurtarma mücadelesine girerek PKK'ye ve Abdullah ÖCALAN yoldaşa pervasızca saldırdılar. Akla hayale gelmeyen karalama çalışmalarına giriştiler. Hatta Türkiye halkını ve devlet yetkililerini yeni sürece karşı kışkırtmak ve bu konuda harekete geçirmek için ellerinden gelen her şeyi yaptılar. "Türklük elden gidiyor" adı altında şovenizme ve ırkçılığa her zamandan daha fazla sarıldılar.

anlamakta zorlanmıyoruz. İçine girdikleri en son tutumla, niyetleri ne olursa olsun, kanlı bir savaşın devam etmesinden yana olduklarını gösteriyorlar. Çok iyi biliyorlar ki, onların politikacılığı ancak bu koşullarda bir işe yarayabilir. Tabii halklarımız nezdinde değil, devletin nezdinde bir şeylere değer bulunabilir. Kaldı ki devletin bunları PKK'yi tasfiye etme mücadelesinde defalarca kullanma girişiminde bulunduğu, bunun için destekleyip öne çıkardığı tarafımızca sır değildir.

Bunların bu denli aşırı bir tutum içerisine girmesinin nedenleri vardır. Bunlar PKK'nin devrim sürecini nasıl ilerlettiğini, bütün söylenenlere rağmen nasıl vazgeçilmez bir çözüm gücü olduğunu temkinli hareket edenlerden daha iyi görüyorlar. Bunun büyük bir yıkılış ve onun yerine büyük bir inşa olduğunu daha yakından hissediyorlar. Çünkü bu yıkılışın altında onların da ezilmesi kaçınılmazdır. Bu nedenle bunların temel felsefesi, her türlü yönteme başvurarak devrim sürecini geniş zamana yaymak, dolayısıyla en ufak bir umut emaresine can havliyle sarılmaktır.

Bunlar hem devlet içinde ve hem de dışında örgütlenen kesimlerdir. Olumlu her şeyin önüne geçmek için türlü provokatif tutumlar içine girmekten ve gerekirse en has adamlarını kurban vermekten çekinmezler. Geçmişte olduğundan daha fazla bu dönemde söz konusu yöntemlere başvuracaklardır. Bu ırkçı-faşist zihniyete mensup olanların, bulundukları her yerde çözüm sürecine çomak sokmaya çalışacakları beklenmeyen bir gelişme değildir.

Bu kesimleri böyle değerlendirirken, diğer devletçi kesimleri temelde farklı bir konumda değerlendiriyor değiliz. Aradaki kısmi fark, PKK'yi tasfiye etme yöntemleri konusundadır. Bir taraf açık tasfiye yöntemlerinde ısrar ederken, diğer taraf ise bunu daha ince yöntemler aracılığıyla gerçekleştirmek istiyor.

Bunların yanısıra bir de kendilerini yurtsever-demokrat olarak kamuoyuna lanse eden ara kesimler vardır. Abdullah ÖCALAN yoldaşın açıklamaları, nasıl ki TC rejiminde şok etkisi yaratmışsa, bu kesimleri de beklenmedik bir anda çarpmıştır. Bunlar da hazırlıksız bir şekilde yakalanmış, kaypak konumlarından beklenen bir biçimde tutum değişikliğine girmiş ve böylece gerçek kimliklerin açığa çıkmasından kurtulamamışlardır. Daha önce barış havarisi, demokrat, yurtsever ve savaş karşıtı olarak geçinen bunların, sorunun asıl tarafının yeni yaklaşımı karşısında içine girdikleri tutumla çok daha iyi anlaşıldı ki, geçmişte kendilerine yakıştırdıkları bütün sıfatlar birer maskeden ibarettir. Bu kesimleri

Neden PKK'nin siyasi platformu dayatmasıyla birlikte bunlar 180 derece çark ettiler? Manevra alanları mı daralacak? Devletin ihtiyacı mı kalmaz? Yoksa çıplak yüzle politika yapma güveninden mi yoksundurlar? Bunlar da çok iyi biliyorlar ki, PKK mücadelesinin en önemli bir özelliği, doğru ile yanlışı, esas ile sahteyi, haklı ile haksızı, dürüst ile ikiyüzlüyü netleştirerek yerli yerine oturtmasıdır.

Bunlar da yeni süreçte gerçek bir sınavla karşı karşıyadırlar. PKK'li olmalarına hiç gerek yok. Kaldı ki, PKK de böyle bir şeye ihtiyaç duymuyor. Sürecin önemli bir özelliği, iddialı olan herkesin sorunun çözümüne katkı sunmasıdır. Nitekim yapılacak her katkı, PKK'nin kendisine değil, iki halkın çıkarına yapılmış olur. Herkes bir kez daha hatırlamalıdır ki, partimiz Kürdistan halkıyla birlikte Türkiye halkının da özgürlüğü, kurtuluşu ve bu temelde insanca yaşamı için vardır. PKK'yi bundan ayrı düşünmek için hiçbir neden yoktur. Bu temelde söz konusu kesimleri, eğer dürüst olduklarını söylüyorlarsa, iddialarına sahip çıkmaya çağırıyoruz. Bu temelde Kürdistan sorununa katkı sunmaları durumunda PKK'den sadece destek görürler.

PKK çağrısı karşısında kendini sol cepheden sayan bazı örgütlerden de dikkat çekici sesler yükseldi. Aslında "sesler" yerine "feryatlar" deyimini kullanmak daha doğru bir değerlendirme olur. Bunlar yıllardan beri legal ve illegal platformlarda kısır döngüler etrafında dönüp dolaşan, işleri-güçleri ahkam kesmek olan, ne bir devrimci çıkış yapan ve ne de sahneden çekilip giden kesimlerdir. "PKK'nin milliyetçi çizgisi reformizme kaydı", "PKK Batı oyununa geldi", "PKK uzlaşma mesajı verdi" vb. değerlendirmeleri yapanlara bakıyoruz, ama bunun böyle bir şeyi hiç de hak etmediği ağızlardan çıktığını görüyoruz. Türk devleti sürekli Kürdistan halkını küçümsedi, adam yerine koymadı, Türklüğü ise dünyaya bedel olarak gördü. Bu şovenizm ve ırkçılığı Türkiye halkının kafasına hemen her fırsatta yerleştirmeye çalıştı. Sesini bu tarzda yükselten solun bu şovenist etkinin altında olduğunu kim inkar edebilir?

Bunlar Kürdistan halkı için ne yaptılar da ondan ne istiyorlar? Bu noktada, objektif olarak devlet ile aynı tutum içinde değiller mi? Halkımıza hiçbir şey verilmez, ama hep alınmak istenir. Bazılarını dışında tutarsak, Türk sol güçleri Kürtlere, hep kullanılması gereken halk gözüyle baktılar. Kendilerince daha kolay kandırılabilecek, Türklüğün kuyruğuna takılabilecek halktır Kürtler. Bu süreç PKK önderliğinde durduruldu; direniş içerisinde yeniden doğuş gerçekleştirildi. Bununla birlikte Kürdü adam yerine koymayanların kendilerinin adam olmadığı ortaya çıktı. Bugün PKK'nin canını dişine takarak geliştirdiği mücadeleyi sonuç alıcı bir sürece yükseltmesini neden kabullenmiyorlar? Gerçekleri neden teslim etmiyorlar? Neden her yeni gelişme karşısında komplekse kapılıp eziklik duyuyorlar? İşte çok açıktır; Kürtler PKK önderliğinde mücadele ederek devrimin zaferine her gün biraz daha yaklaşıyorlar. Kürtler, bu güçlerden kendisi için bir şey istemiyor, kendi halkları için mücadele etmelerini istiyor. Fakat hiçbir şey yapılmadan akıl verilmek isteniyorsa, artık böyle bir akıla ihtiyaç duyacak kimselerin ortalıkta bulunmadığını hatırlatmak istiyoruz.

Şu da bir gerçektir ki, PKK devletleşme aşamasını yakalamış bir güçtür. Nitekim bu güçlerin kavrayamadığı ya da görmek istemedikleri nokta da budur. İktidar hedefleyen, bunun çok önemli imkanlarını yakalayan ve bu temelde artık iktidarın örgütlülük düzeyini uygulamaya geçirme aşamasına yakınlaşan bir örgüt ile dar çevrelere dayanan mücadele örgütleri aynı kefeye konulamaz. Dolayısıyla bu büyük fark, kendini süreçlere yaklaşımda da gösterir. Bu güçler PKK'nin politik doğrultusunu, süreçleri ele alış tarzını gerçekçi bir temelde kavramadan ve bu kapsamlı bakış açısını kendi dar bakış açılarıyla karşılaştırıp aradaki büyük farkı görmeden PKK'yi anlayamazlar. O halde, eski örgütçük konumları değişmeyen, hatta çok daha gerileyen bu güçlerin PKK'yi de kendilerine benzer bir örgüt olarak görmeleri, ancak onların zavallılıklarına yorumlanabilir. Bu nedenle ahkam kesmeden önce kendi gerçekliklerine bakıp akıl vermeyi ne kadar hak edip etmediklerine bakmalarını salık veriyoruz. Maske düşmüş, kel görünmüştür. Kardeşlikten, bir arada yaşamaktan bahsedenler nerede! Bekliyoruz.

Tekrar belirtiyoruz; bunların söylediklerinin hiçbir kıymeti harbiyesi yoktur. Keskin devrimci, direnişçi, sosyalist geçinmeleri sadece demagojik, iflah olmaz oportünistlik ve laf ebeliğidir. Tüm yurtsever ve demokratlara önemle belirtmek istiyoruz; değerli zamanınızı harcayıp bunları dinlemeye değer bulmayın. Bunların, PKK öncülüğündeki yeni sürece karşı içine girdikleri tutumun hiçbir haklı zemini yoktur. Her şeyden önce ne yaptılar da, ne yapılmasını istiyorlar.

Tartışılması, güç verilmesi ve bu temelde ilerletilmesi gereken, yeni gelişme sürecidir. Mutlaka kavranması, sonuçlar çıkarılması gereken budur. Tekrar hatırlatalım ki, bu süreç PKK öncülüğünde kendi özgür koşullarında başlatılmış ve bu da TC'yi hiçbir dönemde olmadığı kadar zor durumda bırakmıştır. Esas olarak başta askeri ve siyasi alanda olmak üzere, her alandaki görüşmelere hazır olunduğu belirtilmiş ve bu temelde ulusal kurtuluş mücadelemizde yepyeni bir dönem açılmıştır. Ve bu dönemin başarılması için yüklenilecek, bunun önündeki bütün engeller bir bir aşılacaktır.

Sürecin seyri ve olası sonuçları

Lübnan'ın Bar Elias şehrinde Abdullah ÖCALAN yoldaşın yaptığı açıklamalar bir anda Kürdistan, Türkiye ve dünya kamuoyunda büyük yankı yarattı. Yıllardan beri Türkiye'nin, iç ve dış kamuoyuna "eli kanlı terör örgütü" olarak lanse ettiği PKK'nin Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın savaşı karşılıklı sona erdirme, sorunu siyasi platformda görüşmeler yoluyla çözüme kavuşturma çağrısı, yerleşik birçok imajı yıkarak yeni bir imajı çiziyordu. Bu imaj PKK yapısı ve onu tanıyanlar tarafından biliniyordu, ancak PKK'yi TC söyleminden tanıyanlar için yeni ve hem de inandırıcı bir imajdı.

Verilen mesaj ve açıklanan yeni yönelim, iç ve dış kamuoyunun duyarlı kesimleri tarafından olumlu karşılandı. Bazı kesimleri, kendilerini yeniden gözden geçirmeye zorladı. TC söylemiyle şartlanan kesimlerin kafalarındaki terörist imajının yersizliğini ortaya koydu. Türkiye halkına gerçekleri gösterdi. Kürdistan halkı tarafından ise bu çağrı coşkuyla karşılandı.

Bu çıkış, TC'nin "ulusal mutabakat"ına karşı gerçek çözüm mutabakatına da bir çağrıydı. Abdullah ÖCALAN yoldaşın Celal TALABANİ ve Kemal BURKAY'la görüşmeleri kabul etmesi, bu görüşmeler temelinde güç birliği yapılarak yurtseverlikte iddialı olan bütün kesimlerin devrim cephesinde bir araya gelmeleri yönünde girişimlerin başlatılması, yeni politik yönelimin bir gereği olarak ele alındı. Kürdistan cephesinde, en azından halkımızın kurtuluşundan yana olan kesimlerin birlik sürecine alınması yönündeki çabaların gündeme getirilmesi, yeni dönemin başarılmasında küçümsenmeyecek düzeyde bir rol oynayacaktır. Kürdistan parçalarında sağlama alınmaya çalışılan birlik süreci uluslararası alana da yansıtılacaktır. Bir yandan Kürdistan'da sorunun köklü çözümü için yüklenme gündeme getirilirken, diğer yandan buna bağlı olarak diplomatik çalışmalara ağırlık verilecektir. Nitekim yeni süreçle birlikte diplomatik faaliyetin sahaları da genişleyecektir. Bu sahalar genişledikçe, TC için de aynı oranda bu sahalar daralacaktır.

Yeni sürecin ulusal düzeyde olduğu gibi, uluslararası diplomatik faaliyetler için de sunduğu imkanlar vardır. PKK'ye yakıştırılan teröristlik imajının tümden kaldırılması da mümkündür. TC dış alanda da bunun önüne geçmede zorlanacaktır. Bu alanda sürekli PKK'yi savaşın kaynağı olarak gösteren TC'nin elinden bu silah alınacaktır. Kısacası TC, PKK'nin görüşme çağrısına karşılık vermediği takdirde bütün inandırıcılığını kaybedecektir. Artık TC'nin PKK'yi imha-tasfiye edemeyeceğine iyice inanan Batı dünyası da TC'ye eskisi gibi destek vermeyecektir. Bu konuda ciddi düzeylerde sınırlandırmalara gitmesi olasıdır. Helsinki Gözlem Grubu'nun Türkiye'nin Kürdistan'daki uygulamalarını ciddi düzeyde eleştirmesi ve ABD'yi TC'ye olan askeri-siyasi yardımı kesmeye çağırması, bu konuda olası baskıların işaretini veriyor.

Bütün gelişmeler Batı'nın PKK'yi artık daha çok dikkate alacağını gösteriyor. Abdullah ÖCALAN yoldaşın açıklamalarının, Newroz günü ortaya çıkan PKK hakimiyetinin, TC'nin içerisine düşürüldüğü zor sürecin uluslararası yeni yönelimlere yol açmaması için hiçbir neden yoktur.

Hiç şüphesiz uluslararası alanda mücadelemiz lehine doğacak olumlu havayı tümden dostluk temelinde düşünmek yanıltıcı olur. Örneğin devletler düzeyinde PKK muhatap alınsa bile, bu kendi çıkarlarını koruma temelinde bir tanıma olacaktır. Eskiden tanımayarak korunmak istenen çıkarlar, şimdi eskisi gibi olmayınca tanıma temelinde korunmak istenecektir. Bunun için PKK'nin radikal bağımsızlıkçı çizgisi mümkün oldukça törpülenmeye ve giderek etkisizleştirilmeye çalışılacaktır. Bunun yöntemleri çok çeşitlidir. Bu nedenle içerisinde bulunduğumuz dönemde politik uyanıklığı, öngörülüğü, yaratıcılığı elden bırakmayarak parti çizgisinin şaşmaz militanı olmak çok önemli bir görev durumundadır.

Türk devleti bu dönemde hem içte ve hem de dışta her zamankinden daha çok provokasyon ve komplolara başvuracaktır. Çünkü süreç, devrim lehine tahminler ötesinde de gelişmeler yaratma özelliğine sahiptir. TC İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'in Kürdistan gezisinde yaptığı bir açıklamada, "Apo, Kemal Burkay'ın çizgisine geldi" sözlerine yer vermesi tamamen maksatlıdır ve provokatifçedir. PKK'nin dıştalanması, darbeler alması için TC boş durmayacaktır.

Bütün bunlar TC'nin içerisine girdiği büyük zorluklardan kaynaklanıyor. Eskisi gibi şiddet politikasını serbestçe kullanamayacaktır. Arkasında ne gerekli düzeyde destek vardır ve ne de uygulamak istediği terör için meşru gerekçe vardır. Bu nedenle bir yandan şiddet uygulamasına devam ederken, görüntüyü kurtarmayı da ihmal etmeyecektir. Ancak bütün bu çabaları partimizin yeni yönelimine çarpıp boşa çıkacaktır. Şovenizm silahı adım adım tersine dönecektir. Bütün kötülüklerin kaynağı olarak gösterdiği, "Türkiye'yi parçalamak isteyen bölücü örgüt" biçiminde lanse ettiği, "insanları öldürmekten zevk alan terörist çete" şeklinde sunduğu PKK, bütün bunların tersine, savaşı sona erdirme çağrısı yapıyor, eşitlik temelinde kardeşçe bir federasyon çatısı altında yaşayabileceklerini söylüyor, bunun için siyasi görüşmeler yolunu öneriyor ve hatta bundaki samimiyetini kanıtlamak için 25 günlük bir süre boyunca tek yanlı ateşkes ilan ediyor. Bunlar çok ciddi adımlardır. Türkiye halkını büyük bir uyanışa geçirebilecek özellikte olan yaklaşımlardır. Böylece Türkiye'nin asıl suçlu konumunu hızla açığa çıkaracak bir süreçtir. Dolayısıyla duyarlı kesimleri sorunun barışçıl çözümü için harekete geçirecek yeni bir açılımdır. Bu konuda yoğun tartışmaların gelişmesi ve bu temelde yeni oluşumların gündeme gelmesi kaçınılmaz olacaktır. Özellikle Kürt-Türk federasyonlaşmasının şimdiden tartışmaya açıldığı görülüyor.

En önemlisi de yeni sürecin TC'nin yönetiminde bölünmelere yol açabileceği bir özellikte olmasıdır. Kürdistan sorununa yaklaşımda gündeme gelebilecek bölünme durumu çeşitli düzeylerde çelişkiler yaratacak ve bu da TC'yi kendi içinde zayıf düşürecektir. Buna karşılık ulusal kurtuluş mücadelemiz ise muazzam gelişme imkanlarını bulacaktır.

Sonuç olarak; nereden bakılırsa bakılsın, yeni süreç devrime büyük atılım yaptırabilecek özellikleri bağrında taşıyor. Başarının bütün imkanları fazlasıyla mevcuttur. Taktiklerimizi zengin kılarsak, bütün güç ve yeteneklerimizi her koşulda sergileme becerisini gösterirsek, buna da parti çizgisinin öngördüğü ölçüler dahilinde yaklaşırsak, çok büyük kazanmamak için hiçbir neden yoktur.

Yüklenerek kazanmayı esas seçenek olarak kabul edeceğiz...

Türkiye'ye dönmekten ziyade Türkiye'yi dönüştürmekten söz ediyorum

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın 20 Mart-15 Nisan arası sürece ilişkin ateşkes kararı nedeniyle çeşitli basın mensuplarına yönelik YNK lideri Celal TALABANİ ile birlikte bir basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısının yankıları oldukça etkili oldu. Yeni bir sürecin anlamlı bir başlangıcını da ifade eden basın toplantısı metnini, bazı çevrelerce geliştirilmek istenen çarpıtmaları da dikkate alarak, olduğu gibi yayınlıyoruz.

Celal Talabani: Baylar, bayanlar burada sizinle görüşme fırsatına eriştiğimiz için sevinçliyiz. Şimdi Kürt ve Türk halklarının barış ve kardeşliğini ilgilendiren sorunlar üzerinde Sayın Abdullah Öcalan size açıklamalarda bulunacak ve sorularınızı yanıtlayacak. Teşekkür ederim.

Abdullah Öcalan: Değerli basın mensupları, önce "hoş geldiniz" diyorum. Çok önemli bir dönemi yaşarken, Mam Celal'in de değerli tavsiyelerini göz önüne getirerek, böyle bir basın toplantısı düzenlemeyi duyduğumuz sorumluluk gereği uygun bulduk.

Gerçekten günümüzün en karmaşık sorunlarından birisi, Kürt-Türk halklarının sorunudur. Bu soruna açıklık getirmeyi boynumuzun borcu olarak görüyoruz. Ortadoğu halklarının kaderinde Türk ve Kürt halkları en önemli iki ulustur. Birçok tarihi, siyasi nedenlerden ötürü büyük bir çatışma ve kargaşa durumu yaşanıyor. PKK, gerçekten ulusal varlığını duyurma ve özgürleşme yolunda Kürt halkının mücadelesine uzun süredir öncülük etmeye çalışıyor. Biz sorunları şiddetle halletmeyi istemezdik. Fakat mevcut hükümetleri de aşan ve oldukça tarihi nedenlere de dayanan bir inkar politikası Türkiye'de söz konusudur. Bu, özellikle cumhuriyet döneminde daha da yoğunlaşarak günümüze kadar gelmiştir. Kemalist politikalar yalnız ulusal sorunda değil, demokrasi sorununda da günümüzde tam bir kilitlenmeye yol açmış bulunmaktadır. Ve en az Kürt halkı kadar, Türk halkına da zarar veren bir aşamaya gelip dayanmıştır. Ve köklü çözüm kendisini dayatmaktadır.

15 Ağustos'ta başlattığımız yeni atılım dönemi veya diğer bir anlamıyla Kürt isyanı, Kürt direnişi bu 9. yılında, yani 1993 yılı baharında önemli bir aşamaya gelip dayanmıştır. Bahar dönemi, aynı zamanda tekrar sıcak bir çatışmanın gelişme tehlikesinin çok yakın hissedildiği dönemin de başlangıcı oluyor. Ayrıyetten Newroz, birkaç gün sonra kutlanacak. Gerek Türkiye, gerekse Kürdistan halkının gözleri bu güne çevrilmiştir. Barışçıl kutlamaya dair özlemlerini belirtmektedirler. Bize de oldukça kapsamlı bir yüklenim var. Son günlerde basın bizi ilginin oldukça merkezine almıştır ve hatta bütün gözlerin bizim üzerimize çevrildiğini rahatlıkla söylemek mümkündür.

Yoğun görüşme taleplerinizle karşı karşıya geldik. Şüphesiz sorularınızı dinleyeceğiz. Geleneksel bazı yaklaşımlarım var. Onları burada tekrarlamak istemiyorum. Sorularınız daha açıklayıcı olabilir. Gerçekten sizler buraya getirilirken önemli bir fedakarlıkta bulunduk; Mam Celal'i de buraya kadar getirmek hayli zor oldu. Fakat başardık ve geldik. Önemli bir fırsattır, biz sorularınızı bekleyeceğiz.

Newroz için ateşkes deklarasyonunuz oldu mu?

Abdullah Öcalan: Bu konuda geliştirdiğimiz bir kararı burada açıklayabilirim. Özellikle hükümet çevrelerinde yaygınlaştırılan bir görüş var; "PKK, Newroz gösterilerini silahlı serihildana dönüştürebilir" diye. Başta belirteyim ki böyle bir iddia geçersizdir. Biz, ordu birlikleri üzerimize gelmedikçe ve çok zorunlu bir meşru savunma durumuna düşmedikçe, 20 Mart'tan 15 Nisan'a kadar ateş etmeyeceğiz, herhangi bir saldırıda bulunmayacağız. İster gösteriler sırasında olsun, ister bu süre dahilinde olsun, gelişecek saldırılar kesinlikle bizden kaynaklanmayacaktır.

Böylelikle uluslararası, Türkiye ve Kürdistan kamuoyunun bir barışa imkan sunulması biçimindeki dileğine de karşılık vermeye çalışıyoruz. Olası bir siyasi çözüm yoluna kendimizi hazır tuttuğumuzu belirtmek istiyoruz. Ayrıyetten Türkiye yetkililerinin de beklentiler içinde olduğunu duyuyoruz. Yeni durum değerlendirmelerine ihtiyaç duyduklarını sanıyoruz. Ona da imkan hazırlamak için böyle bir süre ve böyle bir karar bizce yerindedir. Böylelikle kamuoyunun bizden beklentilerini yerine getirmiş oluyoruz.

Sayın Öcalan, Sayın Talabani'nin mektubu Türkiye kamuoyuna yansıdığında, sizin üç noktada eskiden farklı düşündüğünüz duyuldu. Birincisi, "Şartsız ateşkes"; ikincisi, "Türkiye'den ayrılmak istemediğiniz" ve sonuncu olarak "Misak-ı Milli sınırları içinde bu işin çözüleceği" söylendi. Ben, buna dayanarak şunu sormak istiyorum: Şimdi sizin ateşkes diye bahsettiğiniz olay 20 Mart'tan 15 Nisan'a kadar olan süre midir?

Abdullah Öcalan: Bunun önemi, şuradadır: Dediğim gibi bu, yeni bir değerlendirme ve bir iyi niyet gösterisi olarak anlaşılmalıdır. Kendimizi tek taraflı olarak tümüyle silahsızlandırmamızın akla bile gelemeyecek bir husus olduğunu çok iyi biliyorsunuz. Kapsamlı bir ateşkesin gerektiği açıktır. Ortada dağ gibi sorunlar vardır. Anayasal düzeyden tutalım, mevcut bu çok karşı olduğumuz ve gerçekten halklarımıza zarar veren günlük çatışmalara kadar hepsine görüşme yollarını açmadan kendimizi tek taraflı silahsızlandırmamızın intihardan daha kötü olacağını biliyorsunuz. Bu çok açık bir husustur. Burada mühim olan, siyasi yöntemi öne çıkarmaya Türk hükümeti var mı, yok mu? Kanı durdurmak istiyor mu, istemiyor mu? Kürt halkına bazı yasal güvenceler vermek istiyor mu, istemiyor mu? Demokratik yolu açıyor mu, açmıyor mu? Bu konuda daha da açık söyleyeyim; ulusal varlığımızı kabul ediyor mu, etmiyor mu? Sınırlı da olsa, özgür gelişmeye fırsat verecek mi, vermeyecek mi? Eşitçe, kardeşçe ve barışçıl yolda ilerlememize imkan verecek mi, vermeyecek mi? Kısaca, demokratik tarzı, siyasi tarzı esas alacak mı, almayacak mı? Eğer bu sorulara belli cevaplar verilecekse, biz ateşkesi sonuna kadar da sürdürebiliriz, bizden herhangi bir sorun kaynaklanmaz. Şiddet kendi başına çözümleyici bir araç değildir. Belirttiğim bu sorular dahilinde çok önemli siyasal sorunlara çözüm istenildiğini söylüyorum. Bu siyasi yönteme biz her zamankinden daha çok hazırız. Zaten sizlerle bu görüşmeyi de, bunu bütün dünya kamuoyuna, Türkiye ve Kürdistan halkına açıklamak için yapmaktayım.

Evet, anlaşıldı mı? Birlik için de şunu söyleyeyim: Biz, "Türkiye'den hemen ayrılalım" diye bir yaklaşım içinde değiliz. Bu konuda gerçekçiyiz. Bunu da basit bir taktik yaklaşım olarak anlamamak gerekir. Birçok nedenleri vardır; iki halkın tarihi, siyasi, ekonomik durumunu anlayanlar, parçalanmanın olmayacağını bilirler. Etle tırnak gibi iç içe geçmişler. Ben, birçok röportajda vurguladım; ilişkilerin yeniden düzenlenmesini istiyoruz. Bin yıllık kördüğüm olmuş ilişkiler, çelişkiler var. Özgürce ve biraz da eşitçe yeniden düzenleme, bizim temel anlayışımızdır. İkide bir bizi "ayrılıkçı" diye ilan etmek, tam tersine ayrılıkçılığı körükleyen bir tutum oluyor. Mevcut ilişki düzeni, hem Kürt halkının, hem Türk halkının kanını, malını muazzam kaybettiriyor, zayıf düşürüyor. Kesinlikle Türk ulusunun da çıkarına olan bir ilişki düzeni olduğu inancında değilim. Bu, Kürt halkını da yarı ölü halde tutuyor. Bunu gerçekten aşmak istiyoruz. İlişkilerin yeniden düzenlenmesinin daha özgür ve eşit temelde olabileceğine inancımız derindir. Buna da biz çok hazırız, ama Türkiye'nin ise mevcut anayasal-yasal düzeni kapalıdır. Eğer bir reformlar döneminden bahsedilecekse, işte bu ilişkileri düzenlemenin tam zamanıdır, diyoruz. Yaklaşımlar bu temelde olmalıdır. Anayasal düzenlemeden bahsediliyor. Biz, bu düzenlemelerde Kürtlerin de yer almasının önemini vurguluyoruz.

Sanıyorum yeterince sorunuza yanıt verildi. Üçüncü husus neydi?

"Biz, ordu birlikleri üzerimize gelmedikçe ve çok zorunlu bir meşru savunma durumuna düşmedikçe, 20 Mart'tan 15 Nisan'a kadar ateş etmeyeceğiz, herhangi bir saldırıda bulunmayacağız. İster gösteriler sırasında olsun, ister bu süre dahilinde olsun, gelişecek saldırılar kesinlikle bizden kaynaklanmayacaktır."

Veya sorunuza yeterince cevap verildi mi?

Evet. Ben şöyle anlayabilir miyim? Siz önce 20 Mart'tan 15 Nisan'a kadar ateşkes yapacaksınız, size saldırılmazsa herhangi bir şekilde mukabelede bulunmayacaksınız, karşılık vermeyeceksiniz...

Abdullah Öcalan: Evet...

Bu süredeki gelişmelere bakarak bu ateşkesi daha uzun süreli sürdürebiliriz, diyorsunuz.

Abdullah Öcalan: Öyle bir niyetimiz var.

Peki bu ateşkesin devam etmesiyle bu sürede somut olarak ne yapılması gerekiyor?

Abdullah Öcalan: Çok açık sorular sundum. Yani bütünüyle karşı taraftan yetkili sorumlu bir yaklaşım isteniliyor. Dağ gibi sorunlar var, diyorum. Bu sorunların çözümü için muhatabımız kimdir? Cumhurbaşkanı seviyesinde mi yaklaşım gösterilecek? Hükümet seviyesinde mi yaklaşım gösterilecek? Ordu seviyesinde mi yaklaşım gösterilecek? Açıkçası bir muhatap arıyorum.

Bu teklifinize karşılık bu zaman süresi içinde cumhurbaşkanı ve hükümet olarak -her kim ise- gelecek tepkide, sizi -Abdullah Öcalan'ı- muhatap alarak yapmasını mı bekliyorsunuz? Hangi mekanizma ile olacak? Yoksa Türkiye'deki Kürt milletvekilleriyle mi olacak? Hangi kurumu bu taleplerinize ilişkin bir muhatap olarak kabul edeceksiniz? Yani böyle bir koşulunuz var mı? Yani böyle bir görüşmede, ille de PKK muhatap alınacak diye?

Abdullah Öcalan: Mam Celal için de "vekil midir, değil midir" diye bir tartışma yapıldı. Yine "HEP vekil midir, değil midir" diye tartışmalar oluyor. Şimdi bu konuda da basit düşünmeye gerek yok. Bu işin bir muhatabı biziz, diğer tarafı da Türkiye Cumhuriyeti'dir. Kendi düzeylerini kendileri belirlerler. Ben burada da ayrım yapmak istemiyorum. Muhatabımız cumhurbaşkanlığı mı, hükümet mi, genelkurmay mı olur? Bu onların sorunudur. Ama ben kendi tarafımız için söylüyorum; biz buna muhatabız ve bu süreci başlatmaya hazırız. Eğer daha uygun araç gerekiyorsa, bu işler böyle daha uygun bir araçla ilerletilebilir deniliyorsa, bunda da anlaşmak zor değildir. Mühim olan işin ilkesidir. İlkeyi kabul edersek, aracı sağlamakta zorluk çekmeyiz. Mühim olan burada birbirimize taktik yapıp boşa çıkarmak değil, sorunun özüne inebilmektir.

Bunda Suriye'nin bir rolü oldu mu?

Abdullah Öcalan: Hiç rolü olmadı. Suriye şimdiye kadar bize ne olumlu, ne olumsuz hiçbir şey söylememiştir. Suriye'de açık herhangi bir yol yok.

Daha önce benimle yaptığınız bir görüşmede, bağımsız bir Kürdistan istiyordunuz. Şimdi ise Türkiye'nin birliği dahilinde bir Kürdistan'dan bahsediyorsunuz.

Abdullah Öcalan: Bana göre aralarında çelişki yoktur. Bağımsızlık -sıkça da vurguladığım gibi-bizim bir sözcüğün söylenmesinden tutalım bir halkın ekonomik, sosyal, siyasal, ulusal düzeyde kendini özgürce ifade etmeye kadar uzanan bir süreci kapsar. Dar bir ayrılıkçılık, dar bir milliyetçilik daha fazla bağımlılığa yol açar. Federasyona ulaşmış bir Kürdistan bağımsızlığa oldukça kapsamlı cevaplar verebilir. Birlik halinde olmak, bağımsızlığa aykırı değildir. Günümüzde bütün ulusların temel sorunu, çok milliyetçi sınırlar dahilinde hapsolmak değil, bağımsızlık çıkarlarını sağlama alan birliklere gidememektir.

Dolayısıyla bizim Türkiye halkıyla aramızda var olan sınırlar dahilinde, Kürt halkının eşit ve özgürlüğüne dayalı bir birlik arayışımız "bağımsızlığa aykırıdır" biçiminde yorumlanmamalıdır.

Irak'taki Kürtlerin federe devletini olumlu görüyor musunuz?

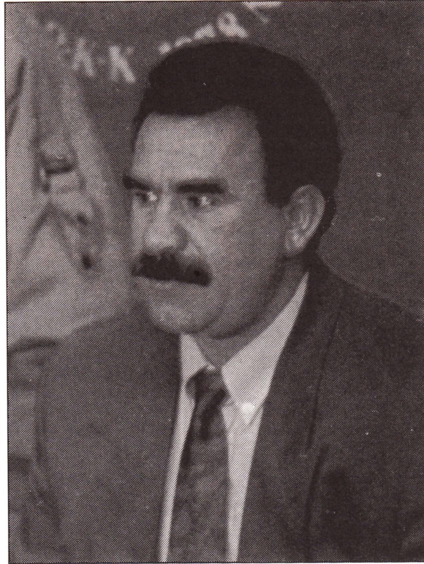
Abdullah Öcalan: Irak Kürdistan'ındaki federasyonlaşma çabası, bize göre olumlu değildir. Otonomi anlayışını dar buluyoruz. Irak'ın bütünlüğünden kopmamış bir Kürdistan'ı fazla gerçekçi bulmayız. Fakat içinde oldukça geniş bir demokrasi uygulayarak Arap ve diğer azınlıklarla da eşitliğe ve özgürlüğe dayalı bir federasyonlaşma bizce anlamlıdır, tarihi bir adımdır. Burada önemli olan, Kürt halkının da kendisini siyasi ve askeri güvenceye tam alabilmesi, bunun için kuvvet sahibi olmasıdır. İradesi dışında geçmişte çok karşılaştığı imhalara maruz kalmayarak sağlam bir düzenlemeyi Irak'ta başarabilir.

Sayın Öcalan, tekrar Türkiye'ye dönersek; tüm silahlı gruplarınıza tam hakim misiniz? Bazı söylentiler vardır.

Abdullah Öcalan: Günlük olarak irtibatlarım vardır. Mutlak anlamda hepsi talimatların gereklerini yerine getirirler. Bahsedildiği gibi PKK'de bir ayrılık, kopma söz konusu değildir. Bunlar sansasyon haberlerdir. Örneğin, Cemil Bayık'ın muhalefet edip büyük bir grupla ayrıldığından bahsediliyor. Cemil Bayık şimdi yanımızdadır. Omurilik kayması var, ameliyat oldu. Birkaç yıl önce belki bazı ayrılıklar vardı, ama bu ayrılıklar gerçekten partimize dayatılan provokasyonlardı. Günümüzde PKK, her sahada egemendir, üstün bir emir-komuta zinciri vardır ve bütün PKK'liler, partimizin kararlarına uyarlar. Hatta kararlara ölümüne bağlılar.

Geçen yılki Newroz'dan bahsettiniz. Silahların susturulmasına ilişkin bu yılki Newroz'u bir koşul olarak görüyorsunuz. Yani siz bu Mart ve Nisan ayları arasındaki bu yirmibeş günlük süreyi söylüyorsunuz. Şimdi bu tavır, pratikte nelerdir? Mesela, Türkiye'nin kırsal bölgelerinde devam etmekte olan birtakım güvenlik operasyonları var. Yani bu operasyonlara son verilmesi bu ateşkesin bir koşulu mudur, yoksa bu ateşkes her halükarda 25 gün devam edecek mi?

Abdullah Öcalan: Biz burada herhangi bir şart ileri sürmüyoruz. Yalnız operasyonlar bizi imhayla yüz yüze bırakırsa, savunma yapacağız.

Bunun dışında bir harekette bulunmamayı kastediyorum.

Sayın Başkan, ben iki soru sormak istiyorum: Birincisi, eğer bu 25 günlük süre içerisinde bir umut ışığı görülmeyecekse -ki inşallah öyle olmayacak- mücadele nasıl, ne şekilde, nerede devam edecek? İkincisi, -ikinizi bir arada görmek çok güzeldir- Kuzey ve Güney'deki Kürtlerin geleceği ne olacak, nasıl bir şekil alacak?

Abdullah Öcalan: Gerçekten bu süre, bir iyi niyet süresidir. Dikkat edilirse şartı filan yoktur. Tek şartı bizi imha etmeye yönelmemektir. Ve özellikle Mam Celal da söyledi ve sanıyorum Türkiye basını de epey işlemiş, "herkes barışçıl çözüm için bir adım istiyor." Buna saygılı olmak için bu belirtilmiştir. Özellikle Newroz'da ateşkesi bazı provokasyonların önüne geçmek için, kesinlikle bahane vermemek için düşünüyoruz. Bir de eğer hükümetin sorunu siyasi düzeyde ele alma niyeti varsa, ona da bir fırsat sunmak için belirtiyoruz.

Eğer bütün bunlar boşa çıkarsa, hemen belirteyim ki, ben bu işe başlarken, ne beş kuruş param vardı, ne de bir tek fişeğim vardı, ama bunlara rağmen savaşı buraya kadar getirebildik. Ve hemen belirteyim, çok zorlandığım bir savaştır. Burada Sayın Yalçın Küçük Hoca'nın bir değerlendirmesini anmak istiyorum: "APO'nun savaş karşısındaki tavrından ben neyi gördüm?" diyerek şöyle devam ediyor: "Ben ilkçağ Yunan kahramanlarındaki tavrı gördüm. Savaşa çok karşı oldukları halde savaşa zorlanan kahramanlar..." Gerçekten öyledir. Savaşa çok karşı olduğumuz halde, mutlak anlamda zorlanıyoruz. Tekrar şunu söyleyeyim; bu dünyada savaştan en çok çekinen kişi kimdir denilirse, kendim olduğunu söyleyebilirim. Halen de öyledir. Elime de tek -belki sembolik gelebilir- bir silah almış değilim. Tek bir eylemim yok. Ama Kürt halkının varlığını gün ışığına çıkarma zorunluluğu ortaya çıktığından, insanlığın vazgeçilmez bir gereği olarak benim tarafımdan anlaşıldığından savaşı da bu düzeye getirmek zorunda kaldım diyorum.

Tekrar söylüyorum; hemen bırakalım bu savaşı! Ve çok mütevazi bazı sorular sordum; halkımızın varlığını sağlamak ve özgür gelişme yoluna koymak için muhataplar birbirini bulmalı diyorum.

Mesele, benimle görüşüp görüşmemek değildir. Ben aradan da çıkarım. Bu halka kendini demokratik ifade etme hakkı tanınsın, kendi temsilcilerini özgürce ortaya çıkarsın, nasıl istiyorsa sorununu öyle halletsin, benim asla savaşı dayatma diye bir derdim yok. Benim için işkencedir ve beni de işkenceden kurtarmış olursunuz.

Ama eskisi gibi "yoksunuz, gelip teslim olacaksınız" denilirse, bu noktada gerçekten kendimi koruma gereğini düşünürüm. Teslimiyette hiç yaşamın olmadığını düşünüyorum. Mevcut "Türk adaleti" deniliyor. Bu adalet, darağacından başka bir şey getirmemiştir. Öyle düşünüyorum. "Yok sayma" politikasına karşı kendimizi savunmaya devam edeceğiz. Bizim Türk devletini, Türk ulusunu imha etmek diye bir sorunumuz yok. Tam tersi, sınırlı da olsa ulusal varlığımızı koruma ve geliştirme hakkı tanınsın diyoruz. Benim burada şaşırdığım bir nokta var: Terör nedir? Kim kime karşı nasıl uyguluyor? Bunun bu kadar tersyüz edilmesi, beni kendi adıma değil, gerçekten uluslararası kamuoyu adına utandırıyor, öfkelendiriyor. Eskisi gibi "Kürdü yok sayarız, bu sefer de isyanı bastırırız, geri kalanları da idam ederiz" derlerse, direnmeyi devam ettiririz. Bu konuda da hazırlıkların bu yıl, hiçbir seneyle kıyaslanmayacak bir biçimde ileri düzeyde olduğunu belirteyim. Gerilla kuvvetleri; Ağrı Dağı'nda Muş, Erzurum yaylalarında, Dersim dağlarında, Toroslar'da, Mardin'de, Botan dağlarında, yine Diyarbakır, Bitlis dağlarında sayıları yaklaşık on bin civarında üslenmiş durumdadır. Bu sene hızla elli bine de tırmanabilir. Eğer hükümetin kararı, "kesin savaş" ise, ben de kesin belirteyim ki, gerilla ilk defa bu elli bin civarına tırmanır ve çok kalıcı bir savaşı gerçekleştirebilir.

Yine serihildanlar Kürdistan'da ve Türkiye'de yaygınlaşır. Yine Türkiye'de de gerilla savaşı yaygınlaştırılır. Ama tekrar belirteyim, bu bizim tercihimiz değildir. Israrla "teslimiyet ve imha" dayatılırsa, bütün siyasi yöntemler bir tarafa itilirse bunlar olur, barışa imkan verilmezse bunlar olur.

Güney ile ilişkilere gelince: 14 yıl boyunca biz bu ilişkilere Mam Celal'le başladık. Bugün gördüğünüz gibi tekrar ileri bir düzeyde görüşmelerimiz oldu. Birbirimize oldukça muhtaç olduğumuza inanıyoruz. Her şeyden önce Mam Celal'in kendisi bu ilişkilere büyük özen göstermiştir. Biz buna gereken karşılığı vermişiz. İnanıyorum ki bundan sonra bir daha yıkılmamacasına bu ilişkiler kardeşçe sürer. Kuzey Kürdistan halkı da, Güney halkıyla bundan sonra daha kalıcı ilişkiler geliştirecek, özellikle onun imhasına yönelik tehditlere, baskılara karşı duracak ve onu korumaya gücü yetecektir. Yani Güney halkı tecrit edilmişti, yalnızdı, ama şimdi öyle değildir. Sonuna kadar onun varlığını korumaya ve özgürleştirmeye ilişkin elimizden geleni yapacağız. Bunun için -belirttiğim gibi- benden daha fazla Mam Celal çalışmıştır. Mam Celal tamamlasın.

Celal Talabani: Gördüğünüz gibi şu anda barış ve bütün sorunlara politik çözüm için birbirimize çok yakınız. Sayın Öcalan'ın belirttiği gibi çok uzun süren bir ilişkimiz var. Bunun kan dökülmesine son vermek ve Türkiye'deki kardeşler arasındaki savaşı sona erdirmek için tarihi bir fırsat olduğuna inanıyoruz. Irak Kürdistan'ında biz, Türk insanıyla kardeş olduğumuza inanıyoruz ve o insanların herhangi bir şekilde zarar görmemesini istiyoruz. Sayın Öcalan'ın da belirttiği gibi barış ve Türkiye ile yeni bir kardeşlik yaratılması amaçlı olan bu şans kaçırılmamalıdır. Bunun önce Türkiye'de ve daha sonra da Ortadoğu'da barış, düzen ve demokrasiyi getireceğine inanıyorum. Ve bu çağrının, bölgede Türkiye'yi seven herkes tarafından Türkiye'nin demokratik ve birlik içerisinde olması için kabul görüleceğine inanıyorum. Bildiğiniz gibi Irak Kürdistan'ındaki halk çok çekti, topyekün imha dahil birçok şeyle karşı karşıya kaldı. Şunu söylemekten mutluyum; ilişkimiz devam ediyor ve bizi bugüne getirdi. Bunun Ortadoğu'da yaşayan herkesin çıkarları doğrultusunda olmasını diliyorum. Sadece Kürt halkı için değil, Türk halkı ve diğer halklar için, onların çıkarları için olan bir birlikteliktir.

Siz, Türk hükümetine gönderdiğiniz bu mesajın, çağrının sonucundan ne bekliyorsunuz? 15 Nisan'a kadar size Türk kamuoyundan gizlenmiş diplomatik ilişkiler, kişiler mi oluşacak, yoksa Türk hükümetinin Türk kamuoyuna sunduğu gibi, "hayır biz PKK'yi kabul etmiyoruz, bizim muhatabımız değildir" derken bu arada başka ilişkileri sizinle, kamuoyundan gizli olarak yürütecek midir? Yani sizinle bu barışı ya da bu çağrıyı nasıl yargılayacaktır? Yani siz kişisel olarak ne bekliyorsunuz? En azından umutlu musunuz? Kişisel olarak yanıt istiyorum, yani PKK adına değil, siz Abdullah Öcalan adına soruyorum.

İkinci sorumu da sorayım; sivil giyinmişsiniz, sivil mücadeleye başlıyorsunuz; takım, kravat filan... "Hizbullah'la PKK Türkiye içerisinde anlaştı" diye arkadaşlar dergiye kapak yaptı. Böyle bir şey var mı? "Hizbullah'la PKK Türkiye'de, Amed'de, Batman'da, Botan'da anlaştı" diye. Ama birinci sorum daha önemli.

Abdullah Öcalan: Birinci soru mu önemli?

Benim için birinci soru önemli. Siz Abdullah Öcalan olarak bu çağrıdan ne bekliyorsunuz? Bir de bizden her şeyin gizlendiğine inanıyorum Türkiye'de. Yani Cengiz Çandar gibi olursanız her şeyi öğreniyorsunuz ama, bizim gibi adam olursanız öğrenemiyorsunuz. Ben bir Türk olarak ve sizin oradaki mücadelenize çok üzülen, yani Kürt ve Türk halkının savaşına çok üzülen bir insan olarak da öğrenmek hakkımdır, diyorum.

Abdullah Öcalan: Neyin gizlendiğini sanıyorsunuz?

Yani Türk hükümeti, Türk kamuoyuna şöyle söylüyor: "Biz PKK'yi muhatap almıyoruz." Acaba "almıyoruz" derken, Türk halkına durum böyle yansırken, bizim bilemediğimiz birtakım diplomatik manevralarla sizinle illegal görüşmeler oluyor mu?

Abdullah Öcalan: Bütün samimiyetimle söyleyeyim, ortada gizli kapaklı görüşmeler yoktur. Hükümetinizin kendi halkına karşı birtakım manevralar içinde olup olmadığı konusunda da, anladığınız anlamda bir şey söylemek durumunda olmamakla beraber, bazı gerçeklerin dar politik amaçlı korunmak istendiği açık. Örneğin, Demirel'in bundan iki gün önceki tavrı olarak "biraz daha bekleyeyim, bu açıklamalar nasıl olacaktır, ona göre tavır belirleriz" demesi vardı. İkinci gün bunun tam tersi bir tavır oluştu. Yine Özal'ın televizyondaki konuşmasını bana iletiler, "soruna, daha ciddi yaklaşımlı bir konuşmaydı" dediler. Şimdi ben belirteyim, ne de olsa ikisi arasında bir çelişki var, ona da ben bir katkıda bulunayım diye bir sorunum yok. Ki bana göre de Özal bu savaşımın ağır sorumluluğunu üstlenen kişilerin başında geliyor. Denilebilir ki bunun için hayatını da ortaya koymuş ve bütün gücüyle de çalışmıştır. Şimdi çözüm konusunda da daha ağırlıklı bazı görüşler belirtiyor. Bu-

"Biz sorunları şiddetle halletmeyi istemezdik. Fakat mevcut hükümetleri de aşan ve oldukça tarihi nedenlere de dayanan bir inkar politikası Türkiye'de söz konusudur. Bu, özellikle cumhuriyet döneminde daha da yoğunlaşarak günümüze kadar gelmiştir. Kemalist politikalar yalnız ulusal sorunda değil, demokrasi sorununda da günümüzde tam bir kilitlenmeye yol açmış bulunmaktadır."

nun taktikle ilişkisi nedir veya bazı çevrelerin dayatması mıdır? Bunu da söyleyebilecek durumda değilim. Benim bütün temenni ettiğim, gerçekten inanarak böyle bir yaklaşım içinde midir, değil midir? Çünkü ben bunu çok önce, bazı görüşmelerde de belirttim. Özal'ın gelişmeleri böyle ele almaya cesareti, gücü var mıdır, yok mudur? Bu konuda gerçekten ileriye yönelik bazı adımlar atmak istiyor mu, istemiyor mu? Emin olsaydım, karşımda tam siyasi bir muhatap olarak değerlendirir; "buyrun çözüm için ilerleyelim" derdim. Benim buna cesaretim de, gücüm de var. Ama karşı taraf için aynı durumu söyleyemiyorum.

Demirel'e gelince, son derece çelişkili olduğunu belirtmeliyim ve kendi özgür iradesiyle konuştuğunu da sanmıyorum. Bu kadar uzun yıl -otuz yıla yakın- bir politika merkezinde yer alacaksın, Türkiye'deki politika kesiminin en önde gelenlerinden birisi olacaksın, ama soruna ilişkin dişe dokunur tek bir söz söylemeyeceksin. Başbakan olacağı zaman, "Kürt kimliğini tanıyoruz" dedi. Bir başbakan bu sözü söylediğinde, arkasını bir-iki cümleyle daha getirmez mi? Maalesef getirmedi. Bunun yerine 20 Aralık'tan başladı -ki başbakan olduktan 20 gün sonradır- günümüze kadar Özal dönemiyle kıyaslanmayacak bir biçimde yoğun bir bombardıman ve ayrıyetten Şırnak'ta görüldüğü gibi birkaç katliam provokasyonu denendi.

Şimdi bunlar da bizzat Demirel'in isteğiyle oluyor mu, olmuyor mu bilemiyorum. Bu Şırnak, bana göre tam bir provokasyon, çünkü bizim Şırnak'a bir saldırımızın olmayacağını biliyordum. Eğer insanlar yer altına geçmemiş olsaydı, bini aşkın insan ölecekti. Bu emri kim verdi? Bu açığa çıkmadı. Eğer Türk halkından bir şey gizlenmişse, bu noktada gizlenmiştir diyorum. Ortada bazı emirler veriliyor ve bu emirlere kimse sahip çıkmıyor. Demirel, "Kürt kimliği" diyor, ertesi gün hiçbir şey söyleyemiyor. Bu değişiklikler niye böyle oluyor?

Diğer bazı çevreler daha vardır; ordunun görüşünün ne olduğunu bilemiyoruz. Milli Güvenlik Konseyi'nden bahsedilir. Bu kurumun durumu nedir? Türkiye'de çok tartışılıyor. Gerçek hükümettir deniliyor. Meclisin çok yetkisiz olduğu, yine hükümetin de hakeza öyle olduğu söyleniyor. Bütün bunlar spekülasyon konusudur. Ama Türkiye'de siyasal iktidarın birçok güçsüzlüğünün yanında, parçalanmışlığından da bahsedebiliriz. Sizin, burada Türk halkından bir şey gizleniyor mu, gizlenmiyor mu sorunuzdan ziyade, bu çok güçsüzlüğü ve parçalanmışlığı göz önüne getirmeniz gerektiğini belirtebilirim. Hiçbirisi kendi başına bir ilkeye dayalı politikayı ileri süremiyor. Izdırap, çözümsüzlük burada. Çok temenni ediyorum; Türkiye de bir politik merkez olsa da, işte bizim bugün ortaya koyduğumuz gibi çok açık tartışmaları veya bazı ilkeleri söyleyebilsin, bize de "teslim olma" ve "imha" dışında bir yol önersin. Böyle bir şey yok. Kimse cesaretli tek bir söz söyleyemiyor. Kimin kimden korktuğu açıklanmalıdır. Kontrgerilla üzerine çok konuşuluyor. Bu kurumun varlığı nedir? NATO ülkelerinde gladio, Türkiye'de kontrgerilla, bu kadar faili meçhul cinayet! Bu konuda hiç mi bir şey söylenemeyecek?

Evet, Hizbullah'a geleceğim. Ortada cinayetler var. Bir nolu sorumlusu hükümet midir, o zaman sahip çıksın. Bu soruları sormakta ve cevabını almakta hakkımız var. Kürt sorununa ilişkin bir değerlendirme mi yapıyor, yaptığı bu değerlendirmeye sahip çıksın. Şimdi otuz yıllık politikacı olacaksın, "var mı, yok mu" sorusuna otuz yıl boyunca bir cevap vermeyeceksin! Türk halkına en büyük saygısızlık -Kürt halkına olandan daha fazla- buradadır. Ben burada Türk halkına bir şeyler söylemek istiyorum: Bunlar gerçekten temsilcileriniz mi? Eğer temsilcilerinizse, yürütülen bu savaşın ne kadar içindesiniz, ne kadar onaylıyorsunuz? Ben Kürt halkına yönelik bazı taleplerden bahsettim veya bu konuda kendi pratiğimize ilişkin bazı değerlendirmeler yaptım. Türk halkı, bizi imha etmek istiyor mu? Kürtleri toptan inkar ediyor mu? Örneğin, Kürt halkına sınırlı bir radyo-televizyonla meramını ifade etme özgürlüğünü tanımak istiyor mu? Şimdi hem "bin yıldır birlik ve bütünlük içinde kardeşçe yaşıyoruz" diyeceksiniz, hem de Türkiye'de -dün Demirel'in kendisi söyledi; "dört bin tane radyo var"- Kürtlerin tek bir radyosu olmayacak! Böyle kardeşlik olur mu? İşte sizin bu konuda hiçbir cevap vermeye gücünüz yok, diyorum. Uluslararası alana yönelik bu kadar televizyon, radyo yayını yapıyorsunuz -Türki cumhuriyetlere de başladı-, ama Kürt halkına yönelik ise ufak bir televizyon yayını bile yapılmıyor? Eğer Kürt halkı kardeşse, eğer bir de kimliği tanınıyorsa, bu soruyu sormakta hakkımız var. Türk halkı buna ne diyor? Türk halkının vicdanı varsa, Türk halkı kardeşlikten yanaysa, Türk halkı bir halkın kendini biraz özgürce ifade etmesini istiyorsa, -bırakalım ayrı devlet olmayı- böyle mütevazi bir şekilde kendini ifade etme hakkına kavuşmasını istiyorsa, kendi yöneticilerine biraz "ciddi olun" diyebiliyor mu? Asıl muğlaklık, asıl saygısızlık diyebileceğimiz durum burada söz konusu. Türkiye'de demokrasi yok, Türkiye'de halka saygı yok. Evet sadece Kürt halkına değil, Türk halkına da saygı yok. Doğru politika yapılmıyor. Otuz yıldır Türk halkına yönelik herhangi bir politik gelişme söz konusu değil. Ben, ızdırabın burada olduğunu söylüyorum. Bilemiyorum, yeterince anlaşılıyor mu?

Uluslararası kamuoyu açısından ise şunu söyleyebilirim: TC'ye baskılar artacaktır. Benim de edindiğim izlenim, Türkiye hükümetine bir zaman tanıma durumu vardır. Bu sürenin -tabii kesin bilmiyorum ama edindiğim izlenimlere göre- sona erdiği biçimindedir. Ciddi olarak TC'yi siyasi çözüme zorlama vardır. Başta ABD olmak üzere, Avrupa'nın da TC'yi siyasi çözüme zorladıkları kanısındayım ve anormal gelişmenin bununla bağlantısı olabilir diye düşünüyorum. Ve sanıyorum bu gelişme yoğunlaşacaktır da. Benim Mam Celal'den de edindiğim izlenim budur; bunun yoğun bir biçimde gelişeceğidir. "Bunu Batı dayatıyor" diye değil de, Türkiye'nin kendi içinde siyasi çözüme açık olması gerekiyor. Açık olmazsa, epey daraltılacaktır. Diplomatik sahada aleyhimizdeki süreç tersine çevrilecektir. Bunun da önemli bir sıkışmaya yol açacağı beklenmelidir. Bu konuda kesin veriler olmamakla birlikte, bence bu yönlü bir gelişme söz konusudur.

Sayın Öcalan bu "muhatap" meselesinde Sayın Talabani'nin mektubunda bir unsur var; diyorsunuz ki, "Meclisteki Kürt milletvekilleri, hatta HEP olması da şart değil, muhatap olabilirler." Bir, ona açıklık getirmenizi rica

"Kendimizi tek taraflı olarak tümüyle silahsızlandırmamızın akla bile gelemeyecek bir husus olduğunu çok iyi biliyorsunuz. Kapsamlı bir ateşkesin gerektiği açıktır. Ortada dağ gibi sorunlar vardır. Anayasal düzeyden tutalım, mevcut bu çok karşı olduğumuz ve gerçekten halklarımıza zarar veren günlük çatışmalara kadar hepsine görüşme yollarını açmadan kendimizi tek taraflı silahsızlandırmamızın intihardan daha kötü olacağını biliyorsunuz."

edeceğim. Bir de bundan sonraki süreçte Talabani'nin bir arabuluculuk rolü olabilir mi?

Celal Talabani: Hayır, PKK var, Türk hükümeti var. Sayın Öcalan çok açık konuşuyor...

Sayın Öcalan isterse yaparım diyor...

Abdullah Öcalan: İster HEP, ister Mam Celal bu konuda bazı süreçleri başlatmışlardır veya bazı süreçleri halen yaşıyorlar. HEP'in bu konudaki yaklaşım gücü sınırlıdır. Her şeyden önce kendileri yeterince organize ve temsil düzeyinde değiller, fakat ilişkileri yumuşatmada, siyasi platforma dökmede olumlu işlev görebilirler diye bir görüşümüz vardı. Bu çerçevede yürüttükleri görüşmeleri, zararlı bulmuyoruz. Bu konuda zaman zaman da güç vermeye çalışıyoruz. Bu da "Apo HEP'e talimat veriyor" biçiminde yanlış anlaşıldı. Talimat filan değildi. Bu konuda istediğimiz şuydu: Bazı siyasi platformlara çıkabilsinler, bu konuda kendilerini biraz da açığa çıkarmışlardır, onun için güç verelim. Yani hem demokrasiye hizmet edebilirler, hem de ortamı biraz siyasal yönteme alıştırırlar diye düşündük. Ama tam bir arabulucu rolünden bahsederseniz, bu biraz zordur. Kendileri de hazır değil. Nitekim bizim de ilişki çerçevemiz bunu biraz dar buluyor. Bunu belirtebilirim.

Mam Celal için de, eğer söylendiği gibi, Türkiye'deki yetkililer demin sorduğum sorular çerçevesinde hazırlarsa, böyle bir iletişime, böyle bir vasıtaya ihtiyaç duyarlarsa, bizim için bir engel yok. Daha iyi bir kavrayışa yol açması açısından Mam Celal'in tecrübesi de vardır. Bizimle de uzun bir süredir ilişki halindedir, daha iyi bir anlayış ortamını geliştirmede katkısı olabilir. Fakat bu konuda gerçekten fazla bir şey beklememek gerekir; sadece yeni yöntemi daha yoğunlaştırmakta, öne çıkarmakta rol oynayabilir. Biz bunda en ufacık bir sakınca görmediğimiz gibi, yardımcı olmaya da çalışırız.

Sizin sorunuz yeterince cevaplandı mı?

Tabii, teşekkür ederim.

Abdullah Öcalan: Yalnız burada küçük bir nokta daha eklemeliyim: Gerek Türkiye'nin iktidardaki partiler olsun, gerekse muhalefetteki partileri olsun ortaya koyduğumuz mevcut çerçeveye, yani sorunun demokratik ve siyasal boyutlu ele alınmasına yeterli ve hazır değiller. Şunu belirtmeliyim: Muğlaklık var. Anlaşılması açısından belirtiyorum. Sanıyorum sorunuzla ilintilidir. Muhalefette de, iktidarda da ciddi bir yetmezlik vardır. Kişi olarak, parti programı olarak, bir de tecrübe bakımından denenmişlerdir; fazla çözüm gücü olabileceklerine dair ben de umutlu değilim. Özal'ın basına "yeni oluşum" diye yansıyan bir değerlendirmesi var; biraz da işler o noktaya gelmiş, hatta "İkinci Cumhuriyet" tartışmaları diye bir kavramdan da bahsediliyor. Ben bu soruları ve bu soruların karşılığı olan bu kavramları boş bulmuyorum; bana göre de mevcut partiler -iktidarda olsun, muhalefette olsun- sorunları kavrama gücünün çok uzağındadırlar. Türkiye'nin geldiği noktanın çok gerisine düşüyorlar. Ağırlaşan sorunları kavramakta zorluk çekiyorlar veya kavrama diye bir dertleri yok. Dolayısıyla fazla umutlu değilim. Yani siz benim umutlu olup olmamamdan bahsettiniz, çok umutlu olmak isterdim. Bunun nedenleri var. Örneğin, Akbulut gittiği zaman, Mesut biraz liberaldir, biraz da Almancıdır, bir şeyler yapar dedim. Maalesef daha fazla bomba yağdırdı. O gitti Demirel geldi, bu biraz daha liberal olabilir dedim -biraz da bizim katkımızla başbakan olmuştu-, o da Mesut'u aratmadı. Yani yağmurdan kurtulmaya çalışırken, doluya tutulduk. Şimdi yeni oluşumdan bahsediliyor; eğer yeni oluşum, gerçekten yeni oluşumsa...

Umudunuz ikinci cumhuriyet...

Abdullah Öcalan: Evet, İkinci Cumhuriyet tartışmaları var, umutlu olmak istiyorum. İkinci Cumhuriyet geliştirilirken -tabii anayasal temelde de ele alınmaya çalışılıyor- anayasanın içine Kürt ve Türk eşit ve özgür yerleştirilirse ve bu temelde bazı yasal düzenlemeler yapılırsa, yeni oluşum gerçekten ikinci bir cumhuriyetle sonuçlanabilir. Ve bu, çok ciddi bir adım olabilir. Bana göre de Türkiye, artık biraz da bu temelde çok köklü, radikal bir dönüşümle ağır sorunlara çözüm getirebilir.

Acaba Özal, bu konuda gerçekten bir şeyler yapmak istiyor mu, gerçekten gücü var mı? Ben hep bunları söylüyorum -mazur görün, çünkü geçmişi var-, bütün iyi niyetli yaklaşımlar, sonra çok trajik bir biçimde acı ve çok sert bombardımanlarla ve özel savaş yöntemleriyle karşılık buldu. Eğer doğru karşılık verilirse, biz elimizden gelen katkıyı sunarız. İkinci Cumhuriyet tartışmalarına, yeni oluşuma, onun anayasal çerçevesine siyasal bazda mücadeleyi aktarmak, demokratik yöntemi kullanmak için PKK, son derece yaratıcı davranarak katkıda bulunacaktır, diyorum. Ama bu konuda sorunun PKK'den değil de, Türkiye'nin mevcut tıkanmış siyasi yapısından kaynaklandığını söyleyeyim. Türkiye'de siyasi yapı tıkanmıştır, ekonomi tıkanmıştır, demokrasi gelişmiyor ve bunu ben değil, Türkiye'nin bütün yazar-çizerleri her gün dozajı artan bir biçimde söylüyorlar.

Biraz da çözümü bunda görmek istiyorum. Umut biraz budur. Yani çok kesin bir umut mudur, sadece buna mı bağlısın, derseniz, değil ama Türkiye'yle birlikte bu çerçevede bir umudu korumak istiyorum.

Evet ikinci sorunuz olan Hizbullah'ı sonuçlandırayım: Şimdi, Hizbullah'ın gerçeğine ilişkin sanırım kısa bir değerlendirme istersiniz.

Bana göre Hizbullah, tümünü kapsamasa bile önemli oranda -ve enniyetle bağlantılı olarak söylüyorum- Kürdistan'daki MHP'dir veya Kürdistanlılaştırılmış MHP'dir. Son günlerde bazı değerlendirmeleri -Batman ağırlıklı Hizbullah olayındaokudum; emniyetin oldukça içine girdiği bir oluşum olduğu anlaşılıyor. Tahmin etmiştim; bu doğrulanıyor. Gerçekten çok tehlikeli bir oyun, yalnız 1992'de 500'ü aşkın cinayete yol açıldı. Bu vurulanların da gerçekten PKK ile ilişkileri yoktu, hepsi suçsuz insanlardı ve hatta büyük bir kısmının siyasi oldukları da sanmıyorum. Şöyle bir yöntemdir: Hizbullah, halkın PKK'ye taban teşkil etmesi, ona yaklaşması durumunda başına ne geleceğini göstermek için geliştirilmiş bir taktiktir.

Türkiye'de bir dönemler MHP, sol'a karşı bu sindirme görevini üstlendi. Ben bu konuda hükümete bir uyarıda bulunmak istiyorum: Demirel'in kendisi, Türkiye'de uzun süre Türkiye soluna yönelik MHP'yi bir sindirme aracı olarak kullandı. MHP' nin oluşumunda mevcut birçok hükümetle birlikte, özellikle Demirel'in sorumluluğu vardır. Aynı oyunu, Hizbullah'ta da göstermiştir. Hizbullah'ın daha önceki hükümetler dönemindeki örgütlemesi bu kadar gelişmiş değildi, "faili meçhul cinayetleri" bu kadar yaygın değildi. Ama 1992'de bu cinayetler çığ gibi büyüdü. Ya hükümetin kontrolünde değildir, ya da hükümet göz yummuştur. Ve bu, ağır bir durumu ifade ediyor. İnsanlar böyle katledilemez. Bu hükümetin, bu katliamlarda en azından birkaç faili bulup ortaya çıkarması gerekirdi. O zaman ortaya iki sonuç çıkar: Ya hükümet gerçekten emniyet içinde bazı güçlere hakim değildir, ya da yeşil ışık yakmıştır. Kamuoyu bu konuda açıklık istiyor. Ben bir bunu soruyorum.

İkincisi, "biz de Kürdüz, kemalizme karşıyız" diyen Hizbullahi çevreler var, böyle birtakım islami kuruluşlardan da bahsediliyor. Biz bunların -dolaylı da olsa- bazı çevreleriyle diyalog içinde olduk. Benden giden mesaj şudur: Eğer siz gerçekten böyleyseniz ve gerçekten kan dökmek istemiyorsanız, biz de size ateş etmeyeceğiz. Özellikle Ramazan ayı boyunca ve daha sonraki süreç de dahil olmak üzere biz ateş etmeyeceğiz. İsterseniz daha olum-

"Bu işin bir muhatabı biziz, diğer tarafı da Türkiye Cumhuriyeti'dir. Kendi düzeylerini kendileri belirlerler. Ben burada da ayrım yapmak istemiyorum. Muhatabımız cumhurbaşkanlığı mı, hükümet mi, genelkurmay mı olur? Bu onların sorunudur. Ama ben kendi tarafımız için söylüyorum; biz buna muhatabız ve bu süreci başlatmaya hazırız."

lu ilişkiye de yönelinebilir, dedik. Ben, bizim bütün birliklere ateş açmayın diye haber verdim. Nitekim ateş açılmadı. Bir de merkez adına bir bildiri yayınlandı. Sanıyorum şimdilik bu "faili meçhul cinayetler"de belli bir azalma var. Sanıyorum Hizbullah'ın bir çevresi, bu cinayetlerden uzak durmak istiyor. Bu, olumlu bir adımdır. Bundan sonra da geliştirilmesini umarız. Fakat bazı "faili meçhul cinayetler" daha var. Zaten bizim bir amacımız da burada gerçekten cinayetlere karışmak isteyenlerle istemeyenleri ayırdetmektir. Bu, sınırlı bir adımdır. Bu adımı daha da geliştirmek istiyoruz. Umarım ki birçok gazeteciye de yönelik olan bu cinayetlerin önünü biraz keseriz ve biz bu konuda ağırlığımızı kullanmaya da devam edeceğiz.

Peki bu, Türkiye'ye karşı mücadelede işbirliği anlamına gelen bir anlaşma mı oluyor?

Abdullah Öcalan: Henüz böyle bir durum yoktur.

Şimdi biraz güncel konunun dışına çıkıldı. Ben bir soru sormak istiyorum: Üç-dört gün sonra Newroz var. Siz demin açıkladığınız gibi, bir karar aldınız ve özellikle de dikkati çektiğiniz bir nokta olarak provokasyonlardan bahsettiniz. Yani "Newroz'da birtakım çevreler provokasyonlara girmek isteyeceklerdir. Bunlara karşı tedbir alacağız" dediniz. Geçen yıl da gerek Ankara tarafından, gerekse sizin tarafınızdan birtakım açıklamalar yapılmıştı, ama hiç net bir açıklama yoktu. Yani mesela bugün Ankara'nın bir açıklaması vardı; yine geçtiğimiz hafta hükümet tarafından yapılan bir açıklama "Newroz'da biz PKK bayraklarına -yasalar izin vermediği için- izin vermeyeceğiz, buna karşı tedbir alacağız" şeklindeydi. Dolayısıyla bir yerde şöyle düşünebilir miyiz? Yani sizin bahsettiğiniz, o provokasyon ortamı dediğiniz hususlara bunlar yarayabilir mi? Siz Newroz'da Güneydoğu insanından, Türkiye'de yaşayan Kürtlerden ne bekliyorsunuz? Newroz'da nasıl hareket etmesini, ne yapmasını bekliyorsunuz? Çok açık olarak söyleyebilir misiniz? Çünkü bu muğlaklık kaldığı sürece, her yıl kan dökülüyor.

Abdullah Öcalan: Açıkça belirteyim: Newroz'un barışçıl bir biçimde kutlanmasını isteriz. Benim Kürdistan halkına söyleyebileceğim; Newroz'u çok kapsamlı bir biçimde ve özgürce kutlamasıdır. Milli renkleri vardır, kullansın. Şunu da söyleyeyim; bu milli renkleri biz icat etmedik. Kesk û sor û zer, yüzyıllardan beri kalan renklerdir. O renklerden elbise giyer, puşu bağlar. Bir şal bağladı diye saldırmak, uygarlığa sığmaz.

Ama efendim, ortam bu kadar gerginleşmişken -şimdi Türkiye'de de ortam son derece gergin- bazı çevrelerde bir ajitasyon oluşmuş. Tabii dediğiniz renklerden ayrı olarak diyorum. Mesela geçen yıl gördüğümüz, sizin resimlerinizle güvenlik kuvvetlerinin üzerine yürümek, işte o zaten ajite olmuş ortamı daha da fazla ajite etmek...

Abdullah Öcalan: Şimdi anlıyorum; yani birkaç resim kullanıldı diye, bir-iki slogan atıldı diye buna böyle tarama ile cevap vermek çok aşırıdır.

(Celal Talabani'ye hitaben) Tu gihiştiye, tiştê min got. Ez dibêjim ku kincêk kesk û sor û zer li xwe kirin, ne hacet e. Kesên dibejin yeke din "Bijî Apo" dîsa ne mecbûr e. Ez vê yekê dibêjim.

Yani bir slogan atmanın karşılığı tarama olmamalıdır. Yakalasın! Bizimkiler silah kullanmayacaktır. Asla, bir asker vurmayacaklar. Güzel, değil mi? Yasalarına ters ise karşı taraf slogan atanı tutsun, hapse atsın. (Bila bigre di hepsê ke, çima dikuje) Tahrik bunun neresinde, tahrik varsa, on yıl ceza versin, tahrikin cezası ölüm müdür? Bu konuda biraz anlayışlı olunmalı; Avrupa'da bin söz söyleniyor. Avrupa'daki demokrasiye bakalım; herkes her türlü sloganı atmaz mı, hükümete küfretmeye kadar gitmez mi? Bunların hepsi oluyor. Hiçbirisinde imha cezası uygulanıyor mu? Bizden Newroz'da istenebilecek şey, "PKK silahlı girişimde bulunmasın"dır. Biz buna olumlu cevap veriyoruz. Böyle bir girişimde bulunmayacağız. Hiçbir asker ve polis endişelenmesin. Onları vuran olursa, onlar da vursun, diyeceğiz.

Yani sizin tarafınızdan bu Newroz'da hiçbir şekilde silahlı girişimde bulunulmayacak?

Abdullah Öcalan: PKK'nin sorumluluğunu duyanlar bunu yapmayacaklar, diyorum. Bizi dinlemeyenleri hükümet güçleri de vurur; biz de tutarız ve hesabını sorarız. Bu çok açık. Ama dediğim gibi bir slogan atıldı, bir elbise giyildi, bir bayrak çıkarıldı diye vurmak da doğru değildir. Yine tutuklasın, ceza versin, diyorum. Bu daha makul ve doğru bir yöntemdir.

Evet, teşekkür ederim.

Konuyu değiştirebilir miyiz? Kaç yıldan beri takım elbiseyle basın karşısında bulunmadınız?..

Kravatı kaç yıldan beri takmıyorsunuz?..

Bu kıyafeti siz mi seçtiniz?..

Abdullah Öcalan: Yirmi üç yıldır.

İlk kez mi giyiyorsunuz?

Celal Talabani: Zemanê nuh e. Sala nuh e. Newroz a nuh e.

Yirmi üç yıldır ilk kez mi takıyorsunuz, giyiyorsunuz?

Abdullah Öcalan: Yok, zaman zaman diplomatik görüşmelerde kullanıyorum. Çoğunuzu böyle görünce, ben de saygıyı ifade etmek için giydim. Her an askeri giysim öbür taraftadır, isterseniz giyip geleyim.

Böylesini tercih ederiz...

Abdullah Öcalan: Ben Türkiye'de memurluk da yaptım. Aslında çokça kravat takmıştım. Ayrıca kıyafet devrimi yaptım.

Sayın Öcalan, madem meseleyi biraz yumuşattık, sizinle ilk röportajı yapanlar yargılanmıştı, hatırlarsınız; şimdi Türkiye'den büyük bir gazeteci grubu geliyor ve basın toplantısı yapıyorsunuz, aslında bu da olumlu bir gelişme değil mi?

Abdullah Öcalan: Şüphesiz bu bir ilerlemeyi ifade ediyor. Olumlu bir adımdır. Ben ilk görüşmeye başladığımda da, şunu söylemiştim; -sanıyorum sayın Birand'dı- benim de değerlendirmekte zorluk çektiğim bir görüşmedir bu; fakat sizin cesaretiniz, bana da cesaret verdi. Türkiye basınıyla bu yöntemle çalışmak bana göre yanlış değil, dedim. Nitekim o zaman bazıları garip karşılamıştı, hatta eleştirmişlerdi; "şöyle basın, böyle basın" diye. Ben, bu çerçevenin önemli olduğunu ve Türkiye'de de eğer basın özgürlüğüne ilişkin bir saptamada bulunacaksak, bunun önemli bir adım teşkil edebileceğini söyledim. Ve halen bu inancımı koruyorum. Önemlidir ve basın özgürlüğünün de önemli bir işaretidir. Tabii bir sürü eleştiriler var, ama dediğim gibi önemlidir ve geliştirilebilir.

Sayın Öcalan, siz 1988'den beri görüştüğünüz hemen hemen bütün gazetecilere birtakım şartlar ileri sürmekle birlikte, onlar vasıtasıyla hep ateşkes çağrıları yaptınız. "Biz ateşkese hazırız, silahtan yana değiliz, bu işin demokratik yollarla çözülmesine inanıyoruz" diye mesajlar verdiniz. Şimdi ben, bu Newroz öncesindeki bu ateşkes çağrınızın, en azından 25 günlük silahı susturma kararınızın zamanlamasını merak ediyorum. Niye geçen Newroz'da değil de şimdi? Niye iki ay sonra değil de şimdi? Bir yerlerden size bir işaret mi geldi?

Abdullah Öcalan: Anlatayım: Hayır, özel işaretlere dayalı olarak gelişmedi. Mam Celal'le görüştük. Ki sadece Mam Celal'den de gelişti demiyorum. Benim edindiğim izlenim, uluslararası kamuoyu siyasi yöntemin artık açığa çıkarılmasını istiyor. Sanıyorum ABD'deki başkanlık değişiminin de bunda etkisi var. Yine çokça söylenen bir söz var; Türkiye'ye tanınan bir sürenin artık sona erdiği ve 1993 baharına kadar bu sürenin dolduğu yönünde. Ben bu konuda da kesin bir bilgiye sahip değilim, ama muhtemelen diplomatik ilişkilerde Türkiye'yle bu tür görüşmeler olmuştur; "meseleyi zorla halledersen, al sana 1993 baharına kadar süre, çözemezsen artık siyasi çözüme ağırlık vermelisin" denilmiştir. Bu, biraz etkili olmuştur.

İkincisi, 1992'de bize bir tasfiye-imha süreci dayatıldı. Bu, Güney'deki savaşla ve Kuzey'de de iç operasyonla biteceğimiz biçimindeydi. Sanıyorum ikisinin de gerçekleşmediği görüldü ve hatta Kürdistan'ın çok kapsamlı bir devrimci gelişmeyle karşı karşıya olduğu ortaya çıktı. Gelişen izlenimler budur. Çok kapsamlı bir devrimsel gelişme var. Yine çok kanlı bir sürece de giriliyor. Kanlı bir sürece girildiği konusunda hem ülke içinde ve hem de ülke dışında birçok çevre hemfikirdir. Bu kanlı süreci biraz frenlemek için sanıyorum bazı diplomatik kanallar yoğun baskı geliştiriyorlar veya yoğun istemde bulunuyorlar. Hükümetin de şöyle bir durumu söz konusu olabilir; -cumhurbaşkanlığı, hatta genelkurmaylık da dahil- işlerin pek de düşünüldüğü gibi gelişmediğinin, tasfiyenin gerçekleşmediğinin, çatışmanın daha da kanlı olabileceğinin, bunun da gerçekten siyasi tıkanıklık kadar ekonomik iflası da hızlandıracağının ve demokrasiye de bir arpa boyu yol aldıramayacağının anlaşılması bence etkilidir. Şunu da belirteyim; bütün Türkiye'nin ve uluslararası alanın gözü buradaymış, ben bu kadar beklemiyordum. Demek ki çok sonuç bekliyorlarmış. Yani yalnız sizin gazeteleriniz değil, özellikle en büyük devletlerden tutalım Türkiye'nin de resmi çevrelerine kadar hepsi bunu bir dönüm noktası olarak görmek istiyor. Hepsi öyle görüyor. Ben de -bu bize hissettirildi, zaten basın da bunu işliyor- işte bunu vesile bilerek, eğer köklü yeni dönüşümler olacaksa, bunda PKK'yi bütün çıplaklığıyla bir kez daha dile getirmek için bu toplantıya karar vererek önem verdim. Muhtemelen bu nedenlerle yeni bir dönüm noktasından bahsetmek düşünülebilir, diyorum. Yani yeni bir dönüm noktasıdır demiyorum, ama bu düşünce hızla gelişiyor. Ortam bunu dayatıyor, diyorum.

Böylece sonuçlandırıyorum. Ayrı ayrı görüşme imkanımız vardır, bazılarınızla ayrı ayrı görüşeceğiz. Tekrar teşekkür ederim.

Bar Elias
17 Mart 1993

Milliyet Halk Gazetesi

...Ve Apo kapıya dayandı

PKK lideri Kuzey Irak'a yerleşmek için izin istedi

Tercüman

25 gün ateşkes

'PKK ve APO köşeye sıkıştı'

Ankara PKK liderine yüz vermiyor

Sezgin: "APO Türkiye'ye gelirse, TUTUKLANIR"

Erbakan: 'Apo'nun mektubu Amerika ve CIA oyunudur'

Türkeş: 'PKK'nın başı, Ermeni'dir'

Leyla Zana: Yarın çok geç olabilir

Oyunun adı özerklik

Apo ateşkes çağrısı yaparken, etkin merkezlerden "Kürtlere federasy...

WASHINGTON: Irak'ın bütünlüğü ilk kez gündemde

MOSKOVA: Türkiye'ye Rus modeli

KUDÜS: Ortadoğu'ya yeni düzen

Demirel'e Apo brifingi

Apo kararını açıkladı

örgütüne bir genelge yayınlayarak "Silahları bırakma" hatlarını ve siyasi mücadeledeki hedeflerini duyurdu

Her bakımdan baharı müjdeleyen gelişmeleri de öngörerek

YAŞADIĞIMIZ DÖNEM KIVANÇ VERİCİDİR

Baştarafı 1. sayfada

Bütün bunlarla işlerin ilerleyebileceği, bu temel devrimci tutumla çözümlenemeyecek sorunun olmadığı; yaşamak isteyeni, hem de en özgürce yaşamak isteyeni, koşullar ne kadar amansız da olsa, bu amacına ulaşmakta hiçbir gücün -bu, dünya da olsa- engelleyemeyeceği de yine ortaya çıkmıştır.

Geliştirdiğimiz sonuca gidici çalışmalarımız, her zamankinden daha da fazla geleceği kazanmayı amaçlıyor. Geçmişin kayıp ve olası yenilgi nedenleri aşıldıktan sonra, geleceğin mükemmel kazanımının nedenleri de gündemleştirilerek, üzerinde yoğunca duruluyor ve sonuca götürülüyor.

Biz de kendi sahamızda bu kışı, oldukça yoğun geçirdik. Denilebilir ki, kesin derinlik ve yücelik sağlandı. Düşüncede, ruhta, temel davranışlarda olsun, bu kış süreci sadece önderlik bazında ve parti gerçeğinde değil, halk gerçeğinde de kesin kökleşmeye yol açtı. Dolayısıyla yılın bu yönleriyle de oldukça kazanıldığı belirtilebilir. Unutmayalım ki, eğer gerçekten doğru çalışma tarzı, düşünsel düzeyden en ince taktik davranış düzeyine kadar böylesine kapsamlı ele alınmasaydı, yaşanılan kayıplar ve zorluklar birçok kişiyi çözülüşe kadar götürebileceği gibi, her düzeyde yozlaşmaktan tutalım ihanetlere kadar varan tutumlar yaygınlaşabilir, inanç ve umut zayıflığı gelişebilirdi.

Direnme sadece zindanda veya kaba koşullara karşı değil, bir de kendini yeniden yaratmak konusunda büyük önem taşır. Özellikle çok etkili olan kendini basitçe yaşama, tutkuların esiri olma, yetmez davranışları sevdalanılacak bir özellik olarak alma tutumlarına karşı yürütülen savaş da bir direnmedir. Aslında en büyük savaşımlarımızdan birisi bu olmuştur. Bu kesinlikle bize çok gerekliydi. Ve savaş gerçeği ortaya çıkardı ki, bizi yenebilecek karışımızdaki düşman ve hatta işbirlikçi-hainler de değildir. Daha çok kurala, büyük kazanmaya gelmeyen ve adına gelenek, alışkanlık dediğimiz tutumlardır. Araştırılırsa, bunun altından sömürgeciliğin, yüzyıllardan beri yabancı işgalin toplumda yarattığı, adına gelenek ve ahlaki kurallar dediği, her türlü düşkün yaklaşımlar çıkar. Bu halen sürdürülüyor ve etkilerinin saflarımızda da güçlü olduğu ortaya çıkıyor. Bunlar aşılmadan, yerle bir edilmeden insanlığı kurtaramayacağımız, ulusal kurtuluş ve toplumsal özgürlüğün sağlanamayacağı bir kez daha bütün yönleriyle anlaşılmıştır.

Bu anlamda yaşanılan gerçeklik özgürlük lehine kapsamlıdır. Yine taşlaşmış beyinler, kaskatılaşmış dogmatik ruhsal tutumlar az uğraştırmadı, az kayıplara yol açmadı. Dolayısıyla kış boyu bu sorunun üzerinde yoğun durmamızın da ne kadar gerekli olduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor. Bu tutum ve davranış sahiplerine kalırsa, aslında bir kader olarak dayatıldığı ve tarihte sürekli görüldüğü gibi her türlü yenilgiyi de iliklerine kadar yaşarlar. Bir de buna karşı direnildi ve bazı kazanımlar ortaya çıkarıldı.

Tüm bu hususlar değerlendirili-

yor. Baharı karşılama, bir de bu anlamıyla Newroz'u karşılama yenilik anlamına geliyor.

Parti tarihimizin bir tekrarlama değil, derinleşen, yüceleşen bir olay olduğu bu yıl da kanıtlandı. Her Newroz'un parti tarihimizle birlikte gerçek bir yeniden doğuş anlamına geldiği bu kez daha da gelişkin bir biçimde ortaya çıktı.

Bu anlamda bütün savaşçıların çok anlamlı bir baharı, bir Newroz'u yakaladığını belirtiyorum. Büyük kurtuluş umutları kadar, büyük olanaklarla da donandıklarını söylüyorum. Ve bu temelde de doğru yaklaşım, savaşa gerçekçi yaklaşım hiçbir dönemle kıyaslanmayacak bir biçimde halkın gündemine, parti öncülüğü sayesinde indirgenmiştir diyoruz. Bütün başarıların temelinin bu öncülük olayına bağlı olduğu göz önüne getirilirse, bunun önemli bir kazanım olduğu, çok açık olarak görülecektir.

Diğer gelişmeler de vardır. Güney savaşımının sonuçları, önemli bir yeniden ulusal birlik ve ittifak sürecine dönüşme imkanlarını da ortaya çıkarmıştır. İşbirlikçilikle yıllardır süren çatışma, ilişki ve çelişkiler şimdi bir genel birlik ve ittifakı -tabii devrimci çizginin, bağımsızlık ve özgürlük çizgisinin başarısına imkan verecek bir gelişmeyi de- yakalayacağa benziyor. Yıllardır reformizm bile diyemeyeceğimiz işbirlikçiliğin halk için de olduğu kadar, daha çok da öncülük düzeyinde daraltıldığını, olumsuzlukların sınırlandırıldığını, engel olmaktan çıkarıldığını ve böylece bağımsızlık ve özgürlüğün hizmetine daha fazla koşulabilecek bir duruma doğru yol alındığını ve her zamankinden daha fazla önümüzdeki bu hamle yılının buna imkan vereceğini de belirtebiliriz. Bu da ilk defa ortaya çıkarak önemli sonuçları olacak bir gelişmedir.

Aynı şekilde, yüzyıllardan beri dinsel gericiliğin, nasıl bağımsızlık ve özgürlüğü engellediği, yabancı, sömürgeci işgalciliğin hizmetinde işlev gördüğü göz önündeyken ve onun en son yıkıcı yaklaşımının geçtiğimiz yılda doruklara ulaşan terörüyle Hizbullah adı altında, Allah adına gerçekleştirdiği cinayetlerin de, aslında İslam maskesi altındaki çarpıklığının da iyice açıklığa çıkarıldığı, bu temelde hesaplaşıldığı ve varsa bunun insancıl, varsa gerçek yanının nasıl devrimin hizmetine koşturulması gerektiği de bir o kadar ortaya çıkmıştır. Gerçek bir müslümanlığın ulusallıkla, özgürlükle bağlantısı konulmuş, gericiliğin teşhir ve tecriti sağlanmıştır. Diğer yandan onun gerçekten halkın inançlarıyla bağlantıları, insani ve özgürlüksel değerlere bağlılığı varsa bunları da uzlaşmaya zorlamıştır. İç ve dış destekçileriyle birlikte kendilerinin halka ne kadar yararlı, ne kadar karşıt olduğunu sınamaya ve bu temelde, yer tutmaya, saf ve tavır belirlemeye itmiştir. Her zamankinden daha fazla bu konu açığa çıkarıldığı ve uzlaşılması, ittifak yapılması gerekenlerin bunu nasıl ortaya koyacakları ve tam zulmün, faşizmin hizmetinde olanların da kimler olacağı netçe bu yılda, bu günlerde kendini iyice ortaya çıkarmıştır.

Hükümetin özel savaşı geliştirmede eskisi kadar olmasa da iddiasını sürdürmek istediği anlaşılıyor, fakat kararlılıktan ve başarı umudundan epey uzaktır. Hiç şüphesiz varlık gerekçesini özel savaşa dayandırmıştır. Başarısızlığı halinde tarihin çöp sepetine atılacağını iyi bildiği için, tüm gücünü kullanmaya devam ediyor.

Tarih öyle bir noktaya gelmiştir ki özel savaş, kontr-gerilla rejimi olan devletin bütün kurumlarına ve toplumsal kuruluşlara dal-budak salarak kendisinin yenilgisiyle birlikte, rejimin de yenilgisine kapıları ardına kadar açık tutmuş ve buna dönüşüm sağlamıştır.

Öyle anlaşılıyor ki, her devrimin sonuna kadar karşı-devrimi geliştirme durumu bizde de gerçekleşmişe benziyor, bu aynı zamanda devrime yaklaşımın da bir göstergesidir. Karşı-devrim ne kadar ilerlemişse, devrimin de o kadar ilerlediği bir tarihsel gerçektir. Dolayısıyla görülmemiş çılgınlıklarla, yalnız savaş yasalarını değil, insanlık yasalarını bile zorlayan bu özel savaş, karşı-devrimci savaş bütün toplumsal, siyasal, uluslararası meşruiyetini yitirerek mahkumiyetinin en uygun dönemine de girmiştir. Dolayısıyla karşısındaki devrimci savaş büyüklük ve kapsamlılık bakımından bütün insanlık tarafından daha iyi anlaşılacağı, insanım diyen herkesin daha da artan ilgiyle etrafında saf bağlayacağı bir konuma, her zamankinden daha fazla ulaşmıştır.

Temel gerçekler bu yıla böyle yansıyor. Özellikle yeni girdiğimiz hamle yılına bu temel gerçekler çerçevesinde bakabiliriz.

> *"...Bu kışı, oldukça yoğun geçirdik. Denilebilir ki, kesin derinlik ve yücelik sağlandı. Düşüncede, ruhta, temel davranışlarda olsun, bu kış süreci sadece önderlik bazında ve parti gerçeğinde değil, halk gerçeğinde de kesin kökleşmeye yol açtı. Dolayısıyla yılın bu yönleriyle de oldukça kazanıldığı belirtilebilir..."*

Büyük özgürlük hamlesinin başarısı için kişilikte büyük bir yenilenmeyi yaratalım

Yürüttüğümüz çalışmalar bu gerçeklerle bağlantılıdır. Biz hiç şüphesiz genel siyasi değerlendirmeleri daha fazla geliştirecek durumda değiliz. Yine ayrıntılı olarak her bölgenin siyasi, örgütsel, askeri durumunu, sorun ve görevlerini de kapsamlı koymayacağız. Bunlar oldukça işlenmiştir ve ayrıntılı değerlendirmelerini yapıyorsunuz. Her zaman olduğu gibi bu dönemin de bilançosunu çıkarırken, kayıp ve kazanç hanesini nedenleriyle birlikte iyi izah ediyorsunuz. Bunu zaten çoktan beri yapmaya çalıştık. Newroz öncesinde bu tip bilançoların tamamlanması yerindedir, iyi bir muhasebedir. Kendini ağırlıklardan kurtarmak kadar, yüceltecek tutumlara, kararlara ulaşmak da çok önemlidir. Şimdilik bu süreci yoğun yaşıyorsunuz.

Bütünüyle halkımızın da -Kuzey'de de, Güney'de de- buna benzer bir yaklaşım içine girdiği kanısındayız. Devrime, devrimci savaşa biraz daha yakın bir muhasebeyi yaşadığı da bir o kadar doğrudur.

İlk defa kendimizi yargılama gücünü bu kadar kapsamlı ve sonuç alıcı bir biçimde yapmaya çalıştık. Her türlü duygusallıktan arınarak, gerekirse en acımasız cezayı da vermekten çekinmeyerek bir yargılama süreci yaşanıyor. Bu kadar suçlu bir toplumun derin etkileriyle saflara gelenlerin kendilerini yargılamadan ilerlemeleri zordur. Unutmayalım ki, önderlik gerçeği de kendini her gün yargılıyor. Önderlik yargılama anlamına da gelir. Yargılamayı zamanında yoğunca yapanlar, kendilerini iyi affettirmeyi de bilmişlerdir. Biz her zaman şunu söyledik: En ağır suçları işlemiş olsanız bile, kendinizi affettirme imkanı vardır. Fakat bunun tek gerekçesi şudur: O da, gelişmeden, başarıdan başka bir şeye meydan vermeyen çıkış, yürüyüş tarzıdır. Toplum olarak, parti olarak affedilmenin tek yolu kendi karanlık tarihimizle hesaplaşmak, yani savaşmak, kişiliğimizi çözümlemek ve affedilir, insanlık tarafından onaylanır, dostun da düşmanın da saygı duyabileceği bir konumu, bir savaşımı yaşamak ve bir kişiliğe ulaşmaktır. Tek affedici yöntem budur. Bu doğru yoldadır, başarıyla yürüyor, engel tanımıyor denilecek bir kişiliğin temel alınması esastır. Bu, bir halk da olsa, bir parti de olsa affedilme imkanıdır. Ve bu temelde bir affetmenin de yanlış olmayacağını söyledik. Ama eski sahteliklerini, gelişmeme, başarmama nedenlerini ve doğru yola girmeme, girse de engel teşkil etme durumunu örtbas eden, bunu çeşitli maskelemelerle yutturmaya çalışanın affedilmez bir durumla yüz yüze olduğu, bunların da tespit edilmesi ve açığa çıkarılmasının önemli devrimci bir parti görevimiz olduğunu da sıkça söyledik ve bunu en çok da geçen yılın sonuçlarına ilişkin olarak değerlendirdik. Bu temelde bir yargılamanın gelişmiş olduğunu umarım. Kesinlikle doğru tutum, doğru kararlılık ve doğru savaşımın sıradan askeri olmaktan tutalım da en kararlı komuta gücüne kadar herkesin artık neyin kabul, neyin red gördüğü, neye evet, neye hayır olduğu netleşmiştir. Bu temelde sağlam tutuma, konuma, doğru tavıra ulaşıldığı ve radikal bir dönüşümün sağlandığı; oyalamanın, gafletin saflarda yürüme imkanı, kendini ifade etme hakkını bile bulamayacağı anlaşılmıştır. Herkes temelde kesin tutuma ulaşmıştır.

Büyük tartışma özgürlüğünü sağladık, büyük bir demokrasiyi yaşadık. Herkes yüzyıllardan beri içinde birikmiş ne varsa, onu ortaya serdi; toplantı süreçlerinde ortaya koydu

ve koyuyor. Eleştirilmeyen hiçbir yan bırakılmadı, gözden geçirilmeyen hiçbir olumsuz yan kalmadı. Böyle özgür tartışmaya imkan veren bir parti tabii bununla yetinmeyecekti. Daha fazla yapması ve tamamlaması gereken, büyük kararlılık ve disiplin gücüne ulaşmaktı. Bir geveze, bir boşboğaz olan, sürekli itiraz ve şikayet eden tutuma yol açmak, bunu alışkanlık haline getirmek için değil, tam tersine doğru karara ulaştıktan sonra keskin bir bıçak gibi disiplinli bir yürümede ve eylemde en büyük gücüne sahip olan bir tutumla tartışmayı tamamlamak zorunda olduğumuz açıktır.

Yaşadığınız sürecin de bu yönlü olduğu, ilk defa derli toplu bir tartışmayla birlikte kendinizi her düzeyde ordulaşmanın ve savaşı geliştirmenin eri, komutası haline getirdiğiniz, getirmek durumunda olduğunuz, bundan başka ne kabulün, ne de başka gereklerin olmadığına tam emin olduğumuz, bundan sonraki yürüyüşün, ordulaşma ve savaşımın bu tutumla karşılanacağı kesinleşmiştir.

Yürüttüğünüz en son çabaların da olumlu yönde geleceği her zamankinden daha fazla fethetmek için ordulaşmaya çok sağlam yaklaşmak, düşmanın asla ulaşamayacağı, ulaşıp da yenemeyeceği yaratıcı savaş tarzına, onun asker ve komutanına ulaştığınızı, ulaşmak zorunda olduğunuzu çok iyi görüyor, belirliyoruz.

Bu, olumlu bir fırsat, bir şanstır. Buna kavuşmanın başlı başına kişiye sunulacak en değerli iyi armağanı olduğu da vurgulanmıştı. Bu şansla oynanmaması, onun mükemmel kullanılması gerektiğini, sıradan bir savaşçının bile geçmişle kıyaslanmayacak derinlikte savaşabileceğini, belki de bire yüz kat bir gelişmeyi yaşayabileceğini, bu değerlendirmenin bir gereği olarak söyleyebiliriz. Öncü, komutan odur ki, savaş tarzını döneme göre böyle yakalar ve ilerletmeyi böyle sağlar. Yaratıcı savaşçı, devrimci savaşçı, böyle olmasını bilendir. Bu anlamda büyük bir şanstır, diyoruz. Yoksa, "kendimizi düne göre daha iyi yaşarız, durumu bu sene de kurtardık" deyip de tekrarlamanın bizim savaşçılığımızla fazla ilişkisinin olmadığını iyi biliyoruz. PKK önderlik gerçeğinin bunun çok ötesinde olduğunu, her günün, her ayın, her yılın öncekinin oldukça üzerinde ve aritmetik değil, geometrik diziyle ilerleme olduğunu, bu vesileyle bir kez daha belirtiriz. Zaten bu temelde bir hız, bir tempoya ulaşmazsak, mevcut düşman gerçeğiyle başarıyla savaşamayacağımızı da çok iyi biliyorsunuz.

"...Karşı-devrim ne kadar ilerlemişse, devrimin de o kadar ilerlediği bir tarihsel gerçektir. Dolayısıyla görülmemiş çılgınlıklarla, yalnız savaş yasalarını değil, insanlık yasalarını bile zorlayan bu özel savaş, karşı-devrimci savaş bütün toplumsal, siyasal, uluslararası meşruiyetini yitirerek mahkumiyetinin en uygun dönemine de girmiştir..."

Yaşadığınız süreç bu anlamda büyük öneme sahiptir. Hepiniz ilk defa böylesi bir çalışmaya, onun temposuna ulaşıyorsunuz. Bunun üzerinde çok durduk, fakat sınırlı bir anlayışla karşılık verildi. Sanıyorum, yaşadığınız ağır savaş koşulları ve doğasal zorluklarla birlikte bizzat savaşımın kendisi sizi olgunlaştırdı, daha gerçekçi olmanızı sağladı. Dolayısıyla geçmişte söylenenin daha iyi kavranılması şartını koydu. Eğer ulaşılmışsa, bu iyi bir şeydir. Doğrusu budur. Üzerinden aşılarak, örtbas edilerek kaçınılamayacağına sanıyorum iyi idrak ettiniz. Özellikle dar, yüzeysel köylü yaklaşımının pek ciddi bir yaklaşım olmadığını, yine küçük-burjuva kurnazlığıyla fazla sonuç alınamayacağını iyi görüyorsunuz. Daha başlangıçta görmenizi umardık, çok iyi dinleyip, çok iyi sonuç çıkarmayı çok önceleri, örneğin çok önemli hamle yıllarımız vardı görseydiniz. O zaman çok bekliyorduk. Maalesef PKK'nin bütün tarihinin hemen hemen her yılına dayattığımız o büyük çıkışın nasıl olması gerektiğini kavramayışınız ve çok yüzeysel, sıradan ele alışınız benden daha fazla sizleri zorladı. Büyük zorluklarla karşı karşıya bıraktı. Tabii bunun sorumlusu ben değil, siz oluyorsunuz. Şimdi daha iyi görüyorsunuz ki, doğru doğrudur, bunu yüz yıl önce de yaşayıp bağlı kalsaydık özgürleşirdik. Yüz yıl sonra da yine özgürlüğe götürecek olan doğrudur. Doğru neyse odur.

Dolayısıyla en doğru ve en akıllı olan şimdi "nereden dönülse kardır" hesabıyla zarardan, yanlıştan, uygun olmayan her şeyden, radikal, devrimsel bir dönüş yaparak bizi her bakımdan kazandırmaya götürecek olana kesin yönelmektir. Bu yılı bu temelde karşılamaktır.

Bu anlamda diyorum ki, çekilen zorluklar eğer sizleri bu noktaya getirmişse, özellikle de şehitlerin anısına ciddi bir bağlılıktan sözediyorsak, bu şansı başarıyla kullanabilirsiniz. Hiç şüphesiz hepimizin zorlukları vardır, ama bunlar, devrim doğasının bir gereğidir. Bunlarla boğuşula boğuşula özgürlüğe, yaşama ulaşılır. Bizim de böyle bir yaşam sorunumuz var. Bunu artık bırakalım öncünün, halkın ezici bir çoğunluğunun kabul ettiği, fakat olanaklarının sınırlı olduğu, düşmanın da çok kahredici bir tarzda yüklendiği, çarenin kaçış, teslimiyet olamayacağı, çarenin çok kahramanca bir direnmeyi, onun halk savaşımı tarzını çok derinliğine, çok yönlü kılarak örülmesi gerektiği biçimindedir. Ve bu, gerçek bir savaş imkanıdır. Partinin de yakalamış olduğu, bu önemli imkandır. Tarihimiz açısından en güzel yaşam anı bu oluyor. Dolayısıyla "zorluklar, olanaksızlıklar şöyledir" diye kendi kendimizi yersiz durumlara düşürmenin de gereği yoktur. Bu tarihin kendisi, gerçekleriyle böyledir. PKK'nin de tarihi gelişiminin özü böyledir. Belirleyici önderlik kurumunun da gerçekleşmesi, bu biçimde olmuştur. Bunu şunun için vurguluyorum: Çizgiye, taktiğe gelememenin bireysel, subjektif tutumla ilişkisi vardır. Amansız zorluklar kadar, yaşama kolayca yaklaşımın, bireysel ve subjektif tutumun da olumsuz rolü vardır. Bu tutumun yetmediği, fazla bir şey kurtarmadığı, ne kadar kahramanca da olsa, ne kadar düşkünce de olsa, kolektif iradeye, kolektif taktiğe gelememenin, davranışa ulaşamamanın başarıya götürmeyeceği anlaşılmıştır. Dolayısıyla muazzam bir biçimde yaşadığınız bireyci, keyfiyetçi tutum ilk defa önemli oranda aşılabilir. Yani yaşadığınız büyük zorluklar sizi bu temelde kurtarıcı iradeye ulaştırabilir. Bu parti iradesi oluyor, yine onun en somut ifadesi de taktik savaşım olanaklarıdır. Ona uymak demek örgütlenme ve eylemlilik oluyor, bir halkın serihildanı oluyor. Savaşı böylece bireysellikten çıkarıyor, gerçek bir halk savaşına dönüştürüyoruz. Unutmayalım ki büyük oranda yaşananlar bireycilikti. Yüksek kolektivizm, planlama, örgütlenme, bir türlü hayata geçirilememiştir. Bunu şimdi daha iyi değerlendiriyorsunuz. Teorik olarak söyleseniz de, pratikte gerçekleştiremediğiniz çok açıktır. Eğitim, örgütleme, savaş taktikleri, güç düzenleme, ve mevzilendirme, onu her düzeyde alt ve üst yapısıyla en iyi bir biçimde yürütmeye ulaşamadığınızı iyi biliyorsunuz. İçine girdiğimiz bu yeni süreçte, bu temelde kendinizi yenilemenin bütün büyük önemini ve imkanını kazanmış oluyorsunuz diyoruz.

Halen yürütülmekte olan bu çalışmaların bu temel örgüt ve militan gerçeklerle bağlantılı olarak geliştiği açıktır. Biz bu hususları daha önce çözümleyerek sunmuştuk. Fakat gereken sonuçları çıkaramadınız, çıkardıysanız da hayata geçiremediniz. O çok bilinen nedenlerle ve sıkça öne sürdüğünüz izahlarla birlikte artık bunun atılması, yılın bu anlamda güçlü karşılanması ve bu şansın bir kez daha geçmişteki gibi kullanılmaması gerektiğinin büyük öneme sahip olduğunu söylüyoruz. Akıllı insan olmanın, büyük davranış sahibi olmanın tercih edileceği açıktır. Bireysel inatlaşma, bozgunculuktan ve her türlü kuralsızlığa yol açmaktan öteye bir duruma yol açmamış tutumda ısrarın, ancak ve ancak düşmana yarayabileceği ortadadır. Birey olarak bile bunlardan fazla bir kazanımın elde edilemeyeceği, yani keyfiyetçi tutuma ulaşamayacağı, en kahırlı bir azabın çekileceği ortaya çıkmıştır. En keyfim diyenin en büyük keyfiyetsizliği yaşadığı, "bireysel olarak ben iyi kendimi kurtarırım" diyenin kendini asla kurtaramadığı, "kendimi örtbas ederim" diyenin asla örtbas edemediği ve böylelikle "rahatlığı, mutluluğu, yakalarım" diyenin rahatlığı, mutluluğu, onuru asla yakalayamadığı çok açıkça ortaya çıkmıştır. Ve bu da aslında köklü bir felsefi veya dünya bakış açısıyla hesaplaşmadır.

Kısaca bu konularda da derinlik sağlanmıştır ve bu tutum sahipleri, hiç olmazsa bundan sonra radikal dönüşümü yaparlar. Hiçbir bahaneye sığınmadan büyüklüğün ölçütünün bir gereği olarak gerekirse kişiliğini bıçağın altında operasyona aldırıp olumsuzluklarını bir tarafa bırakacak, kendisini yiğitçe büyütecek ve kazandıracak olan tutuma kendini yatırarak, buna çok güçlü bir kararla birlikte uygulama gücü gösterecektir. Umuyoruz ki bütün savaşçılar, çalışanlar, partililer, cepheliler bunun anlam ve önemini iyi kavramış ve yeni yılın, Newroz'un öngününde kişiliklerinde zaferi sağlayarak büyük bir başarıya atılmanın heyecanı içindedirler.

İnanıyoruz ki, her çalışma alanımız bu temelde bir yoğunlaşma içindedir. Halen yürüttüğünüz çeşitli çalışmalar bunu başarıyla ilerletiyor. Yine, en son atılması ve alınması gereken neyse onlarla uğraşıyor, sonuca tam ulaşmayı biliyorsunuz. Şimdiye kadar daha çok olumsuzlukların hesabı verildi ve onlar atıldı. Bugünlerde ise, olumluluklara nasıl ulaşılır sorunlarına daha ayrıntılı karar ve planlamalarla yaklaşılıyor.

Özellikle silahlı savaşım içinde bulunan yapımız ordulaşma ve savaş gerçeğine, onun çok kapsamlı ve ayrıntılı karar ve uygulama esaslarına yönelirken, biz de kendi çapımızda perspektiflerle birlikte, bizzat pratik hazırlıkları her sahaya ulaştırma çabası içinde olduk. Çalışmaların vardığı düzey bizi biraz daha aydınlatıyor. Büyük bir hazırlığın çalışmaları içindeyken, özellikle önümüzdeki döneme ilişkin temel taktik hususlara, içinde bulunduğumuz sürecin özelliklerine ve esas olarak da ülkemizin yarı yarıya kurtuluşunu sağlamak için ordu kuruluş çalışmalarına ve sorunlarına kapsamlı değinmekte yarar vardır. Ordu kuruluş çalışmalarımızda ortaya çıkan sorunları güncel gelişmeler ışığında iyi irdelemek, sonuçlarını iyi kavramak, bizi doğru sonuçlara ve doğru çözüme ulaştırır.

Ülkemizi yarı kurtuluşa götürmek için ordu kuruluş çalışmalarımızı tamamlayalım

Parti hareketimizin 20. yıldönümünde olan 1993 baharını, her bakımdan bir diriliş günü, uluslaşma, ulusal kurtuluş, toplumsal özgürlük, eşitlik temelinde, halk olarak kendimizi her yönden kazanmanın bir günü olarak değerlendiriyor ve bunu yaşıyoruz. Bu Newroz, tamı tamına böylesine anlamı büyük bir gün olarak bütün halkımızı sarıyor. Böylece parti hareketimiz, tarihin bütün büyük devrimci hareketlerinde olduğu gibi, insan soyunun en özlü bir temsilini küçümsenmeyecek bir oranda başarmış oluyor. Geçmiş tarihin bilincini, bu temelde dost-düşman ayrımını, kendi kimlik gerçeğimizi anlamaya çalışırsak ve bu noktada insan olmanın ne anlama geldiğini iyi göz önüne getirirsek, aslında çekilen bunca zahmetlere, her türlü zorluklara rağmen, mükemmel bir durumun içerisine girdiğimizi daha iyi anlayacağız. Mesele, bin yıllardan beri en çarpık bir tarihin, en kabul edilemez bir yaşamın aşılmasıysa ve bunun dışında bir yaşam hiçbir biçimde mümkün değilse, bu imkan yakalanmıştır ve çekilen bütün zorluklara değmiştir, diyoruz. Elde edilen bu imkana büyük bir gururla, coşkuyla karşılık veriyoruz. Dolayısıyla yaşadığımız büyük zorluklar, sadece bizim güçlendirme nedenlerimiz olarak ele alınacaktır. En iyisi, en doğrusu ve en güzeli, kendi doğal gerçekleri kadar, toplumsal gerçekleriyle yaşama imkanını en özgürce elde etmektir. Şimdi, bunun elde edilişinin kıvancını yaşıyoruz derken, gerçekten hem hak edilen, hem de başka hiçbir şeyin yerine konulamayacağı bir umudun yaşama şansına kavuşmasından da bahsediyoruz.

"...Çağa aykırı, normal bütün politik süreçlere aykırı, ancak dinler tarihinde ve büyük insanlık hareketlerinde görülene benzer bir tutumla, özle giriş yapan bu hareket, şimdi çağın bütün olumsuzluklarıyla hesaplaşma gücünü, büyük devrimci özüne dayanarak sergileyebiliyor. Partimizin büyüklüğü, aslında bu gerçeklikten kaynaklanıyor. Bir hiç olan insanlardan, en kahramanca çıkışların gerçekleşmesi, yine bu özle bağlantılıdır..."

Bu anlamıyla hareketimiz, insanlığa ve kendi halkına verdiği sözü, bütün iç-dış engellemelere rağmen, kararlıca yerine getirmiş oluyor. Nedir bunlar? Her şeyden önce ülkemiz, unutulmuş bir halkın ülkesidir. İnsanlığın beşiği olan fakat insanlığın en çok gerisinde kalan ve en çok unutulan halkı, ülkesiyle birlikte tekrar gün yüzüne çıkıyor; bir halkın ülkesiyle birlikte kabul görmesi gerçekleşiyor. Ve hem de sadece kabul

edilme de değil, kurtuluş biçiminde bir gerçekleşmeyi, devrimle kurtuluşu yaşıyor.

Hiç şüphesiz ki, tam bağımsız olmaktan uzağız ve kendi koşullarımızda tam bağımsızlığın bir çırpıda kazanılamayacağını iyi biliyoruz. Yarı kurtuluş koşullarından bahsediyoruz; bu önemli bir kurtuluş biçimidir. Biz her zaman şunu söyledik; bizde kurtuluş yüzde sıfırlardan başlar, giderek tırmanan bir süreç dahilinde gerçekleşir. Nicelikler büyüye büyüye niteliksel bir sıçramaya ulaşılır. Bu bizim devrimimizin bir doğasıdır. Şimdi biz bunun yarı yarıya sağlandığına hükmedersek, sanıyorum fazla hata etmiş olmayız. Yarı kurtulmuş bir ülke gerçekten eskisiyle kıyaslanmayacak bir biçimde özgürleşme imkanını verir. Büyüme olanaklarının gelişmesi anlamına gelir. Hele bizim gibi yaşamı daha doğru dürüst tanımamış olanların yeteneklerinin oldukça farkına varması anlamına gelir. Eskiden düşünülemeyen, yapılamayan çok şeyin, düşünülüp yapılması gerçeğini ifade eder. Bütün bu gerçekler düşüncesizliğin aşılmasıdır; iradesizliğin, duygusuzluğun, duyarsızlığın aşılmasıdır. Her türlü düşkünlüğün bir kader olarak görüldüğü utanmaz yaşamın, karanlık geçmişin aşılmasıdır. Kapanan insanlık sayfasının yeniden açılmaya başlamasıdır. Büyük bir gurur meselesidir. İnsan olmanın ilk şartlarını elde etme kıvancıdır. Ve her şeyden önce, büyük hakaretin, büyük inkarın, büyük düşürülmüşlüğün, utancın, karanlığın kader olmadığının, kabul görmeyeceğinin ve bunların kesin hesaplaşmayla aşılacağının gerçeğidir. Belki bazı halklar için bunlar fazla anlam ifade etmez, ama bizim için yeniden varolmanın en temel değerleridir. Kürdistan ülkesi, bu anlamda parti hareketimizin 20. Newroz'una doğru geldiğimizde her açıdan yeniden varolmanın temel değerlerini yaratmayla yüz yüzedir.

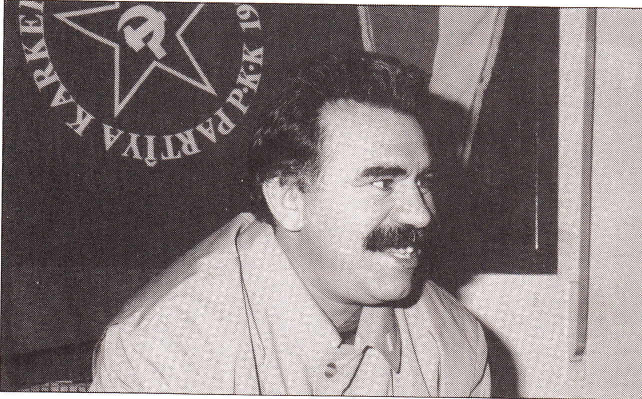
Bu ülke nasıl ki tarihi geçmişinde insanlığın beşiği rolünü oynamışsa, günümüzde de kapitalist-emperyalizmin insanlığı görülmemiş derecede düşürüşünün, doğayla, toplumsal yaşamla büyük çelişkisini aşmada da aynı ağırlıkla, yücelikle, insanlığı kurtarma, onun beşiği olma rolüne tekrar soyunabilir. Partimiz, büyük insanlığı esas alan özünden taviz verilmezse, reel sosyalizmin, reel politikanın, kapitalizmin her türlüsüne, yine feodalizmin aşağılık hastalıklarına karşı çok duyarlı, dikkatli davranılırsa, gerçekten en geri insanlık koşullarından en ileri insan olma koşullarına yönelişte öncülük etme şansına da sahip olabilir.

Bunları belirtirken, kesinlikle abartma yapmıyoruz. Halkımız, haini ne kadar bol da olsa, işbirlikçisi ne kadar suçlu da olsa; en az suçlu, insanlığa karşı hiç suç işlememiş -en azından objektif olarak- olan bir halktır. PKK gibi böylesine bir ideal insanlık hareketiyle, bu halk birleşirse, tabii ki bütün halklardan daha fazla insanlığın öncüsü olmaya layık olur. Bütün çağdaş halkların az çok kapitalist-emperyalist savaşlara kirli bir tarzda bulaşma, insanlığa karşı suç işleme durumları vardır. Bizim halkımızın böyle bir durumu yoktur. Yine reel sosyalizme öncülük eden partilerin sosyalizm-komünizm adına büyük suçları vardır. Bizim bunda da hiçbir suçumuz ve fazla bir hatamız yoktur. Dolayısıyla şimdiye kadarki kazanımlar, insanlık adına ülkeyi, kurtuluşu esas alan kazanımlardır. Bu da en az suç işleyen veya insanlığın özlemlerine en uygun düşen bir halk gerçeğiyle kaynaştırılırsa, bunda ısrarlı olunursa, asla taviz verilmezse, belli ki günümüzde giderek zorladığı uluslararası sınırları daha da zorlayarak, tarihin büyük devrimlerinin etkilerine benzeyen etkilere temel teşkil edebilir. İslam Devrimi, Fransız Devrimi, Ekim Devrimi ve tarihin gözalıcı devrimlerine benzer bir devrimi günümüz dünyasına dayatabilir. 20 yıllık yol alışımız bize bu gerçekleri söylettirdiğine göre, en inanılmazı bu anlamda gerçekleştirdiğine göre, gerçekle bağını ortaya koyan bir hareket olduğunu da ispatlamış oluyor. Çağa aykırı, normal bütün politik süreçlere aykırı, ancak dinler tarihinde ve büyük insanlık hareketlerinde görülene benzer bir tutumla, özle giriş yapan bu hareket, şimdi çağın bütün olumsuzluklarıyla hesaplaşma gücünü, büyük devrimci özüne dayanarak sergileyebiliyor. Partimizin büyüklüğü, aslında bu gerçekten kaynaklanıyor. Bir hiç olan insanlardan, en kahramanca çıkışların gerçekleşmesi, yine bu özle bağlantılıdır. Dolayısıyla büyük şehitlerin anısına layık kalınmıştır. Görülmemiş işkenceler, her türlü zorluklar, katliamlar, böylesine bir devrimci gelişmeye temellik etmekle amacına ulaşmıştır. Çekilen acılara katlanılır ve bunun için verilen kan yerindedir denilir. Ama tüm bu gelişmenin, bir anlamda başlangıç anlamına geldiği de açıktır.

Bire bin düşman kuşatması altında savaşan sayısız birimlerin kahramanlığı temelinde bu ordu gelişiyor

Bu harekete daha ilk adımları attığımızda, nasıl ki bu halkın ordulaşması olmadan bir devrimden bahsedilemeyeceğini söylediysek; yakıcı bir biçimde ordulaşma sorunlarından bahsederken de aslında devrimimizin temel bir ihtiyacının gerçekleşme gereğini, somut gerçekleşebilir bir gelişme olarak görülmesi gerektiğini vurgulamak istiyoruz. İlk defa bir halkın kendisi için, insanlık için, büyük bir devrim için başarılı bir biçimde ordulaşma imkanı doğmuştur.

Hangi ülkede ve hangi koşullarda ordulaşma? Çokça söyleniyor ve her gün de üzerinde duruyoruz. Bunun için ordulaşmanın asgari bir gereksinimi ne anlama gelir? Bir savaşçısına ulaşmak, bir silahına ulaşmak, bir hareket tarzına ulaşmak ne anlama gelir? Büyüklüğü ne ile orantılıdır? Bu sorulara cevap verilmelidir: Devrimin büyüklüğü, devraldığı tarihi miras, insanlığa karşı yerine getireceği görevler göz önüne getirilerek bu ordulaşmanın anlamına ulaşılır. Herhangi bir ordulaşma değil; büyük bir zulüm gücüne karşı; insanlığı talan eden, işgal eden, iliklerine kadar tüm insani değerlerini yerle bir eden, tanımayan, bir insana yapılabilecek bir hakareti, horlamayı, kötülüğü en son sınıra kadar götürerek bunda hiç sınır tanımayan, her yol ve yöntemi mübah görerek yüklenen bir düşmana karşı bir ordulaşmadan bahsediyoruz. Büyüklüğünün diğer bir anlamı da buradadır. Yine elinde ordu için tutacak bir sopası ve bir kuruş parası bile olmayan, umutsuz, inançsız, bilinçsiz bırakılan bir halkın ortamına dayatılarak gerçekleşen bir ordulaşmadan bahsediyoruz. Bu çerçeve dahilindeki bir ordulaşma, büyük bir ordulaşmadır. Dolayısıyla her değerine büyük kıymet biçilir. Küçümsenemez, hor görülemez, çarçur edilemez. Kutsal ele alınır, gözümüzden daha fazla korunur, bütün yaşamın bağlı bulunduğu bir araç niteliğinde olduğu için mükemmel sarılınır ve hakkı verilir. Bu ordunun tanımı böyledir.

Böylesine bir ordu için uzun süreden beri çalışmalarımız vardır. Unutmayalım ki, bunun adına ilk kurşunu sıkanlardan tutalım onbeş yaşındaki gencecik delikanlı ve kızların daha saflarımıza ilk adımlarını atarken şahadetleri söz konusudur. Bu ordulaşma, onların ruhları ve yaşamları üzerine inşa edilen bir ordulaşma anlamına geliyor. Daha henüz yaşamı yeni yeni tanıyanlar yüreklerini ve umutlarını temellerine koymuşlar. Bire bin düşman kuşatması altında savaşan sayısız birimlerin kahramanlığı temelinde bu ordu gelişiyor. Doğa zorluklarından ve yeme-içme olanaksızlıklarından hiç bahsetmiyoruz. Asrın bütün gelişmiş tekniğine, görülmemiş bir nicelikte ve her türlü zorbalığa açık bir ordulaşmanın yıllarca çemberinde kalma cesaretini gösteren, ona karşı direnen ve teslim olmayanların temel teşkil ettiği bir ordulaşmadan bahsediyoruz. Geçmişi böyle ele alınan, böyle bir temele dayandırılan bir ordulaşma, bugün temel kuruluşunu sağlamakla karşı karşıyadır. Asgari kuruluştan bahsediyoruz.

Kürdistan halkının kutsal ordulaşmasının gerçekleşeceği anlaşılmıştır. Özellikle halkımızın ulusal özelliklerini yüzyıllardan beri koruyan dağları, buna temel teşkil edecek imkanları fazlasıyla veriyor.

Yine bu dağlardaki yiğitlik, sonuna kadar dayanma ve direnme gücünü veriyor. Ve başlarken de bahsettiğimiz 20 yıllık parti hareketimiz, ilerici insanlığın bütün özlemlerini, bilincini, irade gücünü temsil ediyor. Halkımızın da ayağa kalkma ve sonuna kadar kendini katma gerçeği, artık bu ordulaşmanın -asgari düzeyde de olsa- kuruluşunu kahramanca gerçekleştirip, savaşılabileceğini gösteriyor. Asgari kuruluş derken, şimdiye kadar hiçbir şey yapılmadı demiyoruz. Ama sağlam bir kuruluşun gerçekleşmediğini de iyi bilmeliyiz.

Yakın geçmişte, özellikle de yoğunlaşan 1992 savaşım yılında ve bu geçen kış sürecinde esas olarak neyin üzerinde durduk? Ordulaşma üzerinde durduk. Bizim halkımız için çok onur kırıcı bir söz söylenir: "Başkaları için mükemmel bir asker olan, ama kendisi için en hainane bir tutuma sahip bir gerçekliği temsil eden halk." Gerçekten bir Türklüğü düşünelim: Bin yıldır, esas itibarıyla bizim halkımızın askeri yeteneklerine dayanarak üç kıtaya kök söktürdü. Ama aynı şekilde bizim halkımızın içindeki hainlere dayanarak da bizi yerle bir etti. Şimdi yapılan nedir? Bunu tersine çevirmek, askeri yeteneklerimizi kendimize almak, düşmana güç veren ihaneti tasfiye etmektir. Bu sağlandığında görülecek ki, dünyanın en savaşkan halkı, kendisi için ordulaştığında, dünyanın başedemeyeceği bir güç haline gelecektir.

Dünya gericiliğinin, sömürgeciliğinin de biraz korktuğu budur. Dolayısıyla ilk defa halkımız kendisi için ordulaşırken, çok büyük bir adım atıyor. Bu, herhangi bir ordulaşmaya benzemiyor. Sorunları, zorlukları, tıkanıklıkları kadar, gerçekleşme durumu da çok köklü ve yakıcı oluyor. O halde kuruluşu da böyle tamamlanabilecek bu halk ordulaşmamızı, nasıl sağlam esaslar üzerine ve giderek büyüyecek savaşla çelikleşecek bir tarzda kesin bir kuruluşa kavuşturabiliriz? Ordu için gerekli olanlar nelerdir veya ne kadar elde edildi? Tekrar vurgulayayım: En başta cesarettir. Savaşa cesaret edecek bir ordulaşma gücü ve dayanacağı bir halk gerçeği kesinlikle sağlanmıştır. Bir parti öncülüğü gereklidir; siyasal öncülüğe mükemmel ulaşılmıştır. Arazi, üslenme, mevzilenme ihtiyacından bahsedilebilir. Ona da mükemmele yakın ulaşılmıştır. Teknik olanaklardan bahsedilebilir, ona ulaşılmıştır. İnsan malzemesi de zaten her türlü kuruluşa elverecek kadar potansiyelden aktif hale getirilmiştir. Bunların büyük gelişmeler olduğunu, hiçbir sorumlu görevlimiz gözardı edemez. Bunlar önemli kazanımlardır. Bunlar, çok büyük gelişmeler yaratılarak ordulaştırılabilir.

Bizim için esas sorun neydi? Esas sorun, bu kadar malzemeye ulaşmışken, inşaya seferber edememekti. Özellikle komutaya zor gelmekti. Sorun stratejik değildir. Bizde fazla strateji sorunları yoktur. Çizilen strateji iş yapıyor. Ordulaşma stratejisi, halk savaşı stratejisi, mevcut siyasal strateji uygun olarak başarıyla oturtulmuştur. Ve zaten gelişmeye de yol açıyor. Yine mesele, ordulaşmak açısından taktiği belirlemek de değildir. Taktik hususlar da defalarca aydınlatılmıştır. Hangi temel taktikle, yani günlük davranış, mücadele, örgütleyiş tarzıyla hareket edeceğiz, bunlar biliniyor. Yine sorun temel ihtiyaçlar diye sıraladığımız olanakları beklemek değildir. Hepsi hazırdır. Burada eksik olan, stratejinin gereklerini taktik işleyişle tamamlama, taktik işleyişi bu eldeki olanaklarla örgütleyerek eyleme geçirme ve en önemlisi de yönetmedir. Burada zorlanma vardır. Taktiğe -çokça tartıştığımız gibi- gelememe, sağdan gelme, soldan gelme, çok geriden çekme, boşa çıkarma var. Sorun bunlar oluyor. Biz en acımasız bir biçimde yakın savaş gerçeğimizde, taktiğe gelememeyi yaşadık. Hem de bunu çok anlamsız ve gereksiz bir biçimde yaşadık.

Son talimatlar sarsıcıydı. Özellikle 1993 kışı boyunca, bu ordulaşmaya bir türlü hakkını verememe ve bunun yarattığı öfkeyle biz sert değerlendirmeler geliştirmek zorunda kaldık. Hiç şüphesiz ki, tarihi olumsuzluklarımızı bir çırpıda atamayız. Hiçbir zaman kendisi için asker-komutan olamamış bir halk gerçekliğini, birdenbire radikal bir dönüşüme uğratamayız. Ama parti savaş tecrübemizin de az olmadığını göz önüne getirdiğimizde, bir türlü ordulaşamamanın, bunun gerekçelerini sıralayıp kendimizi kandırmaya da fazla tahammülümüzün kalmadığı açıktır. Neden ordulaşamıyoruz; neden sağlam komutaya gelemiyoruz; neden her gün tıkanma yaşanıyor? Her gün neredeyse bir tanesinin yüzlerce kişinin başına bela olması ve yine altından çıkamama gibi durumları niye kabul edelim? Kendimize zorumuz mu var? Bu kadar kendimizi bitirecek, kendimize kastedecek kadar gafil ve serkeş miyiz? Kazandıracak ve güçlendirecek tutum belliyken, niye güçsüzleştirip, kaybettirecek tutumu tartışıyoruz; bunu vazgeçilmez bir özelliğimizmiş gibi saklı tutuyoruz? Hangi gerekçeyle, niçin? Bunların anlamı yok.

Gerçekten bu yakın süreç içinde bizi, düşmandan daha fazla ordulaşmaktan uzaklaştıran durumlar yaşadık. Buna birçok kişi -hem de iyi niyetlice- alet oldu. Basit bir rahat-

"...Vuruş tarzı üzerine çok konuştuk. Vuruş tarzı keskin bir kılıçtır. Keskin kılıç haline gelmeden savaşa girilmez. Vuruş tarzı iradedir, kestirmedir, yürüyüştür, harekattır. Bir de bunun yaşama tarzı vardır: Olgun, disiplinli, atik, dikkatli, bütünüyle savaşa göre ayarlanmış yaşamdır..."

lık, bir çay, bir dedikodu ve bir uyku için canımıza okundu. Anlamı bu kadar büyük bir ordulaşmayı, böylesine basit nedenlerle sabote etmenin vahim örneklerini yaşadık. Ve kahrolduk. Zaman zaman şunu söyledim: Basit bir sigara ihtiyacınıza gösterdiğiniz ilgiyi, böylesine yüce bir çalışmaya niye göstermiyorsunuz? Rahatlıkla orduları eğitebilecek olanların ağzını kıpırdatmadıklarını, ufak bir yönelimle kurtarabilecek birçok durumu kurtarmadıklarını, elini sallasa düşürebilecek hedefleri düşürmediklerini, asgari bir ilgilenmeyle ayağa kaldıracakları bir çalışmayı sırtüstü bıraktıklarını, basit bir durum değerlendirmesiyle rahatlıkla içine girebilecekleri bir taktik doğrultuyu tutturmadıklarını, vurabilecekleri bir hedefe yönelmemelerini, tutturabilecekleri bir çalışma tarzına basit gerekçelerle yaklaşmadıklarını, bir vuruş tarzıyla rahatlıkla vurup düşürmek çok mümkün iken vuruş tarzından çok uzak olduklarını, bu iradenin keskinliğinden uzak olmayı marifet bildiklerini, olgun, dengeli, ölçülü bir komuta yaşamı yerine bebeklerin bile içine düşemeyeceği şımarık, kendini beğenmiş, affedilmez yaşam hastalıklarını yaydıklarını gördük. Büyük bir şeref ve onurla üstlenilebilen görevler olduğu halde, onunla oynama, onu basit kişisel ihtiyaçlarını gidermek için kullanma, böbürlenme, kendini yitirme, kendine sevdalanma biçiminde değerlendirdiklerini gördük. Büyük bir aşkla ordulaşmanın bütün olanaklarına sarılınması gerekirken, ilgisiz, iddiasız, sanki başına büyük bir yükmüş gibi değerlendirildi. Ve buna benzer bir

"...Baharı güzel, yetkin, doğru ve fethedilebilir bir biçimde yakaladık. Her zaman talihsizlikler, kazalar olabilir. Birilerimiz düşebilir. Ama bu kadar niceliğe, gelişmeye ulaşmışken, davanın toptan kaybedileceğine dair de, hiçbirimiz en ufacık bir kuşku besleyemeyiz..."

sürü olumsuzluk sanki kadermiş gibi, sanki vazgeçilmez özelliklermiş gibi temsil edilmek istendi. Biz de, bunları kabul etmedik. Dünya da üzerimize gelse, ne adına yaparsanız yapın, karşınızda olacağız, dedik. İnsanlığın yolu, kurtuluşun yolu budur. Kurtuluş ordusunun sağlam esasları geçerlidir. Bunun için gereklerini yapacaksınız.

Görülüyor ki haklı olan tutum da budur. Birleşmenin, güçlenmenin, önemli başarılara gitmenin yolu budur. Bunu şimdi anlıyorsunuz. Ama insan isterdi ki daha başındayken en ince detaylarına kadar, itirazsız, şikayetsiz anlaşılsın ve en iyi biçimde temsil edilsin. Neden olmadı? Niçin habire kargaşa? Evet, bunun tarihle bağlantısı var dedik. Fakat kader değildir, toplumsal düşkünlükle ilişkisi vardır. Bizim dayattığımız devrimciliktir, bunun için bunların aşılması gerekir. Bir de dayattığımız yücelme yoludur ve başka da çaresi yoktur. Coşkuyla gerekleri yerine getirilir ve ulaşılır. Yıllardır biz bu gerçekleri söyledik. Şimdi daha fazla bu noktaya yaklaşmış bulunuyoruz. Hiç şüphesiz şimdi yürütmekte olduğumuz dağ konferansları başta olmak üzere, gerilla konferansları, bunun için her düzeydeki toplantılar, yaptığınız yargılamalar, özeleştiriler, bu gerçeğe ulaşmak, bu gerçeği yaşamak içindir. Bütün bunlar bize, artık ordulaşabileceğimizi gösteriyor.

Biz Güney savaşında işbirlikçilerle iyi savaşabileceğimizi gösterdik. Yani o cepheden gelebilecek tehlikeye karşı ayaktayız. Demek ki, ordumuz hainlere, işbirlikçilere karşı savaşarak örgütlenebilir. Düşmanın her türlü özel savaş yöntemlerine karşı da direnebileceğimizi gösterdik. Yalnız direnmeyle değil, gelişmeyle birlikte karşı koyacağımızı da gösterdik. Bunlar da en yakın dönemin, 1992'nin sonuçlarıdır.

Bütün bunlar bir araya geldiğinde, demek ki biz, 1993'e sağlam bir ordulaşmayla başlayabiliriz. Şu anda yürütmekte olduğunuz yoğun çalışmalar, ordu kuruluş çalışmalarıdır. Ben detaylarına inmek istemiyorum. En başta ana komuta kurumlarının, karargah ve onun dayandığı mevzilenmelerin teşkilinden tutalım manga düzenini tutturmaya, yine kitle ilişkilerini belirlemeye kadar bütün savaş taktikleri üzerinde yoğunlaşarak bu çabaları çok yönlü ele alıyorsunuz. Örnek olarak, bir komuta yetkinliği artık işten bile değildir. Bu büyük tecrübeniz, savaşı çok çeşitli yönleriyle yaşamanız, düşmanın en değme subayından daha fazla, sizleri ordu kurmayı, komutanı haline getirebilir. Hem kurmay, hem de hareket komutanları haline getirebilir. İşbölümünü geliştirmek zor değildir. Ordunun bütün birimleri vazgeçilmezdir. Bir ana karargahtaki kurmay hizmeti, yine kurmayın yön vereceği harekat, istihbarat, keşif ve her türlü taktik geliştirme imkanı vardır. Savaş tarzımızı günlük olarak gözden geçirip yetkinleştirme imkanı vardır. Sadece düşünce ve plan geliştirme düzeyinde değil, hızla harekete geçirme organlarına hükmetme durumu vardır. Alanlar oturtulmuştur, teknik imkanlara kavuşmuştur. Bu demek değildir ki, kurmay sadece yerinde oturup plan çıkarır. Hayır. Savaş içindedir. Zaman zaman savaşı bizzat yönlendiriyor. Hareket halindedir. Ağırlığını koyarak, her bölgeyi savaş alanına çeviriyor. Kurmaylık hizmeti, bu anlamda hem kuruluşu planlar, hem uygular, hem de denetler. Bu anlamda, en üst düzey birim oluyor. Artık buna göre kendini dallandırıp-budaklandırması, çok çeşitli organlara kavuşturması gerekir. Bir beyin, nasıl ki diğer yüzlerce organa komuta ediyorsa ve böylece gövdeyi çalıştırıyorsa, ordu kurmayının da bir beyin olarak öylece dalbudak salıp bütün gövdeyi harekete geçirmesi gerekir. Bir uzvu bile sakat veya eksik kalamaz. Eğer bu olursa, bütün gövde ve baş rahatsız olur.

Ana karargah ve kurmayla birlikte özellikle geliştirilecek harekat birlikleri vardır. Biz bunlara "bölgesel birlikler" de diyoruz. Bu konuda geçmişte bazı yanılgılara düşüldüğünü biliyoruz. Ner edeyse her bölge, hatta her mıntıkamız kendisini kurmay gibi görüyor. Bu yanlışlık aşılmalıdır. Kurmay, aslında bir çalışma alanının merkez beynidir. Diğerleri daha çok kollar, bacaklar vb. organlar durumundadır. Biz başın görevini ayaklara ve ellere gördüremeyiz. Bu hata aşılacaktır. Yereller -ister bölge, isterse mıntıka düzeyinde olsun-, genelkurmayın çizeceği çerçeve, plan dahilinde hareket edecektir. Yine yerel güçler olmakla birlikte, esas itibarıyla savaşan güçlerdir. Öyle organize edilmesi gereken güçler oluyor. Biz bunlara da en genel anlamda "bölge kuvvetleri", "eylem kuvvetleri", "harekat birimleri" diyoruz. Şüphesiz bunların içinde de eğitim olacaktır. Askere alma ve özellikle eğitmeyi kendi bünyelerinde geliştireceklerdir. Yine istihbarattır, eylem planlamasıdır, bütün bunları geliştirecekler. Nitekim yerel ve bölgesel düzeyde bunları yapmakla sorumludurlar. Ama bir genelkurmayın, eyalet kurmayının yerine getirmesi gereken görevleri yerine getirmedikleri gibi böyle bir göreve de özenmiyorlar ve güçlerini boşa sarfediyorlar. Kısaca sağlam bir işbölümüne ihtiyaç vardır. İşbölümü geliştirilirken, verim büyük önem taşıyor. Çok çeşitli yerel birlikler, kurmaya, ana karargaha bağlı bir biçimde günlük olarak hareket halinde tutulur, denetlenir. İşte çizgi ve taktik dediğimiz olaya uygun halde seferber edilir, sevk-idare edilir. Manga düzeyinden tutalım tabur, hatta alay düzeyine kadar, kendi içinde siyasi seviye tutturma, yine savaş taktiklerini tam oturtma görevi biçiminde komutanlıklara kavuşturulur.

Ama bugün bir Botan Eyaleti'ni düşünürsek; buradaki kurmayın da, bir tugay ve daha üst bir güce hükmetme durumunda olduğu açıktır. Kurmayın esas itibarıyla bir tugayı ve daha fazlasını, her düzeyde değerlendirme, düzenleme, çalıştırma, denetleme temel göreviyle karşı karşıya olduğu açıktır. Bütün birimleri azami verimlilikle çalıştıracak, bunun için her türlü tedbiri alacaktır. Lojistiğinden tutalım en önemli bir savaş planını, eylemini hayata geçirmeye kadar ne gerekiyorsa onu giderecek, nasıl yönetilmesi gerekiyorsa öyle yönetecektir. Yani esas olarak kendisini sorumlu tutacaktır. Örneğin bu alanda ikibine yakın bir güç yoğunlaşmışsa, - daha fazlası da ortaya çıkarılabilir- bu kadar atıl durmayı kabul edemez. Bir genelkurmay, koordinesiz, irtibatsız, aylarca atıl, boş ve birçok intiharvari durumlarla karşı karşıya gelmeye müsaade edemez. Almış olduğu günlük tedbirlerle işleri yönetir. Bunun için irtibatı, günlük bilgilenmeyi tekniği ve insan gücünü zorlayarak elde eder. Boş ve avare gezmek ne demektir? Bin bir hedef vardır. Basitten karmaşığa, belirleyici olandan tali olan görevlere kadar düzenlenmesini yapar ve hepsine nasıl yöneleceğini bilir. Yüzlerce eylem planı vardır. İçlerinde en isabetli olanlarını uygun zemin ve zamanda gerçekleştirir. Büyük bir kafa ile düşünür, büyük bir irade keskinliğiyle takip eder. Gücü atıl tutmaz, verimsiz kullanmaz, çarçur etmez. Ve bir alanı layıkıyla kurtardı mı veya yarı kurtardı mı, diğer alanlarda görevleri zamanında tayin eder. Bir eyalette sonuç aldı mı, diğer bir eyalete, ülke geneline yönelebilir. Bir eyaleti iyi bir ordu kuruluşuna kavuşturan bir kurmay, ülke çapında bir plana doğru aşama yapabilir. Yani ülke çapında söz sahibi olmak, biraz da eyalet çapında verilen görevleri başarıyla yerine getirmekten geçer.

Dolayısıyla her komutanlığımız, şimdilik çok sınırlı olarak, ancak eyalet çapında rol oynayabilecek durumdadır. Yani bir anlamda taş çatlasa, bizim komuta gücümüz, bir tugayın komuta gücü haline zorbela geliyor. Eyaletlerde nicelik olarak bir komuta gücü tugay seviyesinde vardır. Özellikle önümüzdeki dönemde hızla buna ulaşılabilir. Fakat halen layıkıyla tugayı çalıştırma, onu en üst düzeydeki verimlilikle yürütme konumundan uzaklar. Halen çok çaba harcamaları gerekir. Gecesini gündüzüne katarak, kuruluş çalışmalarını büyük bir zeka, düşünme meselesi olarak ele alma, aynı şekilde irade üstünlüğü ve irade keskinliğiyle yaklaşım göstermek gerekir. Tabii bütün bunlar ancak olgun ve çarpıcı bir kişilikle yapılabilir. Olgunluk, alçakgönüllülük, seviye, ölçü, hepsi mutlaka komutanda bulunmak zorundadır. Hele partimizin ideolojisi, politikası, kişiliği, kahramanlığı göz önüne getirildiğinde, hepsinin özü-bileşkesi olduğunda o kişi üst düzey komuta kademesine layık olabilir. Artık yakın geçmişte bir hayal de olsa, böyle komutanlıklara güç getirebiliriz. Bunu kendimize yakıştırmalıyız.

Kısaca önümüzdeki hamle dönemine, biz eyaletlerimizin hiç olmazsa bazılarında "bir tugay kurmayına ulaşalım" derken, bir gerçeği ifade ediyoruz. Şüphesiz benim bu konuda her türlü ayrıntıyı ortaya koymam mümkün değil; gerekli de değildir. En çok bu işin içinde olanlar, teorisi kadar pratiğini de başarıyla gözden geçirerek görevlerine doğru karşılık

"...En sıradan ve yeni katılan savaşçımızdan en tecrübeli komutanımıza kadar, bu temelde ordulaşmanın, savaşmanın ve bir bütün olarak düzenin üzerine yürürken, sonuna kadar sağlam tutum almışız, hesap yapmışız, iradeyi keskinleştirmişiz ve öngörüde bulunmuşuz. Öyle yürüyoruz ve kazanacağız..."

verebilirler. Ama gerçekten şimdiye kadar komutanlıkla oynandığı da bir gerçektir. Büyük fırsatların çarçur edildiği açıktır. Bunlar eleştirildi, mahkum edildi. Ve şimdi böylesine şerefli, görkemli bir çaba, tekrar imkan dahilinde başarıya gidebilecek tarzda önünüzdedir diyorum. Parti sizin emrinize, hayatınızda bile düşünemeyeceğiniz olanakları vermiştir. Ölüm her zaman vardır, fakat ölümsüzlüğün yolunu, ortamını, olanaklarını vermiştir. Ne kendimizi abartalım, ne de "aman böyle bir yükün altına girdik" diye panik içinde olalım. Biraz da insanlarımız veya biz, bunun için yaratılmışız. Adına "yiğitlik" dediğimiz kişilikler, bunun için vardır. Hedef olarak ordulaşmanın kuruluşu için bunu belirtirken, hiç şüphesiz her eyaletin kendi somut koşullarına göre cevap vereceği açıktır. Ama bugün bir Behdinan, Botan, Amed, Garzan, hatta zorlanırsa Dersim, Serhed, Mardin bu yıl tugay düzeyinde -bazıları şimdiden ulaşmıştır- bir ordu kuruluşuna yönelebilirler. Bunun planlaması ve büyük bir inat ve sabırla pratik hazırlıkları için de olabilirler. Hemen işe "ille tepeden şöyle başlanır" demiyorum. Bazen yereller önem kazanır, bazen üst kurmay önem kazanır. Bütün bunlar karmaşık biçimlerde düşünülür ve gerekleri yerine getirilir.

Ordulaşmayı amansız bir savaş süreci içinde gerçekleştirirken savaş tarzımızı yetkinleştirelim

Ordulaşmayı düz yolda bir yürüyüş olarak algılamıyoruz; amansız bir savaş süreci içinde gerçekleştiriyoruz. Sırat köprüsünde yürüyen bir savaş çizgisinde gerçekleşiyor. Ve diğer hususlar vardır. Tekrar fazla ayrıntılandırmak istemem, ama "bir asker nasıl yaratılır", "asker nasıl alınır"dan tutalım "nasıl eğitilir, nasıl birliklerde örgütlendirilir, nasıl deney-tecrübeyle güçlendirilir, nasıl tayin-terfi sürecine tabi tutulur" sorunlarına kadar hepsini iyi bir biçimde halletmeniz gerekir. Bir asker yetiştirmek çok ciddi bir meseledir ve ordunun temel sorunudur. Bir asker yaratmayı bilmeyen, bir ordu yaratmayı bilemez. O açıdan küçümsemeyelim. Bir komutanı tanımak istiyorsak, önce kaç asker yarattığına bakmalıyız. Bunun için kaç kişiye cesaret ve inanç verdiği, eğittiği, çekici bir biçimde kaynaştırdığı, ilham verdiği durumlara bakarız. Eğer bir komutan bunları yerine getirirse, o ordu kurabilir. Yoksa haybeden başa geçmiş, entelektüeldir; insanlarla kaynaşmıyor, eğitmiyor, yönetmiyor-

sa tabii ki bu komutan olamaz. Bu konuda da çok şeyler söylendi. Gereklerini mutlaka yerine getirirsiniz.

İkincisi, işleyiş, yani ordunun nizamnamesidir. Nizamname ve disiplin olmadan ordu olmaz. Dolayısıyla bir komutan, disiplini her şeyden önce kendisine ne kadar uyguluyor? Ne kadar yaşamına hükmediyor? Tüm ordu yaşamı, ordu kuruluş esaslarına göredir. Buna olumlu katılmışsa, komutan olabilir. Ama hiç sabredemeyen, nizam nedir bilmeyen, karıştıran, kuralı kendisi ihlal eden bir kişi asla komutan olamaz. Komutan iyi disiplin ve nizam adamıdır; stratejiye ve taktiğe göre yaşamını iyi ayarlayan, ölçüp biçen, zamanını ve zeminini mükemmel kullanabilen adamdır. Bunun dışında nizamdan, disiplinden başka diğer hususlar vardır; bunlar temel savaş taktikleridir. Komutan bunlara hükmeden adamdır. Nerede, hangi arazide, nasıl kalınır, ne kadar kalınır, ne kadar birlikle kalınabilir? Yani sevk ve idareyi iyi yapabilen birisidir. Birimden haberi olmayan, zemini değerlendiremeyen kişi komutan olamaz. Üzerine yatıyor, hereketsiz bırakıyor, kullanamıyorsa; bu kişi komutan olmaz, suçlu olur. Yine halkı ile ilişkisi, levazımla, lojistikle ilgisi olabilen bir kişiliktir. Har vurup harman savuran, bir çırpıda ilişkileri gözden çıkaran adam iyi bir komutan olamaz. Bu konularda değerlerin kıymetini iyi bilen, bir fişeği bile yersiz atmayan, "bir fişek bir adamdır" ilkesine bağlı kalmaya çalışan, yine "bir ilişki bir askerdir" veya "bir ihtiyacın giderilmesidir" biçiminde halka yaklaşan kişi, ancak komutaya çözüm getirebilir. Tabii yaşamda uyumludur, çekicidir, sıkıntı kaynağı değil, neşe kaynağıdır. Coşku sahibidir, cesaret aşılar, sağlam bir mantık yorumcusudur, asla maceracı değildir. Hele panikçi hiç değildir.

Bildiğiniz gibi sağlam militan öldüştururken, karmaşık ve iç içe olduğunu, düz yolda yürüme olmadığını, bu anlamda da zeka istediğini, güçlü bir sezgi ve mantık gücüne ihtiyaç gösterdiğini, biraz da komutanın, kurucu kişinin böyle olması gerektiğini açıkça ortaya koymuş oluyoruz. Tabii bununla birlikte, ordunun savaşla bağlantılı geliştiğini çok iyi bilmekteyiz. Savaş ile ordulaşma, etle tırnak gibidir. Baştan beri biz savaşmaya cesaret ettik, ordulaştık. Eylemler gelişti, savaş tarmıştır. Gerillayla çok rahatlıkla vurulacak birçok hedefi vuramama akıl kârı mıdır? Ama vurulamamıştır. Muazzam ordu gücü birikiyor; aylarca çürütülüyor, kullanılmıyor. Akıl kârı mıdır? Değil ama, içine girilmiştir. Bin bir emekle savaş olanakları biriktirilirken, bunların çarçur edilmesi çokça ortaya çıkmıştır. Bir şehri alabilecek gücü elde etmişken hiç gücü savaştırmama görülmüştür. Fedai güçtür, büyük çabalarla biraraya getirilmiştir. Ancak kaçırtılmıştır. Ve halen bir komutanımız, mevcut savaş tirmekte de açıkça kendini gösterir de ondan.

İyi bir ordu kurmayı olmayan, iyi bir savaş kurmayı da olamaz. Gerçekten bütün bu imkanlar neden savaşa seferber edilmiyor? Savaşa cesaret eden bir halk, fedai olan bütün savaşçılar ve küçümsenmeyecek bir donanım niye bekletilir, niye kullanılmaz? Niye amasız bir vuruş tarzına sahip kılınmaz? İşte komuta yetmezliği, işte savaş yönetiminin bizde ne kadar geri olduğu böyle ortaya çıkıyor. Hangi savaş biçimleri bize ne kadar gerekli? Bir yere ne kadar gerillayla vuruş yapılabilir? Gerillanın daha üst bir aşaması olan hareketli savaşa nasıl dönüşüm yapılabilir? Bir şehir savaşına girilebilir mi? Bütün olanaklar göz önüne getirilerek gerçekçi cevap ne olabilir? Ben şimdiye kadar hiçbir eyalet komutanlığından, bu konuda iyi bir savaş planını görmediğimi söyleyebilirim. En kapsamlı savaş Güney savaşıydı. Onun da kendiliğinden geliştiğini biliyoruz. Gücümüz nedir, ne değildir, hesaplanmadı. Yani herkes şunu söyledi: "Gücümüzün bu kadar kahraman olduğunu bilmiyorduk. Bu kadar taktik planlardan yoksun olduğumuzu bilmiyorduk. Bu kadar taktik dışılığa düşeceğimizi bilmiyorduk." Komutanların hepsi bunu söylerse, biz savaş kurmayından hangi oranda bahsedebiliriz? Savaşın biçimini, taktiğe göre gelişimini, savaşçının durumunu hesaba katamıyor; "lojistik bizi bir yere bağlıyor" diyor. Lojistiği bile doğru ayarlayamayan birisi, nasıl bir komutan olabilir? Ben bile burada, geçen yıllardan beri şunu söyledim: Bütün kritik noktalara biraz erzak depolayabilirsiniz. Bütün kritik noktalara girip, güç yerleştirebilirsiniz. Bir bakıyorum, bizim burada yıllar önce öngördüğümüzü, orada en değme savaş komutanımız anlamaya bile yanaşmıyor. Bunu anlamak bile istemeyen adam, savaş komutanı olabilir mi? Bu, komutansavaşçılarına kurtuluş şansı verirler. Bu net olarak ortaya çıkmıştır. Savaşla oynayanların da canı cehenneme gitmiştir.

Şimdi bizim savaş sorunlarımız aslında teorik değildir, diyorum. Ve yine taktik planlama düzeyinde de değildir. Gerilla savaşının ne kadar sonuç alacağı ortaya çıkmıştır. Nerede, hangi savaş türünün sonuç alacağı ortaya çıkmıştır. Bir gözden geçirme bile, nasıl bir savaşı geliştireceğinizi ortaya koymuştur. Gerilla, cephe ve mevzi savaşı, hareketli savaş nerede, nasıl uygulanır? Bu sorulara, sıradan bir komutanımız bile doğru düşünürse cevap verebilir. Bir mıntıkayı düşürme, bir şehri işgal etme rahatlıkla planlanabilir. Bu konuda aslında teorik kapasite yetersizliğinden bahsedemiyoruz. Burada işler karıştırılmıştır. Kurala gelememe, bilinçten ziyade doğru esaslara göre kendini disipline edememe, kısaca savaş adamı olamama hastalığından bahsetmek gerekiyor. Tabii çeşitli biçimlerde karmaşıklık, kaçış dayatılıyor. Bunun için kılıflar bolca hazırlanıyor. Şimdi bütün bunların suç teşkil ettiği yargılamalarda ortaya çıktı.

Demek ki, iyi bir savaşın komutanı olmak için bunların aşılması gerekiyor. Mesele nasıl savaşmalıyız, hangi biçim altında savaşmalıyız sorusu değil; açık olan bu hususlarda, nasıl sorumlu, etkili bir komuta gücü, bir yürütme gücü, orduyu yürütme gücü olunabilir, sorusudur. Soru budur. Ve bunun için de diyorum ki, her şey vardır. Rahatlıkla şehirler kuşatılabilir. Düşmanın çok çeşitli birlikleri kuşatmaya alınabilir. İçine girilir, çembere alınır, pusuya yatılabilir, parçalanabilir; intihar eylemleri tipinde bile düşmanın içine kadar girebilecek gücümüz var. Çok geniş bir sahaya yayabiliriz, dar bir sahaya kıstırabiliriz. Artık bütün bunlar biraz bizim savaş ustalığımızla bağlantılıdır. Yani her biçimi düşünürüz, içine geçüler, komutanda en üst düzeyde yaşanır. İşte "askeri böyle elde edilen, komutanı böyle olan ve bu kadar da imkan ve niceliğe sahip olan bir çalışma ordulaşabilir" diyorum. Ve artık bunun teorisi, planlaması ve şemasından değil, kendisinden bahsediyoruz. Her şey hazır, içindesiniz, inşa ediyorsunuz. Nerenin payına ne kadar düşer, günlerce tartıştık. Sınır yok, ne kadar büyütebilirseniz, ne kadar temellendirebilirseniz, yapın diyoruz. Biraz deneme-sınama ile bu işler geliştirilir, onu da yapın, diyoruz. Esnekliğe sahibiz ve daha da büyümek istediğinizde, partiye danışarak, parti merkezinden, önderlik gerçeğinden güç alarak, bilgi verip izin alarak insan daha kapsamlı görevlere de soyunabilir. Bunlar bizde, rahatlıkla kabul görecek şerefli çalışmalardır. Buna ulaşmayı daha da böyle ayrıntılandırabilecek hususları geliştirirken, onu gerekirse en ince yönetmeliklere kadar kazımız üzerinde de bu anlamda çok duruldu. Şimdiye kadar epey tartıştık.

"Savaş tarzımızı geliştirelim, dönüştürelim" derken, aslında bir kısır döngüden de bahsediyoruz. Savaşa yabancı değiliz. Özellikle halk savaşı, bunun silahlı propaganda aşamasından tutalım düzenli orduya kadar yürütülecek biçimleri; bireysel eylemlerden tutalım cephe eylemlerine kadar, "nasıl geliştirilmeli" sorusuna teorik cevaplar verilmiştir. Yine savaş tarihimizde gerilla savaşına, hareketli savaşa, hatta cephe savaşına benzer eylemlere girilmiştir. Nasıl ki ordulaşmaya gelememe konusunda yapılan büyük hatalar varsa, savaşı da taktik esaslara göre geliştirememe hataları, yetmezlikleri vardır. Yanlışlıkları bolca ortaya çıkmıştır. Cephe savaşına girmek akıl kârı mıdır? Ama girilmiştir. Çeşitli mevzilerde günlerce çakılıp kalma akıl kârı mıdır? Ama kalıngücümüzle -yani orduyla- nereyi, ne kadar, nasıl vuracağımızı planlayamıyor. Bugün en yakıcı bir savaş sorununun da bu olduğu hepimizce malumdur. Gerçekten her eyaletimiz, hatta bölgemiz, "mevcut güçle ne yapabilir" sorusuna cevap veremiyor. Ölçme-biçme, kestirme, planlama, yürütme yok. O güçle şehir mi, köy mü düşer? O güçle bir hain mi vurulur, bir tabur mu? Aslında belli değil. Bu neyi gösteriyor? Savaş tarzımızın çok yetersiz, çok geri düzeyde kaldığını; plandan, perspektiften, iradeden uzak olduğunu gösterir. Neden bu böyledir? Ordu kurmadaki beceriksizlik, savaşı gelişdan başka her anlama gelir. Ama maalesef en üst düzeydeki kurmayımız bu gafil duruma düşmüştür. Yargılama sürecinde ne kadar ağır suçlar teşkil eden durumlara düştüğünü görüyorsunuz. Bunlar kader midir? Veya rahatlık böyle mi sağlanır? Savaş böyle mi kazanacağız? Asla! Ama girildi; niçin? Kişiye ne yarar sağlar? Hiçbir şey.

Bütün bunlar, savaş tarihimiz kısaca şunu gösteriyor ki, hiçbir kişilik savaşa hakkını vermeden ne kendini kurtarabilir, ne de kamufle edebilir. Savaşa hakkını verenler, ancak hem değerlere layık olurlar, hem de şahsıyla birlikte kendi keriz; sonuç alırız. Biz belirliyoruz, biz kurnazca yöntemlerle girişimler başlatıyoruz ve sonuç alıyoruz. Halk savaşı önderliği biraz da budur. Yani nereye, nasıl vuracağını, bizim savaş komutanlarımız kararlaştırmalıdır. Bunu yaparlarsa gerçek bir komutan olduklarını ortaya koymuş olurlar. Ama daha doğru dürüst yolda yürümeden kaybediyor, nasıl yürüdüğünü düşman beş gün önceden biliyor ve pusu atıyor. Bunu daha önce de söyledim. Yani pusu bizim taktiğimiz ama, en çok biz pusuya düştük. Mayınlama bizim taktiğimizdir ama bütün mayınlara biz düşüyoruz. Sabotajlar, baskınlar bizim yöntemlerimiz-

"...Neredeyse her bölge, hatta her mıntıkamız kendisini kurmay gibi görüyor. Bu yanlışlık aşılmalıdır. Kurmay, aslında bir çalışma alanının merkezi beynidir. Diğerleri daha çok kollar, bacaklar vb. organlar durumundadır. Biz başın görevini ayaklara ve ellere gördüremeyiz. Bu hata aşılacaktır. Yereller -ister bölge, isterse mıntıka düzeyinde olsun- genelkurmayın çizeceği çerçeve, plan dahilinde hareket edecektir..."

dir, fakat en çok nokta baskınlarına biz uğruyoruz. Neredeyse kontr-gerilla, gerilladan daha fazla etkili oluyor. Gerilla gerillacılığını yapmazsa, kontr-gerilla kontracılığını yapar. Bunları tersine çevirmek gerekiyor.

Belirtelim ki, bu sene özellikle üç bin kişilik saldırılar bile düzenlenebilir. Tabii üç kişilik vurucu timler de oluşturulabilir. Bir eyalet için üçten başlanır üçbine, hatta beşbine de çıkarılabilir. Milisi de katabilirsiniz; beşbin kişiyle nereye yürüsen nereyi düşüremezsin ki! Üç kişilik birimlerle pusuları, sabotajları her yerde geliştirmek zor değildir. Bütün bunlar karmaşıktır. Yerine, alana ve düşman hedeflerine göre kullanılır. Ama bunun için de savaş kurmayının çok etkili planlaması, güç düzenlemesi, yürütmesi, denetlemesi gerekiyor, diyorum.

"...Hiç şüphesiz ki, tarihi olumsuzluklarımızı bir çırpıda atamayız. Hiçbir zaman kendisi için asker-komutan olamamış bir halk gerçekliğini, birdenbire radikal bir dönüşüme uğratamayız. Ama parti savaş tecrübemizin de az olmadığını göz önüne getirdiğimizde, bir türlü ordulaşamamaya, bunun gerekçelerini sıralayıp kendimizi kandırmaya da fazla tahammülümüzün kalmadığı açıktır..."

Gerçekten halkımız savaşın kızıştırılmasından, savaşın gelişmesinden yanadır. Bütün savaşçılar -raporlarda yansımıştır-, savaşa adeta susamışlardır. Herkes bize diyor ki, "Ben savaşmak istiyorum." Zaten isteğinin yerine getirilmemesi de kaçışlara, çürümeye yol açmıştır. Savaştırılmayan güç düşer. Ustalar bunu bisiklet yürüyüşüne benzetirler. Savaş bir bisiklet gibidir. Durursan düşersin. Savaştıramazsan çürütürsün. O halde bu kadar savaş isteği, savaş imkanı olduğu halde savaştırmama suç olmaktan da öteye, ancak düşmanın bize dayatabileceği bir karşı komplo faaliyeti olabilir. Bu durumlara da düşülmüştür. Bütün bunlar mahkum edildi. Tekrar vurguluyorum, bu duruma düşmeye asla fırsat verilmemesi gerekir.

Halen şunu araştırmaya çalışıyorum: Partimiz, ordumuz niye mücadele edemez, savaşamaz duruma geliyor? Kontraya benzer tipler niye bu kadar ortaya çıkıyor? Bu kontra tarzında kendini dayatanlar, savaşı durduranlar kimlerdir? Nereden bu kadar cesaret alıyorlar? Ve biz niye bunlara karşı bu kadar gafil veya sessiz kaldık? Kendimi bile suçluyorum. Adı, cinsiyeti, kabiliyeti ne olursa olsun, asla bu tutumlara, bu kişiliklere müsaade edemeyiz. Savaşa, savaşmaya gelmiştir; kutsal bir görevdir. Her şeyini ortaya koyanlar da vardır, oynayanlar da vardır. Eğer ayırt edemezsek büyük haksızlık, büyük adaletsizlik yapmış oluruz. Birisi görev için hayatını ortaya koyuyor, birisi namussuzluk yapıyor. Elbette ayıracağız ve birisinin canına okurken, birisinin de müthiş komutanı, savaşçısı olacağız. Bu hususlara dikkat ediyoruz. Savaşa, kesinlikle her yönüyle hazır olanlar, bunun için kendini eğitimle ve tecrübeyle donatanlar girer, istekler karşılanır, yürünür.

Ben burada kapsamlı bir hedefler programı çizecek durumda değilim. Her eyalet kendi alanında gerçekçi bir hedefe ulaşabilir. Biz geçmiş yıllarda bir planlamanın nasıl yaklaşılacağını gösterdik. Halen o çerçeveler geçerlidir. Planlamanın dayanakları, araçları, hedefleri gerçekçi bir biçimde konulmuştur. Sizler tekrar kendi eyaletlerinize, bölgelerinize uyarlarsınız. Bu konuda deney ve tecrübeleriniz vardır. En gerçeklerini ortaya çıkarırsınız. Eylem hedefleri, düşman hedefleri, ordulaşma hedefleri, yine bunun için eğitim, savaşçı yetiştirme, kadro yetiştirme hedefleri, ayrıca işbirlikçiliği düşürme hedefleri, ekonomik-sosyal-siyasal içerikli hedefler, en kapsamlı askeri hedefler vardır. Bütün bunları mevcut gücünüze dayanarak çizeceksiniz. Yani bir gücünüz var, bir de hedefler var. Bunlar gerçekçi çiziliyor.

Vuruş tarzı üzerine çok konuştuk. Vuruş tarzı keskin bir kılıçtır. Keskin kılıç haline gelmeden savaşa girilmez. Vuruş tarzı iradedir, kestirmedir, yürüyüştür, harekattır. Bir de bunun yaşama tarzı vardır: Olgun, disiplinli, atik, dikkatli, bütünüyle savaşa göre ayarlanmış yaşamdır. Bununla çelişen her şey giderilir; bunu hazırlayan her şey kabul edilir. Komutan gece-gündüz bunun üzerinde duran, eksikliği tamamlayan, hazır ve nazır tutan kişi demektir.

Görülüyor ki, ordulaşma ve onun savaşım tarzı bizde oldukça ilerlemiştir. Neye karşı, nasıl oluşması gerektiği oldukça açıklığa kavuşmuştur. Neyin kabul, neyin reddedilmesi gerektiği nettir. Yine neye dayanarak, hangi hedeflere hangi araçlarla yürüneceği bellidir. Bunun büyüme sorunları da dönem dönem karşılanır. Üç aylık hedefler, üç aylık dönemler biçiyorsunuz. Altı aylık, yine yıllık dönemler biçiyorsunuz. Dönemlere neyin, nasıl sığdırılacağını da iyi kestiriyorsunuz. Ama en kaba hatlarıyla da söylersek, bu yeni savaş bilançosu -eyaletler kendini zorlayarak- ülke genelinde 50.000'e ulaşsak, bu bizi "çok büyük hedeftir, ulaşılamaz" biçiminde bir yargıya götürmemelidir. Zorlarsak ulaşılabilir. Botan rahatlıkla beş-onbine, Garzan birkaç bine, Amed en azından bir beşbine ulaşabilir. Bir Dersim birkaça bine ulaşabilir. Bir Serhed ve diğer eyaletlerimiz binleri rahatlıkla aşabilirler. Şimdiden hepsi binin yarısını bulmuştur. Zorlasalar ilk üç ayda bile hedefleri katlayabilirler. Dolayısıyla 1993'e ellibin kişilik bir ordulaşma hedefi sığdırılabilir. Böyle bir ordulaşmanın, birçok şehri düşürebileceği, günlerce savaşıp savunabileceği veya kuşatma altına alabileceği düşünülebilir. Tabur düzeyinde, hatta alay düzeyindeki bazı düşman güçlerini etkisizleştirebileceği, tasfiye edebileceği veya pusuya düşürebileceği, kuşatılabileceği düşünülebilir. İşbirlikçi yapılar duman ettirilir. Koruculuk fazla ayakta kalamaz. Yine geleneksel işbirlikçi yapı tümüyle gider.

Bütün bunlar eğer gerçekleşebilecek hedefler ise, bu da eşittir ülke yarı yarıya kurtulmuştur. Bunun için dış destekler artarak devam ediyor. Diplomatik saha oldukça önemli oranda kullanılacaktır. Düşmanın 1992'de zirveye tırmandırdığı diplomatik alandaki faaliyetleri, eski hızında değildir. Şimdiden çatlaklıklar gelişmiştir ve bu artarak devam edecektir. İçteki "mutabakat" güçlü değildir ve giderek de çözülüyor. Diplomatik faaliyetleri istediği kadar tırmandırsın, bununla fazla ilerleme sağlayamaz. Genelde mücadelemize karşı geliştirdiği bölge zirveleri, daha şimdiden tersi sonuçlar veriyor. Güney'deki işbirlikçilere gördürdüğü uğursuz rol, şimdiden ortadan kaldırılmıştır. Artık tersine işleyen bir silah haline geliyor. Halka dayattığı katliam ters tepmiştir. Halk büyük bir öfke halinde hesap sormak istiyor. O kullandığı sağ-sol güçlerini -MHP de dahil- eskisi kadar kullanamaz durumdadır. Hizbullah'tır, Türk sol güçlerdir, öyle fazla direkt veya dolaylı kullanamazlar.

Bire bin diyerek çapulcu sürüsünün üzerine yürüyeceğiz

En önemlisi de halkımız büyük bir kararlılıkla kendi davasına sahip çıkıyor. Sonuç olumlu olmuştur. Türkiye halkı da her zamankinden daha fazla savaş gerçeğini ve kendi yöneticilerini tanımış ve peşinden yine eskisi gibi koşmayacak kadar bir bunalım içine düşmüştür. Biraz daha kendini düşünme zorunluluğunu duymaktadır. Savaştan çıkarı olup olmadığını sorguluyor. Uluslararası emperyalist cephe, bu yılki politikaya fazla hoşnut bakmıyor. Siyasi çözümü dayatıyor. Daha şimdiden siyasi çözüm konusunda artan baskılar altındadır. Bizim de taktiklerdeki esnekliğimiz, düşmanın bu çelişkilerini iyi kullanıyor, onu köşeye sıkıştırıyor.

Görülüyor ki, daha da ayrıntılı geliştirebileceğimiz yıl planlaması, uygulanabilir bir planlamadır. Siz bütün sorumlu düzeydeki komuta gücümüz ve savaşçılarımız, şimdiye kadar yürüttüğünüz tartışmalarla sağladığınız netleşmeyi, dağ konferanslarıyla daha da kesin kararlara dökebilir ve en verimli işbölümünü sağlayabilirsiniz.

Bir bu temelde bu yılın üzerine yürüyoruz. Baharı güzel, yetkin, doğru ve fethedilebilir bir biçimde yakaladık. Her zaman talihsizlikler, kazalar olabilir. Birilerimiz düşebilir. Ama bu kadar niceliğe, gelişmeye ulaşmışken, davanın toptan kaybedileceğine dair de, hiçbirimiz en ufacık bir kuşku besleyemeyiz. En sıradan bir yoldaş bile görevlerine bağlı kaldı mı, bir genel komutanlık görevini bile rahatlıkla yerine getirebilir. Buna inancımız tamdır.

"...Ordunun bütün birimleri vazgeçilmezdir. Bir ana karargahtaki kurmay hizmeti, yine kurmayın yön vereceği harekat, istihbarat, keşif ve her türlü taktik geliştirme imkanı vardır. Savaş tarzımızı günlük olarak gözden geçirip yetkinleştirme imkanı vardır. Sadece düşünce ve plan geliştirme düzeyinde değil, hızla harekete geçirme organlarına hükmetme durumu vardır. Alanlar oturtulmuştur, teknik imkanlara kavuşmuştur..."

Eğer bütün bunlar böyleyse, o halde biz bu yılın üzerine yaman yürüyeceğiz. Bu yılın üzerine yürürken, gerçekten binlerce yıllık karanlık geçmişin hesabını bu düşmandan zevkle sorarak alacağız, ödettireceğiz. Bize dayatılan özel savaşı bir intikam aracına da dönüştürerek karşılık vereceğiz. Tarihte uygulanan o her türlü barbarlığı, en son şahsında temsil eden bu kontra rejimi ve onun her düzeydeki temsilcileri, nasıl amansız bir halk savaşıyla, savaşçılarıyla karşılaştıklarını bilerek hesap vermek zorunda bırakılacaklardır. Gerçekten böyle bir güne ulaşmak, böyle bir hesaplaşma imkanını yakalamak, güzel ve tam da yiğitliğe yaraşır bir karşılaşmadır. Şehitler bu temelde son sözlerini doğru söylediler. Ve savaşı böyle karşılamamızı vasiyet ettiler. Halkımız her gün katlandığı acıyla -ki gururla bu acıya katlanıyor- bizden böyle bir savaşı süratle geliştirmemiz için her şeyini feda ederek katlanabileceğini gösteriyor; emrediyor. İnsanlığın da gözü önünde böylesine hiçbir kural tanımayan bir düşmana karşı, güzellikle savaşmaktan veya güzelliği savaşta aramaktan başka bir çaremizin olmadığını görüyoruz. Bütün bunlar bizi yüksek bir moralle ve yaşamın kıvancını böylesine bir eylemle sağlayabileceğimizi gösteriyor. Çekinme şurda kalsın "şimdiye kadarki çabaların bizi buraya getirmesiyle kendimizi mutlu ve şanslı görüyoruz" diyerek dönemin üzerine yürüyeceğiz. Şimdiye kadar daha sınırlı imkanlarla ve zor koşullarda dönemlerin üzerine yürürken kazanmasını bilen bizler, şimdi bu kadar gelişmiş olanaklarla yürürken, hiç şüphesiz daha fazlasını kazanacağız.

Yine azami tedbirlilik, dikkatli olmak şarttır. Gücümüzü çok dikkatli kullanmamız gerekliliği açıktır. Korumaya büyük özen göstereceğiz. Kolay kolay savaşçı düşürmeyeceğiz. "Bire on, bire yüz, bire bin" diyerek çapulcu sürüsünün üzerine yürüyeceğiz. Bütün bunlar bizim savaş yasalarımızdır. Bu yasalara amansız bağlı kalmaya çalışacağız. En sıradan ve yeni katılan savaşçımızdan en tecrübeli komutanımıza kadar, bu temelde ordulaşmanın, savaşmanın ve bir bütün olarak düzenin üzerine yürürken, sonuna kadar sağlam tutum almışız, hesap yapmışız, iradeyi keskinleştirmişiz ve öngörüde bulunmuşuz. Öyle yürüyoruz ve kazanacağız.

Bu temelde yürümek, yürürken savaşmak, savaşırken kazanmak için verdiğimiz sözlerin gerekleri de, -ki yargılanmamız tarihi çerçevededir- onun kazanım sonuçları da tarihi çerçevede olacaktır. Biz, bütün bu hususlarda en doğrusunu yapacağınıza, yine geliştirdiğimiz bütün eleştirilerin bunun için olduğuna ve kendinizin de gerçekleştirdiğiniz yargılanmanın bu sonuçları doğuracağına inanıyor, üstün başarı dileklerimizle birlikte selam ve sevgilerimizi sunuyoruz.

2 Mart 1993

Kürdistan halkı yiğit bir komutanını yitirdi

Adı; soyadı: **Erdiven BOZKURT**
Kod adı: **Şükrü**
Doğum yeri ve tarihi: **Varto, 13 Kasım 1961**
Mücadeleye katılış tarihi: **1979**
Şahadet tarihi ve yeri: **14 Kasım 1992, Olur-Erzurum**

Erdiven BOZKURT (Şükrü) yoldaş, 13 Kasım 1961 yılında Varto ilçesine bağlı Çorsan köyünde dünyaya geldi. Yıl 1966. Varto depreminden dolayı ilkokula Karakoçan yatılı bölge okulunda başladı. Zeki özellikleriyle göze çarpıyordu. Okulun en küçük öğrencisi olması ve sempatik hareketleriyle herkes tarafından sevilen biri durumuna gelmişti. Daha sonraki yıllarda doğduğu yer olan Muş-Varto'nun Çorsan köyünde ilkokulu bitirdi. Küçük yaşlardayken de köy halkı tarafından seviliyordu. Davranışları ve bir büyüğe yaraşır tavırlarıyla köy halkının takdirini kazanmış, geleceğin büyük insanı olacağını davranışlarıyla ve zekasıyla kanıtlamıştı. Amcası okumasını istemediğinden bir yıl aradan sonra kendisi gidip Çaylar Ortaokulu'na kaydını yaptırır. Ortaokul ikinci sınıfta parasız yatılı yurt sınavını kazanarak Muş'ta ortaokulu bitirdi. Muş'ta okula devam ederken, daha önce belleğine koyduğu devrimci düşüncelerle daha çok uğraşmaya başladı. Devrimciliğinin perçinlenmesinde Muş'ta kaldığı dönem belirleyici rol oynadı. O dönemlerde faşistlerle girdiği taşlı-sopalı kavgaları, dergilere abone oluşu, sosyalizmi içeren kitapları okuyuşu ve sürekli not alışı çevredeki yaşıtlarında görülmüş bir olay değildi. Okuduğu kitapların etkisinde kalıyordu. Sadece etkide kalmak da değil, kavramaya, özümsemeye ve sonuçlar çıkarmaya çalışıyordu. Sürekli okuması, araştırıp-incelemesi kişiliğinde olgunluğu yaratmıştı. Okuduklarını kalıpsal olarak ele almazdı. Pratik hayata uygular, pratik yaşamdan dersler çıkarmaya çalışarak gerçekleri daha fazla algılamaya ve çözüm gücü olmaya çalışırdı.

1977-78 yılında Dersim'deki öğretmen okulu sınavını kazandı. Okul politik nedenlerden dolayı kapatılınca lise öğrenimi de yarıda kaldı. Fakat O'nun için yeni bir okul başlıyordu.

O, halkın toplumsal sorunlarına yönelerek gerçekleri hem kendisi öğrenecek, hem de öğrendiklerini halkına öğretecekti. Ayrıca Dersim gerçeği, Dersim katliamları ve geçmişte yaşanan direnişler, Erdiven yoldaşa kimliğini kazandıran gerçeklerdi. Bunun için Dersim'e borçlu görürdü kendisini. Borcunu ödemek istiyordu. 1979 yılında tutuklanan bir yoldaş ile **Mehmet KARASUNGUR** yoldaş, kendilerine misafir olur. Oldukça etkilenir. Kürdistan gerçeğinin bu yoldaşların dilinde yalın bir biçimde anlatılmasından sonuçlar çıkarır, tartışır. Sorduğu sorularla daha çok şey kavramaya çalışır ve yoğun geçen tartışmalarla belli bir sonuca ulaşarak mücadeleye katılmaya karar verir. Erdiven yoldaş, 1979 yılında Kürdistan halkının kurtuluşu uğruna ulusal kurtuluş hareketine, ölümü göze alarak çevresinde ilk katılan nefer olur.

Mücadele saflarına katıldıktan sonra daha fazla okumaya, araştırmaya başlamıştı. Okumak, araştırmak O'nda bir tutkuydu adeta. Köy gençliği dışarıda top oynar, O kitap okurdu. Okul masrafları için annesinden aldığı parayla kitap almayı bir gelenek haline getirmişti. Hayvanları otlatmaya götürür, elinde kitabını eksik etmezdi. Dağa odun toplamaya gider, bir elinde de kitap açar okurdu. Kitaplar O'nun yaşamının ayrılmaz birer parçası durumundaydı. Bir gün amcası az çalışıyor diye Erdiven yoldaşın elindeki kitabı alır ve yakar. Bu arada çalışanların tümü durmuş olan olayı seyreder, Erdiven yoldaşın tepkisinin ne olacağını bekler. O çok sakin bir biçimde gider amcasının elini öper ve O kitabı yakmanın bir fayda getirmeyeceğini anlatır, kısa bir süre sonra aynı kitabı tekrardan alıp okuyacağını bütün kararlılığı ile dile getirir. Amcası bu tavrı kendisinden beklemediği için oldukça şaşırır.

Dersim'deyken edindiği düşünceler, araştırma ve incelemelerde elde ettiği sonuçlar ve partili yoldaşlarla tanışmada edindiği izlenimlerle kendisine olan güveni daha çok pekişerek faaliyet yürütmeye başladı. İlk önce kendi köyünü, köyünün insanlarını ele aldı. Onlara yönelik çalışmalar yürüttü. Çabaları sonuç vermişti. Köy gençliği çok kısa bir süre içinde O'nun savunduğu düşüncelerin etkisinde kalmıştı. Daha sonraları Varto bölgesinde kendi köyleri için Apocu köy denilmeye başlanmıştı. Köy bu durumundan dolayı sık sık düşman güçlerinin operasyonlarına maruz kalıyordu. Bu köyden hemen hemen işkenceden geçmeyen insan kalmamıştı. 12 Eylül faşist iktidarı döneminde de baskılar alabildiğine yoğunlaştı ve çok sayıda insan işkencelerden geçirilerek zindanlara dolduruldu.

Sadece kendi köyünde faaliyetlerde bulunmadı. Gittiği her alanda tartıştı, konuştu, ulusal kurtuluş düşüncelerini ortaya koydu, savundu. Sosyal-şoven ve reformist işbirlikçi güçlerle yüz yüze geldi, bu kesimlere yönelik mücadelede kararlı bir pratiğin sahibi oldu; gerçekleri ortaya koymaktan ölümü pahasına da olsa çekinmedi. Türk sömürgeciliğine karşı verilen mücadelenin yanısıra bu güçlere yönelik de kararlı bir mücadelenin verilmesi devrimi geliştirmede bir zorunluluktu. Kitleleri eğitmek, örgütlemek ve gençliği kendi ulus ve halk gerçeğine taşımak basit değildi. Dönemin kendine özgü zorlukları çok fazlaydı. En başta da insanlarımızın Kürtlüklerini benimsemeleri bile bir mücadele, savaşım sorunuydu. Her şey adeta tırnakla kazılarak kazanılıyordu. İhanet kökleştirilmişti, bu ihanetin ve kendini inkar etmenin aşılması bedel olarak kan istiyordu, her türlü olumsuzlukları kararlıca omuzlamayı ve sebatlı bir çalışmayla aşmayı dayatıyordu. İşte bu dönemin bütün zorluklarını yiğitçe omuzlayan yoldaşlardan biridir Erdiven yoldaş.

12 Eylül faşist iktidarı döneminde mücadele açısından zorluklar oldukça yoğunlaşmıştı. 1979 yılında mücadelenin katettiği gelişmeler kitlesel bir kabarmayı doğurmuştu. Her alanda mücadeleye akın edenler vardı. Her sınıf ve tabakadan insanlar mücadele içinde yer almak istiyordu. Gençlik kesiminde zaten yoğun bir kabarma vardı. Halktaki kabarmayla birlikte, sürece doğru tarzda cevap verilmesi vazgeçilmez bir zorunluluktu. Hilvan-Siverek direnişleri Kürdistan'ın tüm alanlarında etkisini göstermişti. Yaşanan bunca gelişmelere cevap vermesi gereken örgütlülüğün yaratılması, öncünün bu konuda rolünü oynaması dönemin dayattığı görevlerdendi. Ancak beklenen bu rolün gerekleri zamanında yerine getirilmediği için mücadele tarihimizde bilinen örgütsel kriz yaşandı. Gelişen kitlesel mücadeleler kucaklanamadı. Düşmanımız da barbardı. Tarihi barbarlığını bir kez daha en acımasız bir biçimde uyguluyordu. Dünyada eşine rastlanmayan düzeyde barbar bir düşman ve diğer yandan kurtuluş umutları yeni yeni doğan ve gelişen, ancak özlemini ifade etmede henüz örgütlenemeyen, öncü örgütlenmesine kavuşamayan bir halk gerçeği vardı.

Dönem çok hassas olduğundan, mutlaka doğru karşılığı vermek gerekiyordu. Ancak örgütsel krizin yaşanması, düşmanın 12 Eylül faşist iktidarı temelinde yeni bir silahla kuşanarak saldırması karşısında yılgınların, yarı yol arkadaşlarının, devrime inançsız olanların teslimiyete ve

ihaneti de kaçınılmaz olur. Bu durum çok acımasız bir biçimde yaşandı. Halkın dağda kalarak direnen devrimcilere yaklaşımı artık bir kurbanlık koyun gözüyleydi. Umutlar, geçmişin yenilgilerinin acısı da eklenince adeta sönmüş durumdaydı. Korku, tedirginlik, kaygı vardı. Bunların aşılması kolay değildi. Buna bir de davalarına ihanet edenlerin durumu da eklenince, çaresizlik daha çok insanlarımıza egemen oluyordu. Bu süreçler yaşanarak, acıları ve zorlukları yüreklerin derinliklerine dek duyularak aşılmış ve bugünlere gelmede dönemin zorunlu bir basamağı olmuştur. Bu basamaklardan geçmeden bugünlere varılamazdı.

Bu süreçte davasına olan bağlılığını ve sonsuz inancını koruyan yoldaşlardan biri de Erdiven yoldaştır. 12 Eylül faşizmine karşı direnen yoldaşları dağlardadır, ölüm pahasına yürütülen bir savaşımın içindedirler; ölmemek, halkın umudunu söndürmemek, yeni günleri yaratmak için çabalıyorlar. Erdiven yoldaşı, bu yaşamdan ayrı düşünmek mümkün mü? O da yoldaşlarıyla birlikte bu kararlı ve azimli, büyük bir inancı ortaya koyan direnişin içindedir. Dağ dağ, köy köy, yayla yayla dolaşmak, elinden geldiğince bir şeyler kavratmaya, insanlarımıza gerçekleri öğretmeye çalışmaktadır.

Yıl 1981. Şubat ayının 14'ü. Köyüne bir iş için gider ve evine misafir olur. Yapılan bir ihbar sonucu köy, düşman güçleri tarafından çevrilir ve burada tutuklanır. Yoğun bir işkenceden geçirilir. Teslimiyete zorlanır, yoldaşlarının yerini göstermesi dayatılır. Ama düşmanın dayatmalarının hiçbirini kabul etmez, ser verip sır vermemeyi ilke edinir. O'nun bu kararlı ve kendinden emin direnişi karşısında kaybeden düşman ve onun eli kanlı cellatları olur. Erdiven yoldaş altı ay zindanda kalır. Çıkar çıkmaz "Benim meskenim dağlardır" deyip, yeniden yoldaşlarıyla kucaklaşır.

Bu dönemler partinin yeniden toparlanma, eğitim hazırlıklarını tamamlama, yani kadrolarını yoğun bir eğitim sürecinden geçirerek hazırlama ve bu temelde ulusal kurtuluş savaşını gerilla savaşı taktiğiyle geliştirmeyi esas alma dönemidir. Bunun için partinin yurt dışına güçlerini çekme kararı vardır ve 12 Eylül faşist iktidarının amaçlarını boşa çıkarmak için bu karar hızla uygulanmaktadır. Ne var ki, düşmanın saldırıları ve imha seferlerinin yanısıra, yine içte yaşanan devrimden kaçma, uzaklaşma, mücadeleyi yarıda bırakma tutumlarıyla birlikte, bozguncu-tasfiyeci öğelerin de çabaları az değildi. Adeta düşmanın içimize yönelik birer sızmaları biçiminde rol ifa eden bu öğeler, yani Sağır Cuma, Semir, Davut gibileri, içte yarattığı sorunlarla kadroları bir yandan birbirleriyle çatışır hale getirirken, diğer yandan ise komplolarla yapıyı imhaya açık hale getirerek partiyi, mücadeleyi darbelemek istiyorlardı. Bu tutumun sahipleri bilinçli bir tarzda bu dönemde parti ile direnen parti yapısı arasındaki bağı koparmıştı. Partiyle yaşanan ilişkisizlik ortamında kadrolar inançlarına dayanarak direndiler, zorluklarla amansızca boğuşarak partiye ulaşmayı başardılar.

Bu direnişin bir neferi olan Erdiven yoldaş 1982 yılında yurt dışına bir grup yoldaşıyla birlikte çıkmayı başardı. O zamanki kamplarda askeri, siyasi eğitim gördü. Ülkeye dönüş hazırlıklarına her yönüyle katıldı. Partinin 2. Kongresi sonrası süreç, ülkeye dönüş süreciydi. Bu nedenle her açıdan hazırlıklar ve çalışmalar yoğundu. Ülkede yeniden direnişin gerilla temelinde geliştirilmesinde temel rol oynayacak olan silahlı propaganda döneminin başlatılması göreviyle yükümlenen kadrolar mutluydu, sevinçliydi. Sevinç ve mutlulukla yoğrulan yoldaşlardan biriydi Erdiven yoldaş. Ülkede ulusal direnişin köklü bir biçimde geliştirilmesinin kararlılığı ve azmi içerisindeydi. Bu ruhla yöneldi

ülkeye.

Lübnan'dan Haftanin, Lolan ve Botan'da devam eden yolculuk Dersim'de noktalanmıştı. Dersim'in engin dağlarıyla, nehirleriyle, doğa güzellikleriyle bütünleşmişti. Dersim'den aldığı ulusal özün, kazandığı kimliğin karşılığını savaşarak, örgüt kurarak, gerillayı geliştirerek, giderek tüm kuzeyde kitlesel bir direnişi yaratarak güneye kadar yaymak, güneydeki direnişle birleşmek tek ereğiydi. Dersim'den Bingöl'e, Karakoçan'dan Varto'ya kadar uzanan saha üzerinde hareket ediyordu.

Askeri konularda yetkindi. Ataktı, hareketli yapısıyla sabit bir yerde O'nu tutmak mümkün değildi. Gerilla taktiklerine egemendi. Silahı iyi kullanırdı, tam hakimiyeti sağlardı. Hemen hemen bütün silahların girdisini çıktısını bilirdi. Bomba yapımında ustaydı. Yönetme-yönlendirme sanatında yılların biriken deneyim ve tecrübesi vardı. Siyasi olarak da çok gelişkindi. Gelişmeleri sürekli takip eder, ona göre hareket tarzını belirlerdi. Dersim alanında geliştirilen birçok eylemde birincil düzeyde yer aldı, yüzlerce çatışmaya katıldı. Onlarca yoldaşı yanında şehit düştü. Her gün yaşanan çatışmalara, pusulara, operasyonlara karşı birliğini koruma, kollama mücadelesi yaşamının vazgeçilmez bir parçasıydı.

Erdiven yoldaş düşmanla girilen çatışmada iki kez yaralandı. Bir çatışmada omuzundan ağır yara almıştı. Yaralı haliyle bile çatışmayı sürdürmüş ve grubuyla birlikte düşmana darbe indirerek kurtulmuştu. Yarası ağırdı, ama morali ve neşesi her zaman yerindeydi. O haliyle bile şakalarından vazgeçmez, yoldaşlarına moral kaynağı olmaya çabalardı. Yoldaşlarının desteğiyle ve esas olarak kendisinin belirleyici çabasıyla kısa bir süre içinde iyileşmiş ve gerilla yaşamı içindeki mücadelesine devam etmişti. Bir diğerinde de **Salih KILIÇ** ve beraberindeki üç yoldaşın şehit düştüğü Kığı-Yayladere çatışmasında yaralanmıştı. Bu çatışmada, düşmanın kayıplarını gizlemesine rağmen Bingöl Alay Komutanı ve beraberindeki 38 düşman askeri öldürülmüştü. Evet bu kahramanca çatışmada ARGK'nin 4 değerli neferi de şehit düşmüştü, Erdiven yoldaş da ayağından aldığı darbeyle yaralanmıştı. O yaralı haliyle yine düşmanla çatışarak kurtulmuş ve yitirdiği yoldaşlarının intikamını alabilmek için daha çok iradesine yüklenmişti. Yaralı haliyle diğer yoldaşlarına ulaşmıştı; yüreğinde şehit verdiği yoldaşlarının sızısı, acısı vardı. Ama her şeye rağmen moralli olmak, bilinçlice hareket etmek gerillanın vazgeçilmez yaşamının bir parçasıydı. Bu ruhla hareket etti, çalıştı, yoldaşlarının eğitimine elden geldiğince yardımcı olmaya çalıştı. Gördüğü tedavi sonucu iyileşmişti. Gerillanın olanaksızlıklar içinde tedavisini sürdürmek zorunda olduğu bilinir. O gerilla yaşamından kopmadan tedavisini yapmış ve sağlığına kavuşmuştu. Ancak ayağında kısmi bir sakatlık meydana gelmişti. Hep topallıyordu, belli zorluklar çekiyordu, ama bu durumunu yoldaşlarının moralini bozmamak için hiçbir zaman yansıtmıyordu. Tam tersine yine ataktı, canlıydı, hareketliydi.

Bütün bu özverili çabalara rağmen Dersim'de oturtulamayan, bir türlü rayına girmeyen ve boşa çıkarılan parti taktiği vardı. Çeşitli dönemlerde sık sık partinin müdahaleleri olmuş; bu müdahaleler ya boşa çıkarılmış, ya da gidenler etkisizleştirilmiştir. İşte böyle bir sonucun yaratılmasında, özellikle onca emeğin, şehitlerin kanı pahasına yaratılan değerlerin heba edilmesinde rol oynayan tasfiyeci-bozguncu öğeler örgütü sürekli uğraştırıp durdu. Bu bozgunculuğa karşı yoğun ve sabırlı bir mücadele yürütüldüyse de tam etkisizleştirilemedi. Aslında yaşanan bu durum olmasaydı, Dersim ve Dersim'e bağlı olan diğer alanlarda mücadelenin seyri çok daha farklı olurdu. Yıllardır bu sahaya musallat olan tasfiyecilik ve bozgunculuğun kökleri ta 1979-81 yıllarına dayanır. Özellikle Semir vb. birçok provokatörün bundaki rolünü özenle vurgulamak gerekir. Yine de bu durumlar kayıplar pahasına yaşanmış olsa da, yaşanan direnişlerin yarattığı büyük kahramanlıkları da, kararlı ve azimli çabaları da asla unutmamak ve bundan büyük ders ve sonuçlar çıkarmak önemlidir. Yedi-sekiz yıl aralıksız olarak savaşın her türlü zorlukları ve acımasızlıkları içinde yaşamak, ihanetle yan yana ve ona karşı sürekli savaşarak onu altetmek öyle kolay gerçekleşir bir olay değildir. Partinin bu değerli militanları, partilerine ve şehit yoldaşlarına verdikleri sözlerinin takipçisi olarak büyük ve özverili bir dirençle savaştılar, mücadeleyi yükseltmesini bildiler. Bu eyaletimizdeki birçok gelişmeye damgasını vuran Erdiven yoldaş, aynı zamanda eyaletin yönetim birimi içindeydi ve eyaletin bütün faaliyetlerine karşı sorumluydu. Bu nedenle görev ve sorumlulukları ağırdı. Ama o hiçbir zaman görevlerinin ağırlığından ve zorluklarından yakınmadı, özveriyle görevlerine yaklaştı ve gereklerini yerine getirmeye çalıştı.

Erdiven yoldaş 1990 yılında partinin 4. Kongresi'ne katılmak üzere bir grup yoldaşıyla birlikte Güney Kürdistan'a gitti. Burada yürütülen çalışmalara katıldı. Geçmişi ayrıntılarıyla irdeledi. Geçmiş pratiklerde ortaya çıkan yetersizlikleri mahkum etti. Süreçten gelecek görevleri omuzlamak üzere daha da yetkinleşerek çıktı. Deney ve tecrübelerini yoldaşlarına aktardı, onların gelişmesi için bitmek bilmeyen bir çaba sergiledi.

Erdiven yoldaş, daha sonra tekrardan Lübnan sahasına gitti. Mahsum Korkmaz Akademisi'ndeydi. Yılların birikimi ve deneyleri temelinde yoldaşlarının eğitimine katıldı; askeri ve siyasi dersler verdi. Gerilla taktiklerini pratikte uygulayarak yoldaşlarına kavrattı. Olgun, sade ve özverili bir kişiliğe sahipti. Her toplantıda, derste anlatımı sade ve yalındı, kavratıcıydı. Hem bir öğretmen ve hem de yoldaşlarından öğrenen bir öğrenciydi.

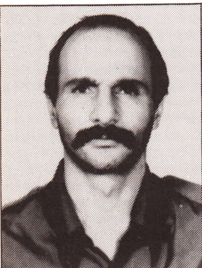
15 Ağustos 1991 kutlamalarında Mahsum Korkmaz Akademisi'ndeydi. Bu sıralarda ülkeye gidiş hazırlıklarını da yürütüyordu. Planlama gruplarının yoğunlaşan çalışmaları vardı. Zindan Direniş Konferansı'na da katılmış, güç vermiş ve güç almıştı. Parti Önderliği'nin yoğunlaştırdığı eğitimle özelde ülke pratiğine, genelde de mücadelemizin sorunlarına ilişkin kapsamlı çözümlemeler yapılıyordu. Böyle çok yönlü kapsamlılıkta sürdürülen çalışmalarla planlamalara ulaşmış ve herkeste ülkeye dönüş için müthiş bir mutluluk, coşku ve bekleyiş vardı. 15 Ağustos kutlamalarına onbinlerce insan katılmıştı. Akademi, kitlelerimizin coşkusuyla daha bir renklenmiş ve şenlenmişti. Yabancı gazeteciler gezip konuşuyor, röportajlar yapıyordu. O bu canlı yaşamın en hareketli ve coşkulu-neşeli insanıydı. Akademi'de tek yürek olan kitlelerimizle bütünleşmiş, onların coşkusundan güç ve azim kazanmış, deneyimlerini de onlara aktarmıştı.

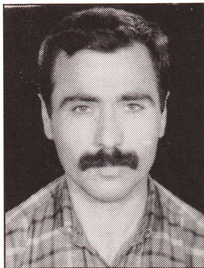
15 Ağustos kutlamalarından sonra bir grup yoldaşla birlikte artık ülkeye hareket edeceklerdi. Parti Önderliği bir kez daha bu yoldaşlar için özel bir toplantı yapmış, gidecek olan yoldaşlarla tek tek konuşmuş, onlarla birlikte son kez sofrayı paylaşmıştı. Akademi içinde sadece bu yoldaşlarla birlikte yapılan son konuşmalar, yaşama ayrı bir anlam ve güzellik katmıştı. Erdiven ve beraberindeki bir grup yoldaş için verilen yemekten sonra son uğurlanış yapıldı. Parti Önderliği, gidecek olan yoldaşlarla birlikte yürümüş, onları uğurlamıştı. Tabii tüm yoldaşlar da bu uğurlanışı takip ederek vedalaşmışlardı.

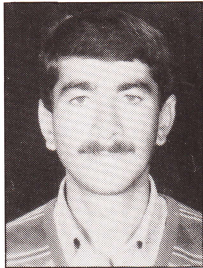
Erdiven yoldaş, Serhed Eyaleti'ne gitti. Turgut YILDIZ yoldaşla birlikte eyaletin askeri-siyasi sorumluluğunu üstlendi. Daha bilinçli ve militanca bir pratik sergiledi. Ancak Serhed'deki yaşamı kısa sürdü. Komutasındaki bir grup yoldaşıyla Erzurum'un Olur kazasının kırsal kesiminde düşman güçleri tarafından kuşatıldı. Eyaletin iki komutanı omuz omuza vererek sorumluluklarındaki yoldaşlarıyla birlikte kahramanca direndiler. Bu çatışmada kimyasal silah kullanan düşman, 23 değerli militanı katletti. Evet bu çatışmada Serhed Eyaleti Askeri Komutanı Erdiven yoldaşla birlikte, Eyaletin Siyasi Komutanı **Turgut YILDIZ (Piro), Hogır (Digorlu), Sarı Agit (Uludereli), Siyabend (Ardahanlı), Yunus GEDİK (Delil, Karakoçanlı), Gazi CENGİZ (İhsan, Selimli), Ercan (Doğubeyazıtlı), Cemal YILDIZ (Şiyar, Malazgirtli), İsmet AYDIN (Cihangir, Batmanlı), Enes (Iğdırlı), Hamit MALAGAZ (Iğdırlı), Reber (Çukurcalı), Duran (Dersimli), Brusk (Doğubeyazıtlı), Rêzan (Digorlu), Yaşar (Iğdırlı), Sabri Seyithan MALAY (Tatvanlı), Maşallah İLBAZ (Rubar, Tatvanlı), Renas (Bingöllü), Nuray KEÇELİ (Berfin, Cihanbeyli-Konya), Kalo (Ardahanlı)** ve **Mazlum (Mardinli)** yoldaşlar şehit düştü. Düşman şehitlerimizin cenazelerine alçakça davrandı. Cenazeleri almak isteyen ailelere örgütlediği faşist güçlerle saldırdı, ARGK'ye bu kadar yüklü bir kaybı verdirmenin çılgınlığıyla "başarı" törenleri düzenletti, kurbanlar kesti, bununla şovenizmi daha da canlandırmaya çalıştı. Ama düşman gafildir. Şehitlerimizin döktüğü kan asla yerde kalmaz. Onların dava yoldaşları, düşmana olan kinlerini ve öfkelerini daha da bileyerek intikamlarını alacak, düşmana hak ettiği tarihi dersi vererek Kürdistan'ı bağımsızlığa ve özgürlüğe kavuşturacaklardır!

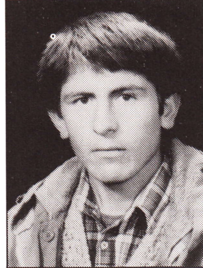
Şehitlerin andı andımızdır!

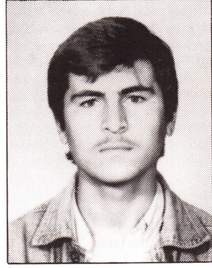
Olur şehitlerini saygıyla anıyoruz!

Turgut Yıldız

Yunus Gedik

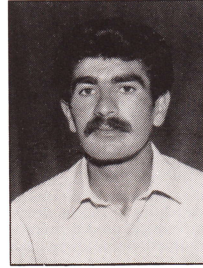

Reber

Sarı Agit

İsmet Aydın

Enes (üstte soldan 2.)

Hogir

Gazi Cengiz

Hamit Malagaz

ÇİÇEK YOLDAŞI

Kürdistan'da yüzbinlerce çiçek yaratarak yaşatacağız

Adı soyadı: ... **YETİM**
Kod adı: **Çiçek, Dilan**
Doğum yeri ve tarihi: **Menikan köyü Reşo mezrası-Ovacık**
Mücadeleye katılış tarihi: **1988**
Şahadet tarihi ve yeri: **1992, Xan Kûrkê**

Savaştır bu. Şahadetlerin nerede, nasıl ve ne zaman geleceği belli olmaz. Ansızın olur; bazen bir hata sonucu çıkan çatışmalarda, bazen bir yolculuk esnasında içine düşülen düşmanın karanlık pusunda, bazen saldırı ve baskın eylemlerinde... Hangi biçimde olursa olsun kahramanca direnilir, son nefese kadar düşmana darbe vurmanın çabası gösterilir ve fiziki olarak yaşama veda edilir. Yeniyi, güzeli, doğruyu yaratmada, bir ulusu yeniden varetmede şahadet mertebesine ulaşmak kaçınılmazdır. Bağımsız ve özgür bir yaşamı şekillendirmek için verilen mücadelede ölümü göze almak ve bu temelde savaşmak, gerilla için, bağımsızlık ve özgürlük direnişçisi için yaşamın vazgeçilmez bir kuralıdır. Böyle de olsa, yaşamın gerçekliği bize bunu dayatsa bile, her şahadet mücadeleye olan inanç, azim ve kararlılığımızı bilediği gibi bir burukluk, bir iz ve etki bırakır yüreklerimizde. İnsanların üzerinde silinmemecesine etki yaratır, direnişe kaldırır, yaşam ve mücadeleleri her zaman belleklerde canlılığını korur.

Bir de şahadetler vardır ki, insanın hiç istemediği durumlarda olur. Düşünün ki, bir çığ felaketi onlarca yoldaşını bağrından alıp götürsün. Bir kar fırtınası birkaç canı alsın. Aşırı bir soğuk, beraber yürüdüğün, omuz omuza vererek zorlukları aşmanın amansız mücadelesini verirken sevdiğin bir yoldaşını senden alarak kara toprağa versin. Önünde yürüyen bir yoldaşın, bir mağaranın ağzında bir hayvanın vahşi saldırısında yaşamını yitirsin. Büyük bir umutla yarınlara yürürken, coşkuyla aşmaya çalıştığın azgın sular, gözlerinin önünde yoldaşlarını senden alsın... Ve daha sıralanabilecek nice olaylar zinciri... Hiçbir gerillanın, hiçbir özgürlük savaşçısının istemediği şahadet olaylarıdır bunlar. Ama yinede savaşılırken bunlar kaçınılmaz olan olaylardır. Savaş sadece düşman kuvvetlerine karşı verilen mücadele ile sınırlı değildir. Bir de doğanın acımasız koşullarına karşı verilen mücadele vardır ve bu mücadele Kürdistan gibi bir ülkede daha çok kaçınılmazdır. Nitekim bu tür olaylarda onlarca yiğit militan şehit düşmüştür, yaralanmıştır, sakat kalmıştır. İşte böylesine şahadetlere, yaralanmalara ve kayıplara yer vermemek için, bir savaşçı nasıl düşmana karşı kuşanıp savaşıyorsa, doğanın acımasızlıklarına karşı da kuşanıp savaşmak zorundadır. Daha fazla kayıplara yer vermemek için tedbirleri ve önlemlerini geliştirmek göreviyle yükümlüdür.

Çeşitli doğal felaketlerden bahsettik. Bu felaketlerin birçoğunun tedbirini almak mümkündür. Hele nehir geçişlerinde tedbirler daha çok geliştirilebilir. Bugüne kadar birçok değerli militan azgın sularda yaşamını yitirmiştir. Suya kapılan bir yoldaşı kurtarmak için azami çabalar sergileyerek büyük fedakarlık örneğini gösteren yoldaşların şahadetine de sık sık rastlanılmıştır. Bunlar büyük ve soylu tavırlardır. Ama yine de özgürlük ve bağımsızlık savaşçısını suda şehit vermek, insanın kolay kabul edemeyeceği olaylar olmaktadır. Bu tür olayların yarattığı üzüntü ve acı daha fazladır. İşte **Çiçek** yoldaşı da böylesine bir olayda şehit verdik. Çiçek yoldaş, bir çiçeğin güzelliği kadar temizdir. Kararlı, inançlı bir gerilladır. Düşmana karşı savaşarak ulusu ve halkı özgürleştirmenin andını içen bir militandır. Halkına ve yoldaşlarına karşı sevgi ve saygıyla yüklüdür. Şehitlerin yolunda yürümeyi yaşamının bir felsefesi haline getiren ve düşmana karşı kin ve öfkeyle dolu olan bir kişiliktir. Özlü ve sadedir, hayat dolu bir yoldaştır. İşte böylesi bir yoldaşı, boğulma gibi bir felakette şehit vermek üzücüdür, kabul edilemeyen yönü budur. Çiçek yoldaş, düşmana karşı savaşarak şehit düşmeyi daha çok tercih eden bir yoldaştı. O, belkide hiç beklemediği, ama korktuğu bir olayla yaşamını yitirdi, fiziki olarak aramızdan ayrılarak şehitler ordusuna katıldı.

Çiçek yoldaş, Dersim'in Ovacık kazasına bağlı Reşo mezrasında doğup büyüdü. Ailesi yoksuldu; yoksulluk içinde geçen çileli ve zorlu bir yaşamı vardı. Ailesine köydeki bütün işlerde yardımcı olmaya çalışırdı. Çobanlık yapar, bostan eker, daha çok aileye katkı sunmak ister. Ailesi yurtseverdi. Yurtsever özelliklerle büyüdü. Dersim isyanının yenilgiyle sonuçlanmasının derin etkilerini yaşadı. Daha küçük yaşlardayken, ailesinin yaşlı bireyleri direnişi anlatırlardı. Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'a egemen olmak için yaptığı barbarlığı, buna karşı halkın direnişini, gelin ve kızların kendilerini nasıl uçurumlara bıraktıklarını, teslim olmamak için insanlarımızın nasıl kafileler halinde kendilerini azgın sulara teslim ettiklerini dinlerdi büyüklerinden. Yaşananları dinlerken hep etkilenirdi, sonuç çıkarmaya çalışırdı, sorular sorarak daha çok kavramayı esas alırdı.

Büyüme çağındayken Kürdistan'da PKK öncülüğünde gelişen mücadele vardır. Kürdistan'daki gelişmelerden fazla haberdar olmazsa da, insanların arasında yapılan konuşmalarda Kürdistan sorununu duyardı. Bir de Türk solunun Dersim'deki pratikleri vardı. Özellikle Ovacık'ta bazı güçlerin durumu daha faaldı. Bu güçlerin hiç kuşkusuz yarattığı tahribatlar söz konusuydu. Sürekli yaşanan kayıplar ve etkin bir pratiğin sahibi olmayışları, genelde sadece bir Dersim sahasına dayanmalarının yol açtığı tahribatlardı bunlar. Devrim adına yola çıkanlar, Kürdistan insanına dayanarak hem yaşamak ve hem de Kürt insanını bitirmek istiyordu. Bu durumların halkta yarattığı ürküntü de vardır. "İşte geçmişte hep direnildi ve yenilgi alındı, şimdi yaşanan da budur" temelinde inançsızlığın, güvensizliğin, yılgınlığın taşıyıcısı rolünü oynadılar. 12 Eylül diktatörlüğü döneminde yaşanan buydu. Eğer bugün böyle bir durumdan bahsedemiyorsak, bunun PKK öncülüğünde gelişen ulusal kurtuluş savaşı sayesinde olduğunu vurgulamak gerekir. Çiçek yoldaş, küçük yaşına rağmen bu gelişmeler içinde yetişen biriydi. O'nun gönlü Kürdistan'dı, Dersim katliamında yaşamını yitirenlerin ahtı ancak bu temelde yerine getirilebilirdi. Bunları düşünce düzeyinde kafasında tasarlıyordu.

Kürdistan'da 1984 yılından itibaren başlayan silahlı mücadele, silahlı propaganda evresini aşarak gerillaya ulaşmıştı. Gerilla savaşı hemen hemen Kürdistan'ın her tarafında gelişiyordu. Gelişmeyen alanlarda ise, silahlı savaşımın yürütüldüğü alanlarda düşmana indirilen darbelerin, yaygınlık kazanan eylemlerin etkisi vardı. Biraz gecikmeli de olsa, aslında Dersim alanında geliştirilmeye çalışılan gerilla mücadelesi vardır. Yapılan eylemlerin etkisi burada da duyulmaktadır. Gerillalar Dersim dağlarında, ova ve köylerinde faaliyetler yürütmekte, halkı örgütlemektedirler. Zamanla Çiçek yoldaşın büyüdüğü köye de ulaşıldı. Amcası ve aile bireyleri de bu mücadele saflarına olduğundan çabucak meseleleri kavradı. O da bulunduğu alanda gerillalara yardım ediyor, kuryelik yapıyor, ihtiyaçlarını temin ediyordu. Gerillaların bağımsızlık ve özgürlük uğruna şehit düşüşleri O'nu etkiliyordu. Katılmak istiyordu gerillaya. Hele akrabalarından şehit olanlar O'nu daha çok mücadeleye bağlamıştı. Öğrendiklerini çevresine kavratmada daha çok çabalıyor, eğitimler yapıyor ve kendisini yetiştiriyordu. Artık belli bir karar düzeyine ulaşmıştı. Kararını gerilla olan yoldaşlarına açıklayarak, katılmak istediğini bildirdi. Kararı kabul edilince 1988 yılında amcasının kızıyla birlikte gerilla saflarına katıldı.

Gerilla yaşamı farklıydı. Zorluklarla, fedakarlıklarla yüklüydü. Sıradan bir konumla savaş sorunlarının omuzlanamayacağını, yaşadığı kısa pratik süreçte kavradı. İdeolojik-politik olarak yetkinleşmesi, belli bir seviyeye ulaşması gerektiğini daha çok anladı ve bu temelde kendi eğitimine ağırlık verdi. Gelişmek için anlayamadıklarını sordu, tartıştı. Utangaç değildi, açık sözlüydü, kavrayamadıklarını sorup öğrenirdi. Gerilla yaşamı hareketli bir yaşam olduğundan, ona ayak uydurmak gerekiyordu. Dağlarda, köylerde büyüdüğü için de bu konuda zorluk çekmedi, daha da gelişti. Atak ve canlı özellikleriyle kısa sürede gerilla yaşamına adapte olmayı başardı. Çiçek yoldaş ilk çatışmayı yaşıyordu. Çok heyecanlıydı. Yeni gerillaya katıldığından henüz silahı yoktu. O dönemlerde gerillaya katılanların silah ihtiyacını hemen giderecek olanaklar yoktu, gerillalara yetecek kadar silah olmadığı için, bu daha çok düşman güçlerinden, yani yapılan eylemlerde düşmandan alınan silahlarla temin ediliyordu. Bu olayda Çiçek yoldaş da silahsızdı. İçinde bulunduğu grup, düşman güçleriyle karşılaşıyor. Daha önceden hazırlıklı olan düşman bütün noktaları tutmuştur. Amansız bir çatışma başlıyor. Uzun süre devam eden çatışmada, düşman çemberini yarmayı başaran Çiçek yoldaş, gruptan kopar. Grup daha sonra düşmana darbe indirerek kurtulur ve yoluna devam eder. İlişkisiz kalan Çiçek yoldaş, yalnız başına dolaşarak yoldaşlarını bulmaya çalışır. Yalnız kalır, ilişkisizlik içinde olur, ama yılmaz, açlığa ve susuzluğa rağmen yoldaşlarını bulma kararlılığı, O'nu sonunda yoldaşlarına ulaştırır.

Dersim'de bulunan gerilla birlikleri arasında daha önceden de var olan ve tamamen savaşın geriletilmesine, tahribatların büyümesine yol açan tutumlar belirginlik kazanıyor. Yoldaş olanlar, basit nedenlerle birbirlerine karşı gelirler; gerilla yasaları ve kuralları ihlal edilir. Bir grup baş olur çıkar. Adeta iki ayrı cepheden savaşan grupçuklar ortaya çıkar. Kuşkusuz böyle bir durumun ortaya çıkmasında tasfiyeci öğelerin rolü belirleyicidir. Ortaya çıkan tasfiyecilik ve parti varlığını kemiren burjuva, küçük-burjuva kemalist anlayış, kemalist komploculuğu beraberinde getirir. Bir kısmı kaçar, bir kısmı kendisini savaş dışı bırakarak zarar verir, bir kısmı ayrı bir grup olur ve sonuç olarak, parti karar ve talimatları kabul edilmez ve uygulanmaz, düşman oyunları etkili olur. Çiçek yoldaş, bu durumları gören biri olarak çok etkilenir. Hele **İlyas YÜKSEL** yoldaşın tutuklanışını ve şahadetini anlatırken, göz yaşlarına hakim olamaz, yaşanan ve birçok yoldaşın zarar görmesine yol açan o pratiğe olan öfkesini dile getirirdi. Hatta yaşanan bu pratik tutumlara karşı güçsüz kaldığını görünce ve yaşanan durumlara anlam veremeyince mücadeleden uzaklaşmayı zaman zaman düşünür. Yaşananları kabul etmez. Parti çizgisini fazla bilmediğinden yaşananların neyin nesi olduğuna pek bir anlam veremez. Ama yine de, kalmayı ve mücadeleye devam etmeyi yeğler. Acılar çeke çeke, üzülerek ve çoğunlukla yaşananlara anlam veremeyerek, ama davaya olan inancını koruyarak gerilla yaşamı içindeki mücadelesini sürdürür.

Partinin Dersim alanına arka arkaya yaptığı müdahalelerine en çok sevinen Çiçek yoldaştır. Parti talimatıyla alana gelenlere umut bağlar, sorunların aşılacağına inanarak daha çok çaba gösterir. Her şeye rağmen beraber yaşadığı yoldaşlarına yardımcı olmaya çalışır. Partinin alana yaptığı müdahaleler sonuçta ürünlerini verir, belli bir toparlanma ve düzelme sağlanır. Geçmiş çok yoğun sürdürülen tartışmalarla mahkum edilir, olumsuzlukların sorumlularından hesap sorulmaya başlanır. Yeniden gerilla eylemleri parça parça geliştirilir. Çiçek yoldaş, yaşadığı pratikten bazı önemli sonuçlar çıkarır. Dolayısıyla çizgi devrimciliğine ulaşmak için eğitime alınmasını önerir. Gelişmeye açık, özlü ve sade, ama aynı zamanda atak, fedakar, cesur özelliklere sahip olduğundan ve bu özellikleri tüm yoldaşları tarafından belirgin olarak görüldüğünden eğitime katılması ve daha çok çizgi devrimciliğine ulaşmasının ileriki süreç açısından büyük faydalar getireceği inancıyla talebi kabul görür. Yoldaşları O'nu partinin güçlü eğitim sahası olan Mahsum Korkmaz Akademisi'ne göndermeyi esas aldıklarını söylerler. Bunu duyan Çiçek yoldaş, yaşam ve pratiğiyle açılan güller gibi daha da güzelleşir, mutluluk ve sevinç duyar.

Çiçek yoldaş yurt dışına çıktığı ana kadar sayısız çatışma ve eylemde kahramanca yerini aldı. Cesur ve yiğitçe düşmanın üzerine yürürdü. Eylemlerde, korku nedir bilmezdi. Cesaretine tüm yoldaşları hayrandı. Dersim dağlarının yetiştirdiği ve asileştirdiği yiğit bir Kürt kızıydı. 1937-38 isyanlarından süzülerek yetişen, o ruhla büyüyen, Kürt kadınının 38'lerdeki direngenliğiyle günümüz çağdaş direnişçiliğinin bileşkesi olan bir militandı. Oldukça halkçı özelliklere sahipti. Halkın arasında olmak O'nun için en büyük mutluluktu; halkına, ülkesine ve toprağına sevdalıy-

dı, onlardan bir an bile olsa kopmak istemezdi. Ayrılık süreci O'nun için en sancılı, en zorlu süreçti. Fırsat bulduğunda hemen insanlara ulaşır, onlara mücadeleyi, ülkenin nasıl kurtarılması gerektiğini, Türk sömürgeciliğinin karakterini, yurtseverliğin özelliklerini vb. birçok konuları anlatır, adeta özümsediklerini herkesin özümsemesini isterdi.

Partinin 4. Ulusal Kongre hazırlıklarını yürüttüğü süreçtir. Her alanda olduğu gibi, Dersim alanında da kongreye delege olarak katılan arkadaşların Güney Kürdistan'a gitmeleri gerekiyor. Çiçek yoldaş da, kongreye katılacak olan grupla birlikte Güney Kürdistan'a doğru yol alır. Yolculuk çetin geçer. Dersim'den ayrılırken, bir daha ama daha da güçlenerek döneceğini ve bu dağlarda savaşacağını haykırır dağlara, şehitlerin kanını yerde bırakmayacağına ilişkin and içer. Dersim dağlarından ayrılacağından dolayı üzülür, fakat geri döneceğine olan inancıyla rahatlar. Gerçi ülkenin her parçasını seviyor, her yerde mücadele edilmesinin gerillanın bir yaşam kuralı olduğunu biliyor, ülkenin bütün dağlarına, ovalarına sevdalı, ama Dersim'in O'nun yüreğindeki yeri bambaşkadır. Kürdistan tarihinde isyanların en son kalesidir Dersim. Onbinlerin kanı dökülmüştür. Her dağ parçasında dökülen kan vardır, her uçurumunda genç kızların ve gelinlerin düşmana teslim olmamak için kendilerini nehirlere atarak yaşamlarına son vermelerinin izleri vardır. Nehirlerinde katledilen insanların kemikleri, saçları çıkmaktadır. İşte bütün bunların intikamını almak için Dersim'e dönmek, ondan kopmamak istiyordu.

Çiçek yoldaş, Güney-Kürdistan'a ve oradan da Xan Kürke'ye geçti. Partinin 4. Ulusal Kongre çizgisi temelinde eğitim gördü. Orada da ortaya çıkan tasfiyeciliğe tanık oldu. Parti tarihini kavradığından, artık olumsuz etkilenmiyordu. Bilakis sınıf savaşımının acımasızlığını ve mücadelenin ulusal bağımsızlığı sağlamadaki zorunluluğunu görüyor ve geçmişte Dersim pratiğinde yaşanan olumsuzluklara daha net anlam vererek süreçleri değerlendirebiliyordu. Kongre ve sonrası süreç, O'nun daha da yetkinleşmesine yol açtı. Bu süreçten güçlenerek çıktı.

Kongre sonrası süreçte, 1991 yılının ilkbaharına doğru, bir grup yoldaşla birlikte Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gitmek üzere yola çıktı. Yine zorluklarla dolu bir yolculuktan geçiyorlardı. Bu yolculuk esnasında iki değerli yoldaşı azgın sularla boğuşarak şehit düştü. Böylesi bir şahadetin canlı tanığıydı, olayın üzerinde yarattığı etki çok büyüktü. Her zaman olayı anlatarak yoldaşlarını anar, onların olay anındaki kahramanlığını, yoldaşlığın güzelliğini dile getirirdi. Evet bu olayda suya kapılan bir yoldaşını kurtarmanın savaşımını veren diğer yoldaşın amansız çabaları ve birbirlerine sarılarak suyun derinliklerinde kaybolmalarında fedakarlığın büyüklüğü, yüceliği vardı. Uzun bir süre bu olayın etkisini yaşadı Çiçek yoldaş.

1991 yılının baharına doğru artık Mahsum Korkmaz Akademisi'ndedir. Yaşamda, eğitimde atak ve canlıdır. Yoldaşlık ilişkilerinde özlüdür. Doğru olanın yanında, yanlış olanın karşısındadır. Kendisini ve yoldaşlarını geliştirmek için büyük ve azimli bir çabanın sahibidir. Araştırıyor, inceliyor, tartışıyor, kafasına takılıp da tam çözemediğini soruyor, öğreniyordu. Askeri dersleri hiç kaçırmazdı, çok severdi. Düşmandan intikam almak için askeri sanatta yetkinleşmek gerektiğini yaşam pratiği öğretmişti kendisine. İyi bir asker olmak için iyi bir siyasetçi ve politikacı olmak gerektiğini, çizgiye hakim olunması gerektiğini de biliyordu. Bu nedenle kendisine yüklendikçe yüklenmişti. İki devre boyunca eğitim gördükten sonra ülkeye gitme talebinde bulundu Çiçek yoldaş. Talebinde ısrarlıydı, verilen eğitimi yeterli görüyordu, artık bunun gereklerini pratikte yerine getirmek gerekiyordu. Pratik de ülkeydi, sıcak savaş alanıydı. Sıcak savaş alanında tercih ettiği yer hiç kuşkusuz Dersim idi.

Planlama gruplarının oluşturulması için Mahsum Korkmaz Akademisi'nin eğitim salonunda bütün yoldaşlar toplanmış, hangi alanda görev alabileceklerinin sabırsızlığını yaşıyorlardı. Toplantıya Parti Önderliği de katılmıştı. Yapılan tartışmalarda Akademi yönetiminin, yapının ve kişilerin görüşleri de alınarak gruplar oluşturuluyordu. Sıra Dersim planlama grubuna gelmişti. Tabii Çiçek yoldaş, gitmek isteyenlerin başında yer alıyordu. Bu istemini bir kez daha platform huzurunda dile getirerek Parti Önderliği'ne sundu. Yürütülen tartışmalarda bir-iki arkadaş Dersim alanının zorluklarından bahsederek başka pratik sahalara gitmesi önerisinde bulundular. Çiçek yoldaş buna şiddetle karşı çıkarak Dersim'de yaşananları ve kendi durumlarını dile getirdi. Gerek Dersim'deyken ve gerekse ülke dışına çıkarken hiçbir zorluk çekmediklerini, bilakis çektikleri zorluklar olsa da gruba engel olmadıklarını, hatta yükün büyük bir bölümünü az sayıda bir bayan grubu olmasına rağmen kendilerinin kaldırdığını pratik örneklerle anlattı. Bir kez daha Dersim'de yaşananları yaşar gibi oldu, olaylar zincirini ve bunların yarattığı sonuçları aktardı. Parti Önderliği'yle bu tartışmayı yürütürken, bir ara Parti Önderliği, "Neden o kadar zorluklara katlandın? Bu delilerin arkasında niye yürüdün ve kendini kahrettin? Baktın yoldaşlığı ihlal ediyorlar, bütün yükü sizin omuzlarınıza yüklüyorlar, parti çizgisini uygulamıyorlar ve sizler de bunlara güç getiremediniz, gidip köyünüzde bekleseydiniz, bu kadar kendinizi yıpratmasaydınız" dediğinde, Çiçek yoldaşın verdiği cevap şuydu: "Gidip köyde oturarak beklemezdim. Böyle bir şeyi yapmak ideallerime tersti, katlanmak zorundaydım, köyüme gitmem halinde ideallerime ihanet etmiş olurdum, bunu kabullenemezdim." Bu temelde sürdürülen tartışmalar sonucunda Dersim planlama çalışmalarına katıldı Çiçek yoldaş. Sevinçliydi, mutluydu, mutlaka başaracağını ve kendini kanıtlayacağını büyük bir kararlılıkla dile getiriyordu.

Çiçek yoldaş, planlama grubundaki diğer yoldaşları gibi 15 Ağustos kutlamalarına katıldı. Akademiye gelen onbinlerce insanın coşkusunu beraber yaşadı. Halkla, misafirlerle, gazetecilerle ilgilendi. En çok ilgi odağı Kürdistanlı insanlardı. Onlarla en çok ilgilenenlerdendi. Tartışıyor, halkın istemlerine cevap veriyor, Akademide gezdiriyordu. Yine parti zindan konferansı döneminde de konferans çözümlemelerinden oldukça sonuçlar çıkarmıştı.

İşte böylesine yüklü bir birikimle ülkeye doğru yol aldı. Akademiden beraberindeki grupla ayrıldığında törenler yapılmıştı. Sevincinden yerinde duramıyordu adeta. Yoldaşlarıyla konuşuyor, söz veriyor ve Kürdistan dağlarında buluşma dileklerini belirtiyordu. Çiçek yoldaş böyle bir ruhla ülkeye yol aldı.

Çiçek yoldaş 1991 yılının sonbahar aylarından 1992 yılına kadar Güney Kürdistan kamplarında kaldı. Esasta Dersim alanına gidecekti. Orada yapılan düzenlemeler sonucu geçici olarak kalmıştı. Daha sonra Xan Kürke'ye geçti. Orada uzun bir süre kaldı, eğitimlere katıldı, pratik işlerin tümüne ortak oldu, yeni eğitim adaylarının gelişimi için çaba sarfetti. 1992 yılında Xan Kürke'de bir suyu geçerken, dengesini aniden kaybederek azgın suyla boğuştu ve şahadete ulaştı.

Çiçek yoldaş, büyük özlem beslediği Dersim dağlarına ulaşamadan şehit düştü. Dersim dağlarına ulaşması ve orada toprağıyla bütünleşmesi vazgeçilmez bir istemiydi. Bu istemi yerine gelmedi, ama O yine de vatan toprağında sonsuz uykusunda yatmaktadır. O'nun özlemi olan Dersim dağlarını yoldaşları sonuna kadar savunacak, ereğini, Dersim dağlarını ve her karış toprağını düşmana mezar ederek gerçekleştireceklerdir.

Söz veriyoruz, Kürdistan'ı yüzbinlerce Çiçekler yaratarak süsleyeceğiz!

Anın mücadelemize önderdir!

Fedakarlığın, alçakgönüllülüğün ve sabrın sembolü: Elif yoldaş

Şehitlerin engin çaba, fedakarlık ve azimle geliştirdikleri bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi, tüm Kürdistan halkını sararak önemli bir aşamaya ulaşmıştır. Bağımsızlık ve özgürlük yolunda bu adımları güçlendiren çıkışlar anlamlıdır. Hele ilk çıkışların bundaki rolü daha da belirleyicidir. İşte silahlı direniş mücadelemizin ilk geliştiği dönemlerde, bu mücadelede büyük bir azim ve inançla yer alan yoldaşlardan biridir **Elif** yoldaş.

Elif yoldaş, temiz yürekli, yurtsever özelliklerle büyüyen bir Kürt kızıdır. Düşmanın doğrudan zulmüne maruz kalmamış, ama kan davalarını görmüş, Güney Kürdistan'da feodal önderlikli de olsa gelişen mücadeleyi duymuş, yaşamın zorluklarıyla iç içe büyümüş, yoksul ve çileli bir yaşamın içinde sağlam bir iradeye sahip olmuştur. Gerilla mücadelesinin ilk geliştiği dönemlerde, yoldaşları her zaman kendi köylerine uğramış, güç ve destek almışlardı. Mücadeleye destek sunan bir çevre konumuna sahip olduklarından bu kez direkt düşmanın her türlü baskı ve işkencelerine maruz kalmışlardı. Düşmanın baskılarını, saldırılarını ve canı gibi sevdiği gerillaların şahadetini görünce düşmana olan kin ve öfkesi daha da artmış, şehitlerin intikamını alabilmek için yemin etmiş ve bu temelde gerillaya katılmıştı.

Elif yoldaş, elindeki silahıyla artık bir gerilladır. Kararlıdır, inançlıdır, olgundur, çalışkandır, alçakgönüllüdür, sevgi-saygı yüklüdür. Şehit düştüğü ana kadar toplam altı yıl boyunca dağların doruklarında, ovalarda, köylerde düşmana karşı savaştı. Koskoca altı yıl boyunca savaşın deney ve tecrübelerini kazandı, yorgunluk, yılgınlık nedir bilmedi. Büyük bir sabırla öğrenmeye, kavramaya, daha da yetkinleşmeye çalıştı. Uğradığı köylerde onlarca-yüzlerce toplantılar gerçekleştirdi, onlarca eyleme katıldı, düşmanın sayısız pusularını atlattı, yiğitçe savaştı, yaralı yoldaşlarını omuzlarında taşıdı, yaralarına merhem olmaya çalıştı. Katıldığı çatışmalarda şehit verdiği yoldaşlarının acısını yüreğinde hep hissetti.

Halkı eğitmek ve devrime kaldırmak için köy köy, yayla yayla dolaşırken insanlarımızın nasıl geri bırakıldığını gördü, buna öfke duydu. Daha çok çaba harcadı ve halkın eğitimine önem verdi. Hem onlardan öğrendi ve hem de elinden geldiğince gerçekleri halka kavratmaya çalıştı. Gittiği her yerde bir etki bırakıyor ve seviliyordu. Gerçi aile içinde oldukça nazlı büyütülmüştü. İmkanları çerçevesinde her dediği yerine getirilmişti. Bunun için de mücadeleye ilk katıldığı dönemlerde zorlukları omuzlamada, özellikle de siyasi sorun ve gerçekleri kavramada oldukça zorlanmıştı. Gerilla yaşamı bambaşka bir olaydı ve bu yaşamı o koşullarda omuzlamak o kadar kolay değildi. O tamamen iradesine yüklenerek bunu başarmıştı. Bir de kadının devrimcileşmesinde yaşanan zorluklar vardı. Bunu da zamanla daha bilimsel bir temelde kavradı. Hele Kürt kadının geri bırakılmışlığını hiç kabul etmedi ve bu hususta yoğun bir çaba sergiledi, gittiği, uğradığı her yerde kadınların eğitimi yönünde özel çaba sergiledi.

Mücadeleye katılmadan önce nişanlıydı. Nişanlısı da kendisi gibi yurtsever ortamda büyüyen ve gelişen gerilla savaşından etkilenen biriydi. 1985 yılında mücadeleyi tanıyınca sevgisini, ülkesine ve halkına adadı ve aile kurma özlemini bir tarafa atarak coşku ve özveriyle büyük aile ortamına koştu, bunda hiçbir tereddüt göstermedi. Kuşkusuz nişanlısı da mücadeleye katıldı, ama ondan sonra gelişen ilişkileri hep yoldaşça oldu.

Mücadele saflarına katıldıkları dönemde, gerilla yoldaşları, ikisinin herhangi bir yerde de kalabileceklerini ve kaldıkları yerlerde devrime hizmet edebileceklerini söyleyince, bunu her ikisi de büyük bir öfkeyle reddetmiş ve partinin istediği yerde ve alanda savaşabileceklerini kararlılıkla belirtmişlerdi. Bu kararlı tutum karşısında yoldaşları, onları ilkin eğitim kamplarına göndermişlerdi. Eğitim kamplarında kaldıkları süre boyunca iki yoldaş olarak birbirlerine güç ve destek vermişlerdi. Yoldaşlığın en güzel örneğinin bu iki yoldaş şahsında sergilendiğini rahatlıkla belirtebiliriz. Onlar, yoldaşları arasında örnek devrimcilerdi. Daha sonraki süreçlerde her biri değişik değişik savaş cephelerinde düşmana karşı savaştılar.

Daha sonraki yıllarda Elif yoldaşın nişanlısı olan amcasının oğlu, düşmanın 1991 yılında eğitim kamplarımıza yönelik geliştirdiği saldırıda, kahramanca savaşarak şehit düştü. Yoldaşları nişanlısının şehit düştüğünü kendisine söylemek istemiyorlardı; belki de etkilenebilir endişesi olduğu için söylemek istemiyorlardı. Ancak varılan kararla, olayın gelişimi ve nişanlısının şahadeti kendisine anlatılır. Burada da örnek alınabilecek bir tavrın sahibi olur: *"Şehitlerin yolu bellidir, bu mücadeleye katılan şehit düşmeyi de göze almak zorundadır. Ülke başka nasıl kurtulabilir ki! Amcamın oğlu da bunlardan biridir. Şehitlerin gönlümde özel bir yeri vardır. Bunun için amcamın oğlu ve bütün şehitlerin silahını bırakmayacağım, bütün gücümle intikamlarını almak için savaşacağım."*

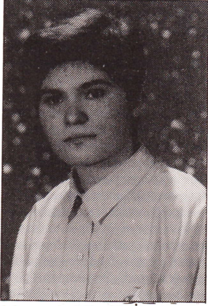
Elif yoldaş, sözüne bağlı kaldığını ispatlamak için daha çok çalıştı, önündeki engelleri aşarak yetkin bir komutan düzeyine ulaşmayı başardı. Daha sonraki süreçte Güney Kürdistan'daki kamplara bir kez daha gitti. Burada takım komutanlığı görevini üstlendi. Yüklendiği sorumluluğa layık bir pratik sergiledi. Herkesin sevgi ve saygısını kazandı. Tüm yoldaşlarına karşı saygılı davranmak en güzel yönlerinden biriydi. Eğitim kamplarına birçok zaaflıklarla gelen yoldaşlarını yetersizliklerinden arındırmak ve geliştirmek için çaba harcadı, dayatılan ciddi olumsuzluklara boyun eğmedi ve başarılı bir tarzda mücadele etmesini bildi.

Daha sonra tekrar ülke pratiğine yöneldi. Esas olarak Amed Eyaleti faaliyetlerine katılacaktı. Ancak rahatsızlığının giderek belirginleşmesi sonucu Bestler'de zorunlu olarak kaldı. Elif yoldaş, daha önceleri katıldığı sayısız çatışmalardan birinde başından kurşun yarası almıştı. Bir dönem gördüğü tedavilerle iyileşti. Ancak darbeyi başından aldığından dolayı yara daha sonraları tekrardan iltihaplanarak hastalığın gelişmesine neden oldu. Amed Eyaleti'ne gideceği bir dönemde ağrıları fazlalaştı ve bu durumda gönderilemedi. Zaten kamplardayken de ülke pratiğine gönderilmek istenmiyordu, ancak kendisinin ısrarlı dayatmalarıyla ülkeye gönderildi. Elif yoldaş, Amed Eyaleti'ne gidemedi ama, Bestler'de hastalığına rağmen çalışmalardan geri durmadı. O'nun için yaşam, mücadele etmekti, düşmana karşı savaşmaktı. Burada da bütün deney ve tecrübelerini yoldaşlarına aktardı. En belirgin özellikleri sabırlı oluşuydu. Parti resmiyeti ve adaletinin doğru uygulanmasını istiyordu. Moral bozukluğu, arkadaşlarına kin, öfke duyma gibi özelliklerden uzaktı. Yaşamıyla çok sade ve sakin bir kişiliği temsil ediyordu. Bir dönem gördüğü tedavilerle iyileşti ve bu temelde yoğun bir pratik sergiledi. Ancak sakin bir gecede gökyüzünde parlayan yıldızların altında aniden başgösteren hastalığı iki gün sürdü. 20 Ekim 1992 tarihinde başlayan hastalık yoldaşlarını kaygılandırdı. İki gün içinde büyük bir umutla yoldaşları iyileşmesi için beklediler. Ama nafile! Yaşamın son nefeslerini soluyordu. Ve 22 Ekim gecesi, saat sekiz civarlarında yoldaşlarıyla adeta vedalaşır gibi konuşarak son nefesini verdi. Elif yoldaşın şahadeti bütün yoldaşlarını derinden sarstı. Ağır ağır saygı duruşuna geçildi ve yapılan törenle Elif yoldaş toprağa emanet edildi.

Altı yıl boyunca Kürdistan dağlarında, köylerinde, yaylalarında, ovalarında durmaksızın süren bir savaşım pratiği. Yaşamın hiçbir zorluğu O'nu yıldırmadı, büyük bir kararlılık ve azimle savaştı, karamsarlığa, moral bozukluğuna yaşamında yer vermedi. Çok temiz ve soyluca yaşadı. Özlü ve sade bir kişiliğin sahibi oldu. Özverili ve fedakarca bir çaba sergileyerek şehitler ordusuna doğru yürüdü ve onlara ulaştı.

Elif yoldaş tertemiz, sade ve olgun kişiliğiyle her zaman Kürdistan halkının yüreğinde yaşayacaktır!

Adile ile Elif yoldaşlar, omuz omuza kahramanca savaşarak DİRENİŞ DESTANI YARATTILAR

Adı, soyadı: **Adile ŞAHİN**
Kod adı: **Rojda, Zilan**
Doğum yeri ve tarihi: **Birecik-Urfa, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **29 Mayıs 1992**
Şahadet tarihi ve yeri: **18 Eylül 1992, Kemah-Erzincan**

Adile ŞAHİN (Rojda, Zilan) yoldaş, 1972 yılında Urfa'nın Birecik kazasında dünyaya geldi. İlk ve orta öğrenimini Birecik'te ailesinin yanında tamamladı. Ailesi yurtsever olduğundan, ülke ve halk gerçeğine yabancı değildi. Yurtsever düşüncelerle büyüdü. Ailesinin yanısıra akraba çevrelerinin de yurtsever olması, erkenden devrimci düşüncelerle tanışmasına neden oldu. Ülkede gelişen gerilla savaşının üzerinde yarattığı etki fazlaydı. 1990 yılından itibaren gelişen serihildanlar, O'nda güçlü bir umut yeşertmişti. Kendi davası için ayağa kalkan bir halkı artık durdurmak mümkün değildi; bunu kavrıyor, buna inanıyordu. Gerillaların yapılan cenaze törenleri O'nda etki yaratıyordu. İçten içe gerilla olmanın güzelliklerini tatmak istiyordu. Gerilla savaşının ülkeyi kurtarmak, özgürlüğü sağlamak olduğuna inanıyordu. Gerilla yaşamı bir sevdaydı, bu sevda O'nun yüreğini sarmıştı.

Çok sevdiği abisinin hastanede ilgisizlikten dolayı vefatı, O'nda Türk sömürgeci rejimine karşı nefretinin pekişmesine daha çok neden oldu. Adile yoldaş daha sonraki yaşam sürecinde tıp profesörü olmayı hedefler. Bu temelde ilkin kazanmış olduğu veteriner fakültesine gitmeyi uygun görür. Elazığ'da öğrenimini sürdürürken, Kürdistan gerçeğini, gerillanın amaç ve hedeflerini, Türk sömürgeciliğinin tarihsel konumunu araştırır, inceler ve önemli bir sonuca ulaşır. Meseleleri kavradıkça bireysel kurtuluşun, halkın çıkarı açısından bir yarar sağlamayacağına, bireysel kurtuluşun bile yaşanan koşullarda mümkün olamayacağına iyice inanır ve gerillaya katılmaya karar verir. Elazığ Veteriner Fakültesi'ndeki öğrenimini bırakarak 29 Mayıs 1992 tarihinde gerilla saflarına katılır.

Adile yoldaş halkçı özelliklere sahip olan bir militandı. Girdiği her ortama ayak uydurmasını bilir, olgun ve çalışkan özellikleriyle sevilip sayılırdı. Her yaz tatilini köyde geçirmeyi bir gelenek haline getirmişti. Bu nedenle dağları, köyleri, oralarda zorluklar içinde şekillenen yaşamı severdi. Köylülerle birlikte tarlalara gider, çalışırdı. Bostanlardan çıkmazdı. Sabahın erken saatlerinden başlayarak köy yaşamına bütün coşkusuyla katılırdı. Sırasıyla her gün bir aileye yardım etmek amacıyla çalışırdı. Çok genç olmasına rağmen, sade ve olgun bir kişiliğe sahipti. Her insanın söylediklerini dinler, değerlendirir, sonuç çıkarırdı.

Emeğin değerini bilirdi. Yersiz masraflara, emeğin hoyratça kullanılmasına karşıydı. Başkalarının malını kötü kullananlara karşı da anında tavır koyardı. Halkın yaşamıyla iç içe olduğunda, yaşamın zorluklarını, insanların çektiği çileleri bilirdi. Her ne kadar ekonomik durumu iyi olan bir aile ortamında büyümüşse de, bu açıdan herhangi bir zorluk çekmemiş olsa da, özünde emeğe güçlü bir değer verme duygusu vardı, halkın çektiği acıları yüreğinde duyardı. Sömürgeciliğin yoksulluklar içinde boğduğu yaşamı asla kabul etmezdi. Ve Kürdistan'da yaşayan, yurtsever özelliklerle büyüyen biri olduğundan bu yaşamın canlı bir tanığıydı. Dolayısıyla insanın yarattığı her değere büyük önem vermeyi yaşamının bir ilkesi haline getirmişti.

Adile yoldaş gerilla saflarına katıldıktan sonra, gerillanın kurduğu eğitim kamplarında bir dönem eğitim görür. ARGK 'nin genç bir neferi olarak askeri taktikleri ve savaşın stratejisini öğrenir. Burada yoldaşlık ilişkilerinin yüceliğini görür. Çekilen zorluklara rağmen sarsılmayan inanca tanık olur ve böylece şehitler adına yemin ederek davanın sorunlarına daha sıkı sarılır.

Eğitim sürecinden sonra Erzincan-Kemah hattında gerilla faaliyetlerine katılır. Köy köy, ev ev dolaşarak toplantılar gerçekleştirir, ulusal bilinci taşırmaya çalışır. Eğitim çalışmalarını düzenler. Gerilla mücadelesi içindeki yaşamı kısa sürer, ama soylu olur. Alanda geliştirilen birçok gerilla eylemine katılır. Nitekim şehit düşmeden birkaç gün önce de Erzincan-Sivas Karayolu'nu trafiğe kapatan gerillalarla birliktedir. Bir süre propaganda yaptıktan sonra arabaların geçişine izin verirler. Daha sonra beraberindeki grupla birlikte Erzincan-Sivas Karayolları Bakımevi'ni yakma eylemine katılır. Bu eylemde bekçiyi rehin alır, silahını el koyar. Eylem tamamlandıktan sonra bekçiyi bırakarak, *"Bizim sorunumuz Türk sömürgeciliğinin ülkemizdeki varlığına son vermektir, dürüst olan emekçiler eylemlerimiz karşısında korkuya kapılmasınlar"* der. Buradan ayrıldıktan sonra yol güzergahlarında bulunan bir köydeki okulu yakarlar ve tüm köy halkını toplayarak propaganda yaparlar.

Bu olayların hemen ardından başka bir alana doğru yol alırlarken, 17 Eylül 1992 tarihinde Kemah kazasının Koçgiri mevkiinde, daha önce yapılan bir ihbar sonucu, grup, düşman güçlerinin kurduğu pusuya düşer. Çatışmada 3 gerilla yaralanır. Elif ve Adile yoldaşlar düşmana karşı savaşacaklarını, grubun ve yaralıların kurtarılması için düşmanın tüm dikkatlerini üzerlerine çekeceklerini belirtirler. Diğer yoldaşları buna karşı çıkarsa da her iki yoldaş kararlarında diretir. Adile ve Elif yoldaşlar çatışmaya bütün şiddetiyle devam eder. Gruptakiler yaralıları kurtarır, ancak Elif ile Adile yoldaşlar dört bir taraftan düşmanın çemberi içine düşerler. Her iki yoldaşın grupla bağları tamamen kesilir. Çatışma 18 Eylül gününe sarkar. 1000 civarında çapulcu düşman askeri, helikopter ve uçak saldırılarıyla iki kahraman direnişçiyi teslim alamaz. 18 Eylül'ün akşamına doğru iki direnişçi militan, düşmanın havadan yaptığı saldırıya karşı da kararlıca savaşır. İlkin **Adile ŞAHİN** yoldaş ve ardından **Elif POYRAZ** yoldaş, onurlu bir direnişle şehitler kervanına katılır.

İki kahraman militanın cesedi düşmanın eline geçer. Düşman güçleri, iki gün boyunca kendilerine karşı yiğitçe savaşan bu iki kahramanın kadın olduğunu görünce adeta çılgınlaşır ve kudurganlıkla yüzlerce mermiyi cesetlere boşaltırlar. Ve ardından cesetleri ilçeye yakın olan bir alana götürerek kuytu bir yere atarlar.

Evet, iki yiğit Kürt kızı omuz omuza vererek, davalarına olan inançlarıyla düşmana karşı savaştılar ve yaralı yoldaşlarını kurtardılar. Yoldaşlığın ve bağlılığın en anlamlı pratiklerini sergileyerek şehitler kervanına katıldılar. Sizler, bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizin sembolleri olarak hep yaşayacaksınız!

Mehmet yoldaş mücadelemizde yaşıyor

Adı, soyadı: **Mehmet BULMUŞ**
Doğum yeri ve yılı: **Pazarcık-Pulyan köyü, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şahadet tarihi ve yeri: **7 Ekim 1992, Pazarcık-Armutlu köyü**

Mehmet yoldaş, daha küçük yaşlardayken mücadeleyle tanıştı. Ulusal kurtuluş mücadelemizin Pazarcık alanında önemli bir taban bulduğu 1978-79 yıllarında, kendisini devrimden yana dönüşüm gösteren ortamın içinde buldu. Çevresi de yurtsever olup mücadeleye ilgi duyuyor, katkı sunuyordu. Özellikle daha sonra, ayrı ayrı çatışmalarda direnerek şehit düşen **Battal EVSAN** ve **Mehmet İNAN** yoldaşların mücadeleci ve kararlı kişiliklerinden oldukça etkilendi. Onları örnek aldı. Bunu pratiğine de yansıtarak mi-lislik-kuryelik yaptı. Daha bu dönemde devrime inanmış ve katkı sunmaya başlamıştı. Birçok yaşıtından farklı olarak cesaretli bir tutumla çok yönlü cephelerden saldırıların gerçekleştiği bir ortamda kurtuluş mücadelesinde yer almaya çalışmıştı. Bir yandan da öğrenimini sürdürüyordu. Okul gençliği içinde de aktif sempatizanlık görevlerini yerine getirmeye çalışıyordu.

Kürdistan'ın kurtuluşundan umutluydu. PKK'nin bu kurtuluş mücadelesine önderlik edip bunu zafere ulaştıracağına derinden inanmıştı. Ancak 12 Eylül cuntası O'nun da umuduna ve inancına bir perde çekecekti. Ama O buna rağmen içten içe umut ve inancını besledi. Bu dönemde devrimcilerle ilişkisi de kesildi. Bu uzun bir süreyi aldı. 15 Ağustos Atılımı'yla yeniden başlayan silahlı mücadele içten içe beslediği umutlarının büyümesine yol açtı. Bundan sevinç duydu. Sempatisi yeniden canlandı. Çevresinde propaganda yaptı, mücadelenin haklılığını savundu.

1988 yılında imkan bulunca Avrupa'ya çıktı. İsviçre'ye giderek hemen ilişkiye geçti. İlkin kültürel faaliyetlerde yer aldı. Bireysel eğitimini de sürdürerek ulusal kurtuluş bilincini geliştirdi. Gün geçtikçe aktifleşti. Mücadelenin gelişim düzeyine göre sorumluluk duydu. Böylece iddiasını daha da güçlendirdi. Daha büyük görevlere talip olma gücüne ulaştı. İçinde yer aldığı çalışmaları yeterli görmedi ve kendini mücadeleye tümden katma kararına ulaştı. Partinin sunduğu imkanları iyi değerlendirdi. Bu temelde gelişti, güçlendi ve başaracağına dair güven verdi. Bunun sonucu olarak daha büyük görevlere layık görüldü. İlkin Zürih'te, daha sonra Bern şehirlerinde bölge sorumluluğunu yaptı.

Yaşamında net ve alçakgönüllü bir kişiliğe sahipti. Gösterişten uzak, sade ve fedakar özellikleriyle yurtseverler arasında saygınlık yarattı. Devrime ve halka bağlılığı pratiğinde öne çıkan özellikleriydi. İç mücadelede önemli bir çabanın sahibiydi. Bunun bir sonucu olarak Avrupa ortamının olumsuz özelliklerinden etkilenmedi. Ülkeye bağlılığı, ruhta ve pratiğinde yaşamasını bildi. Öte yandan raporlarında Kürdistan'a dönme ve oradaki gerilla savaşımında yer alma arzusunu belirterek buna her zaman için hazır olduğunu dile getirdi. Ancak bunu dayatma biçiminde yansıtmadı. Hem Kürdistan'da ve hem de mücadelenin her sahasında verilecek bütün görevlere hazır olduğunu belirtiyordu. Doğrusu da buydu. Tabii ki, her şeye rağmen Kürdistan'a gideceği günü iple çekmiyor değildi.

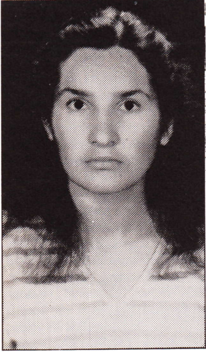
Mehmet yoldaşın çalışmaları üzerinden günler, aylar geçti. En nihayetinde beklediği haber geldi. Ülkeye gidiş günü gelip dayandı. O gün, O'nun yaşamında bir dönüm noktası, yeni bir sürecin başlangıcı oldu. Ülkeye gidişi, yeni bir yılın bahar günlerine denk geliyordu. Böylece kendi coşkusuyla baharın canlılığını bütünleştiriyordu. Efsanevi isim yapan Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gidiyordu. Bu, herkesin elde etmek istediği bir şans, büyük imkan, Kürdistan'a açılan bir kapıydı. Bu nedenle verilen şansı hiç gecikmeden karşılamak için hazırlıklarına başladı. Mart 1992 tarihinde Bekaa Vadisi'ndeki Akademiye gitti. Orada iyi bir gerilla olmak için sunulan askeri ve siyasi eğitimden yararlanmak için elinden gelen çabayı sergilemeye çalıştı. Parti çizgisini, süreçlere ilişkin taktiklerini, dönemlerin dayattığı görevleri ve bunların başarısını imkan dahiline koyan devrimci yaşamı yakından gördü ve bu temelde savaşın gerçeklerini kavramaya ve kendisini güçlendirmeye çalıştı. Kaldığı süre içerisinde gerillanın temel gerçekleriyle donandı ve savaşmaya hazır duruma geldi.

Güneybatı Eyaleti'ndeki gerilla faaliyetlerine katılma yönünde partiye öneri sundu. Önerisi dikkate alındı ve bunun üzerine bir grup yoldaşıyla birlikte 1992'nin sonbaharında Kürdistan'a yöneldi. Kararlı ve azimliydi. Eyalette yaşanan kimi yetmezliklerin ve bunların yol açtığı imhaların önüne geçmede üzerine düşen rolü oynayacağına inanıyordu. Bunun sözünü vermişti. Ancak şu da bir gerçektir ki, savaş koşulları her zaman değişmektedir. Beklenmedik talihsizlikler ve kimi küçük hatalar şahadete yol açabilir. Bunun tersine kimi küçük imkanlar ve fırsatlar da büyük kazanımları yaratabilir.

Mehmet yoldaşın şahadeti erkenden oldu. Önemli beklentilere cevap teşkil edebilen özelliklere sahip olduğu, bunun başarı azmiyle dolu yaşadığı bir dönemde 7 Ekim 1992 tarihinde Pazarcık'a bağlı Armutlu köyünde, yapılan bir ihbar sonucu düşman güçleriyle girdiği çatışmada özlemle sarıldığı vatan topraklarına düşerek ölümsüzleşti. Böylece kazanımlarımızın gerçek sahipleri olan şehitler ordusuna katıldı. O'nun anısına vereceğimiz en doğru karşılık, parti çizgisinin amansız takipçisi olmak ve onun her koşuldaki sağlam militanı olmaktır.

İçtiği yemine ölümüne bağlılığın örneği

Zeliha TOROS

Adı, soyadı: **Zeliha TOROS**
Kod adı: **Sakine**
Doğum yeri ve tarihi: **Söğütlü köyü-Pazarcık, 1961**
Mücadeleye katılış tarihi: **1985**
Şahadet tarihi ve yeri: **Kasım 1992, Türkoğlu/Pazarcık**

Zeliha yoldaş, Pazarcık'a bağlı Söğütlü köyünde dünyaya gözlerini açtı. Daha küçük yaşlardayken ailesinin Antep merkezine göç etmesiyle birlikte burada büyüdü. Orta halli ekonomik bir yapıya sahip olan aile ortamında, yaşamın zorluklarıyla fazla karşılaşmadı. Antep'te büyümesine rağmen, köy yaşamıyla ilişkileri kesilmedi. Öğrenim yaşamında çalışkan ve başarılı bir öğrenciydi. Canlı ve girişkendi. Bu özelliklerinden dolayı, aile içinde söz sahibiydi. Aile içi kararlarda kendisinin görüşlerine danışılırdı.

Ulusal kurtuluş siyasetini çok erkenden tanıdı. Partimizin ideolojik grup aşamasında çalışmalarını en çok yoğunlaştırdığı alanların başında Antep gelirdi. Başta **Haki KARER, Kemal PİR, Mazlum DOĞAN** olmak üzere çok sayıdaki yoldaşların buradaki emek ve çabaları belirgindir. Haki KARER yoldaşın şahadetinden sonra, buradaki parti çalışmaları daha çok artmıştı. Öğrenci gençlik arasında Kürdistan sorunu alabildiğine tartışılıyor, ulusal kurtuluş siyasetine sempatiler gelişiyordu. Antep'e yerleşen Pazarcık kitlesinin mücadeleye olan sempatisi her geçen gün artıyordu. Bunda gençliğin rolü ve çalışmaların yarattığı etki fazlaydı. 1978-79 yıllarında ulusal kurtuluş düşüncesi halkın büyük çoğunluğunu sardı, ilgi ve desteğini arttırdı. Özellikle Maraş katliamı döneminde partili yoldaşların azami çabaları ve faşistlere karşı geliştirilen etkin eylemlerin yarattığı bir güven söz konusuydu. İşte bu dönemlerde çoğu aileler gibi Zeliha yoldaşın ailesindeki bireyler de parti militanlarıyla ilişkiye geçmiş, var olan olanaklarını mücadelenin hizmetine sunmuşlardı.

Bu somut durumlardan dolayı Zeliha yoldaş, partili yoldaşlarla sürekli ilişki halindeydi. Çünkü partili yoldaşlar sık sık evlerine uğrardı. Bu nedenlerden dolayı ulusal kurtuluş düşüncesiyle erkenden tanıştı. Ama hemen mücadeleye katılmadı. O dönemlerdeki en temel ideali okumak ve iyi bir astronot olmaktı. Temel hedefi bu olmakla birlikte, öğrenciler arasında, ilişki kurduğu çevreler içinde mücadelenin, ulusal kurtuluşun propagandasını yapar, kendisinden istenilen işleri yerine getirirdi. Ancak temel hedefi devrimcilik değil, okumaktı. Okul yıllarında kültür çalışmalarına katıldı. Çeşitli yarışmalarda başarılar sağladı. Bununla kalmadı, judo, karate derslerine girdi, kuşak ödüllerini aldı.

12 Eylül faşist darbesiyle birlikte Kürdistan'daki baskılar yoğunlaşmıştı. Ardı arkası kesilmeyen operasyonlar, verilen kayıplar kitlelerde, "yeni bir katliam ve imha sürecine girildi, artık dirilmek mümkün değil" biçiminde telaşın, ürküntünün ve giderek yılgınlığın gelişmesini beraberinde getirdi. Öyle ki geçmiş süreçte mücadeleyle -sınırlı da olsa- ilişkileri olan aileler, evlatlarını Türk sömürgeciliğine teslim edecek kadar güçsüzleşti. Faşist rejim, halkı mücadeleden uzaklaştırabilmek için daha çok sindirme yöntemlerine başvurdu. Genelde olmakla birlikte Antep ve Pazarcık alanında yaşayanların mücadeleden kopuşları, uzaklaşmaları çok hızlı oldu. Düşmanın alan üzerinde bilinçli politikası da vardı: Kürdistan'a ve Kürtlüğe tamamen yabancılaştırmak! Bunun için yozluk merkezlerini geliştirdi, aşıladığı burjuva yaşamla insanları birbiriyle yarışır hale getirdi. Avrupa özlemi en çok bu alanlarda geliştirildi. Halkın ülke topraklarından uzaklaşması için her türlü yolu açık tuttu, gençliği teşvik etti. Düşman belli alanlar üzerindeki bu politikasında başarılı bir pratik sergiledi. Bunun en somut kanıtı, geçmişte mücadelenin en hızlı gelişme katettiği Pazarcık gibi alanların, insan bırakılmamacısına boşaltılmasıdır. Binlerce aile gibi Zeliha yoldaşın ailesi de, Avrupa'yı yaşam alanı olarak seçti ve ülkeden koptu. Bu kopma olayları aile bireylerinin dağılmasını da beraberinde getirdi.

Zeliha yoldaş, zaman zaman Türkiye metropollerinde, zaman zaman da Kürdistan'da kalarak yaşamını sürdürdü. Avrupa'ya gidişi 1984 yılına denk gelir. Bu dönemde, 15 Ağustos Atılımı'yla Kürdistan'da yeni bir süreç başlar. Düşmana karşı artık silahlar çalışmaya başlamıştır. Ülkede başlatılan silahlı direniş süreci halkta büyük bir umut yaratırken, Avrupa'daki etkileri de az değildi. Bütün yurtseverler, parti çalışanları ve dostlar, ülkedeki gelişmelerin coşkusuyla çalışmalara daha çok sarıldı. Yoğun bir faaliyet sürdürülüyordu Avrupa'da. Zeliha yoldaş, Avrupa'ya gider gitmez yeniden kendisini partili yoldaşlar arasında buldu. Ailesi Avrupa'da da partiye hizmetlerini sürdürüyordu. Dolayısıyla böyle bir ilişkiye girmesi kaçınılmaz oldu. Zaten Türk sömürgeciliğine karşı olan öfkesi de daha çok artmıştı. En başta astronot olmadaki ideallerini gerçekleştirecek koşulları yoktu Türkiye'de. Bunun için okumaktan da umudunu kesmiş ve Türk devletinin halk üzerindeki baskılarına tanık olmuştu. Bunlar öfkesine yol açan nedenlerdi.

Yaklaşık bir yıl boyunca İsviçre'de daha çok aile ortamında yoldaşlarına yardımcı olmuş, onların istemlerini yerine getirmişti. Süreç hızla akıp geçtikçe, kendini sınırlı tutmanın yararlı olmadığına inanarak dernek bünyesinde yürütülen çalışmalara ortak olmuş, kültür çalışmalarını örgütlemiş, bu doğrultuda grupları çalıştırmış, yayın dağıtım çalışmalarına katılmış, zaman buldukça kitleleri ziyaret etmiştir. 1985 yılına gelindiğinde ülkedeki mücadele gelişiyordu. Her gerilla eyleminin sevinci, coşkusu mutlaka yaşanırdı. Ülkedeki gelişmeler direkt yansımasını bu alanda da bulduğunda, saflara katılım artıyordu. Kitlesel yürüyüşler, protesto eylemleri, geceler artık sınırlı bir yurtsever kesimle birlikte değil, binlerce insanımızın katılımıyla kutlanıyordu. Bu dönemde Zeliha yoldaş, profesyonel devrimciliğe karar kıldı ve mücadele saflarına katıldı.

1985 yılında profesyonel devrimciliğe başlayan Zeliha yoldaş, yaklaşık üç ay boyunca merkezi eğitimden geçti. İdeolojik-politik olarak biraz daha yetkinleşerek ülke ve halk gerçekliğini kavradı. Düşmanın karakterini özümsedikçe, Avrupa'ya yoğun göçlerin nedenlerini daha iyi anlayabildi. Bu nedenle düşmana oldukça öfkelendi. Eğitimin sonuna doğru verdiği özeleştiride, mutlaka düşmandan hesap soracağını belirterek, yetkinleşeceğine söz verdi.

Uzun bir dönem Paris'te örgütsel-pratik faaliyetlere katıldı. Folklora çok düşkündü, seviyordu halk oyunlarını. Önüne hemen bu temelde bir hedef koydu: Büyüklerden ve çocuklardan oluşan kültür ekiplerini oluşturmak... Bu hedefine ulaşmak için tek tek insanlarla konuştu, aileleri ziyaret ederek aile bireylerini ikna etmeye çalıştı ve sonunda istediği tarzda ekipler oluşturmayı başardı. Adeta tek çalışma biçimiydi bu. Çocukların her türlü sorunlarıyla ilgilenir, giyimlerini hazırlar ve yapılacak bir gösteride son anına kadar başlarında beklerdi. Kitleler içinde yürüttüğü faaliyetler olumluydu, insanlarla kaynaşmayı becerebilen bir yoldaştı. Fazla konuşmayı, çok derinliğine propaganda etmeyi sevmezdi. O'nun için sözden çok pratik önemliydi. Ve gerçekten de pratiğe alabildiğine yüklenirdi.

Zeliha yoldaş uzun bir dönem de Berlin'de sorumluluk üstlendi. Kaldığı süre boyunca sorumluluğunun gereklerini yerine getirmek için azami derecede çaba sarfetti. Eğitim grupları, kültür ekipleri oluşturdu, birçok faaliyet dalına ilişkin özel örgütlenmeler geliştirdi. Halkın sorunlarıyla ilgilenir, insanlara değer verirdi. Yaşamında haksızlığa yer yoktu. Bunu bütün çalışmalarına yansıtmak isteyen biriydi. Hele doğru bulduğunu ölümüne savunurdu. Hiçbir şeyden çekinmez, biliyor muyum, bilmiyor muyum tarzında tereddütlere düşmez, emin olduğu ve doğru bulduğu herhangi bir şeyi ölümüne savunurdu. Açık sözlüydü. Söylenmesi gerekeni muhatabı olana söylerdi. Çok sakindi. Heyecana gelme, bir olay karşısında telaşlanma gibi bir konuma düşmezdi. Sakin, sade, ne yapılması gerekeni düşünerek hareket eden bir özelliğe sahipti.

En son olarak Avrupa'da faaliyet yürütüğü alan ise İskandinavya'ydı. Burada eyalet sekreterliğini yaptı.

Avrupa'da daha fazla kalıp, ülkeden kopuk olarak yaşamak istemiyordu. Türk sömürgeciliğine darbe vurmanın hesaplarını yapıyor, daha çok askeri açıdan yetkinleşebileceğini belirtiyordu. O'nun için Avrupa çalışmaları bir anlamda kendisine sıkıntı veriyordu. Ama yine de, uzun bir süre Avrupa'da kalmak zorunda kaldı. İki kez daha merkezi eğitimlere katıldı, hem kendisini geliştirdi ve hem de yoldaşlarının eğitimine destek oldu. Katıldığı sayısız toplantıda, yaşanan sorunları açık ve yalın bir ifadeyle dile getirirdi. Avrupa'da uzun süre kalmanın vermiş olduğu rahatsızlıktan dolayı, yaşanan ağır sorunlara yeterli düzeyde cevap veremeyeceğini ve bu nedenle mutlaka Mahsum Korkmaz Akademisi'ne giderek, orada gördüğü eğitimden sonra ülkeye yönelmeyi dayatıyordu.

Ülkeye yönelmek isterken de, önce Türkiye metropollerinde, daha sonra Kürdistan dağlarında savaşmayı istiyordu. Türkiye metropollerine gitmek istiyordu. Çünkü, orada Türk sömürgeci rejimine ağır darbeler vurmak istiyordu. Kafasında canlandırdığı çeşitli sanayi merkezlerini, Türk devletinin askeri tesislerini, bazı askeri yetkilileri, belirgin bazı faşist şahısları hedefleyerek imha etmek istiyordu. Bunun için kurduğu sayısız planlar vardı. Her gün bir plan yapar, diğerini bozarak doğru olanı bulmaya çalışırdı. Metropollerde eylemler yaparak askeri açıdan Türk devletine darbe vurmak en belirgin istemlerindendi. Bunun için de uygun bulduğu bazı arkadaşlarla bu sorunları tartışır, mutlaka metropole gitmesi gerektiğini belirtirdi.

Zeliha yoldaş, 1989 yılında Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gitti. Biraz daha ülkeye yakınlaştığı için mutluydu. Ayrıca Parti Önderliği'ni görmek kadar güzel bir şey olamazdı. Buna ulaştı. Akademi'ye gider gitmez, mücadele sorunlarına yabancı olmadığından erkenden yaşama adapte oldu. Uzun bir dönem Akademi'de kaldı. Askeri ve siyasi dersler gördü. Siyasi açıdan kendisini geliştirmekle birlikte, askeri açıdan güçlenmeye daha çok önem verdi. Askeri dersleri günü gününe takip etti, bombalar, bubi tuzakları hazırladı, askeri tatbikatlara katıldı. Sabah sporlarını bir gün bile ertelemeksizin uyguladı. Sporlarda yer almaya büyük önem verirken, bir gün bile olsun geri kalmadı. Nöbetlerinde titiz ve duyarlı davrandı. Yaşama uymayanları uyardı, yardımcı olmaya çalıştı.

Zeliha yoldaş, 1990 yılının başlarında Lübnan'da kitle faaliyetlerine katıldı. Bar Elias'ta kaldığı süre boyunca gündüzleri okumak ve araştırmakla, bazen kasetleri çözmekle zamanını düzenlerken, akşam saatlerinden itibaren ise kitleler arasında çalışmalara katılırdı. İyi Kürtçe bilmemesine rağmen kitlelerle kaynaşarak Kürtçesini ilerletti. Yine yürütülmesi gereken diğer çalışmalara da ortak oldu. Küçük-büyük ayrımını yapmaksızın her insanla ilişki geliştirmeyi başarabilen ve onların seviyelerine inerek onlardan biri olabilen bir yoldaştı.

Bar Elias faaliyetleri ardından tekrar Mahsum Korkmaz Akademisi'ne döndü. Eğitim devresi sonuçlanmış, yeni bir eğitim devresi başlamıştı. Tabii bu arada planlama grupları da oluşturulmuştu. Zeliha yoldaş, eğitim devresine katılmak için değil, bu kez istemi olan ülkeye gidebilmek için planlama çalışmalarına katılmak üzere Akademi'ye dönmüştü. Şehir çalışmaları planlama grubuna katılmıştı. İstemi de zaten buydu. Bunun için oldukça sevinçliydi. Bütün gücüyle çalışmalara katıldı; yapılan özel sporlarda aktif olarak yer aldı, tartışmalara katıldı ve yürütülmesi gereken faaliyetlere ilişkin içinde yer aldığı grupla birlikte planlamaya ulaştı.

Artık ülkeye gitme zamanı gelmişti. Her gruba yapıldığı gibi onlara da askeri tören yapıldı. Törende tek tek yoldaşlarıyla vedalaşarak Kürdis-

İSMAİL ÇULPAN

Dağların asi çocuğu ve fedakar savaşçısı

Adı, soyadı: **İsmail ÇULPAN**
Kod adı: **Şiyar, Çiya**
Doğum yeri, tarihi: **Aralıkovası köyü-Pazarcık, 17 Mayıs 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şahadet tarihi, yeri: **27 Ağustos 1992, Araban**

İsmail yoldaş, orta halli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. İlkokulu kendi köyünde okudu. Okulun sevilen ve çalışkan bir öğrencisiydi. Canlı, zeki ve güleryüzlü kişiliğiyle köyünde de sevilen bir insandı. Ailenin en büyük çocuğu olduğundan dolayı erkenden çalışma yaşamıyla tanıştı. Bir süre çobanlık yaptı. Dağlara bağlılığı daha bu yaşlarda başladı. Köyün çevresindeki dağları avucunun içi gibi tanırdı. Özellikle de Engizek dağlarını adım adım dolaşmıştı. Gerillalarla da yine Engizek dağlarında 1987 yılı sonlarında tanışmıştı. Gerillalardan oldukça etkilenmişti. Daha bu dönemde, "Ben de bir gün mutlaka gerillaya katılacağım ve halkım için mücadele edeceğim" demişti.

Ailesi ekonomik sıkıntı içinde olduğu için Ağustos 1988 yılında İsviçre'nin Basel şehrine gitti. Burada da ulusal kurtuluş çalışmalarını yürüten yurtseverlerle ilişkiye geçti. İlkin bölgede yürütülen kültürel çalışmalara katıldı. Gün geçtikçe mücadeleye daha fazla ısınıyordu. Çevresine, "Her gün köle gibi yaşamaktansa, onurlu bir mücadeleye katılmak en güzel şeydir" diyordu.

Kürdistan'ı terk edip Avrupa'ya gittiği için pişmanlık duyuyordu. Her vesilede, "Keşke ülkede gerillaya katılsaydım da Avrupa'ya gelmeseydim" diyordu. Avrupa yaşamını hiç sevmemişti. Bu durum kendisini ülkeye ve dolayısıyla mücadeleye daha fazla bağlıyordu. Nitekim gittiği her yerde bu yönlü propaganda yapıyordu.

Basel'de bir süre kaldıktan sonra iltica talebi reddedildi ve bu nedenle buradan Almanya'ya geçti. Daha sonra ise faaliyetlere profesyonel düzeyde katılmaya karar verdi. Bir süre Hunerkom çalışmalarında yer alarak gücü oranında katkı sunmaya çalıştı. Canlı, atik ve moral yüklü özelliklerini daha da geliştirdi. Halka yaklaşımı olgun ve saygılıydı. Cesaretli özelliğiyle görevlerini başarmaya çalışırdı.

Gördüğü merkezi eğitimden sonra Hamburg'un Pinneberg alanında faaliyet yürütmeye başladı. Pratik çalışma içerisinde gittikçe olgunlaşıyordu. Bu yapısıyla kitle çalışmaları halk arasında takdirle karşılanıyordu. Gençleri mücadele saflarına çekmek için yoğun çabalar içerisine giriyordu.

Avrupa'da bulunmasına rağmen ülkeyi yaşıyordu. Kürdistan'a gitmek kendisi için de bir özlemdi. Gideceği günü dört gözle bekliyordu. Bu özlemini raporlarına da yansıtıyordu. O'na göre ülke demek, namus demekti.

Beklediği haberi Mayıs 1992 tarihinde almıştı. Parti kendisini Mahsum Korkmaz Akademisi'ne çağırmıştı. Ülkeye gideceği gün bir yoldaşına, "Ben Kürdistan'a gidip düşmanla savaşacağım. Ben şehit düşersem, sen devam edersin. Devrim şehitlerine bağlı kal" demişti. Ülkeye giderken kararlı ve coşkuluydu. Kendisini tümden ülkesine adamıştı. Bir kardeşine, "4 kardeş yerine 3 kardeş olalım, fark etmez" diyerek, ölümüne kurtuluş davasına bağlılığını yansıtmıştı.

Akademi'de askeri ve siyasi eğitimini tamamladıktan sonra Güney-batı Eyaleti'ndeki gerilla faaliyetlerine katılmak üzere bir grup yoldaşıyla birlikte yola çıktı. Kürdistan'a ulaştıktan kısa bir süre sonra 27 Ağustos 1992 günü Antep'in Araban ilçesi yakınlarında düşman güçlerle çıkan bir çatışmada, 4 yoldaşıyla birlikte yaralı olarak esir düştü. Düşman vahşi işkenceler yaparak yoldaşımızın cesedini paramparça etti ve torbalara doldurarak bir derede gömdü. Düşmanın bu barbarlığı korkusundandı. Ama İsmail yoldaş zamansız da olsa Kürdistan şehidi olmuştu. Boyun eğmemiş, direnmişti. Biliyordu ki, Kürdistan'da dökülen her damla kan bir ayaklanma tohumudur.

Yoldaşımızı büyük bir saygıyla anıyor ve yürüttüğü mücadeleyi kesintisiz sürdüreceğimize and içiyoruz.

Acıları, zorlukları yaşayarak ulusal kurtuluş bilincine ulaşan

MURAT YALÇIN

Adı, soyadı: **Murat YALÇIN**
Kod adı: **Diyar**
Doğum yeri, tarihi: **Diyarbakır, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **Nisan 1991**
Şahadet tarihi, yeri: **16 Temmuz 1992, Kato dağı**

Murat yoldaş, ekonomik durumu iyi olan bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Ailenin tek erkek çocuğu olması nedeniyle sevgi ve ilginin merkezi haline getirildi. Ailesi kendisi için bütün imkanlarını seferber etti. 5 yaşından itibaren ilköğrenimine başladı. Okula hevesliydi. Okuyup polis-komiser olmak istiyordu. Bu mesleğe olan isteminin silaha olan sevgisinden kaynaklandığını bir raporunda belirtiyordu. Okulun başarılı bir öğrencisiydi.

Okul yıllarında büyüdükçe ve değişik çevrelerle ilişki geliştirdikçe, eskiden okula olan hevesi kırıldı. Böylece bir yandan aile bağları zayıflarken, diğer yandan ise polis-komiser olma arzusundan vazgeçti. Artık okula istemeye istemeye devam etti. Yerleşik ilişkiler düzenine tepki duyması, ailesi, çevresiyle ve kendisi arasında çelişkiler yarattı. Herkesten uzak durmak, kendi kabuğuna çekilmek istedi. Bir yerde ne yapacağını bilemez duruma düştü. Okula ise başka seçeneği olmadığı için devam etti. Buna rağmen kendini derslere verir, en azından ailesi ile arasındaki çelişkilere son vermek için kendisini zorlar. İçerisine girdiği tepkici durumu gittiği okula da yansıtır. Bir defasında okuldaki Atatürk Köşesi'ni yakar, yine TC'de bayram olarak kutlanan 19 Mayıs'ta Türk bayrağına tükürür. Bunun üzerine disiplin cezası alır. Bu dönemi bir raporunda, "Bütün yaklaşımlar beni bunalıma sokmuştu. Ne yapacağımı bilemiyordum" şeklinde değerlendirir.

İçerisine girdiği bunalımdan kurtulacağını düşünerek İstanbul'a gider. Kısa bir süre sonra iş bulup çalışır. Çalıştığı işyerinin sahibi, kendisinin Diyarbakırlı olduğunu öğrenince işten çıkarır. Daha sonra başka yerlerde yoğunca iş arasa da Diyarbakırlı ve Kürt olduğu için bütün çabaları sonuçsuz kalır. İstanbul'da parasız ve kimsesiz kalır. Hatta Diyarbakır'a dönecek kadar bile parası kalmaz. Sokakta kalır, açsusuz dolaşır. Başka seçenek bulamadığı için, kendi deyimiyle yankesiciliğe başlar. İstemeyerek de olsa bu şekilde karnını doyurmaya çalışırken Haziran 1985 tarihinde polis tarafından yakalanır. Bir aya yakın süre karakolda kalır ve çok işkence görür. Daha sonra yaşının küçüklüğü nedeniyle serbest bırakılır.

Bu kısa tutukluluk süresi O'nun için bir deneyim olur. Artık eve de hiç dönmek istemez. Gördüğü işkence ve eziyet O'nun zoruna gider. Kendisini tanıttığı bir raporunda, "Karakolda yeni bir şey öğrendim: Ezilmemek için ezmek; ölmemek için öldürmek. Bunu önüme hedef olarak koydum" sözlerini dile getiriyordu. Daha sonra bu kararını hayata geçirmek için bir arkadaş çevresi edinir. Bir arkadaşının çalıştığı parka sık sık gidince kendisinde içki alışkanlığı da başlar. Bundan pişmanlık duyar, ancak bu yaşamını terk etmekte zorlanır. Daha sonra kendisi de bu parkta çalışır. Böylece hem arkadaş çevresi genişler ve hem de ekonomik sıkıntısını giderir. Artık kendisine daha çok güvenir. Kendisinin deyimiyle daha çok kavgacı olur ve sonu belli olmayan bir yaşam tarzı içine girer. Bir kavga esnasında tekrar polis tarafından tutuklanır. Karakolda daha önceki gibi uysal durmaz, kurallara uymaz. Daha önce kendisini tutuklayan polislerle karşılaşır. Bu polisler kendisine, "Siz Kürtlerin kafasına ayak basıp ezmeden uslanmazsınız" derler. Polisler kendisini dövmeye kalkışınca, onlara fırsat vermeden üstünde sakladığı bıçakla göğsünü ve kollarını bıçaklar. Bunun üzerine düşüp bayılınca hastaneye kaldırılır. İyileştikten sonra hastaneden serbest bırakılır ve eski işine döner. İçki içmeye, uyuşturucu almaya devam eder. Kendi deyimiyle yaşam kendisi için bir bataklığa dönüşür. Bütün bunların kendisini tahrip ettiğinin farkına varır, ancak bundan bir çıkış yolunu da bulamaz. Bir süre sonra eskiden tanıştığı bir Mafya adamıyla karşılaşır, bu kez onun yanında çalışmaya başlar. İçine girdiği bu ortamı raporunda şöyle değerlendiriyordu: "Girdiğim bu ortamda her türlü pislik vardı. Atılan her adımda boşluk vardı. Ölümle her an karşı karşıyaydık. Çabamız ölmemek, kazanmak içindi. Benim bu ortamda aldığım görev haraç toplamaktı..."

Murat yoldaş, bütün bu zorlukları, kötülükleri yaşadıktan sonra gerçek kurtuluş yolunu bulur ve mücadele saflarına katılır. Bir yılı aşkın süre dağlarda gerilla savaşı içinde yer alır. En son Kato dağında çıkan bir çatışmada şehit düşer.

O'nun anısını mücadelemizde sürekli yaşatacağız.

tan'da mutlaka buluşma dileklerini dile getirdi ve coşkulu bir tarzda ayrılarak ülkeye doğru yol aldı. Geçiş için bir süre Güney-Batı Kürdistan'da kaldı ve nihayet Türkiye metropollerine gitmek üzere sınırdan geçti. Burada bir talihsizlik kendilerini bekliyordu. Grup, düşmanın hain pusunsundan habersiz ilerliyordu. Sınır geçildikten sonra, düşman güçleriyle grup arasında bir çatışma çıktı. Zeliha yoldaş, beraberindeki bir arkadaşıyla gruptan koptu. Yalnız başlarına yollarına devam ettiler. Ancak alanı tanımadıklarından dolayı hedefledikleri noktaya ulaşmaları da zordu. Ama yine de olanakları zorlamak gerekiyordu. Bu amaçla ilerlediler. Ancak ilerleme fazla olmadı. Geçişten haberdar olan düşman operasyonlara devam ediyordu ve böylece fazla ilerlemeden Zeliha yoldaş düşmana esir düştü.

Esir düştükten sonra yoğun işkencelerden geçti. Düşmana teslim olmadı, direndi. Yaklaşık iki yıl boyunca Malatya cezaevinde kaldı. Cezaevi yaşamında partiyi temsil etmeye çalıştı. Bir dönem bulunduğu koğuşun sorumluluğunu üstlendi. Ama bazı bozguncu tiplerin yarattığı olumsuzluklarla uğraştığından dolayı görevini yerine getirmede fazla faal olamadı. Yine de parti direnişçi özünü yaşamında temsil etmeyi başardı. Kızkardeşinin şahadeti O'nu çok etkiledi. İntikamını alma yeminiyle kendisini hazırladı. Çeşitli dönemler içinde yer yer sorumluluklar üstlenerek, cezaevi koşullarında yaşanan olumsuzlukları aşmaya özen gösterdi. Bazı bozguncular karşı sabırla yürüttüğü mücadele belli oranda sonuç verdi ve bunları kısmen de olsa etkisizleşirdi. Komün yaşamını örgütleyerek herkesi bu yaşama dahil etmeyi başardı. Olumsuz kişiliklerle savaşımda yılgınlığa düşmedi. İki yıl cezaevinde kalmıştı. Direnmiş ve düşmana hiçbir sır vermemişti. Yakalanmadan önceki süreçte aranmadığından ve deşifreli bir konuma sahip olmadığından düşman, O'nun hakkında fazla delil bulamadı ve serbest bırakmak zorunda kaldı.

Cezaevinden çıktıktan sonra şehir alanlarında faaliyet yürütmek istiyordu. Ancak düşman güçleri adım adım kendisini izliyor, buna olanak tanımıyordu. Sürekli takibat altında olmak O'na rahatsızlık veriyordu. Kararını vermişti artık, dağlara çıkacak, dağların özgür havasını soluyacaktı. Ancak bu amacına ulaşamadan bir kez daha düşman tarafından tutuklandı. İki ay boyunca tutuklu kaldı. İşkence tezgahlarından geçirildi. Düşmanın barbar uygulamalarını gördü ve daha çok kinlenerek intikam yeminini bir de bunun için tazeledi. Tutukluluk yaşamı boyunca direnerek düşmana hiçbir sır vermediği için mutluydu, rahattı, partiye ve halkına karşı alnı açıktı. Çünkü temsil etmeyi başarmıştı.

Bir sonuç alamayan düşman, Zeliha yoldaşı yeniden bırakmak zorunda kaldı. Artık O'nu şehirlerin boğucu ve öldürücü havası içinde tutmak mümkün değildi. Yönünü dağlara çevirecekti. Yöneldiği dağlar Nurhaklar, Toroslar, Engizekler olacaktı. Bunun için ilişki kurmaya çalıştı gerillalarla. Belli bir uğraştan sonra nihayet gerillalarla ilişki kurmayı başardı. Yoldaşları O'nun metropollerde faaliyet yürütmesinin yararlı olabileceğini söylüyorlardı. Ancak O bir kez kararını vermiş ve bu kararından vazgeçmeyecekti. Düşmanın sürekli kendisini izlediğini belirterek, bu durumda şehirlerde başarılı bir faaliyetin beklenemeyeceğini ve tutuklanabileceğini söylemişti. Artık düşmana silah sıkmak istiyordu. Yaptığı yeminler vardı. Bu yeminlerin pratik gereklerinin şehirlerde değil, dağlarda yerine getirilebileceğini biliyordu. Bu durum karşısında yoldaşları, O'nun istemini yerine getirdiler.

Zeliha yoldaş, artık bir gerilla olarak yönünü Kürdistan'ın özgürlük kokan dağlarına verdi. Mutluydu, neşeliydi. Parti yaşamına yabancı biri olmadığı gibi, gerilla yaşamını da az çok bilirdi. Yılların deneyim ve tecrübeleri vardı. Bu tecrübelere dayanarak çok şey yapabileceğine inanıyordu. Ancak gerilla içindeki yaşamı uzun süreli olmadı. Daha gerillaya doğru yol alırken bir ihbar sonucu düşman ordusunun pususuna düştü. Bu çatışmada yiğitçe direndi; bir daha düşmanın eline sağ geçmeyeceğinin yeminini edercesine düşmanın üzerine yürüdü ve burada şehit düştü.

Kaynağa dönüşün yiğit bir militanı olan Zeliha yoldaş, her zaman yoldaşları ve halkı tarafından örnek alınacak, emanet ettiği bayrağı yoldaşları tarafından Kürdistan dağlarında, ovalarında, şehirlerinde, köylerinde, her alanında onurluca dalgalandırılacaktır!

Anısı mücadelemize önderdir!

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor

AİLE, KADIN ve SEVGİ

Bu konuda daha önce bazı değerlendirmeler yapmıştık. Hatta bu değerlendirmeler Türkiye'de bir kitap haline getirilerek basıldı. Kısa süre sonra toplatılmış olsa da, kamuoyunun önemli düzeyde dikkatini çekti ve tartışmalara yol açtı.

Biz bu konuda bazı sonuçları yakalamaya devam edeceğiz. Bilindiği gibi bu konu, en uğraştırıcı konulardan birisidir. Üzerinde oyunların oynandığı, birçok yöne çekiştirildiği, ama bir türlü doğru çözüme de götürülmediği bir konudur. Kürdistan gerçeğinde ise uğruna cinayetlerin işlendiği, türkülerin yakıldığı bir konu... Öte yandan parti gerçeğimizde, düşmanın saldırılarından daha öldürücü bir etkiye sahip bir sorun...

İşte böylesi bir soruna açıklık getirmek istiyoruz. Gerçi önemli oranda açıklık getirilmiştir. Ama biz daha da gelişkin bir düzeyde açıklık getirmek istiyoruz.

Aydınlık-karanlık, sıcak-soğuk, elektron-proton, pozitif-negatif doğa için ne ise, kadın-erkek de doğa için öyledir; yani erkeklik-dişilik de bir doğa gerçeğidir. Fakat sorun bunu hatırlatmak değildir. Doğa gerçeği hakkında fazla ahkam kesmeye de gerek yok. Mesele bu düzeyde olsaydı!.. Bu iş, bu çok yalın doğa gerçeği bizde ne hal almış, onu inceleyelim:

Baskı türleri genellikle bir nesneyi, bir olguyu o nesne ve olgu olmaktan çıkartır. Eğer bir bitki çok sert bir taş darbesi altına alınırsa, o nesne bitki olmaktan çıkar. Bitki güzel bir şey, fakat taş çok sert olduğu için ezer geçer. Doğada böyle gelişmelere tanık olunabilir. Toplumda da buna benzer baskı türleri vardır. Yaşaması gerekenler, sert bir baskıyla ortadan kaldırılabiliyor. Bizim halk gerçeğimiz de biraz böyle. Zayıf bir halk, bu duruma getirilmiş bir halk -nedenleri ne olursa olsun- tasfiye olabilir. Büyük balık küçük balığı yiyebilir. Yılanlar birçok güzel yavruyu midelerine oturtabilirler. Timsahlar, o müthiş-azgın dişleri arasına en canlı nesneyi alıp olduğu gibi yutabilirler. Ardından da gözyaşı dökebilirler. Bunlar da bir gerçek...

Aslında, henüz doğada şu tanım yapılmamıştır: Erkeklik evrende ne kadar geçerlidir, dişilik ne kadar geçerlidir, bunlara ne kadar ağırlık tanınmalıdır? Sanıyorum insan özgülündeki kadar çapraşık ve çelişkili değildir. Özellikle ne lehte, ne aleyhte fazla sonuç vermemesi gerekiyor. Bilimsel olarak da doğrulanmıştır ki, insan toplumunda kadın cinsi üzerinde aleyhteki gelişmelerde; uygarlığa ve sınıflı topluma geçişte, baskı, haksızlık ve sömürünün gelişme dönemlerinde dişilik faktörü dezavantaj olarak kullanılmıştır. Yani dişilik, baskı-sömürü konusu haline getirilmiştir. Bunun doğru bir bilimsel tespit olduğu kanısındayım. Yoksa kendi başına dişilik ne sömürmeyi ne de sömürülmeyi izah eder; ne baskıya uğramayı ne de baskı uygulamayı ifade eder. Egemenlerin geliştirdiği toplumsal örgütlenişi, baskı ve sömürü sisteminin gelişmesine bağlamak doğru bir değerlendirmedir. Dişilik özelliğinin bazı fırsatlar sunması belirleyici değildir. Kadının fiziki zayıflığı da belirleyici bir neden olarak öne sürülemez. Kaldı ki, tarih de buna dair örnekler sunuyor. Demek ki, cins üzerindeki baskı, baskı ve sömürü düzenlerinin gelişmesine bağlıdır.

Aile ise, klan-kabile topluluklarının bir evrimsel biçimi oluyor. Bir evrimleşme veya bir topluluk biçimi olarak karşımıza çıkıyor. Sanıyorum aile, ilk topluluk biçimlerinden günümüze kadar, kendini yaşatmak isteyen bir kurum olarak işin içine girmiş.

İnsan türünün bir araya gelişi, aile denilen bir kurumlaşmaya yol açmıştır. İlk topluluk biçiminde aile, klan ve kabile arasında fazla bir ayrım yok. Hemen hepsi aynıdır. Her toplumun örgütleniş biçimi ne ise, aile de odur. Ailenin toplum içinde ayrışması, ayrı bir kurum haline gelmesi, daha çok sınıflı toplumun gelişmesiyle mümkün oluyor, kendine özgü özellikler kazanıyor. Demek ki şunu da söyleyebiliriz: Mevcut tarih biçimleriyle aile, uygarlığın gelişmesiyle veya diğer bir deyişle baskı-sömürü düzeninin gelişim süreciyle birlikte kendini gittikçe özelleştiren bir kurumdur.

Köle düzeni ortaya çıktığında köle sahipleri görkemli aileler ortaya çıkardılar. Gerçekten köleci dönemin çok görkemli bazı eserleri var. O aile mezarları köleci dönemde, köleci devletlerde ortaya çıktı. O dönemdeki bir aile mezarı, şimdiki en değme mabetten daha değerli. Veya bir konser salonundan, bir eğlence-dinlenme yerinden daha görkemli. Bu mezarlardan şu ortaya çıkıyor: Köle sahiplerinde aile çok büyük bir olay... Yine baskı ve sömürünün ana noktalarından birisi; aile ne kadar güçlü olursa olsun, sülale ne kadar güçlü olursa olsun, ilk defa yakalamış oldukları bu büyük devletleşmeyle, ilk defa yakalamış oldukları toplumüstü bir durumla tanrısallaşmaya doğru gidiliyor. Aile de bunun en çok somutlaştığı bir biçimi oluyor. Aynı zamanda insanlar ölümsüzlüğü de yakalamak istiyorlar. Örneğin, Mısır firavunlarının mezarlarına bakın, halen mumyaları duruyor. İmparator ailesi, sülalesi ve bütün hanedanları ve çevresindeki kadınlarıyla taş gibi donmuş, yeraltındadır. Ölümsüzlük peşinde olmakla birlikte, doğa ve toplum üstünde olma biçiminde kendilerini tanrılaştırıyorlar. Böylece bunu günümüze kadar yansıtıyorlar. Mimariye de bu temelde yaklaşıyorlar. Fakat kölelerin aile kurma hakkı bile yok. Bu da bir gerçek.

Bilindiği gibi feodal dönemde hanedanlık daha da geliştirilir. Nitekim büyük hanedanlıklar feodal döneme özgüdür. İslamiyetteki hanedanlar biliniyor; Emevi hanedanlığı, Abbasi hanedanlığı, Selçuklu hanedanlığı, Osmanlı hanedanlığı... Bunlar çok görkemli birer aile devletidir. Bu dönemin serfleri ise, yavaş yavaş aile kurma hakkını elde ediyorlar. Aile kurma durumu serflik dönemine özgüdür. Yani alt tabakaların aile kurması ve aileciliğin gelişmesi feodal düzenlenişle ve köleciliğin aşılmasıyla birlikte oluyor.

> **"Her şeyin yitirildiği, kaybedildiği bir kurumun yaşamasına rağmen 'son dayanağım', 'onsuz edemediğim', 'dinim-imanım', 'varım-yoğum' biçiminde aileye sarılmak, büyük bir sapmadır; öze yabancılaşmadır, tükenmedir."**

Kapitalizm bir sistem olarak geliştiğinde ise bu sefer, bütün görkemliliğiyle burjuva aileler ortaya çıktı. Halen Avrupa'da bunların etkileri çok diridir. Fransa'da, İtalya'da ve Almanya'da halen çok güçlü burjuva aileler vardır. Bu konuda İngiltere de aynı durumdadır. Kapitalist sistemde alt tabakada, proletaryada aile biraz daha gelişti. Sömürü ile bağı çok açıktır. Nitekim sömürüden ötürü aile gelişemiyor; kölede, serfte ve proletaryada durum böyle. Fakat sömürücü-baskıcı sınıfta ise, aile müthiş gelişiyor. Tabii adı aile!

Peki ailenin tanımını nasıl yapmalıyız? Bu kadar sömürüye, sömürülmeye; baskıya ve bastırılmaya bağlı bir kurum içinde neler olmaz, ne oyunlar dönmez ki! İşte böyle bir kurum, gerçekten en çok araştırılması gereken kurumdur. Aslında araştırmalar yeni yeni yapılıyor. Ailenin içeriği, dayandığı felsefi temel, yarattığı sorunlar şimdi görülmeye çalışılıyor. Özellikle müthiş bir nüfus artışı da var. Bu nüfus artışının insanlığı dünyayı tehdit ettiği söyleniyor. Bunun aileyle bağlantısı var. Yani günümüzde gerek ezilen bağımlı halklarda ve gerekse de kapitalist-emperyalist ülkelerde ortaya çıkan sorunlar insanlığı tehdit ediyor. Tedbir alınmazsa bu dünya yaşanılmaz duruma gelir. Bu doğrudur. Bu hızla devam ederse, bu dünya dünya olmaktan çıkar. Mevcut aile örgütlenişi veya bu kabul görmüş biçimiyle aile-ailecilik, insanlığın temel kurumu olması şurada kalsın, insanlığın sonunu getirmeye doğru gidiyor.

Dolayısıyla aile ve onunla dolaylı bağlantılı olan ilişki biçimleri araştırılacak, değerlendirilecek ve bir çıkış yolu bulunacaktır. Çünkü iki cins arasındaki ilişki düzeni bugün insanlığı tehdit ediyor. Afrika'da, Latin-Amerika'da, Ortadoğu'da bulunan halklarda iki cins arasındaki ilişki, bir bunalım kaynağıdır. Bu yalnız nüfus artışında görülmüyor. Aile eğitimsizlik, işsizlik ve ruhi bunalım gibi sorunları yaratmada tam bir çöküş kurumu haline geldiği gibi, gelişmiş kapitalist ülkelerde ise beterin beteri bir sonuca doğru götürüldüğü görülmektedir. Cinsel ilişki ve özellikle de onun düzenleniş-konumlanış tarzı, gelişmiş kapitalist ülkeleri bu anlamda iflasa götürmüştür. Getirilen kurallar ahlak adına ahlaksızlığı zirveye çıkarıyor. Bir Afrika gibi klan düzeninin etkilerinin olduğu yerde ise, cinsellik bir hastalık halini alıyor. Cinsel güdüler, yaşamı tam içinden çıkılamaz duruma getirmiştir. Şu çok açık ki, günümüzde hızından hiçbir şey kaybetmeksizin, genelde cinsler arası ilişki tarzı, özelde ise aile kurumu en çok sorgulanmaya ve mümkünse yeniden yapılanmaya ihtiyaç duyan sorunlardır. Bu ilişkilerin muazzam sorgulanarak yerine yenileri geliştirilmeye çalışılıyor. Ama yenisi henüz bulunmuş değil. Dinler belli bir biçim getirmek istediler. Yine sosyo-ekonomik biçimler kendilerine göre bir şeyler vermek istediler. Ahlak kanunları geliştirmek istediler. Fakat hepsi yetersiz kalarak istenilen sonuçları yaratmış değil.

Bu soruna ilişkin yeni felsefi, yeni ahlaki temel, hatta yeni yaklaşım ne olacak? Bilim çok gelişmiştir ve bu konuda ne söyleyebilir? Neden bu böyle oldu, dikkatle değerlendirmek, incelemek gerekir.

Bu sorun, bir bütün olarak toplumun sorunlarına çok yakından bağlıdır. İnsan toplumunda en temel kurum diye anılan bir kurumun sorunları ne kadar buraya bağlı, çözüm ne kadar buraya yansıtılabilir noktasına gelince, fazla derin düşünmeye, felsefe yapmaya gerek yok. Ama bunun çok ciddi bir problem olarak insanlığın karşısında durduğu açıktır. Bilim bir çözüme doğru gidebilir, felsefe ve ahlak bir şeyler geliştirmek isteyebilir. Bu temelde mutlaka ilişki biçimlerine çözüm bulunarak yeni ilişki biçimleri ortaya çıkarılacaktır. Yaşam, daha kabul edilebilir sınırlar dahilinde biraz daha özgürlük yanı gelişerek devam edecektir.

Şimdi de genellemeler ışığında kendi gerçeğimize bakalım. Batmış bir halk gerçeği, en yıkıcı etkilerini ve bunun sonuçlarını tek kurum olarak ayakta kalan aile kurumu içinde gösterir. Hani, elde tek aile kaldı deniliyor ya; acaba gerçekten ayakta kalmış mıdır? Ulusal gerçeklik ezildikten, bütün toplumsal kurum ve ilişkiler düzeni çözüldükten, teslim alındıktan, yıkıldıktan, sömürüye-baskıya uğradıktan ve asimilasyonla tasfiye edildikten sonra, elde kalan aile ne anlam ifade edebilir ki! Özellikle de aile uğruna her şeyi göze almak ne demektir? Bütün her şeyi bir aile için harcamak ne demektir? Aile dışında hiçbir amaç gözetmemek ne demektir? "Her şey ailecilik için" demek nedir? İşte, aydınlığa kavuşması gereken temel sorular bunlardır.

Bize göre gerçek felaket böyle bir aile gerçeğimizin olmasıdır? Her şeyin yitirildiği, kaybedildiği bir kurumun yaşamasına rağmen "son dayanağım", "onsuz edemediğim", "dinim-imanım", "varım-yoğum" biçiminde aileye sarılmak, büyük bir sapmadır; öze yabancılaşmadır, tükenmedir, kendini çok gerçek dışı ve apolitik yapmadır, anti-ulusal olmadır. Hatta bizdeki aile, toplumun diğer kurumlarına karşı kişileri cahil bırakma, işlevsiz bırakma durumunu yaratmaktadır. O kişiler de, aile gerçeğimiz içinde yetişen bizleriz.

Demek ki, başka ülkelerde ailenin tutucu olma değeri bir ise, bizde bindir. Hele bu da çok ilkel-kabile döneminin özellikleriyle, düşmanın özel savaş yöntemleriyle bütünleştirilerek bize sunulmuşsa, bu, gerçek bir felaketle karşı karşıyayız demektir. Nitekim yeni doğan biri, gözünü yaşama daha açar açmaz bütün güvencesini aile içinde buluyor. Biraz büyür büyümez güvenceyi aile

kurmakta buluyor. Aile de tüm gücüyle, "birbirimize çok muhtacız, her şeyimizle bu kurumumuzu yaşatalım" der. Genci de, ihtiyarı da bunu söyler. Ulusmuş, toplummuş, diğer kurum ve kuruluşların geliştirilmesiymiş, umrunda bile değil. Bunları çok gereksiz görür.

Ben, ailenin bu durumunu kendi ilişkilerimde çok erkenden farkettim. Yani, aile gibi dar bir kurum içine hapsedilmiş kocaman bir yaşamı farkettim. Bu ne anlama gelir? Bu insanlar başka bir kurum geliştirememiş ve hatta, "ailemin en çirkini, en güzeli, en haksızı, en doğrusu, en yaramazı, en iyisi" gibi bir düşünceye sahip olmuşlar. Bu durum, haklı olarak beni çok erkenden şüpheye düşürdü. Öyle bir gerçeklik ki, "benim ailemden olan her şey müthiştir, mükemmeldir, vazgeçilemezdir" diye kendini ifade eder. Korkunç bir ailecilik!..

İşte tam da burada ailecilik vardır. Diğer toplumlarda ise, aile değersizdir, hatta biraz önünü tutarsa düşman ilan eder. Bizde ailecilik, bu anlamda ilkel kabilecilikle, aşiretçilikle birlikte en kör bir çatışmaya ve tüketmeye götürür. "Benim aşiretim, benim aşiret-kabile çıkarım" denilmeseydi, en gelişmeye aday konumlarda yer alınsaydı, karşı tarafı ezmek de nihayeti beklemeyecekti. En kötüsü de tutuculuktur. Gözü aileden, aşiretten, kabileden başka bir şeyi görmez. Bir ulusal-toplumsal kurumlaşmaya gitmeyi kabul etmez. Bu halen bizde çok egemen. Bunu biraz daha açmak gerekir.

Şimdi eylem planlarımızı bile geliştirirken ailecilik gerçeğini çok iyi göz önüne getirmek lazım. Çünkü adamın bütün düzeni ailesel düzendir. Onu kurtarmak için ajan olur, korucu olur, uşak olur, en berbat yaramaz bir adam olur. Neden? aile düzenini kurtarmak için. Nitekim saflarımızdakiler, yani sizler, aile sorunlarıyla gırtlağınıza kadar yüklüsünüz...

Daha kadına gelmedik, daha erkeğe gelmedik. Ailecilik kurumu içinde bir köle, bir esir ve bir tutucu olup çıkmışsınız. Zaman zaman ulusal ve toplumsal gerçekliğimiz diyoruz ama, fazla gerçekçi değil, inanasım gelmiyor. Hangi ulusal gerçeklik, hangi toplumsal gerçeklik! Kürt tipinin olsa olsa bir aile gerçekliği vardır. Ailecilik, ulusallığa da karşı, toplumsallığa da. Her ikisine de karşıt hale getirilmiştir. Ulusallığın ve toplumsallığın bir öğesi olması gerekirken, düşman eliyle yüzyıllardan beri gerici rol oynaya oynaya toplumsallığa ve ulusallığa karşıt konuma gelmiştir. Bunu iyi görmek gerekir. Kişilik şekillenmelerinin en kötü yanı da, müthiş bir biçimde ailecilik temelinde gerçekleşmesidir. Kişiliğe damgasını vuran önemli bir etken de budur. Hani derler ya, "babasının oğlu", "aile kızı!.." Bunun dışında başka bir tanım yok! Ulusallık ufkunuz, ulusallık özellikleriniz ve hatta sosyal gelişme durumunuz ne kadar çarpık! Örneğin raporlar geliyor, bakıyoruz, adamımız henüz aile koşullarının bir adım ötesinde bile değildir. Örgütü de öyle sanıyor. En üst düzeydeki arkadaşlara bakıyorum, konuşturdukları basit bir aileciliktir. Partiyi de kendi ailesi gibi sanıyor. Hem de farkına varmayarak!.. Adam böyle yetişmiş!

"PKK, özgür bir toplumsallığa yol açmak istiyor. Bunun için son derece tutucu ve özgürlük karşıtı bu aile kurumunu yıkmak durumundadır. Nitekim bu kurumda ihanet dizboyudur. Ulusal kurtuluşa karşıt olduğu için, aile bağlarını parçalamak zorunludur."

Biz, bu partiyi böyle oluşturmadık. Bu tür aileciliklere karşıt temelde oluşturduk. Ama bizim adam iki gün içinde partiyi kendi ailesine çeviriyor. Neden böylesiniz? İşte nedeni de aileciliktir.

Ben şunu söyledim: Yedi yaşından beri bu ailecilik kurumundan kuşku duydum. Ve ona karşı savaşarak kendimi geliştirdim. Oysa siz ailenin has bir yavrususunuz. Ailenin bütün değerlerini özümsemiş olanlar, güçlü ulusal özellikleri konuşturamazlar ve kendilerinde güçlü toplumsal özellikler boyvermez. Sizlere bakıyorum, güçlü ulusal ve toplumsal özelliklere kavuşamamışsınız. Buna, çok tutucu aile kişiliğinde kalmanız neden oluyor. Buna bölgecilik de, diğer ilkel vb. kültürler de eklenebilir; ki bunlarla hayli yüklüsünüz.

Demek ki, bizde ailecilik bir hastalık durumunu ifade ediyor. Bu hastalık kişilikte son derece etkilidir. Aynı zamanda hem tabanda, hem de tavanda etkilidir; yani hem işbirlikçi-feodal, yeni yetme burjuva ailelerinde ve hem de köylü ve küçük-burjuva kökenli ailelerde etkilidir. "Varım-yoğum, her şeyim aile için!" sözünde ifadesini bulan temel politika, aile çıkarı tarafından belirlenmiştir. Hatta yaşam meselesi de bununla bağlantılıdır. Halbuki bizim devrimcilik, başından itibaren bu konuyu böyle eleştiriye tabi tutmadan, birçok etkisini yıkmadan devrimciliğin yapılamayacağını, particiliğin yapılamayacağını çok iyi bilir. PKK'lilik, bu anlamda ailecilik etkilerine karşı sistemli bir savaşın adıdır. Sömürgeci etkiye karşı olduğu kadar, ailecilik etkilerine karşı da böyle savaşır.

Bu konuları fazla açma gereğini duymuyoruz; yeterince işlenmiştir. Ama yine de aile gerçeğinin bizde vücut bulması böyledir. Hemen hemen toplumun bütün bireylerine "çıkar" diye yansıtılan, aile çıkarıdır. "İyi adam ol" denildiğinde, bu, ailesine layık olmak demektir. Yani bütün hedefler manzumesi, çaba ayarlaması, ilişki arayışları ve hatta okuma vb. şeyler hep bu ailecilik sınırları dahilinde ifadesini buluyor. Kazandın da ne elde ettin? Aileyi kurtardın da ne oldu? O kurtardığın aile nedir? Aileyi kurtarırken ulus bitti, halk bitti. Diğer çağdaş uluslara bakalım; onları onlar yapan kurum-kuruluş neyse, sen onların yanından bile geçemedin. Ulusun için gerekli olan kurum-kuruluşların yanından bile geçemedin, beş metelik yer vermedin. Kurtardığın aile karşılığında kaybettiklerindir bunlar. Kötü bir aile kurtarıcılığın. Yine birçok değeri en kötüsünden kaybetme durumu söz konusudur.

Anlatılanlar anlaşılıyor mu? Bu ailecilik kurumuna, felsefesine karşı neden savaşıyoruz? Kürt kişiliği denildiğinde; soysuz, insanlığa-ulusallığa-toplumsallığa kapalıdır. Sırf o basit aile ilişkilerini kurtarmak için satmayacak ne bir ülkesi, ne de bir çıkarı vardır. Ailesi için satmayacağı hiçbir şeyi yoktur. Yeter ki, o ailesini kurtarsın!

İşte biz, bu kişiliğe karşı savaş açmışız. PKK'nin alternatif kişiliği, çok radikal ve ulusal kurtuluşçu bir kişiliktir. Bunu pratikte de görüyorsunuz. Çünkü PKK çok iyi biliyor ki, bu sorun, ailenin aşılmasıyla bağlantılıdır. PKK, özgür bir toplumsallığa yol açmak istiyor. Bunun için son derece tutucu ve özgürlük karşıtı bu aile kurumunu yıkmak durumundadır. Nitekim bu kurumda ihanet dizboyudur. Ulusal kurtuluşa karşıt olduğu için, aile bağlarını parçalamak zorunludur. En azından hainlik temelinde olanları parçalamak gerekiyor. Aile koşullarında yabancılık vardır, toplumsal ve ulusal gerçekliği inkar etme vardır. Bundan dolayı ailecilik etkisi, ulusallığa ve toplumsallığa saldırır. Gerçeklere kapalı olan aile ilişkileri, aile dünyası parçalansın ki, ulusallık-toplumsallık gelişsin.

Bütün bunlar, bizim son zamanlarda daha da açığa çıkarmak istediğimiz erkek ve kadını akla getiriyor. Son zamanlarda kadın ve erkeği sorgulamaya biraz önem vermişiz. Neden sorgulamaya önem verdik?

Erkeğin sahte ve fazladan erkeksi durumu, kadının da fazladan kadınsılığı bizi düşündürüyor. Erkeklik, genel olarak yiğitlik ve cinsellikle özdeşleştiriliyor. Bu "Erkek adam", "Erkek gibi kadın" diye ifade ediliyor. Bu da, bir avantaj olarak düşünülüyor. Tabii bizim de ilk çırpıda diyebileceğimiz; madem bu adam erkekse, ne diye kurtuluşçu görevini yapmıyor? Yani yiğit ve erkekse o zaman gereklerini yerine getirsin. Dolayısıyla erkek çözümlemesi yapmaya gerek yok. Biz daha çok Kürt kişiliğindeki erkekliğin ne anlama geldiğini anlamaya çalışıyoruz.

Kürt kişiliğindeki erkeklik özelliği, en saptırılmış erkeklik özelliklerinden birisidir. Erkeklik duygusuna ulaşmakla, sanki bütün çelişkilerini çözmüş gibidir. Özellikle cinsellik konusundaki erkeklik, kendisinde sanki sömürgeciliği yenmiş, devlet kurmuş gibi bir duygu yaratıyor. Bu, büyük bir yabancılaşma ve büyük bir yanılsamadır. Türk toplumunun, Türk devletinin bazı özelliklerini de akla getirirsek, bu biraz daha iyi anlaşılır. Yine erkeğin kadına karşı cinsel konumu, sanki ona bir kahramanlık payesi veriyor. Tuhaf bir şey! Ama bu bir gerçek... Tabii diğer toplumlarda bu düzeyde değil. Bu konuda bizim erkeği derinden incelediğimizde, göreceğiz ki o anlamda, bir tek tatminle ayaktadır. Karısını kadın yapmıştır. Kadınsa, zaten daha fazla kadıncadır. Bu temelde kendisi de erkekçedir. Böylelikle halledildi bütün çelişkiler!..

"Kişilik şekillenmelerinin en kötü yanı da, müthiş bir biçimde ailecilik temelinde gerçekleşmesidir. Kişiliğe damgasını vuran önemli bir etken de budur. Hani derler ya, "babasının oğlu", "aile kızı!.." Bunun dışında başka bir tanım yok! Ulusallık ufkunuz, ulusallık özellikleriniz ve hatta sosyal gelişme durumunuz ne kadar çarpık!"

Dikkat edin, bunun ailecilik değerlendirmeleriyle sıkı sıkıya bağlantısı var. Nasıl ki, aileyi kurtarma vatanı kurtarmadan daha önemliyse, cinsel ilişki de erkeklik açısından o denli önemlidir! Bunun şampiyonu olan erkekte bu nasıl somutlaşıyor? Yine erkeğin kadınla ilişkisinde nasıl somutlaşıyor? Aslında Kürt erkeği diğer konularda; devlete karşı, ulusallığa karşı, değerlere ve toplumsal ilişkilere karşı bitiktir. Peki, evin içinde aktif olduğu, despotluk yaptığı ilişki nedir? Bu, kadına yönelik olan ilişkidir; cinsellikten başlar her türlü bastırmaya kadar sürer. Zaten dikkat edilirse erkek cinsellik olayını tam bir egemenlik olayı olarak ele alıyor. Girdiği her cinsel ilişkiyi, sanki şampiyon olmuş gibi değerlendiriyor. Şimdi bu durum, çok ciddi bir ahlaki sapkınlıktır. Bunu böyle değerlendirmek gerekiyor.

Başka toplumlarda, başka tarihi dönemlerde çok doğal olan ilişki, neden bizim toplumsal gerçeğimizde farklı bir nitelik alıyor? Bu, Türkiye için de geçerlidir, hatta başka birçok toplum için de... Daha çok bizim toplumsal gerçeğimizde biraz çözmeye çalışıyoruz. Özellikle de şimdi buna muhtacız. Yani toplumsal-ulusal düzenleniş içinde bir halk her şeyini kaybetmişse, her şeyinde bitiklik varsa; bizimkilerin, "ben çok büyüğüm" dememesi gerekiyor. Halen bu durum bizimkiler için alay konusu yapılıyor. Türk erkekleri, güya Avrupa karşısında erkeklikleriyle çok övünürlermiş! Hikaye! Bizde bu biraz daha ilginçtir. Daha fazla toplumsal etkiye ve kötü sonuçlara yol açıyor. Sanıyorum en çok savaş vermemiz gereken bir yer de burasıdır. Özellikle de daha erken yaşta cinsellikle böyle tanışan öğeler, acaba neleri kaybetmemişler ki!

Eğer cinsellik veya aşk, özgür temellerde -ki, nasıl bir özgürlük temelinde olacağı tartışmaya açık- değerlendirilirse, bu gelişmeye yol açar; yabancılaşmaya değil buluşmaya ve yaşamı anlamlı kılmaya götürür. Eğer böyle bir toplumsal kaos veya toplumsal ilişkiler yumağında mevcut cinsellik en temel çözümleyici araç olarak düşünülürse, bu felakete yol açar. Cinsel tutkuları başarıya ulaşmadığı zaman intihar edenler de az değil. Aslında bu bir hastalık halidir. Böyle bir durumda kendini bitmiş olarak görüyor. Böyleleri, böyle bir yanılgının kurbanıdırlar. Erkeğin cinsel aktivitesi fazla olursa, kendini çok güçlü görür. Bundan kendine övünç payı çıkarır. Dikkat edilirse, en az diğer uç kadar, yani çok pasif olan biri kadar kendini oldukça zorlamıştır. Bu hem gereksiz ve hem de sakıncalıdır. Toplum, en çok bu durumdan çekmiştir. Tabii ki, yalnız cinsel güdülerin tatmini açısından değil, toplumsal düzeyde de daha kötü sonuçlar ortaya çıkıyor. Cinsel yönden çok açgözlü olan birisi, bir değil iki veya üç kadın alır; üstelik bir de geneleve gider, o da yetmez, açık pazarda kadın arar. Bu durumun ahlaki yönden ne kadar yıkıntıya yol açtığı bir çırpıda anlaşılıyor. Bizdeki toplumsal düzene bakın; en iyi, en namuslu, en aileci geçinenlerin kadın konusundaki durumları, bir toplumsal hastalık boyutundadır. Bunların yaydığı hastalık, düşmanın yaydığı hastalıktan daha az tehlikeli değildir.

Benim ilk isyan ettiğim şeylerden birisi de şuydu: "Seni, biz dünyaya getirdik!" dediklerinde, "Siz beni dünyaya getirmekle soysuzluğun daniskasını yaptınız. İyi bir çocuk olarak beni büyütecek hiçbir imkanınız yoktur. Beni dünyaya getirdiğiniz

için başıma kakıyorsunuz. Hiçbir şey veremeyeceğiniz bir çocuğu, hangi cesaretle dünyaya getiriyorsunuz" diye karşılık veriyordum. Çok küçük yaşta bunu farkettim. Madem çocuk çok değerli ise, onun dünyasını da hazırlayacaksın. Bizde aileler bunu düşünür mü? Erkek-kadın bunu düşünür mü? Özellikle erkek bunu hiç düşünür mü? Tabii her ikisi de düşünmez. Bu anlamda büyük ahlaksızdırlar. Çok değerli çocuğun için ne yapıyorsun? İşte şimdi hepsi dünyanın dört bir yanına, metropole savruluyor. Fakat erkek ve kadın suçu çok önceden işlemiştir. Tabii onlar da çaresiz. Onbeş yaşında.. Kendini yitirmiş; başka ne yapabilir ki! Bir defa batmış... Kadın ne anlar, erkek ne anlar!.. Bu durumu yüzyıllardan beri yaşıyorlar. Büyük devrimci çıkış, bu ilişkilere bu nedenle karşıdır. Evet yabancılaşmayı, çarpıklığı görmek gerekiyor.

Dediğim gibi, adam cinsel ilişkideki başarıyı, bütün çelişkilerin çözümü olarak değerlendiriyor. Gerçekte ise, müthiş sorunların doğuşu bu kişiliktedir. Ve hatta ister pasifliktten, isterse cinsel baskı altında olmaktan ötürü tatmin olmadı mı, deli olur, saldırganlaşır, kompleks içine girer ve her türlü lümpenliği, serseriliği yapar. Dev gibi bir sorun kaynağı olur. Çözümünü doğal ve doğru olan koşullarda aramak yerine daha da yabancılaşma, daha da bastırma, kadın alıp kaçırma, zor altında cinsel tatmini sağlama, her türlü gayri-ahlaki yollara ardına kadar sapma gündeme gelir. Eğer buna da gücü yoksa, bu sefer bir papaz tutumu içine girme yaşanır. Bu da sapıklığı başka türlü geliştirir.

Bizde kişilik bu temelde hem parçalıdır, hem de hastalıklıdır. Sırf bir başlık parası, aile kurma parası şimdi 20-30 milyondan az değildir. Benim hatırladığım zamanda bile bir delikanlı 10 yıl çalışırdı; ancak bir aile ya kurardı, ya kuramazdı. Şimdi daha da zor. Adam sırf bir aile kurabilmek için 15 yaşından 25 yaşına kadar, kendini ucuzca işgücü pazarında satmak zorunda kalıyor. Tabii bu, yalnız aileyi kurmak için, aileyi sürdürmek için... Çoluk-çocuk oldu mu, daha da fazla paraya ihtiyaç var.

Bizim insanımız bu temelde büyüyor. Bu kurum karşısında insan dehşete kapılıyor. Ben kendi pratiğimi hatırlıyorum. Bunları böyle hayatın temel uğraşı olarak değerlendirirken, ilk sorularım bu temelde gelişti. Ailenin, ana-babanın seni dünyaya getirmeleri her şeyi izah eder mi? Kendime bu tip sorular sordum. Tepkileri bu temelde geliştirdim. Aile kurumu tehlikeyi, kendisini bize dayattığında, yine sorgulamayı bu temelde geliştirdik. Ve iyi hatırlıyorum; en az düşman cephesi kadar, bu cepheyi sorgulayarak doğru tutumlara ulaşıncaya kadar gerçek bir savaş verdim. Bunun PKK önderliğinde gelişmesiyle birlikte, bu savaşın varlık nedeni yine PKK'dir. Zor bir savaşım olduğu kadar, bu savaş verilmediği taktirde bir milim yolun bile alınamayacağını sanıyorum.

Burada hemen şu açıklamayı yapalım: Eğer kişilikleriniz bugün aileciliğin ve cinselliğin ağır etkisi altındaysa, çözüme ulaşmanın gücünü ve mücadeleyi gösteremiyorsa, bu, sizin neden böyle biri olduğunuzu izah ediyor. Bu sorunlara zamanında getiremediğiniz çözümler, özellikle de mücadeleye kendinizi vermeyişiniz zayıflığınızın, güdüklüğünüzün, çok yönlü gelişemeyişinizin, büyük savaşçı olamayışınızın bir nedenidir. Siz tatmini de, tutuculuğu da biraz bu çarpıtılmış kişilikten ötürü yaşıyorsunuz.

Aslında bu iş edebiyatçılara düşüyor. Benim bunu burada fazlaca açmam bir savaş örgütü için ne kadar gerçekçidir? Fakat yine de ana hatlarıyla konuyu eşelemek gerekiyor. Çünkü Türkiye'deki harp okullarında da bile bu mesele ele alınıyor. "Sağlam" aile yapısını subaylara dayatıyorlar. Bu, çok önemli bir subaylık koşuludur. Bir subay "sağlam" aile yaklaşımı içinde olmalı! Onlar bunu tutuculuğun temeli olarak düşünürlerken, tabii ki siz ihtilalin temeli olarak, bu kurumu eleştiriye tabi tutuyorsunuz.

En azından şu sorulara da açıklık getirmek gerekiyor: Cinsel yönden büyük bir sapıklık yaşanıyor. İki yönlü yaşanıyor. Aşırı tatmin arayışı, cinsel tutkuların sapıkça dile getirilişi tarzında oluyor. Özellikle bizde yaşlı adamların çok küçük yaştaki kızlarla evlenmesi bunun açık örneğidir. Tersi bir tutum ise, dini motif altında hareket ederek dünyadan el-etek çekme, yaklaşmama ve bunu günah gibi görmektir. Bu da bir sapıklık türüdür. Bu temelde geliştirilen aile tam bir çıkmaz içindedir. Aşırı cinselliği tatmin edemediği gibi, dini dogmayı yaşamaktan ötürü de aile zorlanıyor. Nitekim ailenin gerçek bir bunalım ocağı haline gelmesinde bu tutumların etkisi büyüktür.

Konu kadın-erkek ilişkileri yönüyle ele alınabilir. Tabii bunun diğer sonuçları da var; bunu anlattık. En büyük yanılgı, "aileyi iyi kurdum, kadını tam kadın yaptım, tam hakimim" dediğinde, adamın kendisini adam saymasıdır. Sanki adam dünya işlerinin gereklerini tam yerine getirmiş! Eğer aile içinde kadın-erkek ilişkisi bu biçimde kurulursa; tutuculuğa, gericiliğe, faşizme ve sömürgeciliğe yataklıkta mükemmel bir zemin hazırlanmış olur. Karşımızdaki güç, bu durumda gerekirse kadını polis yapar. Nitekim saflarımıza kadar bunu yansıttı. Yani kadını iyi kullanır. Cinsel açgözlülüğü, düşürme biçiminde değerlendiriyor. Sinema, televizyon ve genelev gibi alanlara sunulan yine kadındır. Kadın satışı oldukça yaygınlaşmıştır; Batman'da, Mardin'de, şurada-burada, her tarafta böyledir. Bu silahı çok etkili olarak kullanıyor. Bırak toplumu, bizi bile düşürmeye çalışıyor. Artık cinselliği günah görenlere karşı da dini silahı kullanıyor. Zaten yeterince kullanmıştır. Şimdi Hizbullah her tarafta, "PKK aileyi özgürleştiriyor; bu, değer yargılarımıza en büyük saldırıdır" diye karşı bir saldırı başlatıyor. Cinsel sapkınlık içinde bulunan bu iki tip de ulusal kurtuluşçuluğa, devrimciliğe karşı bir rol oynuyor. Bu, çözmeye çalıştığımız zeminden kaynaklanıyor. Bu zeminin böyle kullanılmasında bu gerçekler rol oynuyor. Tabii direkt düşmanla ilişki halinde ve düşman etkilerine sonuna kadar açık zeminlerdir.

Bunun diğer sonuçları ise, sırf çocukları yedirmek-içirmek için kendini piyasada kırk defa satma olayıdır. Okul okumak zordur. Eğitimsizlik, cahillik dizboyu! Yalnız bir çocuk eğitimi yüzünden bir ana-baba kendini kırk defa bitirmek zorundadır. Peki on-yirmi çocuğu olanlar bunun altından nasıl çıkacaklar? Bu dehşetli bir problem olmakla birlikte, gerçek bir köleleşme nedenidir. Sırf bir maaşı kurtarmak, bir iş bulmak için aile reisi ne yapmaz ki! Bunu da halletmese gelip kavga eder; çocukları, kadını satar. Zaten çocuk evde huzur bulamayınca, kendini sokakta bulur; kız evden kaçar, erkek çocuk lümpenleşir. Müthiş derecede lümpenleşmenin nedeni ailedir. Sözümona aileler lümpenliği istemez. Halbuki lümpenliğin kaynağı ailedir. Kızların evden kaçmasını istemezler; ama kaçısın nedeni yine sakat aile anlayışıdır. Gerçekler böyle olmasına rağmen, aileler, ahlakın temsilcisi olarak geçinirler.

Sorun bu yönlü ele alınabilir. Biz, değişik bir-iki yönüne daha açıklık kazandırmak istiyoruz. Özellikle devrimci çözüme doğru gidişte, bazı gerçekleri hatırlamakta yarar var. Eleştiri biraz yapıldı. Sakat anlayışlara yol açan sorunlar bir bir ortaya konuldu. Daha da genişletebiliriz. Bilmem gerek var mı? Fakat çözüm üzerinde etkili olabilecek tam değerlendirmelere ihtiyaç var. İlerde bu daha fazla kendini hissettirebilir. Sadece toplumda değil, özellikle parti bünyesinde de sorunun çözümünü daha da yakıcı kılabiliriz. Anlaşılması gereken ve açıklık kazandırılması gereken husus şudur: Nasıl ki toplumda aile kurumu, kadın-erkek ilişkisi düşkünlüğün, kendini her türlü pazarlamanın, her türlü sapıklığın, her türlü yabancılaşmanın bir kurumu olarak değerlendiriliyorsa ve bu değerlendirme ne kadar ciddiyse, ailenin etkileriyle parti içinde de mücadele etmek o kadar önemlidir. Bu etkileri parti içine taşırmamak gerekir.

Parti içinde doğru çözüme gitmek, doğru yol almak büyük önem taşır. Peki nedir bu? Aslında bu çok derin bir konudur. Bu konu o kadar saptırılmış, tarih boyunca her türlü onursuzluğa o kadar zemin hazırlanmış ki, onu ilk başta çözmemiz, çoğunun sandığı gibi kolay değil. Bu ne ucuz devrimci evlilikler yapmakla, ne inkar etmekle ve ne de zaptiye usulü yöntemleri geliştirmekle halledilebilir. Sorun daha da kapsamlıdır; tarihi olduğu kadar, uğruna mücadele etmeyi gerektiren bir sorundur. Parti otoritesi gelişirken, parti militanlığı güç kazanırken ilk akla gelen şey, insanlar üzerine hükmetmek oluyor.

İnsanlara hükmetmenin bir baskıcı-sömürücü tarzı vardır. Bir de otoriteyi insanları özgürleştirme tarzında kullanmak vardır. Kadromuz geleneksel aile ilişkileri içindeyse, devlet otoritesi altında büyütülmüşse, bu, parti otoritesini devlet ve aile otoritesiyle karıştırmakta ifadesini buluyor. Dolayısıyla bazı kadrolar, "partilileri ve halkı otorite altına alayım" derken, aslında son derece tehlikeli bir yansıtmayı yapıyorlar; dışındaki otorite anlayışlarına geçerlilik kazandırıyorlar. Bu, kölelik biçiminde yansırsa, daha da tehlikelidir. Edilgen, pasif, otoriteden-yetkiden haberi yok. Bir köleye kim ne derse, öyle sürüklenir, öyle yürür gider. Bu oldukça tehlikeli. Bunun kadın üzerindeki uygulaması geleneksel erkek ölçüleriyle olursa daha tehlikeli bir hal alır. Özgürlüğe ve eşitliğe karşı kısır olur ve en kötüsü de fırsat bulursa ya inkarcı ya da düşkün yanlarını konuşturur. İkisi de tehlikeli...

İki cins arası ilişkilerdeki geleneksel yaklaşımın etkisi altında kalınırsa ve inkar temelinde ele alınırsa -ki bu iki tarafta da çok etkilidir- bu, sorunu ağırlaştırır ve çözüme doğru götürmez. Bunun kültür ve perspektif düzeyi zayıf; en önemlisi de çabası ve mücadelesi zayıf... Sorun, bu yaklaşımla halledilemez. Bu her şeyden önce anlayış düzeyinde kendini hazırlamamaktır. Cinsler arası ilişkiye hangi temel anlayışla yaklaşılır? Anlayışta ilk aklına gelen, "anam babama veya babam anama ne yapmışsa, ya da sokaklarda, televizyonda bu ilişki nasıl geliştiriliyorsa ben de öyle yaparım" biçimindedir. Bunun tarihi boyutu, özgürlük boyutu ve savaş boyutu yok... Alışmış televizyon dizilerine, sinema filmlerine... Buradan edindiği, aileden gördüğü ve bildiği yaklaşımlardır. Bunların da ne kadar hastalıklı olduğu biliniyor. Hatta bunların faşizm tarafından körüklenen hastalıklar ve despotik dönemden kalan yaklaşımlar olduğu çok açıktır.

Doğruya güç getirilecek mi? Bu özgürlük derecesi ile ilgilidir. Bu, bizimkilerin ne kadar özgür veya ne kadar devrimci militan olduklarıyla bağlantılıdır. Eğer biz bu sonuçlara ulaşmışsak, bu bizim devrimciliğimizle mümkündür. Soruna bu kadar kafa yoruyorsak, bizi buna devrimci oluşumuz zorluyor. Nitekim aile ve cinsellik duvarları ile karşılaştık. Dolayısıyla çözüm kendini dayattıkça dayattı. Parti önderisin, çözüm olmak zorundasın. Başka türlü bunun altından kalkamazsın. "Vay zorlanıyorum", "Otoritem güçlendi, ben de bir hanedan kurarım", "Önderlik esprisine ters düşerim" gibi ucuz yaklaşımlarla durumu kurtarmak mümkün değil. Bu seni zayıf düşürür. "İnkar ederim!" demek de, seni devrim gibi yaşam ile sıkı sıkıya bağlantılı bir sürecin gerisine düşürür. Bu nedenle derinliğine çözümü, anlayışta ve mümkünse pratikte tutturacaksın. Bu temelde yaklaşıyoruz. Militanca yaklaşımın böyle olması gerektiği anlaşılmalıdır.

Bu konuya ilişkin anlayışımız ne olmalıdır?

Birincisi: Aileciliğe karşı bir pozisyon almak gerekiyor. Aileciliğin özelliklerini aşacaksınız. Aile kurumunu, aileye dayalı duygularınızı, sevgilerinizi, etkilenmelerinizi daraltacaksınız, aşacaksınız. Aile hukuku ile sınırlı hukuku terk edeceksiniz. Ailecilik anlayışı ile sınırlı anlayışları terk edeceksiniz. Ailesel alışkanlıkları ve özlemleri bırakacaksınız. Aileden kaçışı da bir kurtuluş olarak görmeyin; aşılması ayrıdır, kaçış ayrıdır. Bu yönlü ile soruna yaklaşımın gösterin. Şunu da unutmayın ki, bu kurum kendi başına değil; düşmanın özenle ele alıp sana karşı diktiği, işlediği özel bir kurumdur. Bunun tarihi temelleri çok güçlüdür. Kendiliğinden bu duruma gelmemiştir. Nitekim bu kurum, Kürdistan'da ayakta kalan tek kurumdur. Fakat başa en bela olan bir kurumdur. Toplumsallığın, ulusallığın ve insanlığın hukuken gelişmesi önünde en büyük engeldir. Bu mesele, sistemli bir militanlaşmayla aşılabilir. Bunun dışında da bir yol düşünülemez.

İkincisi: Birincisine bağlı olarak kadın-erkek ilişkisini de, çevreden edinmiş olduğunuz aileciliği de, devletin kültür yaşamının bir sonucu olarak size dayatılan ilişki tarzını da aşacaksınız. Cinsler arası ilişkiye, bu çerçeveden ve bu gözlükler ardından bakacaksınız. Cinsler arası ilişkiye biçilen değeri ne sinema kültürüyle, ne televizyon kültürüyle, ne devlet kutsamasıyla ve ne de ailenin ahlaki tutumuyla eş göreceksiniz. Mevcut cinsler arası ilişki üslubunun, ilkelerinin sömürüyle, devletle gerici otorieyle ve faşizmle bağını görmeye çalışacaksınız. Özellikle kadına yönelik mevcut yaklaşımın faşizme, baskı-otoriteye hizmet ettiğini ve böylece kişiyi çarpıklaştırdığını, yabancılaştırdığını göreceksiniz. Bu yalnız erkek açısından değil; kadının da bunu görmesi gerektiği çok açık. Yani mevcut olanın olumsuzluklarla yüklü olduğunu, düşürdüğünü, tutuculaştırdığını, edilgenleştirdiğini, fiziki ve manevi olarak zayıflattığını göreceksiniz. Sürekli olarak cinsellik peşinde koşanlar, maddi olarak da güçten düşerler, manevi olarak da. Bunu böyle görüp tavır alacaksınız. Tabii müminlere uygun yaklaşımların da, inkarın da çözüm olmadığını, tersine yaşamın kuralına aykırılık olduğunu, bunun da diğer bir sapkınlığa yol açabileceğini göreceksiniz.

Üçüncüsü: "Bu ilişkiye doğal veya doğru yaklaşımı acaba becerecek miyim?", "Bu gücüm var mı?", "Yüzyıllardan beri ve özellikle de kurulu egemen düzen dahilinde bu kadar yabancılaşmaya uğramış, terslik üstüne terslik, yalan üstüne yalan ile bezenmiş bir ilişkide, ben doğruyu nasıl bulacağım?" diye kendinizi sorgulayacaksınız. Çözümün kolay olmayacağına inanacaksınız. Çözümün bir felsefi ve bir siyasi problemi çözmek kadar zor olduğunu bileceksiniz. Kolay çözüm yok! Sorun, iki kişinin anlaşması sorunu da değil. Bu sorun devrim koşullarında daha da ağırdır. Yani, "birbirimizi beğendik, buluştuk" biçiminde yaklaşırsak, felaketli bir yolu tercih etmiş oluruz. Böyle yüzeysel bir çözüm, sizi en az diğerleri kadar tehli-

keli sonuçlarla yüz yüze getirebilir. Çünkü mesele basit bir sempati, birbirini anlama, kavrama meselesi değildir. Özellikle iki kişinin meselesi hiç değildir! Bir defa çok ciddi siyasi bir meseledir. Başlı başına bir savaş meselesidir. Adeta dev gibi bir sorun... Belki birçoğu, "çok abartıyorsun; iki kişi anlaştı, sevişti, birleşti" diyebilir. Bizim ortamımızda, hayat bunun öyle olmadığını gösteriyor. Parti içindeki deneyimler, bunun böyle olmadığını ortaya koyuyor. Neden? Çünkü kaynağı derinse, tarihe gömülüyse, bir de ona aldanma ve gaflet dizboyu ise, bu, başka bir sonuç vermez. Ve sen, yüzyılların kurbanı oldun demektir. Nitekim bizde böyle yapılan şeyler, iyi niyetlerin kurbanı olma biçimindedir.

Dördüncüsü: Gerçek bir çözüm üzerinde arayışlarınız olmalı. İşte bu açıdan da bilinçlenme önemlidir. Konu hakkında bilinç kazanacaksınız. Konunun tarihi temelini, güncellikle bağlantısını, bahsettiğimiz üç olumsuz yaklaşımın varlığını bileceksiniz. Tamamen bunların farkında olacaksınız. Fark ettikten sonra, "acaba genel ve cinsler arası ilişki biçimleri hangi ahlaki, felsefi, toplumsal düzenleniş ilkesine bağlanmalıdır" biçiminde bir yaklaşımınız olmalı.

Bunlara felsefi yaklaşımınız nedir? Erkek kadını, kadın erkeği nasıl görüyor! Dişiliği ve erkekliği nasıl görüyorsunuz? Bu konuda nasıl bir ahlaki tutumunuz vardır? Kişilerin birbirine yaklaşım tarzlarını ifade eden, -çok sert mi, çok yumuşak mı, çok ikiyüzlü mü gibi tutumlar ahlaki kategorilere girer. Kadın, erkek karşısında bir ahlaki pozisyon tutturmak için acayip hallere giriyor. Yine, erkek de ona benzer birçok ahlaki tutuma sahiptir. Bu tutumların eleştirisi yapılmıştır.

Peki doğru ahlaki tutum ne olabilir? Saygı hangi ölçüler dahilindedir? Yaklaşımlar nasıl geliştirilebilir? Tabii devrimci çözüm söz konusu olduğu için, bunların özgürlükle bağlantısı nedir? Sevgi hangi ölçüler dahilindedir ve bunun özgürlükle bağlantısı ne kadardır? Bütün bu sorulara cevap vermek gerekiyor.

Zaten bizde özgürlük, ancak ve ancak savaşla elde edilebilir. Çünkü özgürlüğü değil, köleliği yaşıyoruz. Kölelik altında özgür düşünülemediğine göre, özgür ilişki de düşünülemez. Bu da bir gerçektir. Şimdi bu da iki yanlıdır. Bir yanını da şöyle göreceksiniz: Her ne kadar kendimizi özgür hissediyor ve özgür irade ile ilişki kuruyorsak da, bu bir yanılsamadır. Yalnızca bu alanda da değil, hayatın bütün alanlarında bir yanılsamadır. Sen özgür değilsin. Sen ulus olmaktan çıkmışsın. Sen en temel toplumsal özelliklerden yoksunsun. Nasıl "özgürüm" diyebilirsiniz? "Düşman koşullarında özgürüm, düşmanın tasfiye ettiği temelde özgürüm" diyen sözümona demokratlar; düşmanın tasfiyesi, asimilasyonu temelinde demokrat olup kendilerini özgür görüyorlar. Bu tehlikeli bir yaklaşımdır. Özgürlükle bir alakası yoktur, demagojiktir. Vatanla ve toplumsal gerçeklikle alakası olmadığı gibi, düşmanla da hainane bir temelde ilişkisi vardır. Hainlerin de özgürlükle alakası yoktur. Dolayısıyla bu ilişki özgürlükle bağlantılıdır. Özgürlük de, köleliğin aşılmasıyla mümkündür. Bu da savaşla mümkün olur. Dolayısıyla kadın-erkek ilişkisinde özgürlüğü yakalamak istiyorsanız, bir olaya özgürlük kazandıracaksınız.

Şu çok açık: Eğer meseleyi birbirinizi kandırma ve aldatma meselesi olarak görmüyorsanız, bunu bir özgürlük ortaklığı, bir özgürlük savaşçılığı biçiminde görmenin gereğine inanmışsınız demektir. O zaman kendinize şunu dayatacaksınız: "Benim daha yerine getirmem gereken çok iş var; başarmam gereken özgürlük mücadelesi var." Kadının erkeğe ulaşması, erkeğin kadına ulaşması bu çerçevede anlam kazanabilir. Aksi halde saptırma olur, oyun olur, ikiyüzlülük olur. İşte, "birbirimizi gördük, anlaştık" diyerek birbirini düşürmek affedilemez. Zaten kimileri de alıp kaçırıyor. Burada bir savaş ilişkisi, bir özgürlük ilişkisi ihanete uğratılıyor. Evet bunun özgür ilişki kurmakla hiçbir ilişkisi yoktur. Sen özgürlüğün hangi problemini hallettin ki, bunu normal görüyorsun!

Demek istediğim; ucuz ilişkiye girmemek ve özgürlük savaşı gibi çok soylu bir çabayı sergilemeden, özellikle parti içinde cinsler arası anlamlı ilişkilerin geliştirilebileceğine inanmamak gerekir. Bu sadece bir ilke değil, aynı zamanda bir gerçeğin de ifadesidir. Çünkü bize göre kadın-erkek ilişkisine özgürlük hakim olmalıdır. Bu genel bir ilkedir. Özgürlük savaşımını versek de, vermesek de geçerli olan bir ilkedir. Ama bizim için ilke yetmiyor. Bir de mevcut gerçeklik vardır. O nedir? Köleliktir! Bu köleliği göreceksiniz, gözardı edemezsiniz. İlkeye sığınıp ilişki kurmak yetmiyor. Birçok arkadaşın zaten yanıldığı nokta burasıdır. Özgürlük ilkesine sığınarak ilişki kurabiliyor. "Biz özgürüz" diyorlar. bu ilkeye sığınarak ilişki geliştiriyorlar ama gerçekte ise bu iki gafilin ilişki tarzıdır.

Duruma bakalım; özgürlük ilkesi somutta yaşanıyor mu, yaşanmıyor mu? Başarılı mı, başarısız mı? Çoğu kişi bu noktayı hesaba katmıyor. Birçok çarpık ilişkinin temelinde de bu vardır. Özgürlük savaşımı olmadan özgürlük ilişkisini; aşk, evlilik, dostluk vb. şeyleri yaşayabileceklerini sanıyorlar. Bu bir yanılgıdır; hem de ciddi bir düzeyde... Hatta içine en kolay düşülen bir yanılgıdır. Tamamen gerçek dışı bir durumdur. Gerçek dışı olduğu için de, sağlıklı bir ilişki değildir. Gerçek gönül bağları, duygu bağları çok güçlüdür; hiçbir savaş yıkamaz. Demek ki, sen bir yalancısın ve doğru değerlendirmiyorsun. Aslında bu gerçektir de. Çünkü bu tür anlayış içinde olanlara bakıyoruz, iki gün sonra ilişkinin suyunu çıkarmışlardır. Daha sonra bela oluyorlar. Biz şunu söyledik: Aile nasıl ki özgürlük önünde bir engelse ve bu aşılmadan özgürlüğe ulaşamıyorsak, mevcut ikili ilişki düzeni de parti içinde aşılmadan devam ettirilirse özgürlük savaşımında ilerleyemeyiz. Aile ve aileciliği aşarsak özgürlükte, toplumsallıkta ve ulusallıkta ilerleme sağlarız. İkili ilişkilerde de mevcut yüzeyselliği, sığlığı, sahteliği aştığımız oranda hem devrim ve özgürlük savaşımı güçlenir, hem de özgürlük savaşımı sayesinde cinsler arası ilişkilerin anlamı sadeleşir ve olağanlaşır; her türlü perdelemelerden, yalandan, ikiyüzlülükten ve kandırmacalıktan kurtulur.

Bu husus iyi anlaşılmalıdır ve uygulanmalıdır. Bu konudaki olumlu bir görevimiz de bu dördüncü maddede gizlidir. Özgürlük ilkesi iyidir, ama onunla her şey halledilemez. Bu esastır. Yani cinsler arası zorlama yok. "Zorlama ile, para ile ben ilişki dayatırım" demek, bizim genel özgürlük ilkemize aykırıdır. Mevcut kölelik durumunu aşmadan, başarılı bir militan düzey tutturulmadan, bizzat savaşın özgürleştirici etkisini sağlamadan, bu yaşamda özgürlük ilkesine ilişkin kazandırılamaz.

Şimdi hem ilkede ve hem de somutta durum buysa, eskiyi dayatmamak gerekiyor. "Ben yine bildiğimi okurum, tutkular çok kuvvetlidir, duygular ilke-kural tanımaz" diyenlerin sonu bellidir. Bizde çoğu bunu yapıyor; ya idamlık suç işliyorlar ya da kaçıyorlar. Ya ihanete gidiyorlar, ya da iflah olmaz bir bozguncu oluyorlar. Nitekim öyle olmuyor mu? Dağlarda ve hatta burada bile, böyle bir sürü kendini dayatanlar var. Bunların ilkeden, özgürlükten haberleri yoktur. Yine özgür ilişkinin tarihi temellerinden haberleri yoktur. Somut durumdan da haberleri yoktur. Neymiş de, birbirlerini çok beğeniyorlarmış, birbirlerini alıp kaçıracaklarmış! Bu ne ilişkisidir? Bu, en ilkel hırsızlık, düşkünlük ilişkisidir. Bu nedenle saflardan kaçanlar da var. Bazıları provokasyona alet oldular, hatta partiye eleştiri getirdiler.

Aslında bunlar özgürlüğün düşmanlarıdır. Bunlar yüce ilişkilerin katledicileri olarak değerlendirilebilir. Partiyi de epey bozdular, güçten düşürdüler, peşkeş çektiler; bir tutku uğruna, duygusallık uğruna en temel değerleri ihanete uğrattılar. Birçok cepheyi çökertmeye çalıştılar. Bunlar parti içindeydiler ve bir dönemin partilileriydiler. Ama özgürlük ilkesini ve somutlanışını dikkate almayınca bu duruma düştüler. Başlangıçta ajan değillerdi. Duygusal temelde dayanılmaz tutkular temelinde yaklaştılar. Sonuç; ihanetten daha tehlikeli bir durum oldu. Bu açıdan az örnek de ortaya çıkmadı. O halde buradaki bu yarayı iyi anlayalım.

Nasıl ki köleler kolay kolay aile kuramazsa, bizim gibi çok katmerli bir köleliği yaşayanların da böyle kolay kolay özgür ilişkiyi kuramayacaklarını anlayalım. Türkiye okullarında ve kültür kurumlarında nasıl aşık olunacağını öğrenmişsiniz. Belki de dünya klasiklerinden okumuşsunuz. Birçok deneyim gözlerinizin önündedir. Ama bu, PKK'de uygulanan özgürlükse, bu Kürdistan devrimindeki her türlü yeniden ayağa kalkış ve savaş sorunuysa, bu ilkeye bağlı kalacaksınız ve güzel uygulamasını bileceksiniz. Kaldı ki, o dünya klasikleri dediğiniz şey nedir? Kemalist lehçe ile gerçekleştirilen ilişki nedir? Türkiye kapitalizminin çerçevesi dahilinde, Türkiye burjuvazisinin güdümlendirdiği kültür kurumlarının -ideolojik baskılar altında feodal kurumlar diyelim- baskısı altında geliştirilen ilişkiler nedir ve bize nasıl yansıdı? Bunu biraz ortaya koyduk. Bunların etkisi altında da olmak, bu etkilerle hareket etmek, bazı sahte çözümlere gitmek savaş doğamıza ters düştüğü kadar, zordur da. Pratik bunu gösteriyor.

Köleler, aile kurma hakkını elde etmek için yüzlerce yıl savaştılar. Sen de en azından birkaç yıl savaş, özgür ilişki hakkını elde et! Şimdi çoğunun bundan da haberi yok. Özgür ilişki hakkını elde etmek kolay değildir. Şimdi partinin bazı hazır ilişkilerine elkoymak tehlikelidir. Yine partinin emir ve talimatlarına göre, insanlara öl desem ölür, ne desem yaparlar. Fakat yönetim kademelerinde yer alan bazıları bunu kötüye kullanıyor. "Ne de olsa etkiliyim, ne desem onu yaparlar; savaşçıya öl desem ölür, kadına bana tap desem tapar" biçiminde kendini ifade eden yaklaşımlar eskinin çok tehlikeli yaklaşımlarıdır. PKK içinde ilişkiyi böyle kullanmak, en tehlikeli biçime yönelme cesaretini göstermek demektir. Ve bu da o kişiyi mahkum eder. Tehlikeli ilişki er-geç sahibini de bitirir. Aslında bizim şu ilke doğruydu: İlişkiler özgürlüğe bağlanmalı, özgürlük savaşa bağlanmalı ve bunun sonucunda da gerçek sevgi olur.

"...Ucuz ilişkiye girmemek ve özgürlük savaşı gibi çok soylu bir çabayı sergilemeden, özellikle parti içinde cinsler arası anlamlı ilişkilerin geliştirilebileceğine inanmamak gerekir. Bu sadece bir ilke değil, aynı zamanda bir gerçeğin de ifadesidir. Çünkü bize göre kadın-erkek ilişkisine özgürlük hakim olmalıdır...."

Doğru sevgi neye bağlanmış? Buna **beşinci** husus da diyebiliriz. İlk dört hususta sonuç aldın mı, beşinci hususta, yani sevgi hususunda da bir sonuca gidebilirsin. Böylece sevgi meselesine doğru yaklaşım getirebiliriz. Dikkat edin; eğer sizde dört husus iç içe başarıya ulaşmamışsa, sevgiye ulaşamazsınız. Sevgi bir sonuçtur. Ağacın meyve vermesi gibidir. Fidanı büyüteceksin, ağaç dalbudak salacak, çiçeklenecek ve daha sonra meyve verecek. İşte sevgi budur.

Şimdi çoğunda sevgi ağaçsız ve bitkisizdir; sadece bir sonuç şeklindedir. Şimdi daha iyi görüyorum. Zaten duygulardan ve sevgilerden baştan itibaren kuşkulanıyordum. Bunlar ne diye böyle müthiş bir duyguyu benimsiyorlar diyordum. Seviyorlardı, ama hangi temelde? Ülkesi harabe, evi harabe, geleceği yok... Niye bu kadar birbirine bağlı olma gereğini duyuyorlar? Gördüm ve iğrendim, hem de çok... Haklı olduğum anlaşılıyor. Bana göre doğru sevgi, dört hususun gereklerinin hakkıyla yerine getirilmesinden sonra gelişebilir. Sevgi bir sonuçtur. Bir çiçeklenme ve meyvedir. Sevgide kusur ve kötülük aranmaz, yine sevgi eleştirilmez. Fakat bu temel hususlara bağlı olursa böyledir. Aksi halde kötüdür, iğrençtir.

Sevgi bir nötr mesele değildir. Özellikle sömürgecilik ve faşizm bunun böyle olduğunu dayatmak istiyor. "Şefkat", bilmem "birbirinizi sevin" dedi. Evet, en çok bu sözcüğü kullandı. Koyunla kurdu bir araya koyup, "birbirinizi sevin" dedi. Müthiş derecede çirkinle güzeli bir araya getirip "sevin" dediler. Faşistle devrimciyi bir araya getirip "anlaşın" dediler. Düzenin bu konuda ne kadar olmazı nasıl olur yapmak istediğini biliyoruz. Şimdi Türk ile Kürdü, sözümona sevgiyle kaynaştıracaklarını söylüyorlar. Faşist Türkeş bile, 900 yıldır Türkle Kürdün bilmem ne yaptıkları hususlarına sığınmak istiyor. Duygulara, sevgiye seslenerek, gerçeklerden kopuk temellerde durumu kurtarmak istiyor.

İşte bu sevgi anlayışı faşizmin, sömürgeciliğin sevgi anlayışıdır. Çoğunuzun da bireysel olarak yaşadığı, yılların dayattığı bu sevgi anlayışıdır. Bu sevgi tarihi içerikten yoksundur, baskı-sömürü düzeninden, ailenin her türlü çirkinliğinden ve sorunlarından, emekten habersizdir. Bu kadar gerçek dışı bir temelde gelişen bir sevginin anlam kazanacağına inanmıyorum. Olsa olsa yoz yaşamın sahte sevgisi kadar değeri olur. Avrupa'nın işporta pazarlarında, metropollerinde cinsler arası geliştirilen ilişki kadar değeri olur. Türk faşizminin sözcülerinin dayatmak istedikleri sevginin bu kadar bile değeri yoktur. Zaten, böyle olmadığını hayat gösteriyor. Korku, baskı, sömürü, çirkinlik, sevgisizlik ve caniane tutumlar toplumu mahvetmiştir. Aslında en çok sevgi adı altında sevgiye kıymışlar. Sevgiyi ortadan kaldırmışlar, ama buna rağmen en çok sevginin sözünü ediyorlar. Bu kesin böyledir.

Doğrusu bizim geliştirmek istediğimiz sevgi anlayışıdır. Gerçekçi temeli olan sevgi anlayışında ısrar etmeliyiz. Evet, gerçekçi olmak zorundayız. Bu hususlarda başarı sağlamadan, sevgide sen başarı sağlayamazsın; sevemezsin, sevilemezsin! "Sevdim"; "gönlüm çekti, göz gördü, bakıştı, anlaştı..." İşte, sevgi böyle olmuyor. Neden? Çünkü büyük tehlikelerden, bunun ne getireceğinden habersizsin. İkinci gün hainin teki olursun; bu ilişkiyi kurtarmak için düşmana sığınırsın.

Demek ki, bu doğru değil. Gönül meselesi kesinlikle değil. Bu bir

savaş meselesidir. Neden köleler yüzyıllardan beri aile kurma fikrini akıllarına getirmediler? Köle kadın ve erkeklerin; serf kadın ve erkeklerin; işçi kadın ve erkeklerin aklına niye böyle kolay kolay gönül işi gelmiyor? Onlar böyle kolay gönül kılamıyorlar. Yaşam onlar için çok ayrı bir şey. Nedenleri var. Demek ki, diğeri saptırılmış bir durumu ifade ediyor. Faşizmin, sömürgeciliğin, emperyalizmin halkları aldatma, toplumu kolay yönetme taktiklerinin kurbanı olmaya götürüyor.

O halde, burada bir ahlaki tutum da alacaksınız. Sevgi meselesinde ahlaki tutum, böylesine ucuz bir duygu ve gönül ilişkisine esir düşmemektir. Burada çok katı olacaksınız. Kendinizle gerçek bir savaşım içinde olacaksınız. Düşmanla yürüttüğünüz savaş kadar, onun dayattığı oldukça düşürücü bir ilişki biçimine karşı da savaşacaksınız. Düşmanın bu temelde geliştirdiği objektif ve subjektif ajanlık biçimlerine karşı da savaşacaksınız. Savaştıkça, sevgi denilen olay temellenir. Sevgiyi saptırmak, en az sevgisizlik kadar tehlikelidir. Saptırılmış ve sakat temellere dayanmış bir sevgi, yaşamı katletmenin diğer bir biçimidir. Yani sevgisizlik, yaşamı katletmektir. Tabii bunun saptırılmış biçimi de, en az onun kadar tehlikelidir. Sevgiye ulaşmak, yaşama ulaşmak demektir. Sevgiye ulaşmayı bilmemek, devrimi anlamamak demektir. Fakat ucuz sevgiye ulaşmak savaşımsızdır, çabasız ve hatta düşüncesizdir. Bu da çok önemli. Bu saydığım temel hususlar düşünceyle bağlantılıdır. Bu çok açık. Tarihi temelden tutalım güncel, felsefik ve bilimsel boyuta kadar düşüneceksiniz.

Demek ki, sevginin düşünceyle, bilimle, felsefeyle ilişkisi vardır. Sizin biraz felsefi özellikleriniz olacak. Bilimden biraz haberiniz olacak ki, sevgiye doğru bir çıkış yaptırabilesiniz. Dediğimiz gibi savaşla da bağlantısı vardır. Nitekim özgür ilişki bizde ancak savaşla elde edilebilir. O zaman sevginin başarıyla verilen savaşla bağlantısını çok iyi bileceksiniz. Sevgi yolunda tuzaklar vardır, onun adına saptırılmış bin bir duygu, bağlılık vardır. Bu oyunlara gelmeyeceksiniz. Yani sevginin her türlü saptırıcı, yanıltıcı biçimlerine karşı kendinizi çok sağlam bir pozisyonda tutacaksınız. Aynı zamanda sevgisizliğe karşı da kendinizi sağlam bir pozisyonda tutacaksınız. Sevgisizliğin devrimciliğe ve yaşama karşıtlık olduğunu bileceksiniz. Mutlaka sevgi dünyanız olmalı. Bu sevgi dünyasına ulaşmalısınız. "Sevilmek ve sevmek durumunda olmalıyım!" diyeceksiniz.

Sevecek durumda olmak ne anlama gelir? Saydığım dört hususta başarılı olmak anlamına gelir. Dört temel husus ve onun bir sonucu olan beşinci hususta başarılı olursanız, sevilebilme durumuna ulaştınız demektir. Bu aynı zamanda sevme durumuna gelmeniz anlamına da gelir. O zaman bu, sevgide, hem sevme ve hem de sevilme kişiliğini yakladık demektir. Aksine sevilmezsin, sevmezsin! Bazıları, "canım istedi, seviyorum işte, nasıl engelleyebilirsin; beni seviyor, engelleyemezsin" diyorlar. Yalan! Öyle sevmek, sevilmek olmaz. Bilimsel temellerini koy, aldatma! Yoksa bir gün sevilirsin, ikinci gün atılırsın. Sevgine karşılık bulamazsın ve yerle bir olursun. Bunun için kendini aldatma ve yanlış temellerde gelişen bir sevme-sevilme olayına düşme! Doğrusu, sayılan hususlarda başarılı olmayı gerektirir.

Şimdi düşünün; doğru değil mi? Kürt tipi niye sevilmez? Bence dünyada en sevilmesi gerekenler neden bu konuda, vatan kurtuluşunda başarısız? Neden özgürlükte, savaşımda ve örgütlenmenin bütün sorunlarında başarısız? Bu kadar başarısız olan bir tip nasıl sevilsin? Zaten çirkindir de.

Yine çirkinlik ile güzelliğin bu sayılan hususlarla bağlantısı vardır. Kesinlikle toplumsal bir olaydır. Bu hususlarda başarı sağlarsan güzelsin, aksi halde çirkinsin!

Evet, bunun fiziki boyutu da vardır. Fakat çirkin ve güzelin fiziksel boyutu belirleyici değildir. Belirleyici olan, sayılan hususlarda başarılı olup olmama durumudur.

Demek ki, sevme ve sevilmenin koşulları kadar bir de bunun gereğine inanacaksınız. "Başarısız kalıyorum, bu hususlarda başarılı olmam çok zor; o halde sevgiden umudu keseyim; varsın ne kimse beni sevsin ne de ben kimseyi seveyim" demek de doğru değildir. Bunu kabul etmek demek, savaştan ve devrimden umudu kesmek demektir; partiden, halktan ve yaşamdan umudu kesmek demektir. Ama devrimciler, yaşamdan umut kesecek insanlar değildir. Her şeylerini özgür bir yaşama adamışlardır. Demek ki, sevmeyi büyük bir tutku olarak hep kendinizde diri tutacaksınız. Umut olarak, tutku olarak sevgiyi kendinizde diri tutacaksınız. Fakat olmazlara ve tuzaklara düşmemek; doğruya başarı ve gerçekleşme şansı vermek gerekiyor. İşte bu militanlık şahsınızda çiçek açarsa, yiğitliğin zaferi ile taçlanır.

Görülüyor ki, sevgiye giden yol, çok yönlü zorluklarla dolu olduğu kadar çapraşıktır da. Bu yiğitlik istiyor. Eğer doğru yaklaşım tutturulursa ülkemizde halkımızın yaşadığı toplumsal koşullardaki büyük sevgisizlik, hırçınlık ve saygısızlık giderilebilir. Biz devrimimizi bir anlamda ülkemizin sevilmez harabe duruma getirilmesine karşı olduğu gibi, aynı zamanda halkımızın bağrındaki büyük sevgisizliğe karşı da geliştirdik. Bizim devrimimiz bir yerde sevgi devrimi; ülkeyi sevme, halkı sevme devrimidir. Ama aynı zamanda büyük çirkinlikle, iğrençlikle, barbarlıkla savaşarak gerçekleşecek bir sevgi devrimidir.

Faşizmin, "sevgi her şeyi halleder" şeklindeki yalanına inanmak, aldanmak büyük oyuna gelmek demektir. Maalesef sizler, sevgi konusunda büyük oyuna gelmişsiniz. Gerçi sizi biraz bu oyundan çekip çıkarıyoruz. Ama kendi başınıza bıraksak, kimbilir başınıza daha neler gelir! Hiç çaba sarfetmeden ne kadar birbirinizi sevdiğinizi görüyoruz. Daha düne kadar buna inanmamış mıydınız? Belki de hiç farkında olmadan yılanı sevdiniz, sevgili yerine onu koynunuza koydunuz. Bunlar sizler değil misiniz veya biz değil miydik? Çirkinlikle bile gırtlağınıza kadar koyun koyuna yaşıyorsunuz. Bu temelde yaşam tarzınızı yoklayın. Ne kadar düşmanın sevgi anlayışı doğrultusundadır? Düşmanın sevgi anlayışını yaşayanlar, gerçek sevgiden nasibini alabildiler mi? Yaşadığınız yaşam, ne kadar yüce bir yaşam olarak kabul edilebilir? Mevcut biçimiyle çelişkilidir. Ürkütmek için söylemiyorum. Fakat kesinlikle yaşamınız gözden geçirilmeyi gerektirir. Özellikle anlayış düzeyinde açıklık getirmeye çalışıyorum. Tabii adım adım hayata geçirilmesi belki de yüzyılları alır. Bir ilişkiyi sevilir, bir ilişkiyi yaşanılır kılabilmek için bu kadar yılımı verdim. Bence buna rağmen, birkaç adımlık yol aldım. Siz her şeyi birden halletmek istiyorsunuz.

Demek ki, militanlığınızın fazla gerçekçi olmayışının bir nedeni de budur. Hep aldatıcı, yanıltıcı kişiliklerden söz ediyorum. Onun en temel nedenlerinden biri de çizdiğim çerçeve dahilindedir. Ya kendinizi sevgisizliğe mahkum etmişsiniz ya da sahte sevgiye.... Yüreğiniz bunu nasıl kaldırıyor? Beyniniz düşünme gereğini bile duymuyor. Bunlar sizin hikayenizdir. Militanlıkta ne kadar iddialı olabilirsiniz? Yiğitlikte, büyük duyguda, büyük sevgide ne kadar iddialı olabilirsiniz? Bakın, çoğunuzun çocuk sevgisi vardır. Bazı arkadaşlar, çocukları ne kadar sevdiklerini göstermek için çocuklarla şakalaşırlar. Gülüp geçelim! Neden? Çünkü çocuklarımızın yaşamı perişan edilmiştir. Sevilmeye bir nefes bile bırakmamışlar. Fakat çoğu bunu normal görüyor. "Keşke benim de bir çocuğum olsa, böyle sevebilsem" diyor. Dünyası kararmış. Anlayışı da böyledir. Böyle olunca da on yıl da yaşasa, sonuçta bir parti karşıtıdır, bir kaçkındır. Genç delikanlı veya kızın havasında buram buram tutku kokuyor. Belki bir şey dememek gerekiyor, ama o tutkuyla başbaşa bıraksan, ikinci gün büyük bir kavga başlar. Büyük tutkular, büyük duygular kendi koşullarında anlam bulabilir. İyi çocuk yetiştirmek, özgür ve bağımsız vatan koşullarında imkan bulabilir. Büyük tutkular, ancak kendi alanlarında yaşama imkanı bulabilir.

Bilindiği gibi, gençler birbirlerine kaçarlar ve dernek-düğün kurulur. Ama ikinci gün gidin bakın hepsi birbirine girmiştir. Saygıdan-sevgiden eser yok. Böylesi tutkuların, sevgilerin bir anlamı var mı? Pratik yaşam, anlamsız olduğunu gösteriyor. Size ve topluma yönelttiğim bütün bu eleştiriler gerçekçidir. Kabul olmayacak bir duaya niye amin diyelim? Geliştiremeyeceğiniz bir sevgiye niye iyi sevgidir diyeyim? Vatanı, halkı hayırlı bir duruma getiremeyen bir tutkuya niye saygıdeğer bir tutkudur diyeyim? Maalesef geriye çok zor olanı kalıyor. Söyleyeyim yani, biz biraz da köleyiz. Köleler bin yıllar aile nedir, çocuk nedir, kadın nedir, erkek nedir diye düşünmediler, değil mi? Biz o köleler gibi değiliz ama, bazı yönlerimizle kölelerden daha kötü bir durumdayız; vatan ve toplumdan kopuşta bu böyledir.

"Aile nasıl ki özgürlük önünde bir engelse ve bu aşılmadan özgürlüğe ulaşamıyorsak, mevcut ikili ilişki düzeni de parti içinde aşılmadan devam ettirilirse özgürlük savaşımında ilerleyemeyiz. Aile ve aileciliği aşarsak özgürlükte, toplumsallıkta ve ulusallıkta ilerleme sağlarız."

Dolayısıyla bazı duygularımıza, bazı yaşam anlayışlarımıza biraz daha gerçekçi yaklaşalım. Bütün bunları söylememin nedeni, sevgiyi mahkum etmek şurada kalsın, sevginin bizde nasıl işlerlik kazanacağına ve neye bağlı olduğuna açıklık getirmek içindir. Ülke de savaş istiyor, halk da savaş istiyor. Artık savaş yaşamın adı olmuştur. Bu da zormuş! Tabii zor. Bu aynı zamanda sizin savaşçılığınıza da bir anlam biçmek oluyor. Yaşamı bu kadar yaratacak bir olaya katılmanız sizi neden yüceleştiriyor? İşte, bu içerikten ötürü sizi yüceleştiriyor. Savaş niye bugün bu denli bir tutku haline gelmiş? Çünkü savaş, bugün her şeyin yaratıcısıdır, doğurucusudur. Bunu biraz topluma kavrattık. Yarın tam kavratırız. Bugün size de tam kavratabilsek, müthiş savaşacaksınız. Çünkü savaşın içeriği, bu savaşın sonucunda gizlidir. Her türlü çirkinlikten, sevgisizlikten, hakaretten kurtulmanız, bu savaşı az-çok vermenizle mümkündür. Bu bütün derinliğiyle anlaşılsa, müthiş savaşçı olursunuz. Yaşamın gölgesi var, kendisi yok. Yaşamın adı var, kendisi yok. Peki kendisi nasıl olacak? Tabii böyle savaşarak! Şimdi o çok sevdiklerinize bu temelde ulaşabileceksiniz. Her şeyden önce böyle savaşırsanız; vatanın her parçası harabe değil, size cennet gibi görünür. O kaçtığınız aileleriniz; analar, babalar, eşler, dostlar size en değerli bir varlık gibi gelecek. Halkınız adı-sanı unutulan bir halk değil, ekmek-su kadar birlikte yaşayacağınız bir gerçeklik haline gelecek. Kadın-erkek ilişkilerine indirgediğimizde, böyle yabancı gibi değil, doğanın ayrılmaz iki parçası tanımına uygun, mutlak olarak birbirlerini tamamlaması gereken taraflar olarak ortaya çıkacak. Buna nerede ve nasıl ulaşılacak? İşte bütün tartışmalar, politikalar, düşünceler, parti kurmalar ve savaşı geliştirmeler böylesi bir yaşamı mümkün kılmak içindir.

Anlayışlı olun. Burada kör tutkular, gerçek dışı yaklaşımlar belki sevginizi yaşayabilir ama, zaferi getiremez. Bu açıdan yollara çok düştünüz, kafanızı sağa-sola çok vurdunuz, ama yine de sonuç yok. Ne aileyi ne de eşi-dostu kurtardınız. Bir "hoş geldin"i, bir "merhaba"yı bile kurtaramadınız. Ne anladık o zaman! Buna yaşam mı diyelim, özgürlük mü diyelim; ne gezer! En iyisi bizim yaptığımızdır. İyi yoğunlaşın, yaşam konusunda iyi planlar çizin, mükemmel örgütçü-eylemci olun; bu size yaşamın yolunu gösterir, sevginin fırsatını verebilir, sevgi dünyasına ulaşmaya imkan hazırlayabilir.

Evet, çoğu mektuplarda "şöyle sevgili, böyle sevgili" diye yazar. Ben bu kelimelerden biraz utanç duyuyorum. Haklı olduğum şimdi daha iyi anlaşılıyor. Bizde öyle fazla sevgili yok. Ve ulaşılması çok zor bir düzey. Ne mutlu bütün halkı, bütün yoldaşlarına kendisi için "Sevgili varlığımız" dedirtene. Böyle bir sıfata ulaşmak için, söylediğimiz koşullarda başarıyla savaşmakla, kahraman olmakla ve yiğitlikle mümkündür. Bu da bilinçle, oldukça politik, askeri yetenekle mümkündür. Böyle olursanız, niye sizi sevmeyelim? Niye sizi alkışlamayalım? Niye, "yücelerden yüce yeri vardır" demeyelim? Niye kendimi ucuz bir şeye layık göreyim? Niye kendimi hak etmediğim bir yere layık göreyim? Bu sahtekarlık olur, kendimi ve başkalarını aldatma anlamına gelir. Bunu yapmam, ama doğru yol için de uğraşım vardır. Fazla hata yapmadan, yamulmadan ve yamultmadan çaba sarfediyorum.

Dikkat edin; benim tavrım budur. Ama çoğunuza bakıyorum; bizden, çocuklar gibi el üstünde tutulmayı istiyor. Kendini ciddiye aldırtacak bir pozisyona getirmemişsen, ben seni nasıl seveyim? Şimdi kimseyi kolay kolay beğenmem. Bu, kendimi çok beğendiğimden ötürü müdür? Bu kadar eleştirel olmam, hiçbir şeyi doğru bulmamamdan ötürü müdür? Hayır! Doğruyu ortaya çıkarmak içindir. Beğenileni ortaya çıkarmak içindir. Eleştirisiz bir şekilde pat diye birbirini beğendiler de ne elde ettiler? En değme iki kişiyi bir araya getirebiliyor musunuz? Ben getirebiliyorum. İnsanlar benimle bir araya geldiler, geliyorlar. Partimiz

Devamı 30. sayfada

Kürdistan'da katliamlar, direnişler ve özgürlük baharı

24 Şubat 1993

■ Mardin'in Kızıltepe ilçesinde kontr-gerillaya ait bir ev ARGK gerillaları tarafından basıldı. Yapılan baskında 2 kontra elemanının öldüğü bildirildi.

Bu olayın ardından düşmanın yaptığı operasyonlarda 30 kişi gözaltına alındı.

■ Nusaybin ilçesinde bir askeri aracın taranması ardından başlatılan operasyonda çok sayıda yurtsever gözaltına alındı. Evlerde ise aramalar yapıldı.

■ Newroz'un yaklaşması nedeniyle baskıları artıran düşman güçleri, Adana'da da büyük çapta operasyona giriştiler. Kürtlerin bulunduğu mahallelerde yapılan aramalarda 57 yurtsever gözaltına alındı. Tutuklananlara ağır işkencelerin yapıldığı bildirildi.

25 Şubat 1993

■ Batman HEP İl Yönetim Kurulu üyesi Cemile Argın'ın eşi eczacı **Ahmet Argın**'nın cesedi, TPAO Sitesi arkasında çobanlar tarafından bulundu. 23 Şubat akşamı kontr-gerilla elemanları tarafından kaçırılarak öldürülen Ahmet Argın, kitlesel törenle toprağa verildi.

■ Urfa'nın Viranşehir ilçesinde yapılan operasyonlarda 20 kişi gözaltına alındı.

■ Ergani'nin Hendek köyü muhtarı Mehmet Ertuğrul'un koruculuğu kabul etmediği, koruculuğu geliştirmek isteyenlere tavır koyduğu gerekçesiyle tutuklandığı bildirildi.

26 Şubat 1993

■ Cizre-Şırnak Karayolu'nda Qesrik (Kasrik) Boğazı ile Kumçatı (Dergul) köyü arasında Şırnak'a gitmekte olan Cizreli 2 esnaf ve 1 işçi, Kumçatı köyü korucuları ve özel tim elemanları tarafından özel otoları içinde benzin dökülerek diri diri yakıldılar. Üzerlerine benzin dökülerek katledilen yurtseverlerin isimleri şöyledir: **Osman Acar** (35), **Cemal Bozkurt** ve işçi **Lokman Güven** (40). Vahşice katledilen üç yurtsever, kalabalık kitle eşliğinde yapılan törenle Cizre mezarlığında toprağa verildiler.

■ Silvan'da Mescit Mahallesi Yatılı Bölge Okulu yakınlarında bulunan evlerinden çıkarak işyerlerine gitmekte olan Sabri Zengin ve çocukları, gerillalar tarafından otomatik silahlarla tarandı. Kontr-gerillacılık yapan Sabri Zengin ve oğullarına yönelik gerçekleşen eylemde Sabri Zengin, oğulları Abdülhaki ve Fikret Zengin olay yerinde ölürken, ağır yaralanan Abdülbari Zengin ise Silvan Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

■ Mardin'in Kızıltepe ilçesinde Hüseyin Çetin ve oğlu Tarık Çetin, kontr-gerilla elemanı olan iki kişinin silahlı saldırısına uğradı. Olayda **Hüseyin Çetin** yaşamını yitirirken, oğlu ise ağır yaralandı.

■ Mardin'in Saraçoğlu Mahallesi'nde bir polisin evine bomba atıldı. Bombanın patlaması sonucu evde maddi hasar meydana geldi. Ardından polisin kent merkezinde geliştirdiği operasyonlarda çok sayıda Kürdistanlı gözaltına alındı.

■ Kontr-gerillalar tarafından kaçırılarak öldürülen İHD Elazığ Şube Başkanı avukat **Metin Can** ve arkadaşı doktor **Hasan Kaya**'nın cesetleri Dersim-Elazığ sınırındaki Dinar Köprüsü üzerinde bulundu.

27 Şubat 1993

■ Mardin şehir merkezinde bir eve baskın gerçekleştiren düşman güçleri, evi ateşe vererek yaktılar.

28 Şubat 1993

■ Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı Inardı köyü yakınlarında Ecevit Yurt adlı ajanın direğe asılı cesedi bulundu. Öldürülen ajanın, bir süre önce Savur ilçesine bağlı Kavsan (Sürgücü) köyünde yaşamını yitiren 8 gerillayı ihbar ettiği ve bu nedenle ARGK kararıyla cezalandırıldığı bildirildi.

■ Kurtalan'a bağlı Zoxiye köyünde sömürgeci düşman güçleriyle işbirliği yapan iki kişi ölümle cezalandırıldı.

■ Türk savaş uçakları Cudi ve Gabar dağlarını bombalamaya başladı.

■ Çınar ilçesine bağlı Çinara Kerejdağ mevkiinde, çevrede yurtsever olarak tanınan **Salih Özmen** ve **Kazım Güler**, kontraların silahlı saldırısına uğrayarak yaşamlarını yitirdiler.

1 Mart 1993

■ İHD Elazığ Şube Başkanı Metin Can ve Doktor Hasan Kaya, 6 bin kişinin katılımıyla düzenlenen bir cenaze töreniyle toprağa verildiler. Cenazelerin Elazığ'a götürülmesinin hemen ardından çevre il ve ilçelerden gelip bir araya toplanan 6 bin kişi, "Kahrolsun kontr-gerilla", "Kürdistan faşizme mezar olacak", "Kahrolsun faşizm", "Katiler bulunup hesap sorulsun" tarzında sloganlar haykırarak, yaklaşık 1 km yürüdüler. Cenazeler, yapılan konuşmalardan sonra toprağa verildi.

■ Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde okul çıkışında Hizbullah yanlısı olarak bilinen öğrenciler, yurtsever öğrencilere saldırdılar. Saldırıda **Mustafa Keser** yaşamını yitirdi, Mustafa Gül adlı öğrenci de ağır yaralandı. Ergani Lisesi'nde meydana gelen bu olay, ilçede gerginlik yarattı.

■ Lice'nin Herag köyü, Türk sömürgeci ordu güçleri tarafından ateşe verildi. Köyde bulunan 4 ev tamamen yandı, diğer evler kullanılamaz duruma geldi, hayvanların büyük bir bölümü telef oldu. Köylülerin göçe zorlandığı bildirildi.

■ Lice ilçesine bağlı Reşan köyünü basan düşman ordusu, M. Şerif isimli köylünün evini yakarak kullanılamaz hale getirdi.

2 Mart 1993

■ Mardin'in Derik ilçesi düşman güçleri tarafından bir gün boyunca abluka altına alındı, giriş-çıkışlar yasaklandı. Tank ve panzerlerle çevrilen ilçede aramalar yapıldı, çok sayıda insan gözaltına alındı.

■ Diyarbakır E-Tipi Cezaevi'nde süresiz açlık grevi başladı. Cezaevlerindeki baskıları ve halka karşı sürdürülen şiddet politikasını protesto etmek için başlatılan açlık grevinde, birçok tutuklunun sarılık hastalığına yakalandığı bildirildi.

■ Diyarbakır Merkez Kapalı Cezaevi'nde bulunan bayan tutsaklar, Diyarbakır E-Tipi Cezaevi'nde siyasi tutuklulara yapılan baskıları kınamak için süresiz açlık grevine girdiklerini açıkladılar. Ve TC'nin kirli savaş politikalarına karşı halkı duyarlı olmaya çağırdılar.

■ 20 Şubat günü, Türk ordu güçleri tarafından yakılan Güçlükonak ilçesine bağlı Bana (Ormaniçi) köyüne yardım etmek amacıyla, Özgür Gündem Cizre Bürosu, İHD Şırnak Şubesi ve Cizre Belediyesi tarafından "Gıda ve giyim kampanyası" başlatıldı. İzmir İHD Şubesi de kampanyaya katıldığını açıkladı. 10 ton gıda yardımı toplandığı bildirildi.

■ Cizre ilçesine bağlı Bazift (Katran) köyü yakınlarında yola döşenen mayına askeri bir aracın çarpması sonucu 2'si ağır olmak üzer 4 asker yaralandı.

■ Cizre ilçesinde, bir haftadan bu yana Türk ordu güçleri, mazot depolarını panzerlerle imha ediyor. Her biri 2-3 milyon değerinde olan bu depoların imha edilmesi, halk arasında tepkiye yol açtı.

■ Silopi ilçesinde soyadını öğrenemediğimiz Nesim isimli bir kontra elemanı öldürüldü.

■ Bitlis'e bağlı Güroymak ilçesinin Zehak, Zixek, Sêlak, Akbiriv ve Avzüt köylerine ait yayla evleri Türk savaş uçakları tarafından bir gün süreyle bombalandı. Bombalamalar esnasında sürülerin başında olan **Hamit Öcan** ve **Mehmet Kayalar** adlı çobanlar yaşamlarını yitirdiler. Aynı olay Türk basınında, "Güroymak'ta PKK sığınağı bombalandı: 15 ölü" şeklinde verilmişti.

3 Mart 1993

■ Diyarbakır Fatih Lisesi'nde, Hizbullah yanlısı olarak bilinen öğrenciler, 6 Edebiyat B sınıfındaki öğrencilere saldırdı. Saldırıda Mehmet Mızrak isimli öğrenci ağır yaralandı, 5 öğrenci de çeşitli yerlerinden aldığı darbelerle hafif yaralandı.

■ Adana'nın Kuruköprü, Çakmak Caddesi, Eski Hal, Dörtyol ve Karşıyaka semtlerinde tablacılık, işportacılık, simitçilik yaparak geçimlerini sağlayan Kürt kökenli seyyar satıcılar, yanlarına gelen sivil giyimli olan ve kendilerini polis olarak tanıtan kişilerin, kendilerine ajanlık teklifinde bulunduklarını, ölümle tehdit edildiklerini açıkladılar.

■ Silvan ilçesinde, çevresinde yurtsever olarak tanınan **Şirin Cesur** (21) isimli esnaf, kontraların silahlı saldırısı sonucu yaşamını yitirdi.

■ Ergani Lisesi öğrencileri, 1 Mart günü meydana gelen olayda bir öğrencinin yaşamını yitirmesi nedeniyle 4 günlük boykota gittiler.

■ Diyarbakır'ın Hani ilçesinde, Hacı Ramazan Önen'e ait bir ev kimliği belirsiz kişiler tarafından tarandı. Olayda ev kullanılamaz hale gelirken, evde bulunan Felek Ok (75) öldü, Fatma Önen (16) ise ağır yaralandı.

■ Mardin'in merkeze bağlı Tızyan (Elmabahçe) köyüne baskın gerçekleştiren gerillalar, koruculara ait bir eve silahlı saldırıda bulundular. Olayda 5 kişinin öldüğü öğrenildi.

4 Mart 1993

■ 2 Mart tarihinde Ağrı Dağı'nda Türk sömürgeci ordu güçleri ile ARGK gerillaları arasında başlayan çatışma aralıksız olarak iki gün devam etti. Bugüne kadar yaşanan çatışmalarda 2 korucu, 21 asker öldürüldü. Çatışmalarda 1 helikopter ağır darbe aldı. Türk savaş uçakları 4 kez İran hava sahasını ihlal etti. Bugüne kadar devam eden çatışmada **Eriş, Dilşad, Ömer GEGEZ (Harun), M. Nuri ÖZBAY (Devran)** ve **Rojda** isimli gerillalar şehit düştü.

Kod adı Devran olan Mehmet Nuri ÖZBAY 1971 yılında Doğubeyazıt'ın Bester köyünde doğdu. Devran yoldaş, Doğubeyazıt Lisesi'ni okurken 12 Kasım 1990 tarihinde okuldan kaçarak gerillaya katıldı. Kod adı Harun olan Ömer GEGEZ ise 1964 yılında Doğubeyazıt ilçesinde doğdu. Harun, 12 Mart 1992 tarihinde gerilla saflarına katıldı. Dilşad ve Welat yoldaşlar Digorlu, Eriş yoldaş Diyarbakırlı ve Rojda ise Mardinlidir.

■ Erzurum'un Karaçoban ilçesi Molladavut köyü civarında, sömürgeci ordu güçleri ile gerillalar arasında çatışma çıktı. Sabah saatlerinde başlayan çatışmaya, düşman karadan ve havadan takviyeler yaptı. Çatışmada ve bombalamalarda 5 gerilla şehit düştü. Düşman güçleri ise çok sayıda kayıp verdi, Karaçoban Jandarma Karakol Komutanı öldü.

■ Mardin'in Nusaybin ilçesinin Kışla Mahallesi'nde bir ev kimliği belirsiz kişilerce tarandı. Olayda **Latif Deniz, Gurbet Deniz, Fethullah Akalın, Süleyman Kaplan, Şemsettin Evşin** ve ismi öğrenilemeyen bir kadın yaşamlarını yitirdiler.

■ Mardin'e bağlı Savur ilçesi Elfan köyüne baskın gerçekleştiren düşman güçleri, çocukların da aralarında olduğu 15 kişiyi tutukladılar. Düşman güçlerinin uzun süreden beri korucu olmaları için köy halkı üzerinde baskı uyguladığı bildirildi.

■ Kayseri Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan siyasi mahkumlar süresiz açlık grevini başlattılar.

■ Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesine bağlı Haydarlı köyü yakınlarında, sömürgeci ordu güçleri ile gerillalar arasında çatışma çıktı. Adıyaman'dan Gölbaşı'na gitmekte olan bir otobüsü durduran özel timlerin iki kişiye ateş açması sonucu çatışma çıktı. Olayda **Şeyho UYANIK** adlı gerilla şehit düştü. 1 komiser ile aracın şoförü Ahmet Can ağır yaralandı.

5 Mart 1993

■ HEP Diyarbakır il binasında toplanan tutuklu yakınları, cezaevlerinde artan baskıları protesto etmek amacıyla açık grevini başlattılar.

■ Mersin'in Gündoğdu Mahallesi'nde **Sadık Bilgin** ve Demirtaş Mahallesi'nde ise Bilgin'in akrabası olan **Abdulkerim Baltekin**, kontr-gerilla elamanlarının silahlı saldırılarında yaşamlarını yitirdiler. Cinayetin ardından Mersin'de Sadık Bilgin'in evinin önünde toplanan 4000 kişi cinayeti protesto etti, esnaf da kınama ve protesto amacıyla kepenkleri indirdi.

6 Mart 1993

■ Cumartesi günü akşam saatlerinde İstanbul-Kartal'da bir eve baskın gerçekleştiren polis ve özel tim, Dev-Sol önderlerinden **Bedri YAĞAN, Gürcan ÖZGÜR**, Türkiye Hemşireler Derneği İstanbul Şubesi eski başkanı **Menekşe MERAL, Rıfat KASAP** ve eşi **Asiye Fatma KASAP**'ı öldürdüler.

8 Mart 1993

■ Urfa'nın Viranşehir ilçesi Tepeyolu (Teltirik) köyünde bir evi çembere alan düşman güçleri ile gerillalar arasında çatışma çıktı. 7 saat boyunca süren çatışmada **Ahmet AĞAÇ (Şükrü), Memduh EGE** ile **Nasır, Gabar** ve **Cengo** kod adlı gerillalar şehit düştü. Çatışmada ev sahibinin oğlu **Mustafa Çelik** de yaşamını yitirdi. Olayda Halil İlbay ve adlarını öğrenemediğimiz 2 jandarma öldü, 1 er de yaralandı.

■ Cizre ilçesinde incelemelerde bulunan HEP milletvekilleri üzerine polis panzerlerinden ateş açıldı. Olayda ölen veya yaralanan olmadı, ancak ilçedeki halk arasında gerginliğe neden oldu.

■ İdil ilçe merkezinde, polis nöbet noktasına konulan bombanın patlaması sonucu 2 polis öldü.

■ Cizre'ye bağlı Xêdarê köyü yakınlarında gerillaların saldırısına uğrayan 1 panzer ve 1 askeri jip tamamen tahrip edildi. Panzer ve Jipin içinde bulunan 6 asker öldü, 5 asker de yaralandı.

■ Kurtalan-Siirt yolunda gerillalar, 200 aracı durdurarak kimlik kontrolü yaptılar. Kontrol sonrası gerillalar, Siirt Petrol Şirketi'ne ait 1 otobüsü ateşe vererek yaktılar.

■ Mardin'in Bagok mıntıkasında, gerillalar PTT'ye ait bir aracı ateşe verek yaktılar.

■ Gercüş'te gerillalar ile düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 3 gerilla şehit düştü, 4 düşman askeri öldürüldü.

■ DYP-Bozova ilçe yöneticisi **Mehmet Gül**'ün evine baskın gerçekleştiren özel tim, aynı ismi taşıyan oğlu Mehmet Gül'ü öldürdü. Olay Türk basınında "1 terörist ölü ele geçirildi" biçiminde verildi. Mehmet Gül'ün öldürülmesini protesto eden ilçe esnafı kepenk indirdi.

■ Hazro ilçesine bağlı Cireneki köyünü basan TC güçleri, evlerin çoğunu yaktılar, hayvanları öldürdüler, evlerdeki erzakları birbirine katarak kullanılmaz hale getirdiler ve 10 köylüyü gözaltına aldılar.

■ 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, Türkiye ve Kürdistan'ın birçok alanında, toplantı, gösteri, yürüyüş ve paneller biçiminde kutlandı.

9 Mart 1993

■ Cizre'nin Yeni Çarşı, Alibey, Terminal, Cudi ve Kurtuluş mahallelerine yapılan operasyonlarda çok sayıda yurtsever gözaltına alındı.

■ Diyarbakır'ın Çöltepe köyüne baskın gerçekleştiren gerillalar, devletle işbirliği halinde olan köy muhtarı Kadir Camca ile kardeşi Hasan Camca'yı kendileriyle birlikte götürdüler.

■ Van'da sömürgeci devlet güçlerinin gerçekleştirdiği operasyonlarda, aralarında Azadi dergisi Van temsilcisinin de bulunduğu çok sayıda insan tutuklandı.

■ Güçlükonak'a bağlı Şikeftan köyü karakoluna gerillaların gerçekleştirdiği baskında çok sayıda düşman askerinin öldüğü, karakolda bulunan malzemelere el konulduğu bildirildi.

10 Mart 1993

■ Van'da ÖZDEP yöneticisi Faruk Özdun'a ait lokanta ateşe verilerek yakıldı. Altınküp isimli lokanta tamamen tahrip oldu.

■ 13 Şubat günü Siirt'in Bıtımlık Mahallesi'nde çıkan çatışmada şehit düşen **Selahattin BALTA (Enver)** ile **Kazım TOKGÖZ (Cemal)** adlı gerillaların yakınları, düşman tarafından işkenceye alındılar. Gördüğü işkenceler sonucu Abdullah Balta felç olmuş durumdadır.

■ Kızıltepe ilçesine bağlı Gündeizer köyüne baskın gerçekleştiren düşman güçleri ile gerillalar arasında çıkan çatışmada 2'si bayan olmak üzere 3 gerilla şehit düştü. Çatışmada Mehmet Aslan adlı köylü yaralanırken, 1 düşman askerinin öldüğü, 1 askerin de yaralandığı bildirildi. Olaydan hemen sonra düşman güçleri köyde bulunan 12 evi ateşe vererek yaktılar. Mehmet, Şerif ve Ali Aslan adlı köylüler de gözaltına alındılar.

■ Diyarbakır ili Bismil ilçesine bağlı Sergevra ve Şerefika köylerine operasyon düzenleyen düşman güçleri 30 köylüyü gözaltına aldılar. Sergevra köyünde gözaltına alınan 25 köylünün halkın gözleri önünde dövüldüğü, ağır hakaretlere uğradığı ve gözleri kapalı vaziyette götürüldüğü bildirildi.

■ Siirt'in Ciwanîkan (Gökçebağ) beldesinde **Muhyettin Demir** adlı köylü Siirt-Eruh yolu üzerinde koyun otlatırken, özel timler tarafından hunharca katledildi. Demir'in cesedi parçalanmış vaziyette bulundu.

11 Mart 1993

■ Kulp ilçesine bağlı Sikefta (Koruklu) mezrasında TC güçleri ile gerillalar arasında çıkan çatışmada darbe yiyen düşman, mezrada bulunan köylüleri gözaltına alarak, Kulp ilçe merkezindeki jandarma karakolunda işkenceye aldı.

■ Nevşehir Cezaevi'nden sürgün edilerek Yozgat Cezaevi'ne götürülen 7 siyasi tutuklu açlık grevi eylemini başlattı. Nevşehir Cezaevi'nde de siyasi tutuklular artan baskıları protesto etmek için süresiz açlık grevini başlattılar.

12 Mart 1993

■ Çermik Öğretmenlerevi'ne kimliği belirsiz kişiler tarafından molotof kokteyli atıldı. Olayda Öğretmenlerevi'nde büyük hasarın meydana geldiği, ancak ölü ve yaralanının olmadığı bildirildi.

■ Siirt Eğitim Fakültesi'nde toplam 19 öğrencinin gözaltına alınması ardından bir araya gelen öğrenciler, 15-19 Mart tarihleri arasında boykot yapma kararı aldılar.

13 Mart 1993

■ Özgür Gündem gazetesinin Diyarbakır Bürosu Temsilcisi Mehmet Şenol siyasi polis ekiplerince gözaltına alındı.

■ Lice ilçesi Karahasan Mahallesi'ne bağlı Badem mezrası, düşman ordusu tarafından basıldı. Mezradaki evlerin ateşe verildiği, bir evin tamamen yandığı, diğer evlerde ise büyük hasarın olduğu, hayvanların telef edildiği öğrenildi.

■ Çermik Lisesi öğrencilerine eğitim olarak PKK aleyhinde video filmlerinin gösterildiği ve bu nedenle öğrenci velilerinin şikayette bulundukları bildirildi.

■ Erbil'den 30 km. uzaklıkta bulunan Avina köyü, Irak ordusuna ait sivil ve askeri giyimli 12 araçlık konvoy tarafından kuşatmaya alındı. Ardından tarlalarda çalışan halka, ağır silahlarla ateş etmeye başlayan Irak ordu birlikleri 17'si çocuk, 4'ü kadın olmak üzere toplam 40 köylüyü öldürdüler. 200 köylü de isabet eden kurşunlarla yaralandı. Olayda 50 köylü de esir alınarak götürüldü.

■ Düşman güçleri Kulp ilçe merkezini otomatik silahlarla taradılar. Gece boyunca devam eden taramada ölen veya yaralanan olmadı, ancak 3 yurtsever gözaltına alındı. Sadık Kaya'ya ait 20 hayvan el bombalarının atılmasıyla telef oldu.

■ Düşman birlikleri Kulp'a bağlı Masırfo (Tepecik) köyüne baskın gerçekleştirdi. Köylüleri evlerinden dışarı çıkartan düşman güçleri, evleri ateşe verdiler. Olayda 20 ev tamamen yanarken, diğer evlerde kullanılmaz duruma geldi, çok sayıda hayvan telef oldu.

■ Mardin'in Kızıltepe ilçesinde gerillalar bir eve baskın gerçekleştirdi. Yapılan baskında, polislerle ilişki içerisinde olan 2 kişi öldürüldü.

■ Kızıltepe'de devletin resmi kurum ve kuruluşlarına yönelik gerillaların gerçekleştirdiği silahlı saldırı eyleminde ise, söz konusu kurumlarda büyük hasarlar meydana geldi. Olayda 1 polis ölürken, 1 polis de yaralandı.

■ Daha önceki günlerde Kızıltepe ilçesi İpek Mahallesi'nde şehit düşen ARGK gerillası **Mehmet AKKOYUN**'un yaşamını yitirdiği yerde, öldürülmüş 2 kişinin cesedi bulundu. Öldürülenlerin kimlikleri öğrenilemedi.

14 Mart 1993

■ Bismil ilçesine bağlı Alibey ve Belli köylerine, düşman ordu birliklerinin gerçekleştirdiği operasyonda, köylere olan giriş-çıkışlar yasaklanarak evler arandı, eşyalar yağmalandı ve 6 köylü gözaltına alındı.

■ Diyarbakır'ın Hazro ilçesine bağlı Varınca ve Yazgö köylerine gerçekleştirilen operasyonlarda ise, köye giriş-çıkışlar yasaklandı, yapılan aramalar ardından çok sayıda köylü tutuklandı.

■ Batman'ın Karşıyaka Mahallesi'nde Osman Gölen ve Kemal Şerif Sayar'ı durdurarak kimlik kontrolü yapan kimliği belirsiz kişiler daha sonra silahla tarayarak kayıplara karıştılar. Olay anında **Osman Gölken** hayatını kaybederken, Kemal Şerif Sayar ise ağır yaralandı.

■ Özgür Gündem Van Bürosu görevlilerinden Naif Yaşar, Gülten Kışanak, Ali Rıza Halis, Hasan Değer, Hayrettin Çelik, Salih Tekin ve Ülkem Basın-Yayın Dağıtım Şirketi Müdürü Mustafa Bilgeç ile dağıtım personeli Cemal Dağ gözaltına alındılar.

■ Ömerli ve Midyat Karayolu üzerinde bulunan Zernoka köyü yakınlarında geçmekte olan askeri konvoya, gerillaların gerçekleştirdiği saldırı eyleminde 8 asker öldü, 9 asker ise yaralandı. Askeri araçlarda önemli ölçüde hasar meydana geldi.

15 Mart 1993

■ Diyarbakır'ın Dicle ilçesine bağlı Kurşunlu ve Taşağı köyleri Türk ordu birlikleri tarafından savaş uçaklarıyla bombalandı. Bombalamaya gerekçe olarak, gerillaların köyde bulunduklarına dair alınan ihbar olduğu belirtildi.

Yine Dicle merkezinde Hamza Andiç ve Abdurrahim Uyguner adlı öğretmenler, hiçbir gerekçe gösterilmeksizin tutuklandılar.

■ Diyarbakır'ın Ergani ilçesine bağlı Salihe köyüne, düşman güçleri sabahın erken saatlerinde bir baskın gerçekleştirdiler. Köye giriş-çıkışlar yasaklandı. Halk köy meydanında toplatılarak işkenceden geçirildi. Evlerdeki gıda maddeleri yerlere dökülerek kullanılmaz hale getirildi. Fevzi Dinç adlı köylüye ait bir ev ateşe verilerek yakıldı. Bir ay önce şehit düşen ARGK gerillası **Ahmet BEYHAN**'ın ailesine ağır işkenceler yapıldı.

■ Batman Özel Tip Cezaevi'nde tutuklu bulunan mahkumlar, basına açıklama yaparak, cezaevlerinde uygulanan baskıları protesto etmek amacıyla dönüşümlü olarak açlık grevine başladıklarını bildirdiler. Batman'da yapılan operasyonlarda ise onlarca kişi gözaltına alındı.

■ Batman'ın Hasankeyf ilçesinin Palamut köyünde bir askeri aracın, araziye döşenmiş mayına çarpması sonucu 1 asker öldü, 4 asker de yaralandı.

■ İstanbul'da çeşitli semtlerde bulunan 20 banka şubesinin yanısıra, Topkapı son durakta bekleyen hızlı tramvay vagonuna, Aksaray'da Tekel Satış Deposu ile Avcılar'da Tofaş bayisine molotof kokteyli atıldı. Ölen veya yaralanan olmadı. 20 bankada çıkan yangın itfaye tarafından kontrol altına alındı.

■ Zonguldak'ta 2 bankaya atılan bombaların patlamasıyla 2'si ağır olmak üzere toplam 7 kişi yaralandı. Bursa'da bir bombanın patlaması sonucu 1 kişi yaralanırken, Adana Akbank Merkez Şubesi ile bir otomobil firmasına da bomba atıldı.

■ Mardin'in Ömerli ilçesine bağlı Kayabalı ve Ünsal köyleri arasında gerillalar ile düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 4 gerilla şehit düşerken, 20 düşman askeri de öldü. Çatışma 2 gün boyunca devam etti.

16 Mart 1993

■ Batman merkeze bağlı Kuyubaşı köyü yolunda, kafasına kurşun sıkılarak öldürülen 30 yaşlarında bir erkek cesedi köylüler tarafından bulundu. Cesedin kime ait olduğu öğrenilemedi.

■ Diyarbakır'ın Bağlar semti İskanevler mevkiinde, eski HEP üyesi **Necat Akyürek**, kimliği belirsiz kişiler tarafından öldürüldü.

■ Ömerli ilçesine bağlı Kayabalı ve Ünsal köylerine düşman ordu kuvvetlerinin düzenledikleri baskınlarda köylüler işkenceden geçirildi, evler ve gıda maddeleri ateşe verilerek yakıldı.

17 Mart 1993

■ Urfa'nın Yenişehir Mahallesi'nde gerillalar ile düşman birlikleri arasında çıkan çatışmada 2 gerilla şehit düştü, 1 gerilla sağ olarak yakalandı ve 1 polis öldü.

■ Siverek ilçesine bağlı Kırmızıdağ köyünde gerillalar ile düşman birlikleri arasında çıkan çatışmada 2 gerilla şehit düştü.

■ Sömürgeci devlet güçlerinin Diyarbakır'ın Çınar ve Hazro ilçelerinde gerçekleştirdiği operasyonlarda 26 kiş gözaltına alındı.

■ Bingöl il merkezi, merkeze bağlı Yeniköy ve Yekdere (Miralan) köyleri ile Solhan ve Genç ilçe merkezlerinde yapılan operasyonlarda ise 230 kişi gözaltına alındı.

■ Mardin'in Mazıdağı ilçesi Şermikan köyüne özel tim elemanlarının düzenledikleri baskında 3 yurtsever köylü katledildi.

■ Mardin'in kırsal kesiminde gerillalar ile düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 3 düşman askeri öldürüldü, 2 gerilla şehit düştü. Gerillaların bulundukları sığınağın korucular tarafından farkedilmesi üzerine çatışma çıkmıştı. Çatışmada yaşamlarını yitiren gerillaların isimleri şöyle: **Jiyan** kod isimli **Udem DEMİROĞLU** (1971 Ergani doğumlu) ve **Rewşen** kod isimli **İcra YÜCE** (1973 Silvan doğumlu).

■ Cizre'nin Çağlayan köyünün arka kısmında bulunan Karadağ ve çevresi Türk savaş uçaklarınca bombalandı.

■ Mardin'in İdil ilçesine bağlı Xirabê Rapın köyü korucularına yönelik gerillaların gerçekleştirdiği saldırıda ağır silahların kullanıldığı bildirildi. Ancak kayıplar hakkında bilgi alnamadı.

■ Mardin Cezaevi'nden 31 tutsak Elazığ, Muş ve Batman cezaevlerine sürgün edildi.

18 Mart 1993

■ Newroz öncesinde Kayseri ve Bolu'dan çok sayıda asker ve 100 adet zırhlı araç, Cizre'ye götürüldü. Cizre'de giriş-çıkışlar yasak. Bütün okulların 3 gün boyunca tatil edildiği bildirildi.

19 Mart 1993

■ Düşman ordu birlikleri Hakkari merkezinde kahvehaneleri basarak çok sayıda insanı gözaltına aldılar.

■ Diyarbakır'ın Çınar ilçesinin Kazıktepe köyüne bağlı Şeytanok mezrasında düşman ordu birlikleri ile gerillalar arasında çıkan ve dört saat boyunca devam eden çatışmada 7 düşman askeri öldü, 4 gerilla şehit düştü. Şehit düşen gerillaların kod isimleri şöyle: **Mahmut, Rojin, Dilan** ve **Ahmet.**

■ Ergani'de kahvehanelere yönelik yapılan operasyonlarda 30 kişi gözaltına alındı.

■ Cizre'de korucu evlerinin bulunduğu yerden ve MİT binasından başlatılan silahlı tarama yaklaşık 50 dakika sürdü. Şehrin çeşitli yerlerinde bulunan özel tim ve çevrede konumlandırılan tanklardan mahallelere yapılan ateş, 3 evin tamamen yanmasına neden oldu. Birçok yer tahrip oldu.

23 Mart 1993

■ Batman'da aynı saatlerde iki ayrı yerde kontra elemanlarının silahlı saldırılarına uğrayan **Abdurrahman Acar** ile **Felemez Dündar** yaşamlarını yitirdiler.

25 Mart 1993

■ Türk savaş uçakları, Kulp ilçesine bağlı Bandıka Hevre köyünün Şerefka mıntıkasından Gıresor köyünün dağlık kesimine kadar olan alana yönelik hava harekatını başlattılar. Bombalanan alanda savaş uçaklarının yanısıra tanklar, Kobra ve Skorski helikopterleri de kullandı.

Kürdistan halkından önderliğin çağrısına anlamlı cevap:

Newroz birlik ve beraberlik ruhuyla kutlandı

Newroz bu yıl, halkımızın fedakar çabalarıyla barış ve özgürlük havası içinde geçti. Partimizin 20 Mart-15 Nisan tarihleri arasında tek taraflı ateşkes ilan etmesi kararına uyan ve büyük bir sağduyuyla, düşmanın yarattığı provokasyonlara düşmeden, Newroz'u büyük şenliklerle kutlayan halkımız, düşmanın planlayıp uygulamak istediği komploları da boşa çıkardı. Newroz genelde barış havası içinde kutlanırken, sömürgeci güçlerin emellerine ulaşmak için harcadıkları çabalar az olmadı. Nitekim bazı alanlarda Newroz yine kana bulandı.

Kürdistan'ın hemen her tarafında çeşitli düzey ve biçimlerde 1993 Newroz'u PKK'nin başlattığı yeni sürece uyum temelinde kutlandı. Ancak tümünden haber alamadık; haberini aldığımız kutlama alanları şunlardır:

Adana: Newroz kutlamaları 20'yi 21'e bağlayan gecede başladı. Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı mahalle ve semtlerde başlayan kutlamalarda halaylar çekildi, gece lastikler tutuşturularak Newroz ateşleri yakıldı. 21 Mart günü bir araya gelen binlerce kişinin sürdürdüğü kutlamalara, polis panzerlerinden ateş açıldı. Direkt kitleleri hedefleyen özel timler, halka saldırdı. Mahalle aralarında dağılan halk ile polisler arasında zaman zaman taşlı-sopalı çatışmalar devam etti. Yaşanan olayda 1 kişi panzer altında kalarak 2 kişi de kurşun darbeleriyle şehit düştüler.

Şehit düşen yurtseverlerden isimlerini tespit ettiğimiz **Ramazan Çetin** (15) ile **Vezir Kurt** (61) için iki ayrı cenaze töreni yapıldı.

Ramazan Çetin için 23 Mart tarihinde yapılan cenaze törenine başlangıçta 8 bin kişi katıldı. Kalabalık, Akkapı Mezarlığı'na doğru yürüyüşe geçtikten sonra da gerçekleşen katılımla sayı 20 bin civarına yükseldi. Çetin'in mezarı başında saygı duruşu ve ardından bir konuşma yapıldı. Cenaze törenini, Adana Valisi Bekir Aksoy ile Emniyet Müdürü Mete Altan yukarıdan helikopterle takip ettiler.

Polislerin kalaslı saldırısı sonucu ağır yaralanan ve 24 Mart günü yaşamını yitiren Vezir Kurt için de 25 Mart günü cenaze töreni yapıldı. Sabahın erken saatlerinde Adana'nın Şakîpaşa, Denizli, Anadolu, Dağlıoğlu, 19 Mayıs, Barbaros, Yenibey, Hürriyet, Kiremithane ve Mutlu mahallelerinden gelen toplam 30 bin kişi Betli Hizan Camisi önünde toplandı. Vezir Kurt'un ERNK bayrağına sarılı tabutunu omuzlara alan kalabalık, Akkapı Mezarlığı'na doğru yürüyüşe geçti. Yürüyüş kortejinin önünde PKK ve ERNK bayrakları ile ARGK sancakları taşındı. Onbinler, "Katil polis hesap verecek", "Şehîd namirin", "Biji Serok APO", "Gençler Botan'a", "Savaşa da hazırız, ba-

rışa da hazırız" sloganlarını haykırdılar. Vezir Kurt'un mezarı başında ise bir dakikalık saygı duruşu ardından Ey Raqîp marşı okundu ve son olarak da bir konuşma yapıldı.

Yine Adana Newroz kutlamalarında 300 kişi gözaltına alındı. Çok sayıda insan yaralandı. Aralarında yaşlı, çocuk ve kadınların da bulunduğu yaralıların isimleri şöyledir: İhsan Batur, Surat, Halime, Salih ve Ayşe Bayram, Kader Kümük (4 yaşında), Halil ve İsmail Timur, Hanife Aslan (70 yaşında), Tahir Altıntem, Güri Ciray, Hüseyin Candan, Fatma Acar, Reşit Sayın, Mehmet Şirin Tutal, Ramazan Yıldız, Ahmet Ergül, Fevzi Altınışık, Hasan ve Osman Gök, Hilmi Çelebi, Maşallah Dal, Abdurrahman Sağlam, Erdal Can, Nusrettin Aktaş (55 yaşında), A. Halim Aslan, Sevim Acar, Ömer Yiğitalp, Mehmet Altınca, Şehmus Yıldız, Mahsum İnan, İbrahim Altın, Mehmet Girgin, Şehmus Fidan, Fahri Algün, Enver Daş, Muzaffer Güneş, Şehmus Demir, Hayrettin Dağ, Mustafa Dal ve Ali Şimşek.

Ankara: HEP il örgütü tarafından örgütlendirilen Newroz, Maltepe Altınköşk Düğün Salonu'nda kutlandı. 21 Mart günü yapılan kutlamada "Bijî Serok APO", "Bijî PKK" sloganları sık sık atıldı ve salonda ERNK bayrakları dalgalandırıldı. Newroz'un önemi, Türk rejiminin durumu, ateşkes çağrısına nasıl yaklaşılması gerektiği hususlarını da içeren siyasi konuşmalar yapıldı. Müzik grupları, folklor, tiyatro düzenlenen Newroz kutlamasına ayrı bir renk kattı.

Manisa: Turgutlu ilçesinde Newroz'u kutlayarak yürüyüş yapmak isteyen kitleye polis saldırdı. Halk polislerin saldırısına taş ve sopalarla karşılık vererek kendini korumaya çalıştı. Buradaki olayda 4 kişi çeşitli yerlerinden yaralandı.

Tarsus: Fahrettin Paşa ve Mithat Paşa mahallelerinde toplanan 2000 kişi, ateşler yaktı, halaylar çekti. Daha sonra şehre doğru yürümek isteyen halka, polisin müdahalesi oldu. Yürüyüş engellenirken, 40 kişi gözaltına alındı. Buna rağmen kutlamalar, müzik, tiyatro ve halaylarla devam etti.

İstanbul: Gaziosmanpaşa ve Sultançiftliği 50. Yıl Mahallesi'nde toplanan kalabalık kitleler ateşler yakarak, "Kürdistan faşizme mezar olacak", "Bijî Serok APO" vb. sloganları attılar. PKK-ERNK bayrakları ile ARGK sancaklarını ve yine Başkan APO'nun posterlerini açan kitle halaylar çekti. Yürüyüşe geçmek isteyen kitleye, jandarmanın müdahale etmesi sonucu çatışma çıktı. 8 kişi yaralanırken, aralarında çocuklu kadınların da bulunduğu 15 kişi gözaltına alındı.

Esenyurt: İstanbul'un Esenyurt Örnek Mahallesi'nde 20 Mart günü gerçekleştirilen Newroz kutlamalarına 3000 kişi katıldı. Halk, Newroz'u ateş yakarak karşıladı. "Yaşasın barış, kahrolsun savaş", "Bijî PKK", "Yaşasın halkların kardeşliği", "Bijî Serok APO" sloganlarının atıldığı şenlikte yapılan konuşmalarda, Kürdistan'da sürdürülen kirli savaşın sona erdirilmesi için, Kürt halkının kendi özgücüne dayanan bir barışı istediği, özgür bir yaşam için gerekirse ölünebileceği, Newroz'un özgür yaşamın sembolü olduğu vurgulandı. Jandarmaların kordonu altında gerçekleştirilen şenlik halaylar, türküler ve zılgıtlarla devam etti. 2 saati aşkın bir süre devam eden şenliğin sonunda, halk kortejler oluşturarak yürümeye başladı. 2 km'lik yürüyüşten sonra, Newroz kutlaması sona erdi.

Kartal: Gülsuyu Mahallesi'nde bir araya gelen halk ateşler yaktı, sloganlar, zılgıtlar ve alkışlar eşliğinde halaylar çekti.

Bağcılar: Çiflik Mahallesi'nde bir araya gelen bir grup, lastiklerle Newroz ateşini yaktı, sloganlarla birlikte halaylar çekti ve daha sonra dağıldı.

Çemberlitaş: Bir araya gelen 50 kişilik gençlerden oluşan bir grup, gösteri yaptı. Bayrak açarak sloganlar haykıran göstericiler, mahalleler arasına girerek dağıldılar.

Diyarbakır: Newroz ateşler yakılarak kutlanmaya başlandı. Kepenklerin hepsi indirildi. Bağlar'da, Fatih Caddesi'nde, Kuruçeşme'de ve Şehitlik'te kutlamalar coşkuyla yapıldı. Şehitlik'te kutlamaya Olağanüstü Hal Bölge Valisi Ünal Erkan da katıldı. Burada çocukların zafer işaretleri yapmalarına sinirlenen Erkan, "Aramız bozulur, yapmayın" demesi ardından, çocuklar bu sefer sloganlar atmaya başladılar. Dağkapı'daki kutlamalara 7000 kişi katıldı. "Bijî Serok APO", "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur", "Bijî PKK" vb. sloganlar eşliğinde ateşler etrafında halaylar çeken kitle, yürüyüş yapmak isteyince polis müdahale etti. Ancak ciddi bir durum yaşanmadı.

Cizre: Newroz'u kutlamak üzere bir araya gelen kitleler, davul-zurna eşliğinde oyunlar oynamaya başladılar. Newroz kutlamaları sürerken, özel time ait panzer ve üç askeri araç halkın üzerine yürüdü. Bu arada Newroz'u görüntülemek isteyen bazı basın mensupları panzer altına girmekten zor kurtuldular, kendini kurtarmak isteyen Milliyet gazetesi muhabiri Sedat Peker'in ayağı burkuldu. Bu olaylar Cizre'nin Cudi Mahallesi'nde yaşanırken, aynı saatlerde de Kurtuluş Mahallesi'nde bir araya gelen binlerce kişi, teyp müziği eşliğinde halaylar çekti.

Kurtuluş Mahallesi'nde başlayan kutlamalarda, davet üzerine şehitlerin anısına bir dakikalık saygı duruşu yapıldı. Ey Raqip marşının söylenmesi ardından, topluluktan bir kişi Newroz'un anlam ve önemine ilişkin Türkçe-Kürtçe bir konuşma yaptı. Yeşil, sarı ve kırmızı renkli elbiseler giyen halk, halaylar için el ele tutuştular. Bu arada özel time ait bir panzer, halaydaki insanların üzerine yürüdü. Özellikle kadınlar zılgıt çekerek polisi protesto ederken, panzer kadın ve çocukları duvar aralarına sıkıştırdı. Boşalan alana yeniden girmeye çalışan halkın üzerine bir panzer daha yürüdü. Bir evin avlusunun duvarı, panzerin vurmasıyla yıkıldı. Panzerlerden inen tim elemanları, Selahattin Sınaç adlı bir genci yakalayıp panzere koymaya çalışırken, kadınlar zılgıt ve alkışlarla tim elemanlarını protesto ettiler. Daha sonra tim elemanları Ali Zerey (30), Hacı Kalkan (20) ve ismini öğrenemediğimiz yaşlı bir yurtseveri gözaltına aldılar.

Gelişen bu olaylar karşısında çocuklar, tim elemanlarını taşlamaya başladı. Panzerler ise halkı taramaya başladılar. Olayı görüntülemek isteyen gazeteciler de tarandı. Yaklaşık 10 dakika süren bu olaylardan sonra, halk yeniden alana toplandı. "İşte gördünüz, yürüyüş mü yaptık, devlete kurşun mu sıktık? Hani Newroz serbestti, işte gerçek yüzünüz. APO ateşkes ilan etmeseydi ne yapacağımızı bilirdik" diye basın mensuplarına, yabancı gözlemcilere haykıran halk, ardından "Kahrolsun hükümet, kahrolsun Hikmet Çetin" sloganlarını haykırdı. Daha sonra devam eden kutlamalar, halkın istediği tarzda devam etti.

Nusaybin: Kepenklerin ve kontakların kapatıldığı Nusaybin'de, halk, Newroz'u evlerinde kutladı.

Ağrı: HEP il binası önünde sabahın erken saatlerinde başlayan kutlamalara yüzlerce insan katıldı. Ateşler yakıldı, davul-zurna eşliğinde halaylar çekildi. "Bijî Serok APO", "Bijî PKK" vb. sloganlar atıldı. Daha sonra kutlamalara müdahale eden polis, 60 kişiyi gözaltına aldı.

Tatvan: Üç gün önceden başlayarak sömürgeci güçler tarafından ablukaya alınmasına rağmen, Newroz tüm dağlarda yakılan ateşlerle kutlandı. Karşıyaka, Bahçelievler ve Dumlupınar mahallelerinde bir araya gelen binlerce kişi ateşler yakarak, türküler ve zılgıtlar eşliğinde halaylar çekti. Tatvan şehir merkezinde özel tim elemanları tarafından çembere alınan halka bir şey yapılmadı. Ancak bir hafta öncesinden Newroz nedeniyle şehre giden yaşlı ve gençler, toplanarak köylerine gönderildi.

Ayrıca 20 Mart günü de Tatvan Lisesi'nde Newroz'u kutlayan öğrenciler, ateşler yakarak halaylar çektiler, sloganlar attılar, konuşmalar yaptılar. TC güçlerinin yaptığı müdahale okul idaresince engellendi.

Lice: Çevre mahallelerden yürüyerek ilçe merkezine giden halk, ateşler yaktı, "Bijî Serok APO", "Bijî Newroz" vb. sloganlar atarak halaylar çekti, türküler söyledi, zılgıtlar çekti. Newroz birlik ruhu içinde kutlandı.

Çınar: Bütün kepenkler kapalı tutuldu. İlçe merkezindeki kutlamalara katılmak isteyen halkın yolu, TC güçleri tarafından tutularak ilçeye girmesi engellendi. TC güçleri engellemek istemesine rağmen, dağılmayan halk ilçe merkezinde Newroz'u kutladı.

Bismil: Akpınar, Bozkurt ve İstasyon semtlerinde toplanan binlerce insan ateşler yaktı, davul-zurna eşliğinde halaylar çekti. Meydanlarda ERNK bayraklarını dalgalandıran halk, "Bijî Serok APO", "Yaşasın PKK", "Yaşasın bağımsız Kürdistan" sloganlarını haykırdı.

Batman: Petrol İş Sendikası önünde başlayan kutlamalara 9000 kişi katıldı. "Bijî Serok APO", "Bijî PKK" sloganlarının atıldığı kutlama coşkuyla sürdü. Batman'da bütün kepenkler kapatıldı.

Kızıltepe: Belediye Parkı'nda bir araya gelen binlerce kişi ateşler etrafında halkalar oluşturarak halaylar çekti. Şenlik oldukça canlı ve coşkulu geçti.

Suruç: Kutlamalar, 20'yi 21'e bağlayan gecede Suruç'a bağlı 50 köyün dağlarında ateşlerin yakılmasıyla başladı. İlçe merkezinde de ateşler etrafında halaylar çeken halk "Bijî Serok APO", "Bijî Newroz" vb. sloganlar attı. Birçok yere Başkan APO'nun posterleri asıldı. Gece bildiriler dağıtıldı. 21 Mart günü ise HEP ilçe binası önünde toplanan 1000 kişi, ellerinde sarı, kırmızı, yeşil renkli mendilleri ile Newroz'u kutladı.

Halfeti: Yukarı Göklü beldesinde 20 Mart akşamı ateşler yakılarak Newroz karşılandı. Göklü'de yakılan ateşler etrafında halk halaylar çekti. 21 Mart günü ise 4000 kişi sarı, kırmızı, yeşil renkli mendiler ve elbiselerle coşkulu bir şekilde kutlamalara katıldı. Sloganların atıldığı kutlamalarda sık sık halaylar çekildi.

Ergani: Dörtyol kavşağında toplanan 2000 kişi ateşler yaktı, davulzurna eşliğinde halaylar çekti, sloganlar attı.

Viranşehir: Spor salonunda yapılan kutlamalara 2000 kişi katıldı. Saygı duruşu ve konuşmalardan sonra kültür ekipleri çeşitli gösterilerde bulundular. Tiyatro oyunu oynandı. Halk türküleri söylendi ve halaylar çekildi.

Iğdır: 20 Mart akşamı, ateşler yakarak çeşitli gösterilerle Newroz'u kutlayan halk, yoğun kar yağışı nedeniyle 21 Mart'ta planlanan kutlamayı gerçekleştiremedi.

İdil: Ateşler yakılarak, halaylar çekilerek Newroz kutlandı.

Dersim: Bir araya gelen halk kitleleri Newroz'u, halaylar ve sloganlar eşliğinde kutladılar.

Halep: Suriye'nin büyük şehirlerinden olan Halep'te ikamet eden 250 bin civarındaki Kürt kitlesinin hemen hemen tümünün katıldığı Newroz kutlamasında dev bir gösteri düzenlendi. Kutlama alanı sarı-kırmızı-yeşil renklerle donatıldı. Yüzbinler, attıkları sloganlarla PKK'ye ve PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşa bağlılıklarını dile getirirken; tiyatro oyunları, skeçler, halaylar, müzik ve folklor gösterileriyle coştular. Yapılan siyasi konuşmada sürecin önemi üzerinde durulurken, TC'nin Kürt halkına yönelik politikası teşhir edildi. 21 Mart günü, Halep'te yüzbinlerce Kürt için sabahtan akşama kadar coşkulu ve özgür bir gün olarak geçti.

Öte yandan haber alamadığımız Kürdistan'ın Suriye, Irak ve İran egemenliğindeki parçalarında da Newroz, kalabalık kitleler tarafından büyük gösteriler düzenlenerek coşkulu bir şekilde kutlandı.

Ayrıca 20'yi 21'e bağlayan gecede Avrupa'nın bütün şehirlerinde bir araya gelen Kürdistanlı kitleler meşaleli yürüyüşler yaptılar. Miting alanlarında ateşler yakarak, konuşmalar yaparak, çeşitli kültürel gösterilerde bulunarak Newroz'u kutladılar. Newroz geceleri ise devam ediyor.

Brüksel: 20'yi 21 Mart'a bağlayan gecede 1961 doğumlu **Nadir Alanbay** adlı bir yurtsever, Türk devletinin terör uygulamalarını ve dünyanın Kürdistan halkının yaşadığı baskılara karşı seyirci kalmasını protesto ederek kendisini yaktı. Şehit yurtseverin üzerinde ERNK imzalı "Türk devletinin kanlı bilançosu" başlıklı bir bildiri çıktı. Avrupa alanında ilk defa gerçekleşen bir eylem biçimidir.

Binlerce Kürt kadını çocuklarıyla birlikte yürüdü

■ 16 Mart 1993 tarihinde Avrupa'nın Bonn, Paris, Londra, Bern, Zürih, Basel, Stockholm, Oslo şehirlerinde Kürt kadınları ve çocukları, Türk devletinin Newroz gününde yapabileceği muhtemel katliamları dünya kamuoyunun dikkatlerini çekerek engellemek, Kürdistan'da sürdürülen topyekün savaşı protesto etmek amacıyla yürüyüşler gerçekleştirdi. Yürüyüşler Halepçe katliamının yıldönümüne denk getirildi.

Bonn: Saat 12 sularında başlayan yürüyüşe 13 binden fazla kadın ve çocuk katıldı. Yürüyüş boyunca "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur", "Alman parası ve silahlarıyla Kürtler katlediliyor", "Dün Vietnam, bugün Kürdistan", "Katliamları durdurun", "Bijî Serok APO", "Kanımızla-canımızla seninleyiz ey Başkan" vb. sloganlar atıldı. Yürüyüş korteji boyunca Türk devletinin Kürdistan'daki katliamlarını belgeleyen resimli panolar, pankartlar taşındı. Miting alanında Kürtçe, Almanca ve Türkçe konuşmalar yapıldı. Kültürel programla eylem devam etti. Kadınlardan oluşan bir grup heyet, Bonn hükümeti yetkilileriyle görüştü.

İsveç: Stockholm'deki Sergelstorg Meydanı'nda toplanan 1000 kadar kadın ve çocuk yapılan konuşmaların ardından İsveç Parlamentosu'na kadar yürüdü. Burada yürüyüş sona ererken bir heyet, İsveç Parlamentosu Dışişleri Komisyonu Başkanı Prof. Daniel Tarschys ile görüştü. Heyet istemlerini ayrıntılı izah etti ve bir dosya verdi.

Oslo: Norveç'in başkenti Oslo'da bir araya gelen 100 kadar kadın ve çocuk, bir saat süre boyunca yürüyüş yaptı. Eylem, Norveç'in en büyük radyosu NRK'de 8 dakika boyunca yayınlandı. Daha sonra üç kişilik heyet, Parlamento Başkanı, İşçi Partisi Dışilişkiler sorumlusu ile iktidar partisi yetkilileriyle görüşmeler yaptı ve Kürdistan ile ilgili dosyalar verdi.

İngiltere: Londra'da bir araya gelen 600 kadın ve çocuk, eğer TC, Newroz'da katliam yaparsa buna sessiz kalmayacaklarını çeşitli sloganlar eşliğinde dile getirdi.

İsviçre: Bern, Zürih ve Basel bölgelerinde kadınlardan oluşan heyetler İsveç, Almanya, İtalya, Norveç, Belçika, Finlandiya, Kanada, Danimarka ve Avusturya elçiliklerini ziyaret ederek, Kürdistan'la ilgili hazırladıkları dosyaları yetkililere vererek görüşmeler yaptılar. Bu ziyaretler İsviçre basının ve siyasi çevrelerin ilgisine yol açtı. Görüşmelerin yapıldığı günlerde ise Zürih, Luzern, St. Galen, Chur, Basel ve Bern kantonlarında açılan haftalık Newroz standları, yoğun ziyaretçi akınına uğradılar.

16 Mart günü Bern'de yaklaşık 2000 kadın ve çocuk tarafından gerçekleştirilen ve Newroz'da olabilecek muhtemel katliamlara dikkati çeken yürüyüş eylemi, kamuoyunun ilgisini artırdı. Basel, Zürih ve Bern kantonlarında okuyan 800 Kürt çocuğunun okullara gönderdikleri mektuplarda, yürüyüşe katılacaklarını, Kürdistan'daki vahşete sessiz kalmayacaklarını, bu nedenle okula gelemeyeceklerini belirtmeleri öğretmenlerini etkiledi. Bu gelişmeler üzerine bazı okullar bilgilendirme toplantılarını düzenleyip, öğrenci velilerini davet ettiler.

Ayrıca bir hafta boyunca Avrupa'nın hemen hemen bütün kentlerinde Newroz standları açıldı.

Aile, kadın ve ...

Baştarafı 26. sayfada

içinde bırakalım sevgi-saygıyı, birbirini candan yoldaş olarak karşılayan insan çok az. Uyum, birlik ve ortak savaşım için kaç kişi kafa kafaya verebiliyor? Veremezseniz, o zaman hani sevgi-saygı? Kendinizi aldatıyorsunuz. Doğru dürüst uyum sağlamamak, birbirini beğenmeme durumunu ifade ediyor. Bu, savaş doğrultusunda, savaş birliklerinde mücadelenin ihtiyaçlarına göre birlikte yürümekle olur. Sen kendini iyi bir kadro yapmayacaksın ve üstelik "birbirimizi beğendik" diyeceksin! Kendini aldatıyorsun, aldanıyorsun! Bütün bu kusurlar var ve bu hatalara düşmüşsünüz. Dediğim gibi, düzeltmek de savaş ister. İşi daha da sanatsal-estetik boyutuna indirgemek istemiyorum. Tabii bunun da ele alınması gerekir.

Genelde devrimlerde, özelde ise bizim devrimde bir sanatın oluşmasına dikkat etmek gerekiyor. Devrimci militan, devrimci eylemi bir sanat gibi işlemesi gerekiyor. Devrim en yüce sanat, devrimci ise en yüce sanatkardır. Bu da dikkate alındığında, düşüncelerinizi, duygularınızı, eylemlerinizi daha bir sanatkar gibi geliştireceksiniz. Ve hatta fiziğinizi de -bunlar son derece birbirine bağlıdır- sanatkarane geliştireceksiniz. Gerekleri yapılırsa yaşam dünyası, sevgi dünyası anlam kazanabilir. Bizim devrimimiz başka türlü anlaşılmamalı, yorumlanmamalı. Birçoğu yıkma hareketi olarak görebilir, öfke hareketi olarak değerlendirebilir. Ama görüyorsunuz ki, hareketimiz yeniden inşa etme ve sevgiye en kutsal değeri verme hareketidir, duygulara, sevgilere en doğru temelde ve en yüce biçimde ulaşmanın hareketidir. Bu da ne anlama gelir? Oradaki mücadele ve örgütün yürüyüş tarzı, en mükemmele yakın tarzdır, kişilikleri ise kahramancadır.

Düzenleniş bu temeldedir. Sorumluluğumuz altında gelişen PKK'nin böyle geliştiğini tartışmaya gerek yok. Çünkü anlatılanlar gerçeğin hikayesidir. Görülüyor ki, her devrimde olduğu gibi, bizim devrimimizde de yıkılması ve aşılması gereken kurumlarla, bu kurumdaki ilişkiler, anlayışlar, tutkular, çirkinlikler, her türlü sefil ve ahlaki boyuttaki sapkınlıklar olduğu kadar, onun yerine inşa edilmesi gereken kurumlar, büyük değerler var. Doğru düşünce ve doğru yaklaşım, felsefi düzeyde bir ahlaki alışkanlıktır. Bilimle bağlantılı; en önemlisi de bunun eylem, örgütleme ve savaş tarzıyla bağlantıları çok kapsamlı olarak ele alındı. Genelde bütün devrimler için böyle olduğu gibi, bizim devrimimiz için de böyledir. Özellikle burası ülkemiz Kürdistan ve onun yer aldığı bölge Ortadoğu ise, sorunu bu temelde ele alış daha büyük önem taşıyor. Şimdi ancak sorunları ortaya koyabiliriz. Olası çözüm yolları üzerinde tartışmayı daha geliştirebiliriz. En önemlisi de, soruna militanca yaklaşıyoruz ve onun savaşla bağlantısını çok iyi kuruyoruz. Sonuç almak büyük sabır ve çaba ustalığı ister. Devrimimize halel getirmeyelim.

Özellikle şehitlerimizin bu temelde yaşama bağlılık gösterdiklerinden eminiz. Yoksa kendilerini böyle feda etmezlerdi. En azından şahadet ve vasiyetlerine böyle bir devrimle karşılık vermek, tam da anılarına layık olmak demektir. Halkımızın da bu temelde yaşam imkanını bizde yakaladığı için her şeyini adayarak devrime katıldığı derin bir gerçektir. Nitekim PKK'de böyle bir yaşamın farkına vardığınız için buradasınız ve büyük zorluklara katlanıyorsunuz.

Devrim, parti ve savaş gerçeğimizi her zamankinden daha fazla göreceğiz. Yine yaşanabilecek bir dünyaya doğru yol almak için bu yürüyüşe katıldığımızı göreceğiz. Gördükçe de daha iyi olmaya çalışacağız. Büyüklüğünü hissettikçe, düşüncesini derinleştirdikçe; eylemini, örgütlemesini çok gerekli görüp başardıkça yaşanılabilecek, sevilebilecek bir dünyaya ulaştığımızı göreceğiz.

Sevgiden, yaşamdan eser kalmayan, bırakılmayan ülkemizde halkımız ancak bu biçimde savaşarak yaşanılabilecek bir vatan, sevilebilecek bir halk gerçeğine ulaşacağız. Devrimler bunun için gereklidir. Devrimciler de böylesi soylu amaçlar için bu büyük fedakarlığı, cesareti ve çabayı sergilerler. Hiçbir engel onları böylesine kutsal amaçlarından, yaratmak istedikleri dünyalara ulaşmaktan alıkoyamaz. Yine onlar başlangıçta ne kadar zayıf olurlarsa olsunlar, imkanları ne kadar sınırlı olursa olsun, bu dünyanın bir yaratma dünyası olduğunu bilirler ve bu temelde her türlü yaratıcılığı, bunun için gerekli çabayı sergileyerek, böyle bir yaşama, böyle bir sevgi dünyasına ulaşırlar, ulaşacaklar....

12 Temmuz 1992

Kendinizi bir sığıntı olarak görmeyin, herkesin size sığınabileceği ...

Baştarafı 31. sayfada

rıyla birlikte, yine çokça istenildiği gibi bir askerileşme imkanı da belirmiştir. Mevcut ortamların askerileşmeye katkısı küçümsenemez. En önemlisi de biz devrimi, daha fazla sevilebilmek için, sayılabilmek için, insan soyuna özgü yüce yaşam biçimlerine ulaşabilmek için yapıyoruz. Toplumumuzda, ulusal bünyemizde yitirilen ve bize en az ekmeksu kadar gerekli olan kavramlara, onun yaşama yansıtılışına gidebilmek için savaşmaya mecburuz. Her kim ki bu konularda, "bana da layık olana ulaşayım" diyorsa, o zaman savaşsın! Hem de başarıyla savaşsın ki, özgürlüğe ulaşsın. Sloganın özü de budur.

Hiç şüphesiz devrimci sanatla, konu daha da iyi gösterilir. Bizzat bir devrimci edebiyat savaşımıyla da, kişiliğin psikolojik boyutları, kadın-erkek ilişkisinin düzenlenişi, açıklığa kavuşturuluşu sanatla, sanatın diğer biçimleriyle güzelleştirme dediğimiz boyutuna ulaştırılır. Bu, sanata, devrimin güzelleştirme boyutunu da eklemek demektir. Onun da yolu böylesi devrimci bir savaşla bağlantılı olarak konulmuştur.

Newroz'a yaklaşıyoruz. Ulusal kadın kongresi geliştiriliyor ve bir de 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak değerlendiriliyor. Böyle birkaç anlamlı günün bir araya gelmesi nedeniyle soruna bir daha temas etmek yerindedir.

Kesinlikle cinslerarası ilişki, aynı zamanda sınıflararası ilişkidir. Hatta ulusal düzeyle bağlantısı vardır. Sahte yaşam hayalleri fazla mutluluk vermiyor. Yaşam acımasızdır. Onur kolay kazanılmıyor, sevgi kolay kazanılmıyor. Hele aşk söylendiği gibi hiç değildir. Ama yine de birbirimize değer vermeliyiz. Ve hatta şunu bile söyleyebiliyorum: Eğer bir kadının bütün kişiliği arı ve sadeyse, zekası bir kıvılcım gibiyse, üslubu şirinse, çok cesaretli olduğu kadar duyguluysa ve bunları yaşamın her sahasına hakim kılarak eylem gücüne dönüştürebiliyorsa -kelimeleri yanlış anlamayalım- böyle bir kadın, "tanrıçalar böyledir" deniliyor ya, ona benzer bir konuma gelebilir. Sizler kendinizi bir sığıntı gibi görme yerine, herkesin size sığınabileceği kadar bir zenginliğin ve büyüklüğün sahibi olabilirsiniz. Bu imkanı görüyorum ve insan bundan gurur duymalıdır. Cins olarak, değil ezilme, horlanma, böylesi erdemlerin sahibi olmak mümkün, bu görkemliliktir. Ayıp bunun neresinde? Kölelik, basitlik bunun neresinde? Tabii bunlar büyük savaşımlarla -sadece kaba anlamda bir savaştan bahsetmiyorum-, çok soylu düşünce gücü kadar, örgüt ve eylem gücü olmakla da bağlantılıdır. Biz de sürekli bu çerçevede sizlere ilgiyi geliştirmek istedik. Dolayısıyla genelde kadın gerçeğinde, özelde Kürdistan kadınının dayanılmaz ve mutlaka aşılması gereken yaşamına saygıyı böyle dile getiriyorz. Yaptıklarımız az olmamakla birlikte daha bu, işin başlangıcını ifade ediyor. Bundan sonra tecrübelerimize dayanarak daha iyi mücadele edeceğiz. Gelecek günler daha fazla insanın katılabileceği ve yaşamaya cesaret edebileceği günlerdir.

O halde bir kadın kongresine doğru giderken, bu temel konularda net olarak ortaya konulan önemli görevlerle kendinizi karşı karşıya getirmek, bunun çabalarını eksik etmemek büyük önem taşıyor. Bu temelde sorunlar eğer iyi kavranılmaya çalışılırsa ve gerekenler yerine getirilirse, iyi bir yolda olduğunuza eminiz. Kongre çalışmalarınız bu temelde yürürken, önemli başarılar sağlayacağınıza inanıyoruz. Tüm yoldaşların bu temelde üzerlerine düşeni her zamankinden daha fazla yerine getireceklerine eminiz. Tüm savaş alanlarındaki katkılarının da ilerletici olacağına inanıyoruz. Hepsine katkılarını eksiksiz yerine getirerek, bu alanda da yüksek bir başarıya sahip olmalarını ve kongrenin üstün bir gelişme ve başarıyla tamamlanmasını diliyor, selam ve saygılarımızı sunuyoruz.

- **Yaşasın Kürdistan Ulusal Kadın Kongresi!**
- **Yaşasın ona öncülük eden PKK!**

Mart 1993

Duyuru

Ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişimine bağlı olarak özgürlük ve bağımsızlık yolunda şehit düşen yoldaşlarımız da çoğalmaktadır. Şehitlerimizin yaşam ve mücadelelerini tarihimize mal etmek bir görev ve sorumluluk olmaktadır. Bu hususta, şehitler hakkında bilgisi olan tüm yurtseverleri göreve çağırıyoruz. Anılarına yazılacak somut bilgilerle birlikte varsa resimlerini bize ulaştırmalarını bekliyoruz.

V.i.S.d.P:	Yazışma Adresi:	Hesap numarası:	Avustralya 5.00 A.$	Hollanda 4.50 hfl.
			Avusturya 30.00 s.	İngiltere 2.00 £
H. Barcedoğmuş	Serxwebûn	Kreissparkasse - Köln	Belçika 90.00 bfr.	İsveç 16.00 skr.
Vogelsangerstr. 286	Postfach 10 16 83	Konto Nr.: 31 97 2	Danimarka 16.00 dkr.	İsviçre 4.00 sfr.
5000 Köln 30	5000 Köln 1	BLZ: 370 502 99	Fransa 14.00 ffr.	Norveç 16.00 nkr.

Kendinizi bir sığıntı olarak görmeyin ...

Baştarafı 32. sayfada

nal dönemin temel toplumsal biçimini ifade ediyor. Ulusal-toplumsal düzeyi geri, özellikle siyasallaşma daha da geridir.

Bizdeki kadın, aile ve erkek şekillenmesi göz önüne getirilirken bu tarihi özelliğin, uygarlık gelişmesinin her ülke, halk için ne ifade ettiğini görmek, sorunu onunla mukayese etme biçiminde ele alırsak daha da net anlaşılacaktır. Bu aynı zamanda çok çapraşık ilişki düzenimizi, bir kaos halini alan toplum gerçeğimizi doğru anlamaya götürecektir. Sadece geleneklerle kurtarılmaya çalışılan ve uğruna neredeyse en kötü tarzda mücadeleyi geriletmeye yol açan kadın, onun etrafında kurulan aile ve onun üzerinde yükseltilen çeşitli namus, ahlak anlayışları belkide sanıldığının tam tersine düşmana en çok hizmet eden ve onu bitiren bir özelliğe dönüşmektedir. Çok somut bir biçimde açığa çıktı ki, kadın ve aile etrafında içine girilen geleneksel yaşama, katı bir biçimde şekillendirilen ahlaka tutunma, bunun en belirgin ifadeleri olarak namus, onur, kişilik oluşumları aslında hiç de farkına varmadan tersini doğuruyor. Yani namusluluk namussuzluğun gerçek adı oluyor. Onur-kişilik onursuzluğun ve kişiliksizliğin maskesi oluyor. Bu toplumsal gerçekliğimizde ne kadar acı da olsa böyledir. Daha da iyi, derinliğine çözümlenmek istenildiğinde görülecektir ki, düşman karşısında, tarih ve güncellik itibarıyla her türlü yenilgiye, onun doğal sonucu olarak daha da geri ve kabul edilemez yaşam koşullarına götüren, uğruna neredeyse feda ettiğimiz bu kavramların ve verilen anlamların, takınılan tutumların sonucu olmaktadır. PKK'deki önderlik gerçeği denilebilir ki, çarpıcı bir biçimde doğuşundan günümüze kadar bunu iyi gören ve giderek daha kapsamlı çözümlemelerle yeni toplumsal-ulusal kimliği veren, kuşatan düşman gerçeğine ve onun düşmana sürekli hizmet eden geleneksel işbirlikçi veya tutucu feodal yanlarına karşı bir savaş olarak ele alıyor. Böylece özgürlük dediğimiz tutumun ne anlama gelebileceği ortaya çıkıyor. Dolayısıyla toplum çok şiddetli bir eleştiriye tabi tutuluyor. Meşru kabul edilen ilişki anlayışları eleştiriliyor, sorgulanıyor, bireye dek indirgeniyor. Özgürlük boyutu, ahlakın ve kültürün çeşitli biçimlerine yansıması ve en önemlisi de savaş gerçeği içindeki yeri konuluyor. Eski bağların ne kadar engel teşkil ettiği ve utanç verici olduğu ortaya çıkarılıyor. Burada her şey altüst ediliyor. Daha önce meşru kabul edilenin gayri meşru, utanılanın utanılmaz olduğu, onurun onursuzluk olduğu, gelişme denilenin gerileme olduğu, şeklindeki bir altüst oluş, yeniden ayakları üzerine dikiliş söz konusu oluyor. Bu kendini hissettiriyor ve giderek PKK içinde yeni yaşamın nasıl olması gerektiğine dair artan bir tartışmayı beraberinde getiriyor. Sorun çok açık ve yoğun bir biçimde hissettiriliyor. Tarihte yitirilenin tekrar tarihin gündemine getirilişi böyle oluyor. Ve nasıl ki her sorun gündemleşerek cevabını arıyorsa, partimizin de böylesine bir cevabı gündemleştirmesi söz konusu oluyor.

Sorun iyi konulmuştur. Daha da detaylandırılabilir. Fakat şimdi çözüm, cevap yanı ağır basan bir biçimde gündemleşiyor. Sadece eskiyi eleştirmekle, suçlamakla yetinmiyoruz. Yeniyi veya yaratmamız gerekenin ne olduğu, kavrayışta ve uygulamada nasıl yönelmemiz gerektiği kendisini dayatıyor ve onun için özellikle çok gerekli olan bir tutum ortaya çıkıyor. Unutmamak gerekir ki, doğru bir karar verebilmek için, doğru bir tutuma ulaşmak için bağımsız kişilikler gereklidir. Bütün yönleriyle bağımlı kişiliklerin; duyguda, düşüncede, davranışta böyle olanların özgür kararlara ve bundan kaynaklanacak yaşantı biçimlerine ulaşmaları zordur. Veya oldukça çarpıkçadır. Denilebilir ki partimizde sağlanan en soylu gelişmelerden birisi de kadın-erkek yaklaşımlarında bağımsızlıkçı tutumun büyük bir dirayetle, sabır ve çabayla gerçekleştirilmiş olmasıdır. PKK ortamında aslında varılan büyük çözüm veya soruna cevap, bağımsız kadının ve erkeğin yaratılmasıdır.

Parti içi eleştirileri göz önüne getirdiğimizde görülecektir ki, çekilen en önemli sancılardan birisi de, saflarımıza gelenlerin mevcut eski ilişki tarzındaki aile anlayışını ölümüne taşırmak istemeleridir. Parti bu konuda ilkeli ve ölümüne bir mücadele ile karşılık veriyor. Çünkü diyor ki, "senin bu yaklaşımların ulusal-toplumsal düzeyi güdükleştirmiştir. En az düşmanın katliamı kadar toplumu çarpıklaştırmıştır." Dolayısıyla buna karşı savaşım ideolojik-siyasi bir savaşım oluyor. Sonuç, savaş gerçeğine gelmek istiyorsan, yaklaşmak istiyorsan yapman gereken, bağımsız bir kişiliğe ulaşmaktır. Özellikle kadına dayatılan kölelikten kurtulmak istiyorsan, aleyhindeki ilişki düzenini aşmak istiyorsan tepeden tırnağa kadar bağımsız ol, özgür tutumun sahibi ol. Kararın senin öz iradenin-düşüncenin bir sahibi olsun. Davranışında tamamen ilkeli ol. Bağımsızlaşma ve özgürleşme düzeyini bu ilkenin uygulanmasıyla bütünleştir ve topluma taşır, deniliyor. Bu, oldukça büyük bir cevaptır. PKK'nin belki de tam açığa çıkmamış veya hemen her öğesinin özümsemediği, fakat çözüm diyorsak mutlaka ulaşılması gereken bir gelişim düzeyi oluyor. Toplumun kurtuluşu öncelikle PKK'nin içinde böylesine bir cevaba kavuşuyor ve bu cevap tutarlı bir biçimde topluma yansıtılırsa denilebilir ki, çok köklü bir devrimci çaba şimdiden sağlam bir esasa kavuşmuş olur.

Partimizde varılan çözüm şüphesiz hem teoriktir, hem de böylesine küçümsenmeyecek sayıda kadronun bağımsız düşünme ve karar verme gücüdür. Sıkça vurguluyoruz: Kadın-erkek ilişkisinin eski biçimlerinin sert bir eleştiriyle kabul edilmezliği gösterilirken, onun yerine özgür ilişkiye, onun ortamına, onun biçimine böylesine açıklık getirmek, böylesine özgün olma tutumuna elverişli bir ortam sunmak, sağlanan en büyük gelişme oluyor. Çok sayıda kişinin belki de kavramadığı, yüceliğini takdir edemediği bu durumu bugün gerçekleştirilme sürecinde olan bir kadın kongresi, bu konuda sağlanan en önemli gelişmeyi kendisine esaslı bir tartışma konusu yapması, bu tartışmaya dayalı olarak görevler belirlemesi, daha da somut olarak yaşamla bütünleştirmesi, içine girilecek en sağlıklı yol oluyor.

Hiç şüphesiz eğer bu esas sürekli gözeltilirse hangi ilişkiye el atılırsa atılsın sağlıklı sonuçlara ulaşılacaktır. Bunun savaş gerçeğiyle bağlantısı iyi konulmuştur. Böylesine özgür bir tutuma sahip olmak demek, mükemmel bir savaş yaşamı içinde yerini belirlemek demektir. Yine örgütsel yapı içinde yer almak, oldukça faal bir siyasi çalışmanın sahibi olmak anlamına geliyor. Yani ilişkilerdeki özgürlük düzeyi kurulmak isteniyorsa, bu yaşam biçimine dönüştürülmek isteniyorsa eşittir bu, iyi savaşarak iyi siyasallaşmak, bunun için de iyi örgütlemektir. Dolayısıyla özenle vurguluyoruz ki, çok iyi örgütlenmemiş, bu temelde siyasallaşmamış, askerileşememiş kişilik özgür olamaz. Hele bu Kürdistan somutu ise, hele buna önderlik eden PKK ise, bir kişi tutarlı olmak istiyorsa, "ben özgürüm, özgür kararın sahibiyim" diyorsa, onun örgütlülük düzeyine bakarız. Örgütlenme için eğitim, siyasallaşma için genişliğine ve derinliğine bir düzey ile siyasallaşmanın savaşla bağlantısını, yani ona ne kadar katılıyor, ona ne kadar gelişim şansı veriyor, buna bakarız ki, onun özgürlük tutumunun derecesini bilelim. Kesinlikle birbirleriyle ilişkileri sıkıdır. Bir sahadaki kopukluk diğer tüm sahaların elden gidişine yol açabilir. Sistemli ele almak gerekir. Ve aynı zamanda bu görüldüğü kadar çok sıkı bir disiplini beraberinde getiriyor. Çoklarının sandığı gibi özgürlüğün, laçka-bayat bir liberalizm olmadığı, ancak bizde en emekçi sınıfın özgürlük tutumu, onun da yüksek bir gönüllü disiplinle sağlanacağı ortaya çıkıyor. Çünkü örgütlülük, siyasallık, askerileşme Kürdistan somutundaki savaş gerçeğinde en üst düzeyde disiplinli yaşamayı, ilkeye çizgi dahilinde çok sıkı bağlı yürümeyi, bütün yaşamını buna hasretmeyi, bunun üstün çabasını sergilemeyi gerektirir. Dolayısıyla ister kadın olsun, ister erkek olsun bir militan, eğer yüksek derecede bir örgütlenmeye, bunun siyasallaşma ve askerileşme çabasına bağlanmamışsa, bu sahanın önemine, bizzat gereklerinin yerine getirilmesine bağlanmamışsa, bu kendisini aldatmak olur. Kişilere fazla güvenmemek gerekir. Tutarlılık, örgütlülük düzeyine, onun her sahadaki yoğun çabasına, savaş gerçeğiyle bağlantısına, bunun sadece lafına değil pratiğine bakmakla özdeş olduğunu, bu ölçüyü sıkı sıkıya göz önüne getirmemiz gerektiğini bilirsek, en sağlam özgürlük tutumuna ulaşmış olacağız.

Güney savaşında şehit düşen **Gülnaz KARATAŞ (Biritan)** arkadaş özgürleşme yönünde büyük bir

çabaya sahipti. Gülnaz arkadaşın bize bir raporu vardı. Daha şehit olduğunu duymamıştım ve hep aklımdaydı bu arkadaş. Raporunda şunu söylüyor: "Önderliğin çözümlemelerinden yararlanarak bir roman denemesi yapmak istiyorum." Bizde hiç kimse şimdiye kadar böyle bir şey söylememişti. Oldukça ilgili bir arkadaştı. Bu arkadaşı bir görüp tartışsaydım iyi olurdu. Ve sonra şahadet haberi geldi. Çok kahraman bir kız. Rubarık karakol eylemine takım komutanı düzeyinde katılmış ve yaralanmıştı. Yaralı olduğu halde, Güney Kürdistan'daki savaş cephesinde en önde tavır almıştır. Orada da mermileri tükeninceye kadar mevzide kalmıştır. Daha sonra bu işbirlikçi-hain güçler etrafını sarmışlar ve "teslim ol, sana bir şey yapmayacağız" demişler. Fakat arkadaşın tavrı ise; "siz düşmanla işbirliği yaptınız. Güney'den Kuzey'in devrimine saldırıyorsunuz, hainsiniz, size teslim olmam" biçiminde oluyor. Tabii ardından Parti Önderliği'ne bağlılık düzeyinde slogan haykırarak kendini uçurumdan atıyor. Tabii anlamlı ve çok cesur bir eylem. Aslında teorik olarak güçlüdür. Bağlılığı sadece yurtseverlik veya direnişçilikten kaynaklanmıyor. Çözümlemeleri oldukça derinliğine anlamaya çalışan birisi. Çünkü onu daha da boyutlandırmak istiyor. Bu, şu anlama geliyor: İyi bir çözümleyici çıkabilirdi. Anlamakta kararlı olan ve bunun için her türlü kahramanca direnişçiliği sergileyen tipler de çıkıyor.

Tabii böyle bir direnişçiliğe değer vermek, anısına iyi bir karşılık vermek gerekiyor. Bunlar öyle basite alınacak kişilikler değil, öyle basite alınacak tavırlar da değildir. Arkadaşlar, "biz bağlıyız, adını tabura vereceğiz" diyorlar. Mesele adını tabura vermekle, işte nasıl direndiğini söylemekle halledilmiyor. Mesele takip ettiği tutumu yaşatabilmektir. Zaten bu sonuçları da ortaya çıkaran tutumun kendisidir. Tabii biz onu esas alıyoruz. Biraz da bizim gelişmesini istediğimiz arkadaşların bir örneği, bir modeli oluyor. Halbuki gelişmekte kararlı olan bu arkadaşımız aynı zamanda epey terslikler de karşılaşmış, belki yanlışlıklar da yapmıştır. Fakat gittikçe derinleşiyor ve neredeyse çok etkili bir sonuca da gidebiliyor.

Demek istediğim, biz yolu açık tutarsak yaman, hatta kahraman tipler çıkabilir. Nitekim ben, daha önce bu alandan, "kızlar epey ağırlık teşkil ediyor, ne yapalım bunları" dediğimde, şunu vurgulamak istedim: Sizin ağırlık dediğiniz tam tersinedir. Aslında büyük bir fedai gücüdür. O arkadaşların oraya kadar gelmesi bile büyük bir adım ve kendini yüksek bir ruhla feda etme anlayışı yanında bir cesareti de ifade eder. Sizler bunu değerlendiremiyorsunuz, hatalı yaklaşıyorsunuz, bu gerçekçi bir yaklaşım değildir, gücünüz yetmediğinden dolayı doğru yaklaşımı göstermekte zorlanıyorsunuz dedik. Fakat benim de anlayışım bellidir. Nitekim bu anlayışın doğru olduğu ortaya çıktı. "Vay şimdi hepsi mevzide direnmiş, hiç kaçan olmamış, hiç de sandığımız gibi değildir, daha sonraki savaşta ortaya çıktı" deniliyor. Tabii bunlar da öyle fazla abartılacak sonuçlar değildir. Bu, biraz daha kabul edilebilir bir düzeyin yakalandığını gösterse de, dediğim gibi asıl büyük gelişme bundan sonra söz konusu olabilir.

Kadın için bizim geliştirdiğimiz çabalar büyüktür. Hem anlaşılır, hem de büyük değerlendirilir. Belki sizi biraz zorlayacağız. Disiplinli yaşam sizi sıkabilir, ama özgürlüğün ve gelişmenin bir bedeli vardır. Onu vermeden ulaşılamaz. Ucuz çözüm, sizi böyle rahatlatacak ilişki düzeni, günlük yaşam alışkanlıklarınız sizi tatmin edebilir ama, özgürlüğe götürmez. Bu basit kişiliği ortaya çıkarır. Biz bununla yetinmek istemiyoruz. Sizi çok rahat idare edebiliriz. Fedaisiniz veya her türlü savaşıma varsınız. Rahatlıkla kullanılabilirsiniz de. Bazıları bunu yapar da. Ama ben böyle değersiz yaklaşmanın sakıncalı olduğunun, dolayısıyla sizlerle çalışmanın biraz daha derinleştirilmesi gerektiğinin daha doğru bir tutum olacağını düşünüyorum. Nitekim ülkeye çok yüzeysel gidenlerin kolay kaybettiklerini de göz önüne getirdiğimizde, bu yaklaşımların daha fazla yaşamaya değer olduğunu kanıtladık.

Hiç şüphesiz önümüzdeki dönemde partimizin özgürlük hamlesinde sağlayacağı gelişme, kadın-erkek ilişkileri, aile ilişkileri ve özgür yaşama yansıyışı, hem netleşme hem de pratiğe kavuşma bizzat yaşanılır bir olay haline gelme düzeyi yükselecektir. Sıkça vurguladığımız gibi, bu da tamamen mücadeleyle, çabaların yoğunluğuyla birlikte olacaktır. Savaşılmadan askeri düzeyde sosyal yaşamı bile kurtaramayacağımızı bir an bile gözardı etmeyerek mevcut ulusal-toplumsal düzeyi doğurtan düşman gerçeğine karşı biz de savaşla aile yaşamını, kadın-erkek yaşamını özgür bir temelde düzenleyebileceğiz. Haince, düşkünce, güçten düşüren, yenilgiye götüren biçimde değil; başarıya, yengiye götüren tutumun sahibi olunacaktır. Yaşamı daha fazla anlamlı kılan biçimleri ancak biz savaşla yakalayacağız. Bunun diğer bir ifadesi de, toplumumuzda çok tahrip edilen anlayış düzeylerini geliştirmektir. Şuna geliyoruz; toplumumuzun ne kadar birbirine karşı diken gibi dikildiğini görürsek, aile içinden tutalım hemen her aşiret-kabile arasında, yine çok çeşitli kişilikler arasında bir kavram kargaşası, bir kaos ve özellikle de saygı, sevgi olayındaki yoksunluğu gördüğümüzde, ne kadar etkili olduğunu gösterdiğimizde göreceğiz ki, aslında verdiğimiz savaş bir yerde sevgi savaşıdır, saygı ve anlayış savaşıdır. Kürdistan'da sevgiye, anlayışa, saygıya giden yol bir çizgi dahilindeki savaş gerçeğinin bütün gereklerinin yerine getirilmesine bağlı olmalıdır. Daha fazla sevebilen bir ortama ulaşmak isteniyorsa o zaman daha fazla savaşma imkanlarına sahip olunur. Bu kesinlikle doğru bir belirleme olduğu kadar, günlük somut çabayla da bağlantılı bir olaydır. Hiç kimse savaşmadan, bunun gereken çabasını sergilemeden, sevgi ve saygı beklemesin. Kürdistan devriminin kişilikteki en büyük yansımalarından birisi de budur. Bunu da başarıyla ortaya koyduk. Geriye şüphesiz bu temelde iyi bir örgütlenme gerekliliği kalıyor. Olanakla-

Devamı 30. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın, Kürdistan Ulusal Kadın Kongresi'ne mesajı

KENDİNİZİ BİR SIĞINTI OLARAK GÖRMEYİN

Herkesin size sığınabileceği bir zenginliğin ve büyüklüğün sahibi olun!

Kürdistan'da ulusal kurtuluş için, toplumsal ve ulusal gerçeğin çözümlenmesi ve bu çözümlemede en belli başlı unsurlardan biri olarak kadın ve aile sorununa ağırlık verilmesi zorunludur. Bu sorunun devrimle, her düzeyde yaşamla bağlantısını kurmak ve kabul edilebilir bir yaşam gerçeğine dönüştürmek vazgeçilmez ve yerine getirilmesi gereken bir görevdir.

Devrimi her düzeyde, objektif zemini kadar bilinç ve örgütlülük yanını da görerek geliştirirken, bu sorunu gereken açıklığa kavuşturmadan ve çözüm gücüne ulaştırmadan ilerleme sağlayamayacağımızı şimdi daha iyi bilmekteyiz. Hatta denilebilir ki, ulusal-toplumsal gerçeğimizde ve onun birey şahsında kördüğümlenmesinde tüm uygarlık tarihi boyunca bu sorunla yitirilen insanlık kazanımları olmuştur. Bu yitirilmenin zeminini teşkil eden dayanılmaz her türlü yaşam koşulları karşısındaki çaresizlik, her düzeydeki yenilgi, bunun doğal sonuçları olan umutsuzluk ve çıkmaz yaşamın en belirgin özellikleri olmaktadır. Mevcut geriliğimizin de kanıtladığı en temel gerçekliğimiz, kişiliklerimizin bu yönünün kendini açığa vuran niteliğidir. Bu anlamda devrimin hedeflediği, değiştirmek istediği kördüğüm haline gelmiş olan çözümsüz gerçekliğimiz ne bir kaderdir, ne de özellikle baskı ve sömürü biçiminin yol açtığı zorluklar ileri sürülerek kurtuluş için nedenlerin olmadığına bahane teşkil edebilir veya buna dayanılarak kaderci anlayışlar, tutumlar önünde boyun eğilir. Tersine bunu her yönüyle her gün, her saat savaşılması gereken ve belki de hiçbir ülke ve halkın, toplumun gerçeğiyle karşılaştırılamayacak kadar devrimci mücadele gerektiren bir özelliğimiz olarak ele almak gerekir. Devrimimizin bu temelde geliştirilmesi gerektiğini vurguluyoruz.

Kürdistan devriminde hiç şüphesiz birçok temel sorun açığa çıkarılmıştır. Bununla birlikte birey, aile, aşiret-kabile, din ve kültürün çeşitli diğer verileri, siyasallaşmaya imkan bulamama durumu, askerileşmedeki çok geri düzey açıklığa kavuşturuluyor. Hepsi arasındaki neden, sonuç, çelişki, ilişki yönü, devrimci mücadelenin gelişim süreci içinde daha iyi anlaşılır kılınmaktadır.

Kürdistan'daki yaşamın boğucu etkisi kendisini en çok ailede ve onun daha da esirleşmiş öğesi olan kadın gerçeğinde yansıtmaktadır. Kadın olgusunu işlerken içine düşülen sığ yaklaşımların yanısıra, yine öze değil de ayrıntıya ilişkin yönlere ağırlık vermek oldukça hatalı yaklaşım ve tutumlara yol açar. Bundan alabildiğine uzak durmak, gerçeği en yalın ve özlü bir biçimde yakalamak büyük önem taşıyor. Kapital kitabı, metanın çözümlenmesiyle yazılmıştır. Kadının da metanın metası olma özelliği göz önüne getirildiğinde ve kendi gerçeğimizde bunun daha da böyle olduğu ortaya konulduğunda, çözümlenmeye şiddetle ihtiyaç duyulan bir sorun olduğu açıktır. Kadın ve onun içinde ağırlıklı olarak şekillendiği aile çözümlenmesi demek, bir yerde yaşamın çözümlenmesi demektir. Yaşamın siyasi ve askeri alanı kadar kültürel ve ekonomik, yine geçmiş tarihi kadar geleceği üzerine doğrularla gitmede temel bir halkayı yakalamak demektir. Nereden bakılırsa bakılsın ve hangi gerekçelerle yaklaşılırsa yaklaşılsın, kadın sorununun ortaya çıkarılması ne kadar önemliyse, soruna sakatça bir yaklaşımın gösterilmesi veya daha da kötüsü örtbas edilmesi, sorunun görülmemesi gibi tutumlar yetmez sonuçlara -hele bu devrim süreciyse-, onu çok yetersiz konumda bırakmaya götürür. Bir devrimi zengin bir muhtevaya ve tam özgürlüğe götürmek istiyorsak, burada kadın sorunu üzerinde yoğun durmak, onun köleliğini görmek kadar özgürlüğe giden yolda da ne anlam ifade ettiğini göstermek gerekir. Daha da ötesi eyleme kaldırmak ve özgürlüğün gerçekleşmesi dediğimiz bir konumda tutmak, savaştırmak ve yaşatmak gerekir. Bunun sağlanması, devrimin en temel toplumsal yanına gereken karşılığı devriminde, devrimci bir kadın kongresi, bu çapta kendisini somutlaştırırsa mevcut düzeyimize gereken karşılığı ancak vermiş olabilir. PKK'nin, teorik olduğu kadar pratik savaş gerçekliği kadının savaşımına da yansıtılırsa, bir kongre için ancak bu kapsamda ve güncel olduğu kadar geleceği kapsayan, geçmişin değerlendirilmesi kadar günün sıkı değerlendirilmesini içeren, çözümleme kadar hedef ve görev belirleyen ve bunu somut örgüt ve eylem biçimlerine döken, onun için de tartışma ve karar çıkartabilen ve mevcut her düzeydeki savaşımımızla bu alanda savaşımımızı eylemle birleştiren bir tutuma, bir önderliğe ulaştık mı gereken yapılmış olacaktır.

Gerçekten PKK tarihine baktığımızda Kürdistan devrimi için sağlanan teorik, ideolojik ve siyasi gelişme düzeyi, o denli karmaşık pratik, mücadele ve savaş düzeyiyle bağlantılı değerlendirilmekte, teorik ve pratik birlikteliği ancak böyle devrimci bir partiye yaraşır bir gelişkinlik göstermekte, hangi soruna bu teorik ve mücadele birlikteliği yansıtılırsa, o sorunun sağlıklı ortaya koyma ve çözümüne gitme imkanını vermektedir. Kadın ve ailenin kurtuluşu sorununda da bu daha belirgin olarak böyledir. Hiçbir partiye nasip olmayacak tarzda kadın ve ailenin teorik ele alınışı, çözümleniş ve olası kurtuluş yolları, biçimleri üzerinde duruluyor. Bununla yetinilmiyor; saflara yoğun bir kadın gücü çekiliyor, bu savaşımın her düzeyine yayılıyor. Hem sorunun açığa çıkarılışına, hem de çözümüne bizzat kadın öznesiyle cevap verilmeye ve dolayısıyla en doğru yöntemin tutturulmasına özen gösteriliyor. Sadece Ortadoğu'da değil, çağdaş birçok ülkenin öncü gücünde böylesine bir yaklaşıma, teorik olduğu kadar plan ve pratik savaşım gücüyle yaklaşıldığını söylemek zordur. Bunu biraz PKK başarmıştır. En az Kürdistan devriminin temel siyasal ve sosyal içeriğindeki yaklaşımların, birçok yönüne ilişkin gelişmelerin burada kendini açığa çıkarması ve dikkati çeker bir biçimde daha şimdiden ulusal ve uluslararası düzeyde etkisini duyurması soruna doğru yaklaşıldığını ve özgün yaratıcı temelin yakalandığını açıkça göstermektedir.

PKK'yi, onun önderlik gerçeğini tüm yönleriyle nasıl ki her geçen gün daha yoğun kavrama, özümseme gereğini duyuyorsak, benzer bir tutumu, hemen vurgulayalım ki, sadece kadın ve aile açısından değil, bunun diğer bir yönü olan, ayrılmaz bir ilişki ve çelişki içinde bulunan erkek sorununu da ortaya koymak, bunun teorik olduğu kadar somut yaşama nasıl yansıdığını, ilişkiden psikolojik düzeye kadar göstermek ve hatta ulusal imha ve toplumsal yabancılaşmayı çok derinliğine işlemek bir gerçekliğimiz olmaktadır. Burada da bir o kadar inkar edilen ve yaşamın bir kaynağı değil de, onun başına bir bela kesilen özelliklerini yakalama, ilişki ve çelişkilerini çözme, sadece bir siyasi değerlendirmesi olmakla kalmıyor, daha fazla çaba, özellikle birçok ülke tarihinde edebiyatla yapılan, sanatla ilerletilen bu yaşam konusunun bizde savaşla iç içe alınması gereğini temel bir tutum olarak ortaya koyuyoruz. Çok çeşitli ve bilinen nedenlerle başka ulusların yüzyıllarca devrimci sanatla, kadın-aile ve diğer toplumsal sorunlara getirdikleri çözümleri, bizim yalın örgütsel-siyasal ve bizzat askeri çabalar içinde, onunla iç içe, etkileyen ve etkilenen öğesi olarak ele almamız, mevcut sömürgeciliğin katliam düzeyiyle, yine sömürünün talan düzeyiyle bağlantılıdır. Onun bir sonucu olarak, bu, her türlü devrimci faaliyetle birlikte, hatta anında ele alıp çözüme götürmeyi zorlamaktadır. Araya fazla ayrı zemin ve zamanlar koyarak çözüme gidemeyeceğimizi bu somut koşullar göstermektedir. Yani tarihi, toplumsal ve siyasal gerçekliğimiz, ulusal imha ve sömürü düzeyi, bize başka ülkelerin sanatla yüzyıllarca yaptıklarını yapma imkanını vermiyor, devrimle birlikte yapmayı zorunlu kılıyor. Dolayısıyla kadın ve aile sorununun, yine tüm toplumsal kördüğümün çözümlenişi, savaş ateşi içinde mümkün oluyor. Bu, devrimimizin de en temel özelliği oluyor. Tarihten koparılmanın, çağla bağlantının kesilmesinin direkt bir sonucu oluyor. Partimiz de, tamıtamına bu somut gerçeğe bağlı olarak sorunu böyle koyma, çözüme bu temelde gitme gereğini duyuyor ve yapıyor.

Ana hatlarıyla yöntemi belirledikten sonra, şimdiye kadar gerek teorik, gerekse pratik alanda sağladığımız gelişmeleri de görmekte yarar vardır. Unutulmamalıdır ki, hiçbir toplumsal sorun sağlam teorik bakış açısına kavuşturulmadan sağlam bir pratik hat'a, adıma kavuşamaz. Dolayısıyla Kürdistan'ın hemen her düzeyde son derece karartılan bilinci, ondan da öteye kimliğinin aşılması durumu ortadadır. Bütün ulusal-toplumsal düzeyin yitirilişi teoriye daha fazla görev yükler. Neden? Çünkü gerçek, hem bilinç düzeyinde hem de bilincin dayandığı maddesinde tahrip edilmiştir. Bu tahrip derecesi ne kadar ilerlemişse, teoriye yüklenme de bu denli gerekli oluyor. PKK'nin kendi somutu nedeniyle teoriye böyle yaklaşması şimdi daha iyi anlaşılıyor. Uzun bir süre teorik faaliyetin, ideolojik-politik çalışmanın çizgi düzeyinde ısrarla takibi, gerçeğimizin hiçbir toplumsal-ulusal gerçeğe benzememesi nedeniyle olmaktadır.

İşte kadın-aile kurtuluşu sorununa da yüksek bir teorik-ideolojik-siyasi yaklaşım göstermemizin nedeni böyle olmakta, daha fazla kavrayış gücünü geliştirmemizi gerekli kılmaktadır. Geneldeki yitiriliş, karanlıkta boğuluş bu alanda daha yoğun yaşanmakta ve dolayısıyla eğer aydınlatılmak isteniyorsa, çözüme götürülmek isteniyorsa, kavrayış gücünün yüksekliği ve pratik adımların ilkeli gelişmesi bu denli iç içe, zorunlu bir biçimde bir devrim görevi olarak başarılmalıdır. Nitekim genelde devrimde başarı isteniyorsa bu sahanın da böyle ele alınması şart olmaktadır. Dolayısıyla çeşitli ülke pratiklerine bakıp, "neden onlarda öyle değil de bizde böyledir" biçiminde kendimizi yanlış anlayışlara kaptırmaya gerek yoktur.

Mevcut somut koşullar anlayışı şartlandırır, ilkeye ilişkili sağlar. Yapılan da budur. Söylenen nedir? Uygarlık tarihi boyunca sınıflı toplumun gelişmesi, sosyalleşme, ulusallaşma, çeşitli aşiret-halk toplulukları için kölelikten tutalım günümüzün çeşitli toplumsal biçimlenişlerine kadar, her birisi değişik biçimlerde, bazen barışçıl, bazen savaşçıl, bazen kültürel-ekonomik, bazen siyasal yöntemlerle bazılarının çok olumlu gelişmesine, bazılarının yok edilmesine, bazılarının orta düzeyde gelişmesine yol açarken, Kürdistan'da toplumsal-ulusal gelişmenin iç ve dış nedenlerle çok güdük kalmasına yol açıyor. Çokça işlendiği üzere, denilebilir ki, köleciliğin insan toplumundaki ilk çıkışına bizim ülkemizin beşiklik etmesi söz konusudur. Ama bütün uygarlık dönemleri işgal, istila, talan biçiminde çok olumsuz yansıyor ve bu da habire dağlara kaçışı ve orada çok ilkel aile-kabile düzenleri biçiminde yaşamaya yol açıyor. Uygarlık olumlu yönleriyle değil, daha çok işgal, talan yönleriyle burayı kaplamaktadır. Kürtlük gerçeği de diyebileceğimiz bir kimlikle eğer varlık sürdürülmek isteniyorsa, dağlara sığınmak gerekiyor. Bu da her zaman birçok dönem için ayakta kalmanın tek biçimi olarak karşımıza çıkıyor. Aile, aşiret-kabile düzeyi de bir yerde sosyal gelişmenin ilkel bir dönemini temsil ediyor. İlkel komü-

Devamı 31. sayfada